

99/1963 Sb.

Občanský soudní řád

ze dne 4. prosince 1963

Změna: 36/1967 Sb.
Změna: 158/1969 Sb.
Změna: 49/1973 Sb.
Změna: 20/1975 Sb.
Změna: 133/1982 Sb.
Změna: 180/1990 Sb.
Změna: 328/1991 Sb.
Změna: 519/1991 Sb.
Změna: 263/1992 Sb., 24/1993 Sb.
Změna: 171/1993 Sb.
Změna: 283/1993 Sb.
Změna: 117/1994 Sb.
Změna: 152/1994 Sb.
Změna: 216/1994 Sb.
Změna: 84/1995 Sb.
Změna: 118/1995 Sb.
Změna: 238/1995 Sb.
Změna: 118/1995 Sb., 160/1995 Sb., 238/1995 Sb., 247/1995 Sb.
Změna: 31/1996 Sb., 142/1996 Sb.
Změna: 269/1996 Sb.
Změna: 202/1997 Sb.
Změna: 227/1997 Sb.
Změna: 15/1998 Sb.
Změna: 91/1998 Sb.
Změna: 165/1998 Sb.
Změna: 326/1999 Sb.
Změna: 2/2000 Sb.
Změna: 46/2000 Sb.
Změna: 360/1999 Sb.
Změna: 27/2000 Sb., 105/2000 Sb.
Změna: 130/2000 Sb.
Změna: 204/2000 Sb.
Změna: 227/2000 Sb.
Změna: 370/2000 Sb. (část)
Změna: 30/2000 Sb., 155/2000 Sb., 220/2000 Sb., 367/2000 Sb., 370/2000 Sb.
Změna: 120/2001 Sb.
Změna: 137/2001 Sb.
Změna: 231/2001 Sb.
Změna: 271/2001 Sb.
Změna: 451/2001 Sb., 491/2001 Sb., 501/2001 Sb.
Změna: 317/2001 Sb.
Změna: 202/2002 Sb., 226/2002 Sb.
Změna: 276/2001 Sb., 151/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 476/2002 Sb., 88/2003 Sb.
Změna: 120/2004 Sb.
Změna: 153/2004 Sb.
Změna: 237/2004 Sb., 257/2004 Sb.
Změna: 340/2004 Sb.
Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 555/2004 Sb. (část)

Změna: 628/2004 Sb.
Změna: 554/2004 Sb., 555/2004 Sb.
Změna: 59/2005 Sb.
Změna: 170/2005 Sb.
Změna: 216/2005 Sb.
Změna: 205/2005 Sb.
Změna: 342/2005 Sb.
Změna: 377/2005 Sb.
Změna: 383/2005 Sb.
Změna: 501/2004 Sb., 413/2005 Sb.
Změna: 56/2006 Sb.
Změna: 79/2006 Sb. (část)
Změna: 57/2006 Sb., 79/2006 Sb., 113/2006 Sb.
Změna: 133/2006 Sb.
Změna: 216/2006 Sb.
Změna: 233/2006 Sb.
Změna: 134/2006 Sb.
Změna: 115/2006 Sb.
Změna: 308/2006 Sb.
Změna: 315/2006 Sb.
Změna: 112/2006 Sb., 135/2006 Sb., 264/2006 Sb., 308/2006 Sb. (část)
Změna: 296/2007 Sb.
Změna: 104/2008 Sb.
Změna: 123/2008 Sb., 126/2008 Sb.
Změna: 259/2008 Sb.
Změna: 295/2008 Sb.
Změna: 384/2008 Sb.
Změna: 189/2006 Sb., 129/2008 Sb., 274/2008 Sb., 305/2008 Sb.
Změna: 7/2009 Sb. (část)
Změna: 7/2009 Sb.
Změna: 218/2009 Sb.
Změna: 198/2009 Sb.
Změna: 285/2009 Sb., 286/2009 Sb.
Změna: 420/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb., 347/2010 Sb., 409/2010 Sb.
Změna: 69/2011 Sb.
Změna: 48/2010 Sb.
Změna: 139/2011 Sb.
Změna: 188/2011 Sb.
Změna: 186/2011 Sb.
Změna: 218/2011 Sb.
Změna: 355/2011 Sb., 364/2011 Sb., 420/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 202/2012 Sb.
Změna: 334/2012 Sb.
Změna: 147/2012 Sb., 396/2012 Sb., 399/2012 Sb., 401/2012 Sb., 404/2012 Sb.
Změna: 45/2013 Sb. (část)
Změna: 369/2012 Sb., 45/2013 Sb. (část)
Změna: 45/2013 Sb.
Změna: 241/2013 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

Hlava první

Základní ustanovení

§ 1 [Komentář]

Občanský soudní řád upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k zachování zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob.

§ 2 [Komentář]

V občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci a provádějí výkon rozhodnutí, která nebyla splněna dobrovolně; dbají přitom, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob a aby práv nebylo zneužíváno na úkor těchto osob.

§ 3 [Komentář]

Občanské soudní řízení je jednou ze záruk zákonnosti a slouží jejímu upevnování a rozvíjení. Každý má právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno.

§ 4

zrušen

§ 5 [Komentář]

Soudy poskytují účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

§ 6 [Komentář]

V řízení postupuje soud v součinnosti se všemi účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná a aby skutečnosti, které jsou mezi účastníky sporné, byly spolehlivě zjištěny.

Hlava druhá

Soudy

Pravomoc

§ 7 [Komentář]

(1) V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

(2) Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona.

(3) Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon.

(4) Pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon.⁹⁶⁾

§ 8 [Komentář]

Má-li být před řízením u soudu provedeno řízení u jiného orgánu, mohou soudy jednat jen tehdy, nebyla-li věc v takovém řízení s konečnou platností vyřešena.

§ 8a

zrušen

Příslušnost

§ 9 [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně

a) ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a ochrany práv třetích osob, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích,

b) ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona,⁴⁰⁾ o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona,

c) ve sporech o vzájemné vypořádání dávky důchodového pojištění a důchodového zabezpečení poskytnuté neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, mezi zaměstnavatelem a příjemcem této dávky,

d) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce nemocenského pojištění vyplacené neprávem nebo ve vyšší částce a ve sporech o vzájemném vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění,

e) ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky,

f) ve sporech o neplatnost skončení pracovního nebo služebního poměru podle § 18 odst. 2 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky,

g) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,

h) ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy,

i) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce státní sociální podpory a dávce pomoci v hmotné nouzi poskytnuté neprávem nebo ve vyšší částce mezi oprávněnou osobou a osobou společně posuzovanou nebo mezi oprávněnou osobou a právníckými nebo fyzickými osobami uvedenými ve zvláštním právním předpise.^{1b)}

(3) Krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně

a) ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek,

b) ve statusových věcech obchodních společností, družstev a jiných právnických osob podle části první, druhé a čtvrté obchodního zákoníku⁴¹⁾ a o zrušení evropské společnosti a evropské družstevní společnosti s likvidací za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství a zvláštním zákonem vydaným k jeho provedení,

c) ve věcech vyplývajících z právních vztahů, které souvisejí se zakládáním obchodních společností, družstev, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů,

d) v řízení o zrušení obecně prospěšné společnosti a její likvidaci a o jmenování jejího likvidátora,⁴²⁾

e) v řízení o zrušení nadace nebo nadačního fondu a jejich likvidaci, o jmenování likvidátora nadace nebo nadačního fondu a o jmenování nových členů správní rady nadace nebo nadačního fondu,⁴³⁾

f) v řízení o zrušení státního podniku a o jmenování a odvolání jeho likvidátora,⁴⁴⁾

g) ve sporech z právních vztahů mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich zakladateli (společníky nebo členy), jakož i mezi společníky (členy nebo zakladateli) navzájem, jde-li o vztahy týkající se účasti na společnosti (členského vztahu v družstvu), o vztahy z nabídky převzetí nebo z nesplnění nabídkové povinnosti, o vztahy z výkupu účastnických cenných papírů, o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka (členská práva a povinnosti), a o vztahy související se zvýšením základního jmění (přistoupením společníka nebo člena), není-li dána příslušnost podle písmena b),

h) ve sporech mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich statutárními orgány, likvidátory nebo jinými orgány a ve sporech mezi společníky (členy) a statutárními orgány, likvidátory či jinými orgány, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce těchto orgánů,

i) ve sporech z právních vztahů mezi podnikatelem, obecně prospěšnou společností, nadací nebo nadačním fondem a insolvenčním správcem majetku patřícího do jejich majetkové podstaty, popřípadě nuceným správcem, který jim byl ustanoven,

j) ve sporech z právních vztahů mezi prokuristou a podnikatelem, který prokuru udělil, a byla-li prokura udělena více osobám, z právních vztahů mezi těmito osobami navzájem,

k) ve věcech ochrany hospodářské soutěže,⁴⁵⁾

l) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním⁴⁶⁾ a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství,⁴⁷⁾

m) ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby,⁴⁸⁾

n) ve sporech z práv k obchodní firmě,⁴⁹⁾

o) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví,

p) ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se směnek, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu,

q) ve sporech z obchodů na komoditní burze,

r) ve sporech mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti z dalších obchodních závazkových vztahů, včetně sporů o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, s výjimkou sporů

1. ze smluv o úvěru,⁵⁰⁾ o běžném účtu⁵¹⁾ a o vkladovém účtu⁵²⁾ a z jejich zajištění; ustanovení písmena p) tím není dotčeno,
2. o náhradu škody a o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v souvislosti se smlouvami uvedenými pod bodem 1 a jejich zajištění,
3. o určení vlastnictví k nemovitostem a o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví k nemovitostem,
4. o práva k cizím věcem,⁵³⁾
5. týkajících se nájmu nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
6. o peněžité plnění, jestliže částka požadovaná žalobcem nepřevyšuje 100 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,

s) ve věcech kapitálového trhu,

t) v řízení o neplatnosti smlouvy nebo dohody evropské společnosti, k jejímuž uzavření se vyžaduje podle zvláštního právního předpisu^{53a)} předchozí schválení správní radou,

u) ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých,

v) v řízení o zrušení veřejné výzkumné instituce a její likvidaci a o jmenování a odvolání jejího likvidátora^{53b)},

w) řízení ve věci přeměn obchodních společností a družstev, včetně všech řízení o náhradě podle zvláštního právního předpisu^{53c)}.

(4) Krajské soudy dále rozhodují jako soudy prvního stupně v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech, jakož i ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu^{53c)}.

(5) Nejvyšší soud České republiky (dále jen "Nejvyšší soud") rozhoduje jako soud prvního stupně, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

§ 9a [Komentář]

K projednání žaloby podle § 91a jsou příslušné v prvním stupni okresní nebo krajské soudy podle toho, u kterého z těchto soudů probíhá v prvním stupni řízení o věci nebo právu, na něž si žalobce činí nárok.

§ 10 [Komentář]

(1) Krajské soudy rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím okresních soudů.

(2) O odvoláních proti rozhodnutím krajských soudů jako soudů prvního stupně rozhoduje vrchní soud.

§ 10a [Komentář]

O dovoláních proti rozhodnutím krajských nebo vrchních soudů jako soudů odvolacích rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 11 [Komentář]

(1) Řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a

místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení. Věcně a místně příslušným je vždy také soud, jehož příslušnost již není možné podle zákona zkoumat nebo jehož příslušnost byla určena pravomocným rozhodnutím příslušného soudu.

(2) Je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoli z nich.

(3) Jde-li o věc, která patří do pravomoci soudů České republiky, ale podmínky místní příslušnosti chybějí nebo je nelze zjistit, určí Nejvyšší soud, který soud věc projedná a rozhodne.

§ 12 [Komentář]

(1) Nemůže-li příslušný soud o věci jednat, protože jeho soudci jsou vyloučeni (§ 14, § 15 odst. 2 a § 16a), musí být věc přikázána jinému soudu téhož stupně.

(2) Věc může být jinému soudu téhož stupně přikázána také z důvodu vhodnosti.

(3) O přikázání věci rozhoduje soud, který je nejbližše společně nadřízen příslušnému soudu a soudu, jemuž má být věc přikázána. Účastníci mají právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu, pro který by věc měla být přikázána.

§ 13

zrušen

Vyloučení soudců

§ 14 [Komentář]

(1) Soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

(2) U soudu vyššího stupně jsou vyloučeni i soudci, kteří projednávali nebo rozhodovali věc u soudu nižšího stupně, a naopak. Totéž platí, jde-li o rozhodování o dovolání.

(3) Z projednávání a rozhodnutí žaloby pro zmatečnost jsou vyloučeni také soudci, kteří žalobou napadené rozhodnutí vydali nebo věc projednávali.

(4) Důvodem k vyloučení soudce (přísedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přísedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

§ 15 [Komentář]

(1) Jakmile se soudce nebo přísedící dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně předsedovi soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesou odkladu.

(2) Předseda soudu určí podle rozvrhu práce místo soudce (přísedícího) uvedeného v odstavci 1 jiného soudce (přísedícího) nebo, týká-li se oznámení všech členů senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1. Jde-li o vyloučení podle § 14 odst. 1 a předseda soudu má za to, že tu není důvod pochybovat o nepodjatosti soudce (přísedícího), předloží věc k rozhodnutí soudu uvedenému v § 16 odst. 1.

§ 15a [Komentář]

(1) Účastníci mají právo vyjádřit se k osobám soudců a přísedících, kteří mají podle rozvrhu práce věc projednat a rozhodnout. O tom musí být soudem poučeni.

(2) Účastník je povinen námitku podjatosti soudce (přísedícího) uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce (přísedící), o jehož vyloučení jde; nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů po té, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl soudem poučen o svém právu vyjádřit se k osobám soudců (přísedících).

(3) V námitce podjatosti musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému soudci (přísedícímu) směřuje, v čem je spatřován důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě kdy se o něm účastník podávající námitku dozvěděl, a jakými důkazy může být prokázán.

§ 15b [Komentář]

(1) K rozhodnutí o námitce podjatosti soud věc předloží s vyjádřením dotčených soudců (přísedících) svému nadřízenému soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, byla-li námitka uplatněna před nebo v průběhu jednání, při němž byla věc rozhodnuta, a má-li soud za to, že námitka není důvodná.

(3) Ustanovení odstavce 1 neplatí také tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo nadřízeným soudem (jiným senátem Nejvyššího soudu) již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná.

§ 16 [Komentář]

(1) O tom, zda je soudce nebo přísedící vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě. O vyloučení soudců Nejvyššího soudu rozhodne jiný senát téhož soudu.

(2) Opožděně podanou námitku (§ 15a odst. 2) soud uvedený v odstavci 1 odmítne.

(3) Dokazování k prokázání důvodu vyloučení soudce (přísedícího) provede soud uvedený v odstavci 1 buď sám nebo prostřednictvím dožádaného soudu. Neprovádí-li se dokazování, není třeba k rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 nařizovat jednání.

§ 16a [Komentář]

(1) Jestliže bylo rozhodnuto, že soudce (přísedící) je vyloučen, předseda soudu podle rozvrhu práce určí místo něho jiného soudce (přísedícího) nebo, jestliže byli vyloučeni všichni členové senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1.

(2) Bylo-li rozhodnutí odvolacím nebo dovolacím soudem anebo na základě žaloby pro zmatečnost zrušeno proto, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce (přísedící), nebo nařídil-li odvolací nebo dovolací soud, aby věc v dalším řízení projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), postupuje se obdobně podle odstavce 1.

§ 16b [Komentář]

Usnesení nadřízeného soudu podle § 16 odst. 1 a 2 je závazné pro soud a pro účastníky řízení; ustanovení § 205 odst. 2 písm. a), § 219a odst. 1 písm. a), § 229 odst. 1 písm. e) a § 242 odst. 3 věta druhá tím nejsou dotčena.

§ 17 [Komentář]

O tom, zda je vyloučen zapisovatel nebo jiný zaměstnanec soudu, jakož i znalec nebo tlumočník, rozhoduje předseda senátu; ustanovení § 14 odst. 1, § 15, § 15a odst. 1 a 3 a § 16 odst. 3 platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

§ 17a [Komentář]

(1) O vyloučení notáře z úkonů soudního komisaře rozhoduje soud, který notáře provedením úkonů soudního komisaře pověřil; ustanovení § 14 až 16a platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(2) O vyloučení notářských koncipientů, notářských kandidátů nebo jiných zaměstnanců notáře rozhoduje soud, který pověřil notáře provedením úkonů soudního komisaře; postupuje přitom obdobně podle § 17.

Hlava třetí

Účast na řízení

Účastníci

§ 18 [Komentář]

(1) Účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv.

(2) Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob⁵⁴.

§ 19 [Komentář]

Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

§ 20 [Komentář]

(1) Každý může před soudem jako účastník samostatně jednat (procesní způsobilost) v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti.

(2) Přiznává-li zvláštní právní předpis namísto státu někomu jinému způsobilost samostatně jednat před soudem ve věci týkající se majetku státu, jedná tato osoba jako účastník.

§ 21 [Komentář]

(1) Za právnickou osobu jedná

a) její statutární orgán; tvoří-li statutární orgán více fyzických osob, jedná za právnickou osobu jeho předseda, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen, nebo

b) její zaměstnanec (člen), který tím byl statutárním orgánem pověřen, nebo

c) vedoucí jejího odštěpného závodu nebo vedoucí jiné její organizační složky, o níž zákon stanoví, že se zapisuje do obchodního rejstříku, jde-li o věci týkající se tohoto závodu (složky),

nebo

d) její prokurista, může-li podle udělené prokury jednat samostatně.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, stanoví-li tento nebo zvláštní zákon, že za právnickou osobu jednájí jiné osoby.55)

(3) Byla-li u právnické osoby zavedena nucená správa, jedná za ni nucený správce, který má podle zákona postavení jejího statutárního orgánu, popřípadě zaměstnanci právnické osoby, které tím nucený správce pověřil; jinak se postupuje podle odstavců 1 a 2.

(4) Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby.

(5) Každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba.

§ 21a [Komentář]

(1) Za stát před soudem vystupuje

a) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových v případech stanovených podle zvláštního právního předpisu,55a)

b) organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu v ostatních případech.

(2) Vystupuje-li před soudem za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, jedná před soudem jménem státu zaměstnanec zařazený v Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, pověřený jeho generálním ředitelem.

(3) Vystupuje-li před soudem za stát organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, jedná před soudem jménem státu vedoucí organizační složky státu nebo jím pověřený zaměstnanec působící u této nebo jiné organizační složky státu.

(4) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 21b [Komentář]

(1) Za obec a za vyšší územně samosprávný celek jedná ten, kdo je podle zvláštního zákona oprávněn je zastupovat navenek, nebo jejich zaměstnanec, který tím byl touto osobou pověřen.

(2) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 21c

zrušen

Zástupci účastníků

a) na základě zákona

§ 22 [Komentář]

Fyzická osoba, která nemůže před soudem jednat samostatně, musí být zastoupena svým zákonným zástupcem.

§ 23 [Komentář]

Vyžadují-li to okolnosti případu, může předseda senátu rozhodnout, že fyzická osoba, která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, musí být v řízení zastoupena svým zákonným zástupcem, i když jde o věc, v níž by jinak mohla jednat samostatně.

b) na základě plné moci

§ 24 [Komentář]

(1) Účastník se může dát v řízení zastupovat zástupcem, jež si zvolí. Nejedná-li se o zastupování podle § 26 nebo podle § 26a, může být zvoleným zástupcem účastníka jen fyzická osoba. V téže věci může mít účastník současně jen jednoho zvoleného zástupce.

(2) Jsou-li v řízení projednávány utajované informace, mohou účastníky zastupovat pouze fyzické osoby, které se prokáží platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení těchto utajovaných informací vydaným podle zvláštního právního předpisu⁵⁶⁾, nebo které byly poučeny způsobem uvedeným v § 40a odst. 1.

§ 25 [Komentář]

(1) Zástupcem si účastník může vždy zvolit advokáta. Advokátu lze udělit pouze plnou moc pro celé řízení (dále jen "procesní plná moc").

(2) Advokát je oprávněn dát se zastupovat jiným advokátem nebo, s výjimkou případů, v nichž je zastoupení advokátem podle tohoto zákona povinné, advokátním koncipientem nebo svým zaměstnancem jako dalším zástupcem.

§ 25a [Komentář]

(1) Účastník si může zvolit zástupcem též notáře; notář může účastníka zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾ Notáři lze udělit pouze procesní plnou moc.

(2) Notář je oprávněn dát se zastupovat jiným notářem a, s výjimkou případů, v nichž je zastoupení notářem podle tohoto zákona povinné, též notářským kandidátem nebo notářským koncipientem.

§ 25b [Komentář]

S výjimkou dovolání si účastník může zvolit zástupcem též patentového zástupce; patentový zástupce může účastníka zastupovat jen v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštním právním předpisem.^{57b)}

§ 26 [Komentář]

(1) Odborová organizace může, s výjimkou věcí obchodních, v řízení zastupovat účastníka, který je jejím členem.

(2) Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen "Úřad") může zastupovat účastníka v řízení ve věcech péče o nezletilé, o určení nebo změnu vyživovací povinnosti a v řízení o výkon rozhodnutí ukládajícího povinnost k placení výživného, jde-li o věci se vztahem k cizině.

(3) Ve věcech ochrany před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální

orientace se účastník může dát v řízení zastupovat též právnickou osobou vzniklou na základě zvláštního právního předpisu,^{57c)} k jejímž činnostem uvedeným ve stanovách patří ochrana před takovou diskriminací.

(4) Ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona, o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona, se účastník může dát zastupovat právnickou osobou, k jejímuž předmětu podnikání, popřípadě činnosti patří ochrana práv podle autorského zákona.

(5) Je-li ve věcech pracovních navrhovatelem (žalobcem) cizinec, může se dát v řízení zastupovat též právnickou osobou vzniklou na základě zvláštního právního předpisu^{57c)}, k jejímž činnostem uvedeným ve stanovách patří ochrana práv cizinců; totéž platí v řízení o propuštění cizince ze zajištění.

(6) Převezme-li odborová organizace nebo Úřad anebo právnická osoba podle odstavců 3 až 5 zastoupení, jedná jejich jménem za zastoupeného osoba uvedená v § 21.

§ 26a [Komentář]

(1) V případech a za podmínek uvedených ve zvláštním právním předpisu^{55a)} může být obec v řízení zastoupena státem, za nějž před soudem vystupuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(2) Při zastupování podle odstavce 1 lze státu udělit pouze procesní plnou moc.

(3) Převezme-li stát zastoupení podle odstavce 1, jedná jménem státu za zastoupenou obec zaměstnanec zařazený v Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, pověřený jeho generálním ředitelem.

§ 27 [Komentář]

(1) Účastník se může dát zastoupit také kteroukoliv fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Tento zástupce může jednat jedině osobně.

(2) Soud rozhodne, že zastoupení podle odstavce 1 nepřipouští, jestliže zástupce zřejmě není způsobilý k řádnému zastupování, anebo jestliže jako zástupce vystupuje v různých věcech opětovně.

§ 27a

zrušen

§ 28 [Komentář]

(1) Zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony.

(2) Odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.

(3) Zvolí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci.

(4) Podpisy na písemné plné moci, na odvolání plné moci nebo na její výpovědi musí být

úředně ověřeny, jen stanoví-li to zákon nebo rozhodl-li tak předseda senátu.

(5) Ztratí-li zastoupený způsobilost být účastníkem řízení, popřípadě zemře-li nebo zanikne-li zástupce, plná moc zaniká.

(6) Nevyplyvá-li z plné moci něco jiného, plná moc zaniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo skončeno řízení, pro něž byla udělena.

§ 28a [Komentář]

(1) Procesní plnou moc nelze omezit. Zástupce, jemuž byla tato plná moc udělena, je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník.

(2) Plná moc pro určité úkony opravňuje k zastupování jen při těch úkonech, které byly v plné moci výslovně uvedeny.

c) na základě rozhodnutí

§ 29 [Komentář]

(1) Není-li zastoupena fyzická osoba, která jako účastník řízení nemůže před soudem samostatně jednat, ustanoví jí předseda senátu opatrovníka, je-li tu nebezpečí z prodlení. Stejně se postupuje, stanoví-li tak zvláštní předpis.

(2) Opatrovníka ustanoví předseda senátu též právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat (§ 21), je-li tu nebezpečí z prodlení.

(3) Pokud neučiní jiná opatření, může předseda senátu ustanovit opatrovníka také neznámým dědicům zůstavitele, nebyl-li dosud v řízení o dědictví stanoven okruh jeho dědiců, účastníku, jehož pobyt není znám, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, který byl stížen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení nebo který není schopen srozumitelně se vyjadřovat.

(4) Opatrovníkem podle odstavců 1 až 3 lze ustanovit advokáta. Jinou osobu lze ustanovit opatrovníkem, jen jestliže s tím souhlasí. Nerozhodl-li soud jinak, opatrovník ustanovený podle odstavců 1 až 3 vystupuje v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím a v dovolacím řízení.

§ 30 [Komentář]

(1) Účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků (§ 138), předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit.

(2) Vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem), ustanoví mu předseda senátu v případě uvedeném v odstavci 1 zástupce z řad advokátů.

§ 31 [Komentář]

(1) Ustanovený opatrovník nebo jiný zástupce má stejné postavení jako zástupce na základě procesní plné moci.

(2) Byl-li opatrovníkem nebo jiným zástupcem ustanoven advokát, má stejné postavení jako advokát, jemuž účastník udělil plnou moc.

nadpis vypuštěn

§ 32 [Komentář]

Společné ustanovení

(1) Každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka, popřípadě jako jeho další zástupce, musí své oprávnění doložit již při prvním úkonu, který ve věci učinil.

(2) Zástupcem účastníka nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.

(3) Povinnost soudu poskytnout účastníku potřebná poučení, výzvy nebo upozornění lze splnit i tím, že budou poskytnuty jeho zástupci; to neplatí, udělil-li účastník svému zástupci plnou moc jen pro určité úkony.

§ 33

zrušen

§ 34

zrušen

Nadpis vypuštěn

§ 35 [Komentář]

Účast státního zastupitelství

(1) Státní zastupitelství může vstoupit do zahájeného řízení ve věcech

- a) určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,
- b) uložení výchovného opatření podle § 43 odst. 1 a 2 zákona o rodině,
- c) nařízení ústavní výchovy a prodloužení ústavní výchovy,
- d) pozastavení, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti,
- e) způsobilosti k právním úkonům,
- f) prohlášení za mrtvého,
- g) určení data narození nebo úmrtí fyzické osoby,
- h) vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,
- i) umoření listin,
- j) obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek, 57a)
- k) některých otázek obchodních společností, družstev a jiných právnických osob (§ 200e),

l) v nichž se řeší dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek, včetně incidenčních sporů, a moratoria^{53c)},

m) společenství vlastníků jednotek,

n) vyslovení neplatnosti dražby^{57b)},

o) navrácení dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí (§ 193a).

Oprávnění státního zastupitelství, popřípadě nejvyššího státního zástupce podat návrh na zahájení řízení podle zvláštních předpisů⁵⁸⁾ tím není dotčeno.

(2) Státní zastupitelství je v takovém řízení oprávněno ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu.

(3) Ve věcech uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) a j) může státní zastupitelství podat ve veřejném zájmu návrh na zahájení řízení, nebylo-li zahájeno podle § 81 odst. 1 a 2 nebo na návrh jiného navrhovatele.

(4) Soud uvědomí státní zastupitelství o zahájení řízení podle odstavce 1 písm. e) a h).

§ 35a [Komentář]

(1) Zvláštní právní předpis^{55a)} stanoví, ve kterých případech a za jakých podmínek může podat návrh na zahájení řízení anebo do řízení vstoupit Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(2) Pokud Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových vstoupí do řízení podle odstavce 1, je oprávněn ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu.

Hlava čtvrtá

Úkony soudu a účastníků

Úkony soudu

§ 36 [Komentář]

(1) V řízení před soudem jedná a rozhoduje senát nebo jediný soudce (samosoudce). Všichni členové senátu jsou si při rozhodování rovni.

(2) Rozvrh práce určí, který senát nebo který jediný soudce (samosoudce) věc projedná a rozhodne.

§ 36a [Komentář]

(1) V řízení před okresním soudem jedná a rozhoduje senát:

a) ve věcech pracovních,

b) v dalších věcech, o nichž to stanoví zákon.

(2) V ostatních věcech jedná a rozhoduje v řízení před okresním soudem samosoudce.

(3) V řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně jedná a rozhoduje samosoudce; senát jedná a rozhoduje v řízení v prvním stupni, stanoví-li tak zákon, a v

odvolacím řízení.

§ 36b [Komentář]

Vrchní soudy jednájí a rozhodují v senátech.

§ 36c [Komentář]

Nejvyšší soud jedná a rozhoduje v senátech.

§ 36d [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, předseda senátu nebo jím pověřený člen senátu může ve věcech příslušejících senátu provádět jen takové úkony, jimiž se nerozhoduje ve věci.

(2) V případech, kdy podle zákona jedná a rozhoduje samosoudce, přísluší mu jak práva a povinnosti předsedy senátu, tak i práva, která jsou jinak vyhrazena pouze senátu.

§ 37 [Komentář]

(1) Senát rozhoduje po poradě; kromě členů senátu a zapisovatele nesmí být nikdo jiný poradě přítomen.

(2) K rozhodnutí je třeba většiny hlasů, přičemž hlasovat jsou povinni všichni členové senátu. Hlasování řídí předseda senátu. Přisedící hlasují před soudci a mladší soudci (přisedící) před staršími, předseda senátu hlasuje poslední.

§ 38 [Komentář]

(1) Soud pověří notáře, aby jako soudní komisař za odměnu provedl úkony v řízení o dědictví.

(2) Pověření podle odstavce 1 se nevztahuje na žádosti o poskytnutí právní pomoci v cizině, na ustanovení správce dědictví podle § 175f odst. 2 věty první části za středníkem, na zrušení usnesení o dědictví podle § 175w a na vydání potvrzení podle § 175z odst. 1.

(3) Úkony notáře, které provedl jako soudní komisař, se považují za úkony soudu.

(4) Pověření není soudním rozhodnutím.

(5) Notář pověřený podle odstavce 1 a jeho zaměstnanci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s prováděním úkonů v řízení o dědictví. Povinnost mlčenlivosti není časově omezena a notář nebo jeho zaměstnanci jí mohou být zproštěni předsedou soudu, který notáře podle odstavce 1 pověřil.

(6) Notář postoupí příslušnému soudu podání, která u něho jako soudního komisaře byla učiněna poté, co již provedl v řízení o dědictví všechny potřebné úkony a co věc předal soudu.

§ 38a [Komentář]

Zvláštní zákon stanoví, ve kterých jednoduchých věcech mohou samostatně rozhodovat a ve kterých dalších věcech mohou samostatně provádět jednotlivé úkony vyšší soudní úředníci. Tento zvláštní zákon stanoví též kvalifikační a další předpoklady pro výkon funkce vyššího soudního úředníka.

§ 38b [Komentář]

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony občanského soudního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu.

§ 39 [Komentář]

(1) Úkony, které by příslušný soud mohl provést jen s obtížemi nebo se zvýšenými, neúčelnými náklady anebo které v jeho obvodu provést nelze, provede na dožádání jiný soud. Dožádaným soudem je okresní soud.

(2) Nemůže-li dožádaný soud provést úkon ve svém obvodu, postoupí dožádání soudu, v jehož obvodu je možno úkon provést, je-li mu tento soud znám; jinak dožádání vrátí.

(3) Úkony dožádaného soudu provádí samosoudce.

§ 40 [Komentář]

(1) Úkony, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyhlašuje rozhodnutí, se zaznamenávají ve formě zvukového nebo zvukově obrazového záznamu (dále jen „záznam“). Záznam se uchovává na trvalém nosiči dat, který je součástí spisu.

(2) Není-li pořízení záznamu možné nebo stanoví-li tak zákon, sepisuje se o úkonech, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyhlašuje rozhodnutí, protokol. Soud může rozhodnout, že bude současně s pořízením záznamu sepsán o úkonu protokol. Nejsou-li při úkonu přítomni účastníci, zástupci ani veřejnost a soud provádí pouze listinné důkazy nebo vyhlašuje rozhodnutí, postačí pořízení protokolu. V případě rozporu protokolu a záznamu má přednost záznam. Protokol se sepisuje vždy o úkonu, kterým

a) byl uzavřen smír,

b) byla uzavřena dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte,

c) byla uzavřena dohoda o styku s nezletilým dítětem,

d) byla uzavřena dohoda o vypořádání dědictví,

e) byla uzavřena dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů, nebo

f) došlo k uznání nároku podle § 153a odst. 1.

(3) Přepis záznamu nebo jeho části se pořídí, pokud tak ze závažných důvodů určí soud. Přepis záznamu nebo jeho části se pořídí vždy, je-li podán řádný nebo mimořádný opravný prostředek ve věci samé. Věta druhá se nepoužije, pokud soud prvního stupně rozhoduje o odmítnutí odvolání podle § 208 odst. 1 nebo byl-li pořízen protokol.

(4) Úkony prováděné soudním komisařem nebo soudním exekutorem se zaznamenávají ve formě záznamu nebo protokolu.

(5) V přepisu záznamu nebo jeho části se označí projednávaná věc, uvedou se přítomní, datum pořízení záznamu, datum vyhotovení přepisu a doslovný strukturovaný přepis záznamu. Přepis podepisuje osoba, která jej vyhotovila.

(6) V protokolu se označí projednávaná věc, uvedou se přítomní, vylíčí se průběh dokazování a uvede se obsah přednesů, poučení poskytnutá účastníkům, výroky rozhodnutí a vyjádření účastníků o tom, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozhodnutí; nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.

(7) Protokol podepisuje předseda senátu a zapisovatel; nemůže-li předseda senátu protokol podepsat, podepíše jej za něho jiný člen senátu nebo jiný soudce, kterého určil předseda soudu. Byl-li uzavřen smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo došlo-li k uznání nároku (§ 153a odst. 1), podepisují protokol také účastníci smíru, rodiče, účastníci dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníci dohod v dědickém řízení nebo žalovaní; nemohou-li číst a psát nebo z jiných důvodů protokol podepsat, uvede předseda senátu do protokolu kromě důvodu též, že úkon odpovídá jejich vůli, a příslušný záznam podepíše. Protokol o hlasování podepisují všichni členové senátu a zapisovatel.

(8) Předseda senátu opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Předseda senátu také rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.

§ 40a [Komentář]

(1) Jsou-li v řízení projednávány utajované informace, je předseda senátu povinen přisedící, účastníky, osoby oprávněné za ně jednat (§ 21 až 21b), zástupce účastníků, znalce, tlumočníky, osoby uvedené v § 116 odst. 3 a další osoby, které se podle zákona musí zúčastnit řízení, předem podle zvláštního právního předpisu poučit^{56a}). Písemný záznam o tomto poučení založí předseda senátu do spisu a jeho kopii zašle nejpozději do 30 dnů ode dne poučení Národnímu bezpečnostnímu úřadu.

(2) Poučení podle odstavce 1 není potřebné u těch osob, které se prokáží platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení utajovaných informací a poučením, vydanými podle zvláštního právního předpisu^{56a}).

§ 40b [Komentář]

(1) O každém sporu nebo jiné právní věci se vede spis v listinné nebo v elektronické podobě. Podmínky vedení spisu stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, v listinné podobě vyhotovený úkon soudu podepisuje předseda senátu nebo ten, kdo ho z pověření předsedy senátu nebo podle zákona učinil. Jeho stejnopis se vyhotoví, jestliže je to třeba; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Nestanoví-li zákon jinak, elektronicky vyhotovený úkon soudu podepíše předseda senátu nebo ten, kdo ho z pověření předsedy senátu nebo podle zákona učinil, svým uznávaným elektronickým podpisem nebo označí uznávanou elektronickou značkou soudu.

Úkony účastníků

§ 41 [Komentář]

(1) Účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu.

(2) Každý úkon posuzuje soud podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen.

(3) Hmotněprávní úkon účastníka učiněný vůči soudu je účinný také vůči ostatním účastníkům, avšak teprve od okamžiku, kdy se o něm v řízení dozvěděli; to platí i tehdy, je-li pro platnost hmotněprávního úkonu předepsána písemná forma. Ustanovení § 40 odst. 3 se použije obdobně.

§ 41a [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, může účastník učinit úkon jen výslovně.

(2) K úkonu účastníka, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží.

(3) K úkonu účastníka, který není za řízení přípustný, se nepřihlíží.

(4) Úkon může být odvolán, jen jestliže jeho odvolání dojde soudu nejpozději současně s tímto úkonem.

§ 41b [Komentář]

Dokud nebyl uzavřený smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo uznání nároku (§ 153a odst. 1), k nimž došlo do protokolu, podepsán také účastníky smíru, rodiči, účastníky dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníky dohod v dědickém řízení nebo žalovaným, soud k těmto úkonům nepřihlíží.

§ 42 [Komentář]

(1) Podání je možno učinit písemně nebo ústně. Písemné podání se činí v listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě, telegraficky nebo telefaxem. Ústní podání se činí do protokolu. Ústně do protokolu je možno podání učinit, jde-li o návrh na zahájení řízení o povolení uzavřít manželství, o určení a popření rodičovství, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, o osvojení a řízení, které lze zahájit i bez návrhu, a návrhy na výkon rozhodnutí v těchto řízeních vydaných.

(2) Každý okresní soud je povinen sepsat podání do protokolu a postoupit je bez průtahů příslušnému soudu. Takové podání má tytéž účinky, jakoby se stalo přímo u příslušného soudu.

(3) Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.

(4) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno. Podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopisem. K podání učiněnému elektronicky lze připojit také všechny jeho přílohy v elektronické podobě.

(5) V případě podání v elektronické podobě podepsaného uznávaným elektronickým podpisem se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu podle odstavce 3.

§ 43 [Komentář]

(1) Předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčitě. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.

(2) Není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O

těchto následcích musí být účastník poučen.

§ 44 [Komentář]

(1) Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do soudního spisu, s výjimkou protokolu o hlasování, a činit si z něho výpisy a opisy.

(2) Každému, kdo na tom má právní zájem nebo kdo pro to má vážné důvody, předseda senátu na žádost povolí, aby nahlédl do spisu a aby si z něho učinil výpisy nebo opisy, ledaže jde o spis, o němž právní předpisy stanoví, že jeho obsah musí zůstat utajen.

(3) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem.⁵⁶⁾

(4) Odstavce 1 až 3 se použijí obdobně pro přehrávání záznamů, poskytování jejich kopií nebo pro jiné způsoby zachycení obsahu listiny.

Doručování

§ 45 [Komentář]

Způsoby doručování

(1) Písemnost doručuje soud při jednání nebo jiném soudním úkonu.

(2) Nedošlo-li k doručení písemnosti podle odstavce 1, doručí ji soud prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky^{58a)}. Není-li možné doručit písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, soud ji doručí na žádost adresáta na jinou adresu nebo na elektronickou adresu.

(3) Není-li možné doručit písemnost podle odstavce 2, předseda senátu nařídí doručit ji prostřednictvím

a) doručujícího orgánu, nebo

b) účastníka řízení či jeho zástupce.

§ 45a

zrušen

§ 45b

zrušen

§ 45c

zrušen

§ 45d

zrušen

§ 45e

zrušen

§ 45f

zrušen

§ 46 [Komentář]

Adresa pro doručování prostřednictvím veřejné datové sítě

(1) Adresou pro doručování prostřednictvím veřejné datové sítě je adresa datové schránky evidovaná podle zvláštního právního předpisu^{58a)}.

(2) Prostřednictvím veřejné datové sítě soud doručuje na elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu, jestliže soud o doručení písemnosti tímto způsobem požádal nebo s ním vyslovil souhlas a jestliže uvedl akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který vydal jeho kvalifikovaný certifikát a vede jeho evidenci, nebo předložil svůj platný kvalifikovaný certifikát.

§ 46a [Komentář]

Adresa pro doručování

(1) Adresátu se doručuje na adresu pro doručování, lze mu rovněž doručit na kterémkoliv jiném místě, na němž bude zastížen.

(2) Jestliže o to adresát požádá, soud doručuje na jinou adresu nebo elektronickou adresu, kterou mu sdělil, nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, zejména může-li to přispět k urychlení řízení. Tato adresa je pro dané řízení adresou pro doručování.

(3) Adresát je v řízení povinen bez zbytečného odkladu soudu sdělit změny veškerých skutečností významných pro doručování podle odstavce 2, tyto změny jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly adresátem oznámeny.

§ 46b [Komentář]

Adresa pro doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení nebo jeho zástupce

Neuvedl-li adresát ve svém podání nebo jiném úkonu učiněném vůči soudu adresu místa v České republice, na kterou mu mají nebo mohou být doručovány písemnosti, je adresou pro doručování u písemnosti doručované prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení nebo jeho zástupce

a) u fyzické osoby adresa evidovaná v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti^{58b)}; není-li taková adresa evidována, adresa místa trvalého pobytu vedená podle zvláštního právního předpisu^{58c)} nebo adresa místa pobytu cizince na území České republiky podle druhu pobytu cizince,

b) u podnikající fyzické osoby adresa místa podnikání nebo adresa zástupce pro doručování uvedená ve smlouvě, ve sporu z této smlouvy; má-li podnik fyzické osoby organizační složku, i adresa sídla organizační složky,

- c) u fyzické osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě adresa věznice, v níž vykonává trest nebo vazbu,
- d) u fyzické osoby v zařízení pro výkon ochranného opatření zabezpečovací detence, ústavní nebo ochranné výchovy adresa tohoto zařízení,
- e) u právnické osoby adresa sídla zapsaná v příslušném rejstříku nebo adresa zástupce pro doručování uvedená ve smlouvě, ve sporu z této smlouvy; má-li právnická osoba organizační složku, i adresa sídla organizační složky,
- f) u advokátů adresa jejich sídla,
- g) u notářů adresa jejich notářské kanceláře,
- h) u soudních exekutorů adresa jejich kanceláře,
- i) u patentových zástupců adresa jejich sídla nebo bydliště zapsaná u Komory patentových zástupců,
- j) u insolvenčních správců adresa jejich sídla zapsaná v seznamu insolvenčních správců,
- k) u státu adresa sídla příslušné organizační složky státu, v případě Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových adresa jeho příslušného územního pracoviště,
- l) u státního zastupitelství adresa jeho sídla,
- m) u správních úřadů adresa jejich sídla,
- n) u obcí a vyšších územních samosprávných celků adresa sídla obecního úřadu a adresa sídla krajského úřadu nebo Magistrátu hlavního města Prahy.

§ 46c [Komentář]

Zástupce pro doručování písemností

(1) Není-li možné účastníku nebo jeho zástupci doručovat písemnosti bez obtíží nebo průtahů, předseda senátu ho bez prodlení vyzve, aby si zvolil pro doručování písemností zástupce; to neplatí v případech, kdy účastník řízení nebo zástupce je ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě nebo v zařízení pro výkon ochranného opatření zabezpečovací detence, ústavní nebo ochranné výchovy, kdy účastník řízení nebo zástupce požívá diplomatické výsady a imunity, je v bytě toho, kdo požívá diplomatické výsady a imunity, nebo mu má být doručeno v budově nebo místnosti chráněné diplomatickou imunitou, nebo kdy účastník řízení nebo zástupce je vojákem v činné službě, příslušníkem Policie České republiky, příslušníkem Hasičského záchranného sboru České republiky nebo příslušníkem Vězeňské služby a justiční stráž, kterému nelze doručit jinak než prostřednictvím krajského vojenského velitelství, Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(2) Nezvolí-li si účastník nebo jeho zástupce ve stanovené lhůtě zástupce pro doručování písemností nebo není-li možné ani tomuto zástupci bez obtíží a průtahů doručovat, doručují se jim písemnosti uložením u doručujícího soudu. Účastník nebo jeho zástupce o tom musí být ve výzvě podle odstavce 1 poučeni.

(3) Toho, komu bylo v opatření na ochranu před domácím násilím zakázáno, aby se zdržoval v bytě nebo jinde, kam by mu mohlo být doručováno (§ 46a odst. 1 a 2), soud při provedení výkonu rozhodnutí (§ 273b) vyzve, aby, není-li možné mu doručovat prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, soudu sdělil adresu, na kterou mu bude možné po dobu

trvání opatření doručovat písemnosti (§ 46 a § 46a odst. 1), nebo aby si zvolil zástupce pro doručování písemnosti. Nevyhoví-li výzvě, doručují se mu písemnosti uložením u soudu; o tomto následku musí být ve výzvě poučen.

(4) Písemnost, která byla uložena u soudu podle odstavců 2 a 3, se považuje za doručenou dnem uložení.

§ 47 [Komentář]

Doručování prostřednictvím veřejné datové sítě

(1) Při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{58a}.

(2) Při doručování písemnosti podle § 46 odst. 2 soud adresáta vyzve, aby doručení potvrdil soudu do 3 dnů od odeslání písemnosti datovou zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem.

(3) Doručení prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu je neúčinné, jestliže se písemnost zasláná na elektronickou adresu vrátila soudu jako nedoručitelná nebo jestliže adresát do 3 dnů od odeslání písemnosti nepotvrdil soudu její přijetí datovou zprávou podle odstavce 2.

§ 47a

zrušen

§ 48 [Komentář]

Doručování prostřednictvím doručujícího orgánu

(1) Doručujícími orgány jsou

- a) soudní doručovatelé,
- b) orgány Justiční stráže,
- c) soudní exekutoři,
- d) provozovatelé poštovních služeb.

(2) Doručujícími orgány jsou též

- a) Vězeňská služba České republiky, jde-li o doručování fyzickým osobám ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě,
- b) zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, jde-li o doručování fyzickým osobám umístěným v těchto zařízeních,
- c) ústav pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o doručování fyzickým osobám umístěným v tomto zařízení,
- d) krajská vojenská velitelství, jde-li o doručování vojákům v činné službě a písemnost není možno doručit jinak,
- e) Ministerstvo vnitra, jde-li o doručování příslušníkům Policie České republiky a písemnost není

možno doručit jinak,

f) Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“), jde-li o doručování fyzickým osobám požívajícím diplomatické výsady a imunity, nebo osobám, které jsou v bytě toho, kdo požívá diplomatické výsady a imunity, anebo osobám, jimž má být písemnost doručena v budově nebo v místnosti chráněné diplomatickou imunitou.

(3) Prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb lze písemnost doručovat, jen jestliže podle uzavřené poštovní smlouvy^{58d)} vznikne provozovateli poštovních služeb povinnost dodat zásilku obsahující písemnost způsobem, který je předepsán pro doručování písemnosti tímto zákonem.

(4) Doručuje-li se prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, stejnopisy rozhodnutí a jiné písemnosti soudu v listinné podobě mohou být vyhotovovány za součinnosti tohoto provozovatele; podrobnosti takového postupu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 48a

zrušen

§ 48b

zrušen

§ 48c

zrušen

§ 48d

zrušen

§ 48e

zrušen

§ 48f

zrušen

§ 48g

zrušen

§ 48h

zrušen

§ 48i

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 49 [Komentář]

Doručování písemností do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon nebo nařídí-li tak soud.

(2) Nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nelze-li zanechat výzvu v místě doručování, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu a uvede, ve který den nebyl adresát zastížen. Odesílající soud vyvěsí na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu.

(3) Písemnost se ukládá

a) v provozovně provozovatele poštovních služeb, jestliže se písemnost doručuje jeho prostřednictvím,

b) u soudu, jestliže byla písemnost vrácena z důvodu nemožnosti zanechat výzvu,

c) v ostatních případech u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení.

(4) Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.

(5) U písemností, u nichž to stanoví zákon, nebo u nichž to nařídil předseda senátu, je vyloučeno doručení podle odstavce 4. Doručující orgán v takovém případě vrátí písemnost odesílajícímu soudu po marném uplynutí lhůty 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí.

(6) Doručení písemnosti prostřednictvím veřejné datové sítě se považuje za doručení do vlastních rukou adresáta.

(7) Zjistí-li doručující orgán, že adresát zemřel, písemnost vrátí se zprávou odesílajícímu soudu.

§ 50 [Komentář]

Doručování jiných písemností

(1) Nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenou vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti.

(2) Nelze-li doručit podle odstavce 1, doručující orgán písemnost vrátí odesílajícímu soudu a v místě doručení o této skutečnosti zanechá písemné oznámení. Odesílající soud doručí písemnost vyvěšením na úřední desce soudu; písemnost se považuje za doručenou desátým dnem po vyvěšení. Stejně se postupuje, nelze-li v místě doručení zanechat oznámení; § 49 odst.

7 se použije obdobně.

nadpis vypuštěn

§ 50a [Komentář]

Příjemci písemnosti

(1) Za fyzické osoby jsou oprávněny písemnost přijmout osoby, které k tomu byly adresátem zmocněny na základě písemné plné moci udělené před provozovatelem poštovních služeb.

(2) Za osoby uvedené v § 46b písm. e), k), m) a n) jsou oprávněny písemnost přijmout osoby uvedené v § 21 až 21b, případně jiné osoby, které tím byly pověřeny, které k tomu byly zmocněny nebo u nichž je to vzhledem k jejich pracovnímu nebo jinému obdobnému vztahu k adresátu obvyklé.

(3) Za podnikající fyzickou osobu jsou oprávněny písemnost přijmout osoby, které k tomu byly zmocněny nebo u nichž je to vzhledem k jejich pracovnímu nebo jinému obdobnému vztahu k adresátu obvyklé.

(4) Písemnost určenou advokátu, notáři, soudnímu exekutorovi a patentovému zástupci za ně mohou přijímat osoby, které k tomu byly zmocněny, nebo jejich zaměstnanci. Vykonávají-li tyto osoby svou činnost společně s jinými osobami, mohou ji přijmout i tyto jiné osoby a jejich zaměstnanci.

(5) Písemnost určenou advokátu, který vykonává advokacii jako společník obchodní společnosti, mohou za něj přijmout statutární orgán, ostatní společníci této společnosti nebo její zaměstnanci a osoby, které k tomu byly zmocněny. Vykonává-li advokát advokacii v pracovním poměru k jinému advokátovi nebo ke společnosti, může za něj písemnost přijmout jeho zaměstnavatel, jeho zaměstnanci a osoby k tomu zmocněné.

§ 50b [Komentář]

Doručování zástupci účastníka

(1) Má-li účastník zástupce, doručuje se pouze zástupci, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Má-li účastník zástupce s procesní plnou mocí, nařídí předseda senátu doručení písemnosti (elektronického dokumentu) jen tomuto zástupci, nestanoví-li zákon jinak.

(3) Udělil-li účastník plnou moc pouze pro určité úkony, nařídí předseda senátu doručení písemnosti (elektronického dokumentu) pouze jeho zástupci, jen jestliže ho k tomu plná moc výslovně opravňuje, nestanoví-li zákon jinak.

(4) Písemnost se doručuje rovněž účastníku,

a) má-li se účastník osobně dostavit k výsledku nebo jinému úkonu soudu nebo má-li něco jiného v řízení osobně vykonat,

b) je-li účastník zastoupen zákonným zástupcem podle § 23,

c) jde-li o doručení usnesení o ustanovení opatrovníka podle § 29, § 187 odst. 1, § 191b odst. 3 a § 192 odst. 1; usnesení o ustanovení opatrovníka účastníku, jehož pobyt není znám, účastníku, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, neznámým dědicům zůstavitele, nebyl-li dosud v řízení o dědictví stanoven okruh jeho dědiců, a právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat, nebo že

je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat, se však doručuje jen ostatním účastníkům řízení a ustanovenému opatrovníku a vyvěsí se na úřední desce soudu,

d) byl-li účastníku ustanoven opatrovník proto, že se nemůže z jiných zdravotních důvodů než pro postižení duševní poruchou nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení, nebo že není schopen se srozumitelně vyjadřovat,

e) rozhodne-li tak soud.

§ 50c [Komentář]

Odepření přijetí písemnosti

(1) Odepře-li adresát nebo příjemce písemnosti přijmout doručovanou písemnost, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy přijetí písemnosti bylo odepřeno; o tom musí být adresát nebo příjemce písemnosti poučen.

(2) Adresát nebo příjemce písemnosti je povinen na výzvu doručujícího orgánu prokázat svou totožnost nebo poskytnout jinou součinnost nezbytnou k řádnému doručení písemnosti. Odmítne-li adresát nebo příjemce písemnosti postup podle věty první, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy prokázání totožnosti nebo poskytnutí součinnosti bylo odmítnuto; o tom musí být adresát nebo příjemce písemnosti poučen.

(3) Poučení podle odstavců 1 a 2 se poskytne ústně při doručování nebo písemně; písemné poučení se předá příjemci. Není-li možné písemné poučení příjemci předat, lze je zanechat v adresátově domovní nebo jiné jím užívané schránce nebo na jiném vhodném místě.

§ 50d [Komentář]

Neúčinnost doručení

(1) Na návrh účastníka rozhodne odesílající soud, že doručení je neúčinné, pokud se účastník nebo jeho zástupce nemohl z omluvitelného důvodu s písemností seznámit. Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit. V návrhu musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uveden den, kdy se účastník s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit, a označení důkazů, jimiž má být včasnost a důvodnost návrhu prokázána.

(2) Ve věcech uvedených v § 120 odst. 2, jde-li o nesporné řízení, soud rozhodne o neúčinnosti doručení i bez návrhu, jestliže je podle obsahu spisu zřejmé, že účastník nebo jeho zástupce se z omluvitelného důvodu nemohl seznámit nebo neseznámil s písemností.

(3) Návrh podle odstavce 1 nelze podat poté, co již nabyl právní moci rozsudek, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není, a rozsudek, kterým bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence registrovaného partnerství^{33c)} („dále jen partnerství“).

(4) Omluvitelným důvodem podle odstavce 1 nemůže být skutečnost, že se fyzická osoba na adrese pro doručování trvale nezdržuje, skutečnost, že v případě podnikající fyzické osoby a právnické osoby se na adrese pro doručování nikdo nezdržuje.

(5) Rozhodl-li soud o tom, že doručení písemnosti je neúčinné, považuje se písemnost za doručenu dnem právní moci rozhodnutí o neúčinnosti.

nadpis vpuštěn

§ 50e [Komentář]

Doručování účastníkem řízení nebo jeho zástupcem

(1) Na žádost účastníka řízení nebo jeho zástupce je soud může pověřit doručením písemnosti určené do vlastních rukou nebo jiné písemnosti. Pověření není soudním rozhodnutím.

(2) Osoba pověřená podle odstavce 1 předá písemnost adresátovi na adrese pro doručování nebo kdekoliv jej zastihne. Adresát je povinen přijetí písemnosti potvrdit; potvrzení musí obsahovat označení doručované písemnosti, která byla vložena do obálky, den doručení a podpis adresáta. Písemnost se považuje za doručenou dnem uvedeným v potvrzení o doručení.

(3) Pokud adresát odepře přijmout písemnost nebo se účastníkovi nebo jeho zástupci nepodaří písemnost doručit, vrátí účastník nebo jeho zástupce neprodleně písemnost soudu.

§ 50f [Komentář]

Průkaz doručení

(1) Doručuje-li soud písemnost při jednání nebo při jiném soudním úkonu, o němž se pořizuje protokol, uvede to v protokolu o jednání nebo v protokolu, který byl sepsán o jiném soudním úkonu. V protokolu se kromě ostatních náležitostí (§ 40 odst. 6) uvede, jaká písemnost byla doručena. Protokol podepíše také ten, kdo doručení provedl, a příjemce.

(2) Byla-li písemnost doručována prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu, je doručení prokázáno datovou zprávou adresáta, podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem, kterou potvrdil přijetí písemnosti.

(3) Doručuje-li soud písemnost při úkonu, o němž se nepožizuje protokol, nebo prostřednictvím doručujícího orgánu, vyznačí se doručení písemnosti na doručence. Doručenka je veřejnou listinou. Není-li prokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé.

(4) V případě doručování účastníkem nebo jeho zástupcem je průkazem doručení potvrzení o přijetí opatřené datem a podpisem příjemce.

(5) Nelze-li doručení prokázat žádným ze způsobů uvedených v odstavcích 1 až 4, lze je prokázat též jiným způsobem.

§ 50g [Komentář]

Doručenka

(1) Doručenka musí obsahovat

- a) označení soudu, který písemnost předal k doručení,
- b) označení doručujícího orgánu,
- c) označení doručované písemnosti,
- d) označení adresáta a adresy, na niž má být písemnost doručena,
- e) prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den nebyl adresát zastižen, v který den byla písemnost odevzdána adresátu či příjemci, v který den byla písemnost připravena k vyzvednutí, v který den bylo přijetí písemnosti odepřeno nebo nebyla poskytnuta součinnost nezbytná k řádnému doručení písemnosti,

f) hodinu a minutu doručení, byla-li vyznačena poznámka „přesný čas doručení“,

g) jméno a příjmení doručovatele, jeho podpis a otisk úředního razítka doručujícího orgánu,

h) jméno a příjmení osoby, která písemnost převzala nebo která převzetí písemnosti odepřela nebo která neposkytla součinnost potřebnou k řádnému doručení písemnosti, jsou-li tyto údaje doručujícímu orgánu známy, údaj o jejím vztahu k adresátu, jestliže písemnost přijala za adresáta, a její podpis,

i) údaj, zda je vyloučeno vhození písemnosti do schránky.

(2) Byla-li písemnost uložena, musí doručenka obsahovat také údaj o tom, zda byla adresátu zanechána výzva, aby si písemnost vyzvedl.

(3) Vyzvedne-li adresát, popřípadě příjemce, uloženou písemnost, musí doručenka obsahovat také

a) jméno a příjmení toho, kdo písemnost předal, jeho podpis a otisk úředního razítka doručujícího orgánu,

b) prohlášení doručujícího orgánu, v který den byla písemnost vyzvednuta,

c) hodinu a minutu doručení, byla-li vyznačena poznámka „přesný čas doručení“,

d) jméno a příjmení osoby, která uloženou písemnost vyzvedla, a její podpis.

(4) Odepřel-li adresát, popřípadě příjemce, písemnost přijmout, nebo neposkytl-li součinnost nezbytnou k řádnému doručení písemnosti, musí doručenka obsahovat také údaj o tom, zda bylo poskytnuto ústní nebo písemné poučení o následcích odepření přijetí písemnosti nebo neposkytnutí součinnosti, a zda, popřípadě čím bylo odepření přijetí písemnosti odůvodněno nebo v čem neposkytnutí součinnosti spočívalo.

(5) Byla-li doručována písemnost podle § 50 a nebyla-li písemnost doručena adresátu, popřípadě příjemci, musí doručenka kromě náležitostí uvedených v odstavci 1 obsahovat

a) prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den byla písemnost vhozena do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky,

b) hodinu a minutu doručení, byla-li vyznačena poznámka „přesný čas doručení“,

c) jméno a příjmení doručovatele, jeho podpis a otisk úředního razítka doručujícího orgánu.

(6) Nemůže-li příjemce svým podpisem potvrdit doručení písemnosti, potvrdí doručení příjemci na doručence svým podpisem kromě doručovatele také jiná vhodná fyzická osoba.

§ 50h [Komentář]

Výzva

(1) Výzva podle § 49 odst. 2 musí obsahovat označení

a) soudu, který písemnost předal k doručení,

b) doručované písemnosti, která byla vložena do obálky,

c) adresáta a adresy, na niž má být obálka s písemností doručena,

d) doručujícího orgánu,

e) jméno a příjmení doručovatele a jeho podpis.

(2) Není-li vyloučeno náhradní doručení písemnosti, musí v ní být též obsaženo poučení o následcích, jestliže písemnost nebude vyzvednuta.

(3) Doručující orgán ve výzvě uvede, u koho, kde a v který den byla písemnost připravena k vyzvednutí a do kdy a v jaké době si příjemce může písemnost vyzvednout.

§ 50i [Komentář]

Oznámení

Oznámení podle § 50 odst. 2 musí obsahovat označení

a) soudu, který písemnost předal k doručení,

b) doručované písemnosti,

c) adresáta a adresy, na niž má být obálka s písemností doručena,

d) doručujícího orgánu,

e) sdělení, že písemnost byla vrácena odesílajícímu soudu,

f) jméno a příjmení doručovatele a jeho podpis.

§ 50j [Komentář]

Doručování do ciziny

(1) Při doručování do ciziny se postupuje podle mezinárodní smlouvy nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství upravujícího doručování soudních a mimosoudních písemností^{58e)} anebo podle zvláštního právního předpisu^{58f)}.

(2) Je-li doručováno do ciziny, a nelze-li zjistit datum doručení písemnosti, avšak z obsahu listiny nebo jiného úkonu adresáta jednoznačně vyplývá, že mu písemnost byla doručena, platí, že písemnost byla doručena dnem, kdy byla odesílajícímu soudu předložena taková listina nebo kdy byl u soudu učiněn takový úkon.

§ 50k [Komentář]

Uveřejňování vyhlášek

Povinnost soudu zveřejnit vyhláškou nebo jiným způsobem určité údaje, stanovená v zákoně, je splněna jejich uveřejněním v Obchodním věstníku⁶²⁾, neomezují-li se zákonem zveřejnění údajů jen na úřední desce soudu; tím není dotčena zákonem stanovená povinnost uveřejnění údajů v tisku nebo jiným vhodným způsobem.

§ 50l [Komentář]

Vyvěšení na úřední desce

(1) Stanoví-li zákon, že rozhodnutí nebo jiná písemnost mají být vyvěšeny na úřední

desce soudu, platí, že desátým dnem po dni vyvěšení byly doručeny účastníkům, kteří nejsou soudu známi, jejichž pobyt není znám, kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, nebo neznámým dědicům zůstavitele, nebyl-li dosud v řízení o dědictví stanoven okruh jeho dědiců, anebo právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat, a zástupcům nebo opatrovníkům účastníků, jejichž pobyt není znám nebo kterým se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, popřípadě též dalším osobám, o nichž to stanoví zákon.

(2) Stanoví-li zákon, že na úřední desce soudu má být vyvěšena výzva nebo sdělení, sejme se výzva nebo sdělení po uplynutí 30 dnů ode dne vyvěšení.

(3) Obsah úřední desky soud zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Předvolání a předvádění

§ 51 [Komentář]

(1) Předvolání k soudu se děje v listinné nebo v elektronické podobě a v naléhavých případech i telefonicky nebo telefaxem. Předvolat lze i ústně při jednání nebo při jiném úkonu soudu, u něhož je předvolaný přítomen.

(2) Nevyžaduje-li zákon nebo zvláštní právní předpisy pro předvolání další náležitosti, musí předvolání obsahovat, v jaké věci se má předvolaný dostavit, předmět a místo úkonu soudu, dobu zahájení úkonu, důvod předvolání, povinnosti předvolaného při úkonu a popřípadě předpokládanou dobu trvání úkonu.

§ 52 [Komentář]

(1) V případě, že se předvolaný bez omluvy nedostaví k výsledku nebo ke znalci, může ho předseda senátu dát předvést, jestliže o možnosti předvedení předvolaného poučil. O předvedení rozhodne usnesením, které se předvolanému doručí při předvedení.

(2) O předvedení požádá soud Policii České republiky; jde-li o nezletilého, požádá soud Policii České republiky o předvedení jen tehdy, nelze-li předvedení zajistit jinak. O předvedení vojáků v činné službě a příslušníků ozbrojených sborů požádá soud jejich velitele, popřípadě příslušný služební orgán.

(3) Náklady předvedení hradí ten, kdo je předváděn. Usnesením o tom rozhodne předseda senátu na návrh toho, kdo předvedení provedl.

Pořádkové opatření

§ 53 [Komentář]

(1) Tomu, kdo hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, nebo kdo ruší pořádek, nebo kdo učinil hrubě urážlivé podání anebo nesplnil povinnosti uvedené v § 294, 295 a 320ab, může předseda senátu uložit usnesením pořádkovou pokutu do výše 50 000 Kč.

(2) Uloženou pořádkovou pokutu může předseda senátu dodatečně, a to i po skončení řízení, prominout, jestliže to odůvodňuje pozdější chování toho, jemuž byla uložena.

(3) Pořádkové pokuty připadají státu. Pro vymáhání pořádkové pokuty se uplatní postup stanovený daňovým řádem.

§ 54 [Komentář]

Toho, kdo hrubě ruší pořádek, může předseda senátu vykázat z místa, kde se jedná. Je-li vykázan účastník, může být jednáno dále v jeho nepřítomnosti.

Lhůty

§ 55 [Komentář]

Nestanoví-li tento zákon lhůtu k provedení úkonu, určí ji, jestliže je to třeba, předseda senátu. Lhůtu, kterou určil, může předseda senátu též prodloužit.

§ 56 [Komentář]

(1) Lhůta neběží tomu, kdo ztratil způsobilost být účastníkem řízení nebo způsobilost jednat před soudem nebo u něhož bylo rozhodnuto, že musí být zastoupen svým zákonným zástupcem (§ 23).

(2) Jakmile v takovém případě do řízení vstoupí jiný účastník, zákonný zástupce nebo opatrovník účastníka, začíná jim běžet nová lhůta od té doby, kdy do řízení vstoupili.

§ 57 [Komentář]

(1) Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.

(2) Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let se končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li ho v měsíci, posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Lhůty určené podle hodin končí uplynutím hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(3) Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit.

§ 58 [Komentář]

(1) Soud promine zmeškání lhůty, jestliže účastník nebo jeho zástupce ji zmeškal z omluvitelného důvodu, a byl proto vyloučen z úkonu, který mu přísluší. Návrh je třeba podat do patnácti dnů po odpadnutí překážky a je s ním třeba spojit i zmeškaný úkon.

(2) Soud může k žádosti účastníka přiznat odkladný účinek návrhu, aby bylo prominuto zmeškání lhůty.

ČÁST DRUHÁ

Činnost soudu před zahájením řízení

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 59

zrušen

§ 60

zrušen

§ 61

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 62

zrušen

§ 63

zrušen

§ 64

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 65

zrušen

§ 66

zrušen

Hlava první

Předběžná řízení

Smírčí řízení

§ 67 [Komentář]

(1) Připouští-li to povaha věci, lze navrhnout u kteréhokoli soudu, který by byl věcně příslušný k rozhodování věci, aby provedl pokus o smír (smírčí řízení) a, došlo-li k jeho uzavření, aby rozhodl i o jeho schválení. Jestliže by věcně příslušný byl krajský soud, může provést smírčí řízení a schválení smíru i kterýkoli okresní soud.

(2) Soud rozhodne o tom, zda schvaluje mediační dohodu uzavřenou podle zákona o mediaci, nejdéle do 30 dnů od zahájení smírčího řízení.

§ 68 [Komentář]

- (1) Smírčí řízení ve věcech, v nichž jedná a rozhoduje senát, provádí předseda senátu.
- (2) Součinnost nebo přítomnost účastníků nelze žádným způsobem vynucovat.

§ 69 [Komentář]

Účelem smírčího řízení je uzavření smíru. Ustanovení § 99 platí i pro tento smír.

nadpis vypuštěn

§ 70

zrušen

§ 71

zrušen

§ 72

zrušen

Řízení o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů

§ 73 [Komentář]

(1) Narodí-li se dítě, u něhož otcovství není určeno zákonnou domněnkou svědčící manželu matky, ani souhlasným prohlášením rodičů před orgánem, který vede matriku, vyslechne předseda senátu toho, koho matka označuje za otce, zda uznává, že je otcem. Příslušným je soud podle § 88 odst. 1 písm. c).*)

(2) Dojde-li k souhlasnému prohlášení rodičů o otcovství, uvede se to v protokolu a oznámí orgánu, který vede matriku narození, v níž je dítě zapsáno.

(3) Jestliže takto k určení otcovství nedojde a matka v přiměřené době nepodá návrh na určení otcovství, ustanoví předseda senátu dítěti opatrovníka k podání takového návrhu a k tomu, aby dítě v řízení zastupoval.

Hlava druhá

Předběžná opatření a zajištění důkazu

Předběžná opatření

§ 74 [Komentář]

(1) Před zahájením řízení může předseda senátu nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby zatím byly upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel a ti, kteří by jimi byli, kdyby šlo o věc samu. Účastníky řízení podle § 76b jsou navrhovatel a ten, vůči němuž návrh směřuje.

(3) Příslušným k nařízení předběžného opatření je soud, který je příslušný k řízení o věci, nestanoví-li zákon jinak.

(4) K rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle § 76a je příslušný okresní soud, který je místně příslušný pro obvod (okres) navrhovatele. Bude-li předběžné opatření nařízeno, soud předá po provedení jeho výkonu věc neprodleně soudu příslušnému podle § 88 písm. c). Má-li soud, kterému byla věc předána, za to, že není soudem uvedeným v § 88 písm. c), předloží věc k rozhodnutí o příslušnosti svému nadřízenému soudu; tímto rozhodnutím je soud, jehož příslušnost byla určena, vázán.

(5) K rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle § 76b je příslušný okresní soud, v jehož obvodu je nebo byl dům, byt, místnost nebo jiný prostor společně obývaný s navrhovatelem (dále jen „společné obydlí“).

§ 75 [Komentář]

(1) Předběžné opatření podle § 76a může předseda senátu nařídit jen na návrh obce s rozšířenou působností. Jiné předběžné opatření nařídí předseda senátu na návrh; návrhu není třeba, jde-li o předběžné opatření pro řízení, které může soud zahájit i bez návrhu.

(2) Návrh na nařízení předběžného opatření podle § 76 musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení a bydliště účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení skutečností o tom, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, vylíčení skutečností, které odůvodňují předběžné opatření, a musí být z něj patrné, jakého předběžného opatření se navrhovatel domáhá; ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů musí návrh dále obsahovat identifikační číslo osoby (dále jen „identifikační číslo“) právnické osoby, identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení.

(3) Návrh na předběžné opatření podle § 76a musí obsahovat kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) jméno nezletilého dítěte, jména, povolání a bydliště ostatních účastníků, jsou-li navrhovateli známa, vylíčení rozhodujících skutečností odůvodňujících nařízení předběžného opatření, označení osoby, které má být dítě předáno do péče, a musí z něj být patrné, že se domáhá nařízení předběžného opatření podle § 76a.

(4) Návrh na nařízení předběžného opatření podle § 76b musí obsahovat kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) jméno, příjmení a bydliště účastníků, popřípadě též jejich zástupců a vylíčení rozhodných skutečností odůvodňujících nařízení předběžného opatření.

(5) Navrhovatel je povinen připojit k návrhu listiny, jichž se dovolává.

§ 75a [Komentář]

(1) Návrh na předběžné opatření, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, předseda senátu odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení § 43 se nepoužije.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jde-li o návrh na předběžné opatření podle § 76a a 76b.

§ 75b [Komentář]

(1) K zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, je navrhovatel povinen složit nejpozději ve stejný den, kdy podal u soudu návrh na nařízení

předběžného opatření, jistotu ve výši 10 000 Kč a v obchodních věcech ve výši 50 000 Kč. Dospěje-li předseda senátu k závěru, že složená jistota zjevně nepostačuje k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, vyzve navrhovatele bezodkladně, aby do 3 dnů složil doplatek jistoty ve výši, kterou stanoví s přihlédnutím k okolnostem případu. Podalo-li návrh na předběžné opatření více navrhovatelů, jsou povinni jistotu a doplatek jistoty složit společně a nerozdílně.

(2) Nebude-li jistota podle odstavce 1 složena, předseda senátu návrh na předběžné opatření odmítne.

(3) Odstavce 1 a 2 neplatí,

- a) jde-li o předběžné opatření podle § 76a a 76b;
- b) jde-li o předběžné opatření pro řízení, které může soud zahájit i bez návrhu;
- c) jde-li o předběžné opatření ve věci výživného;
- d) jde-li o předběžné opatření ve věci pracovní;
- e) jde-li o předběžné opatření ve věci náhrady škody na zdraví;
- f) osvědčí-li navrhovatel spolu s návrhem na nařízení předběžného opatření, že jsou u něj splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků (§ 138);
- g) je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by mohla navrhovateli vzniknout újma, a navrhovatel spolu s návrhem na nařízení předběžného opatření osvědčí, že jistotu bez své viny nemohl složit.

(4) Byl-li návrh na nařízení předběžného opatření pravomocným usnesením soudu prvního stupně zamítnut, byl-li tento návrh pravomocně odmítnut nebo bylo-li řízení o tomto návrhu pravomocně zastaveno, soud složenou jistotu vrátí. V případě, že soud nařídil předběžné opatření, bude jistota vrácena, jestliže marně uplynula lhůta k žalobě podle § 77a odst. 2 nebo jestliže nabylo právní moci rozhodnutí soudu o žalobě podané podle § 77a odst. 2 a z tohoto rozhodnutí vyplývá, že jistota nebude použita k uspokojení práva na náhradu škody nebo jiné újmy.

§ 75c [Komentář]

(1) Nepostupoval-li podle § 75a odst. 1 nebo podle § 75b odst. 2, předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření,

- a) jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením, nebo
- b) jsou-li splněny podmínky uvedené v § 76a nebo § 76b.

(2) O návrhu na předběžné opatření rozhodne předseda senátu bezodkladně. Není-li tu nebezpečí z prodlení, může předseda senátu o návrhu na předběžné opatření podle § 76a rozhodnout až do uplynutí 24 hodin poté, co byl podán, o návrhu podle § 76b až do 48 hodin poté, co byl podán a o návrhu na jiné předběžné opatření až do uplynutí 7 dnů poté, co byl podán.

(3) O návrhu na nařízení předběžného opatření rozhodne předseda senátu bez slyšení účastníků; totéž platí, rozhodne-li předseda senátu o nařízení předběžného opatření pro řízení, které může soud zahájit i bez návrhu.

(4) Pro předběžné opatření je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu prvního stupně.

§ 76 [Komentář]

(1) Předběžným opatřením může být účastníku uloženo zejména, aby

- a) platil výživné v nezbytné míře;
- b) odevzdal dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče toho, koho označí soud;
- c) poskytl alespoň část pracovní odměny, jde-li o trvání pracovního poměru a navrhovatel ze závažných důvodů nepracuje;
- d) složil peněžitou částku nebo věc do úschovy u soudu;
- e) nenakládal s určitými věcmi nebo právy;
- f) něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco snášel.

(2) Předběžným opatřením lze uložit povinnost někomu jinému než účastníku jen tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat.

(3) Předseda senátu při nařízení předběžného opatření uloží navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení; to neplatí, může-li být řízení ve věci zahájeno i bez návrhu. Může také stanovit, že předběžné opatření bude trvat jen po určenou dobu.

§ 76a [Komentář]

(1) Ocitlo-li se nezletilé dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny, předseda senátu předběžným opatřením nařídí, aby bylo na nezbytně nutnou dobu umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí. Vhodným prostředím se rozumí výchovné prostředí u osoby nebo zařízení způsobilého zajistit nezletilému dítěti řádnou péči s ohledem na jeho fyzický a duševní stav, jakož i rozumovou vyspělost a umožnit realizaci případných jiných opatření stanovených předběžným opatřením. Soud může předběžným opatřením nařídit rovněž svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

(2) Usnesení o nařízení předběžného opatření podle odstavce 1 se doručuje účastníkům až při provedení jeho výkonu. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu přítomni, usnesení doručí dodatečně soud příslušný podle § 88 písm. c) spolu s vyrozuměním, že byl proveden jeho výkon.

(3) Při nařízení předběžného opatření podle odstavce 1 nezletilý nemusí být zastoupen; nemá-li nezletilý zákonného zástupce nebo nemůže-li jej zákonný zástupce v řízení zastupovat,^{33b)} ustanoví mu soud příslušný podle § 88 písm. c) opatrovníka bezodkladně po provedení výkonu předběžného opatření.

(4) Předběžné opatření podle odstavce 1 trvá po dobu jednoho měsíce od jeho vykonatelnosti, s výjimkou předběžného opatření o svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, u něhož po uplynutí doby 3 měsíců od vykonatelnosti předběžného opatření může být, nebude-li mít soud podklady pro rozhodnutí ve věci, trvání předběžného opatření prodlouženo; bylo-li před uplynutím této doby zahájeno řízení ve věci samé, může soud předběžné opatření podle odstavce 1 opakovaně prodloužit o jeden měsíc tak, aby celková doba trvání předběžného opatření nepřesáhla šest měsíců. Poté lze dobu trvání předběžného opatření

výjimečně prodloužit jen tehdy, nebylo-li z vážných důvodů a objektivních příčin možné v této době skončit důkazní řízení ve věci samé.

(5) Není-li ve věci samé dána pravomoc českých soudů, lhůty podle odstavce 4 se nepoužijí. Celková doba trvání předběžného opatření podle tohoto odstavce nesmí přesáhnout dobu 6 měsíců.

(6) Rodiče nezletilého, orgán sociálně-právní ochrany dětí a opatrovník podle odstavce 3 mohou kdykoli soudu navrhnout zrušení předběžného opatření. O takovém návrhu musí soud rozhodnout bezodkladně, nejpozději do sedmi dnů. Byl-li návrh zamítnut, může jej oprávněná osoba, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí 14 dnů od právní moci rozhodnutí.

§ 76b [Komentář]

(1) Je-li jednáním účastníka, proti kterému návrh směřuje, vážným způsobem ohrožen život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost navrhovatele, předseda senátu předběžným opatřením uloží účastníku, proti kterému návrh směřuje, zejména aby

- a) opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval,
- b) nevstupoval do bezprostředního okolí společného obydlí nebo navrhovatele a nezdržoval se tam,
- c) se zdržel setkávání s navrhovatelem, nebo
- d) se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem.

(2) Výjimky vyplývající z plnění povinností uložených předběžným opatřením účastníku, proti kterému návrh směřuje, stanoví soud, a to s přihlédnutím k jeho oprávněným zájmům.

(3) Předběžné opatření podle odstavce 1 trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti. Předcházelo-li rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle odstavce 1 vykázaní podle zvláštního právního předpisu^{33c)}, počíná tato lhůta dnem následujícím po dni, v němž uplynula lhůta stanovená v tomto zvláštním právním předpise. V případě podání návrhu na prodloužení předběžného opatření podle odstavce 4 neskončí lhůta dříve, než soud o takovém prodloužení rozhodne.

(4) Bylo-li před uplynutím doby uvedené v odstavci 3 zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na návrh navrhovatele rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření. Ustanovení § 75 odst. 4 se použije přiměřeně; návrh na prodloužení doby trvání předběžného opatření musí rovněž obsahovat vyličení rozhodných skutečností odůvodňujících prodloužení doby trvání předběžného opatření, údaj o majetkových či jiných poměrech, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí. Soud při svém rozhodování vezme v úvahu zejména trvání stavu ohrožení navrhovatele podle odstavce 1, obsah a důvody podaného návrhu na zahájení řízení ve věci samé, majetkové či jiné poměry účastníků, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, na které se vztahuje předběžné opatření, a další rozhodné okolnosti. Předběžné opatření zanikne nejpozději uplynutím 1 roku od okamžiku jeho nařízení. Pokud navrhovatel neprokáže své majetkové či jiné poměry, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, může soud prodloužit dobu trvání předběžného opatření jen z důvodů zvláštního zřetele hodných.

(5) Rozhodnutí o návrhu předběžného opatření podle odstavce 1 není podmíněno předchozím vykázaním podle zvláštního právního předpisu^{33c)}.

§ 76c [Komentář]

(1) Vyžadují-li to okolnosti případu nebo je-li tu nebezpečí z prodlení, předseda senátu usnesení o předběžném opatření podle § 76, o němž rozhodl bezodkladně, ihned vyhlásí účastníku, kterému ukládá povinnost, popřípadě též někomu jinému než účastníku řízení, byla-li mu předběžným opatřením uložena povinnost; ukazuje-li se to potřebné, přistoupí k vyhlášení usnesení na místě samém. Pokud není postupováno podle věty první, doručí soud usnesení o nařízení předběžného opatření podle § 76b účastníkům řízení při provádění jeho výkonu (§ 273b odst. 2 věta první). Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu přítomni, se usnesení doručí dodatečně společně s vyrozuměním, že byl proveden jeho výkon.

(2) Stejnopis usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, je třeba účastníkům, popřípadě jejich zástupcům a těm, kterým byla předběžným opatřením uložena povinnost, odeslat ve lhůtě 3 dnů ode dne vyhlášení usnesení nebo, nebylo-li vyhlášeno, ve lhůtě 3 dnů ode dne jeho vydání. Jiným účastníkům než navrhovateli se spolu se stejnopisem usnesení doručí též návrh na předběžné opatření.

(3) Stejnopis usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, jímž bylo účastníku uloženo, aby nenakládal s určitou nemovitostí, je třeba odeslat ve lhůtě podle odstavce 2 také příslušnému katastrálnímu úřadu; to neplatí, jde-li o nemovitost, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí.

§ 76d [Komentář]

Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, je vykonatelné vyhlášením. Nedošlo-li k vyhlášení, je vykonatelné, jakmile bylo

a) vydáno, jedná-li se o předběžné opatření podle § 76a a 76b,

b) doručeno tomu, komu ukládá povinnost, jedná-li se o předběžné opatření podle § 76.

§ 76e [Komentář]

(1) Výrok vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření je závazný jen pro účastníky řízení a pro ty, kterým byla předběžným opatřením uložena povinnost, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Výrok vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření podle § 76a je závazný pro každého.

(3) V rozsahu, v jakém je výrok vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření závazný pro účastníky řízení a popřípadě pro jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány.

§ 76f [Komentář]

(1) Právní úkon, který byl učiněn tím, pro něhož je výrok vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření závazný, je neplatný, jestliže jím byla porušena povinnost uložená vykonatelným usnesením o nařízení předběžného opatření.

(2) Bylo-li účastníku předběžným opatřením uloženo, aby nenakládal s určitou nemovitostí, pozbývá návrh na vklad práva týkajícího se této nemovitosti, o němž dosud nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, své právní účinky; to platí i tehdy, jestliže účastník učinil právní úkon týkající se nemovitosti dříve, než se usnesení o nařízení předběžného opatření stalo vykonatelným.

§ 76g [Komentář]

Byl-li návrh na nařízení předběžného opatření zamítnut nebo odmítnut nebo bylo-li řízení o návrhu zastaveno, doručuje se usnesení jen navrhovateli. Stejnopis usnesení je třeba odeslat

navrhovatel, popřípadě jeho zástupci ve lhůtě 3 dnů ode dne vyhlášení nebo vydání usnesení.

§ 76h

Dokud trvají účinky předběžného opatření, může předseda senátu vyzvat navrhovatele ke složení doplatku jistoty (§ 75b odst. 1 věta druhá) ve lhůtě 3 dnů; učiní tak jen na návrh toho, komu byla předběžným opatřením uložena povinnost.

§ 77 [Komentář]

(1) Předběžné opatření zanikne, jestliže

- a) navrhovatel nepodal v zákonné lhůtě nebo ve lhůtě soudem určené návrh na zahájení řízení;
- b) nebylo návrhu ve věci samé vyhověno;
- c) bylo návrhu ve věci samé vyhověno a uplynulo patnáct dní od vykonatelnosti rozhodnutí o věci;
- d) uplynula určená doba, po kterou mělo trvat.

(2) Předběžné opatření předseda senátu zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo nařízeno; o zrušení předběžného opatření podle § 76a rozhodne předseda senátu soudu příslušného podle § 88 písm. c). Předběžné opatření předseda senátu zruší také tehdy, jestliže navrhovatel ve stanovené lhůtě nesložil doplatek jistoty.

§ 77a [Komentář]

(1) Zaniklo-li nebo bylo-li zrušeno nařízené předběžné opatření z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit škodu a jinou újmu každému, komu předběžným opatřením vznikla. Této odpovědnosti se navrhovatel nemůže zprostit, ledaže by ke škodě nebo k jiné újmě došlo i jinak.

(2) Žalobu na náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavce 1 je třeba podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy předběžné opatření zaniklo nebo kdy bylo pravomocně zrušeno, jinak právo zanikne. Zmeškání této lhůty nelze prominout.

(3) Příslušným k projednání žaloby podle odstavce 2 a k rozhodnutí o ní je soud, který v prvním stupni rozhodoval o předběžném opatření.

(4) Pravomocně přiznaná náhrada škody nebo jiné újmy se uspokojí z navrhovatelem složené jistoty; nepostačuje-li jistota k uspokojení všech poškozených, rozdělí soud jistotu mezi ně poměrně. Povinnost navrhovatele nahradit škodu nebo jinou újmu, která nebyla zajištěna složenou jistotou, tím není dotčena.

(5) Odstavce 1 až 4 neplatí, jde-li o předběžné opatření podle § 76a.

Zajištění důkazu

§ 78 [Komentář]

(1) Před zahájením řízení o věci samé lze na návrh zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi.

(2) K zajištění důkazu je příslušný soud, který by byl příslušný k řízení o věci, nebo soud, v jehož obvodu je ohrožený důkazní prostředek.

(3) Zajištění důkazu provede předseda senátu způsobem předepsaným pro důkaz, o který jde. Není-li tu nebezpečí z prodlení, mají účastníci ve věci samé právo být přítomni u zajištění důkazu.

§ 78a [Komentář]

Důkaz může být zajištěn také notářským nebo exekutorským zápisem o skutkovém ději nebo o stavu věci, jestliže se skutkový děj udál v přítomnosti notáře nebo soudního exekutora nebo jestliže notář nebo soudní exekutor osvědčil stav věci.

Zajištění předmětu důkazního prostředku ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví

§ 78b [Komentář]

(1) Ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví lze před zahájením řízení o věci samé na návrh toho, kdo osvědčil porušení práva z duševního vlastnictví, za účelem provedení důkazu (§ 130 odst. 1) zajistit

- a) zboží, popřípadě přiměřený vzorek zboží, jehož výrobou mohlo být porušeno právo z duševního vlastnictví,
- b) materiál a nástroje, které byly použity k výrobě nebo rozšiřování zboží uvedeného v písmenu a),
- c) dokumenty týkající se zboží uvedeného v písmenu a).

(2) Zajištění podle odstavce 1 je přípustné jen tehdy, nebylo-li zboží, materiál, nástroje nebo dokumenty předmětem zajištění důkazu podle § 78 nebo 78a, popřípadě jestliže pomocí takového zajištění důkazu nebylo možné postihnout všechny okolnosti významné pro rozhodnutí věci samé.

§ 78c [Komentář]

(1) K zajištění předmětu důkazního prostředku je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je zajišťovaný předmět důkazního prostředku.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel, ti, kteří by jimi byli, kdyby šlo o věc samu, a ten, kdo má zajišťovaný předmět důkazního prostředku u sebe.

§ 78d [Komentář]

(1) Předseda senátu může, vyžadují-li to okolnosti, uložit navrhovateli povinnost složit jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla zajištěním předmětu důkazního prostředku. Výši jistoty stanoví předseda senátu s přihlédnutím k okolnostem případu, maximálně však ve výši 100 000 Kč. Takto stanovená jistota je splatná do 8 dnů od doručení rozhodnutí o stanovení jistoty navrhovateli. Podalo-li návrh více navrhovatelů, jsou povinni jistotu složit společně a nerozdílně.

(2) Nebude-li jistota podle odstavce 1 včas složena, předseda senátu návrh na zajištění předmětu důkazního prostředku odmítne; zmeškání lhůty uvedené v odstavci 1 nelze prominout.

(3) Byl-li návrh na zajištění předmětu důkazního prostředku pravomocně zamítnut nebo odmítnut, popřípadě bylo-li řízení o tomto návrhu pravomocně zastaveno, soud složenou jistotu vrátí. V případě, že soud nařídil zajištění předmětu důkazního prostředku, bude jistota vrácena, jestliže zajištění předmětu důkazního prostředku zaniklo podle § 78f odst. 1 písm. a), jestliže marně uplynula lhůta k žalobě podle § 78g odst. 2, nebo jestliže nabylo právní moci rozhodnutí o

žalobě podané podle § 78g odst. 2 a z tohoto rozhodnutí vyplývá, že jistota nebude použita k uspokojení práva na náhradu škody nebo jiné újmy.

§ 78e [Komentář]

(1) Nepostupoval-li předseda senátu podle § 78d odst. 2 a jsou-li splněny předpoklady uvedené v § 78b, předseda senátu usnesením nařídí zajištění předmětu důkazního prostředku.

(2) O návrhu na zajištění předmětu důkazního prostředku soud rozhodne bez slyšení účastníků. Pro zajištění předmětu důkazního prostředku je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) rozhodnutí soudu prvního stupně.

(3) V usnesení o nařízení zajištění předmětu důkazního prostředku předseda senátu navrhovateli uloží, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu žalobu.

(4) Předmět důkazního prostředku, o jehož zajištění bylo rozhodnuto podle odstavce 1, se složí u soudu nebo u vhodného schovatele; tomu, kdo má předmět u sebe a odmítne jej předat dobrovolně, bude soudem odebrán, a to ihned poté, co mu bude doručen stejnopis vyhotovení usnesení o nařízení zajištění předmětu důkazního prostředku.

§ 78f [Komentář]

(1) Zajištění předmětu důkazního prostředku zanikne, jestliže

a) navrhovatel nepodal ve lhůtě určené soudem žalobu,

b) v řízení o věci samé byl proveden důkaz ohledáním zajištěného předmětu důkazního prostředku,

c) řízení o věci samé bylo pravomocně skončeno, aniž by v něm byl proveden důkaz ohledáním zajištěného předmětu důkazního prostředku.

(2) Předseda senátu zajištění předmětu důkazního prostředku usnesením zruší, jestliže pominuly důvody, pro které bylo nařízeno.

(3) Poté, co zajištění zanikne nebo co bude pravomocně zrušeno, vrátí se předmět důkazního prostředku tomu, kdo jej předložil soudu nebo komu byl soudem odebrán.

§ 78g [Komentář]

(1) Zaniklo-li zajištění předmětu důkazního prostředku podle § 78f odst. 1 písm. a) nebo nebylo-li žalobě ve věci samé pravomocným rozhodnutím ani zčásti vyhověno, aniž by právo navrhovatele bylo byť jen zčásti uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit škodu a jinou újmu každému, komu zajištěním předmětu důkazního prostředku vznikla. Této odpovědnosti se navrhovatel nemůže zprostit, ledaže by ke škodě nebo jiné újmě došlo i jinak.

(2) Žalobu o náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavce 1 je třeba podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy zajištění předmětu důkazního prostředku zaniklo podle § 78f odst. 1 písm. a) nebo kdy bylo o žalobě ve věci samé pravomocně rozhodnuto, jinak právo zanikne. Zmeškání této lhůty nelze prominout.

(3) Příslušným k projednání žaloby podle odstavce 2 a k rozhodnutí o ní je příslušný soud uvedený v § 78c odst. 1.

(4) Pravomocně přiznaná náhrada škody nebo jiné újmy se uspokojí z navrhovatelem složené jistoty; nepostačuje-li k uspokojení všech poškozených, rozdělí soud jistotu mezi ně poměrně. Povinnost navrhovatele nahradit škodu nebo jinou újmu, která nebyla zajištěna

složenou jistotou, tím není dotčena.

ČÁST TŘETÍ

Řízení v prvním stupni

Hlava první

Průběh řízení

Zahájení řízení

§ 79 [Komentář]

(1) Řízení se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů musí návrh dále obsahovat identifikační číslo právnické osoby, identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení. Tento návrh, týká-li se dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným (§ 90), se nazývá žalobou.

(2) Žalobce je povinen k návrhu připojit písemné důkazy, jichž se dovolává, a to v listinné nebo v elektronické formě.

(3) Žalobu (návrh na zahájení řízení) soud doručí ostatním účastníkům do vlastních rukou. Žalobce (navrhovatel) může obeznámit žalovaného (ostatní účastníky řízení) s obsahem návrhu tím, že vedle stejnopisu žaloby (návrhu) doručovaného soudem mu sám zašle další stejnopis.

(4) Stejnopis návrhu na zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům toho, kdo je advokátem^{62a}, doručí soud bez odkladu též ministru spravedlnosti a předsedovi České advokátní komory.

§ 80 [Komentář]

Žalobou (návrhem na zahájení řízení) lze uplatnit, aby bylo rozhodnuto zejména

- a) o osobním stavu (o rozvodu, o neplatnosti manželství, o určení, zda tu manželství je či není, o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství, o určení otcovství, o osvojení, o způsobilosti k právním úkonům, o prohlášení za mrtvého);
- b) o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva;
- c) o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

§ 81 [Komentář]

(1) I bez návrhu může soud zahájit řízení ve věcech péče o nezletilé, řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, řízení o způsobilosti k právním úkonům, řízení opatrovnícké, řízení o prohlášení za mrtvého, řízení o dědictví, řízení o určení, zda tu manželství je či není, a další řízení, kde to připouští zákon.

(2) Bylo-li nařízeno předběžné opatření podle § 76a, zahájí soud příslušný podle § 88

písm. c) bezodkladně poté, co mu byla věc předána nebo co bylo rozhodnuto o jeho příslušnosti (§ 74 odst. 4), i bez návrhu řízení o výchově nezletilého.

(3) O zahájení řízení bez návrhu vydá předseda senátu usnesení, které doručí účastníkům do vlastních rukou, nestanoví-li zákon jinak. Usnesení o zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům toho, kdo je advokátem^{62a)}, doručí soud bez odkladu též ministru spravedlnosti a předsedovi České advokátní komory.

(4) Osobě, které bylo nezletilé dítě na základě předběžného opatření podle § 76a předáno do péče, se doručuje usnesení o zahájení řízení ve věci samé a rozhodnutí ve věci samé.

§ 82 [Komentář]

(1) Řízení je zahájeno dnem, kdy došel soudu návrh na jeho zahájení nebo kdy bylo vydáno usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu. Pokud je návrh na zahájení řízení učiněn prostřednictvím veřejné datové sítě a elektronické aplikace určené k podání takového návrhu, platí, že řízení je zahájeno v okamžiku, kdy je návrh dostupný informačnímu systému určenému k příjmu takového podání.

(2) Předcházelo-li řízení u soudu řízení u jiného orgánu, je řízení u soudu zahájeno dnem, kdy postoupená věc došla soudu.

(3) Odmítl-li žalobu (návrh na zahájení řízení) soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, protože šlo o věc, kterou soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení, a došla-li soudu příslušnému k občanskému soudnímu řízení do jednoho měsíce od právní moci usnesení žaloba (návrh na zahájení řízení) v této věci, platí, že řízení o ní je u soudu zahájeno dnem, kdy soudu došla odmítnutá žaloba (návrh na zahájení řízení).

§ 83 [Komentář]

(1) Zahájení řízení brání tomu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení.

(2) Zahájení řízení

a) o zdržení se protiprávního jednání nebo o odstranění závadného stavu ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním, 62b)

b) o zdržení se protiprávního jednání ve věcech ochrany práv spotřebitelů,^{62c)}

c) ve věcech přeměn obchodních společností, stanoví-li tak zvláštní právní předpis, 41)

d) ve věcech náhrady škody nebo dorovnání výše protiplnění podle zákona o nabídkách převzetí anebo ve věcech přezkoumání protiplnění při výkupu účastnických cenných papírů,

e) v dalších věcech stanovených zvláštními právními předpisy,

brání též tomu, aby proti témuž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky.

Místní příslušnost

§ 84 [Komentář]

K řízení je příslušný obecný soud účastníka, proti němuž návrh směřuje (žalovaného), není-li stanoveno jinak.

§ 85 [Komentář] [Rekodifikace]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Má-li fyzická osoba bydliště na více místech, jsou jejím obecným soudem všechny okresní soudy, v jejichž obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale.

(2) Obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů okresní soud, v jehož obvodu má místo podnikání; ⁵⁹⁾ nemá-li místo podnikání, určuje se její obecný soud podle odstavce 1.

(3) Obecným soudem právnické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo. 59)

(4) Obecným soudem insolvenčního správce při výkonu jeho funkce je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo.

(5) Obecným soudem státu je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto místně příslušný soud určit, soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.

(6) Obecným soudem obce je okresní soud, v jehož obvodu má své území.

(7) Obecným soudem vyššího územně samosprávného celku je okresní soud, v jehož obvodu mají sídlo jeho orgány.

§ 85a [Komentář]

Je-li pro řízení v prvním stupni věcně příslušný krajský soud a místní příslušnost se řídí obecným soudem účastníka, je místně příslušným krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud účastníka.

§ 86 [Komentář]

(1) Jestliže žalovaný, který je občanem České republiky, nemá obecný soud anebo nemá obecný soud v České republice, je příslušný soud, v jehož obvodu měl v České republice poslední známé bydliště.

(2) Proti tomu, kdo nemá jiný příslušný soud v České republice, je možno uplatnit majetková práva u soudu, v jehož obvodu má majetek.

(3) Proti zahraniční osobě lze podat žalobu (návrh na zahájení řízení) i u soudu, v jehož obvodu je v České republice umístěn její podnik nebo organizační složka jejího podniku.

§ 87 [Komentář]

(1) Vedle obecného soudu žalovaného, popřípadě vedle soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný také soud, v jehož obvodu

a) má žalovaný své stálé pracoviště;

b) došlo ke skutečnosti, která zakládá právo na náhradu škody;

c) je umístěna organizační složka podniku fyzické nebo právnické osoby, která je žalovanou, týká-li se spor této složky;

d) je sídlo osoby, která organizuje regulovaný trh nebo provozuje mnohostranný obchodní systém, jde-li o spor z obchodu

1. na jí organizovaném regulovaném trhu, nebo z vypořádání tohoto obchodu, nebo
2. v jí provozovaném mnohostranném obchodním systému, nebo z vypořádání tohoto obchodu,

e) je platební místo, uplatňuje-li se právo ze směnky, šeku nebo jiného cenného papíru;

f) je sídlo komoditní burzy, jde-li o spor z obchodu na komoditní burze.

(2) Jde-li o insolvenční řízení, v němž se má řešit úpadek nebo hrozící úpadek osoby, tvořící s dlužníkem koncern^{62f)}, je vedle soudu uvedeného v § 85a k řízení příslušný také soud, u něhož probíhá insolvenční řízení řešící úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka.

§ 88 [Komentář]

Namísto obecného soudu, popřípadě namísto soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný soud,

a) v jehož obvodu měli manželé poslední společné bydliště v České republice, jde-li o rozvod, neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, bydlí-li v obvodu tohoto soudu alespoň jeden z manželů; není-li takového soudu, je příslušný obecný soud žalovaného, a není-li ani takového soudu, obecný soud žalobce;

b) který rozhodoval o rozvodu, jde-li o vypořádání manželů po rozvodu stran jejich společného jmění nebo jiného majetku anebo o zrušení společného nájmu bytu;

c) v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o věc péče o nezletilé, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, o osvojení nebo o povolení uzavřít manželství nezletilému;

d) který je obecným soudem fyzické osoby, jde-li o řízení o její způsobilosti k právním úkonům; je-li tato fyzická osoba bez svého souhlasu v ústavní zdravotnické péči, je příslušný soud, v jehož obvodu je toto zdravotnické zařízení;

e) v jehož obvodu má opatrovanec bydliště, jde-li o věc opatrovnickou nebo o povolení uzavřít manželství opatrovanci; jde-li však o opatrovnictví nad osobami neznámého pobytu nebo nepřítomnými, je příslušný soud, v jehož obvodu mají tyto osoby majetek;

f) který byl naposledy v České republice obecným soudem toho, jenž má být prohlášen za mrtvého;

g) v jehož obvodu je sídlo matřiky, která oznámila soudu, že nelze zjistit datum narození nebo datum úmrtí fyzické osoby,

h) v jehož obvodu je ústav vykonávající zdravotnickou péči, jde-li o řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v tomto ústavu;

i) v jehož obvodu je nemovitost, týká-li se řízení práva k ní, není-li dána příslušnost podle písmena b);

j) v jehož obvodu měl zůstavitel naposledy bydliště, a neměl-li bydliště nebo nelze-li bydliště zjistit, v jehož obvodu měl naposledy pobyt; není-li takový soud, je příslušný soud, v jehož obvodu je zůstavitelův majetek, popřípadě mezi několika takto příslušnými soudy ten z nich, který první provedl úkon, jde-li o řízení o dědictví;

k) v jehož obvodu je místo plnění, jde-li o řízení o úschovách; jsou-li místa plnění v obvodu několika soudů, je k řízení o úschovách příslušný soud, který nejdříve zahájí řízení;

l) v jehož obvodu má obecný soud navrhovatel, jde-li o řízení o umoření listin; nemá-li

navrhovatel v České republice obecný soud, je příslušný ten soud, v jehož obvodu je platební místo; jde-li o řízení o umoření cenného papíru, vystaveného tuzemskou bankou, je příslušný soud, v jehož obvodu má tato banka své sídlo;

m) u něhož probíhá řízení o dědictví, jde-li o rozhodnutí sporu v souvislosti s řízením o dědictví (§ 175k);

n) u něhož probíhá řízení o úschovách, jde-li o rozhodnutí, že ten, kdo odporoval vydání předmětu úschovy žadateli, je povinen s ním souhlasit (§ 185e);

o) u něhož je prováděn výkon rozhodnutí, jde-li o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí nebo o rozhodnutí o pravosti, výši, skupině nebo pořadí pohledávek přihlášených k rozvrhu;

p) v jehož obvodu má sídlo organizační jednotka železničního dopravce, týká-li se spor na straně žalovaného této jednotky;“.

q) v jehož obvodu má sídlo Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí, jde-li o řízení ve věcech mezinárodních únosů dětí podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu^{62g)}, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{62h)};

r) u něhož probíhá řízení, jde-li o žalobu podle § 91a;

s) v jehož obvodu má sídlo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jde-li o řízení podle § 200h a 200i;

t) v jehož obvodu byla provedena dražba, jde-li o věc veřejné dražby podle zákona o veřejných dražbách;

u) je budoucí sídlo zakládáné evropské společnosti, má-li být na území České republiky, jde-li o jmenování znalce podle zvláštního právního předpisu^{62e)},

v) v jehož obvodu je obecný soud dlužníka, jde-li o insolvenční řízení,

w) u něhož probíhalo insolvenční řízení, jde-li o spor o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu^{53c)}.

§ 89 [Komentář]

Soud, který je příslušný k řízení o určité věci, je příslušný i k řízení o věcech s ní spojených a o vzájemných návrzích žalovaného, s výjimkou věcí uvedených v § 88.

§ 89a [Komentář]

Účastníci řízení v obchodní věci se mohou písemně dohodnout na místní příslušnosti jiného soudu prvního stupně, ledaže zákon stanoví příslušnost výlučnou.

Účastníci

§ 90 [Komentář]

Účastníky řízení jsou žalobce a žalovaný.

§ 91 [Komentář]

(1) Je-li žalobců nebo žalovaných v jedné věci několik, jedná v řízení každý z nich sám za sebe.

(2) Jestliže však jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, platí úkony jednoho z nich i pro ostatní. Ke změně návrhu, k jeho vzetí zpět, k uznání nároku a k uzavření smíru je však třeba souhlasu všech účastníků, kteří vystupují na jedné straně.

§ 91a [Komentář]

Kdo si činí nárok zcela nebo částečně na věc nebo právo, o nichž probíhá řízení mezi jinými osobami, může až do pravomocného skončení tohoto řízení podat žalobu proti těmto účastníkům.

§ 92 [Komentář]

(1) Na návrh žalobce může soud připustit, aby do řízení přistoupil další účastník. Souhlasu toho, kdo má takto do řízení vstoupit, je třeba, jestliže má vystupovat na straně žalobce.

(2) Na návrh žalobce může soud se souhlasem žalovaného připustit, aby žalobce nebo žalovaný z řízení vystoupil a aby na jeho místo vstoupil někdo jiný. Má-li být takto zaměněn žalobce, je třeba, aby s tím souhlasil i ten, kdo má na jeho místo vstoupit.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije v případech uvedených v § 107a.

§ 93 [Komentář]

(1) Jako vedlejší účastník může se vedle žalobce nebo žalovaného zúčastnit řízení ten, kdo má právní zájem na jeho výsledku, pokud nejde o řízení o rozvod, neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není.

(2) Do řízení vstoupí buď z vlastního podnětu nebo na výzvu některého z účastníků učiněnou prostřednictvím soudu. O přípustnosti vedlejšího účastenství soud rozhodne jen na návrh.

(3) V řízení má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník. Jedná však toliko sám za sebe. Jestliže jeho úkony odporují úkonům účastníka, kterého v řízení podporuje, posoudí je soud po uvážení všech okolností.

§ 94 [Komentář]

(1) V řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, jsou účastníky navrhovatel a ti, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno. Jde-li však o řízení o neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, jsou účastníky pouze manželé.

(2) Účastníky řízení jsou také navrhovatel a ti, které zákon za účastníky označuje.

(3) Jestliže někdo z těch, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, se neúčastní řízení od jeho zahájení, vydá soud, jakmile se o něm dozví, usnesení, jímž jej přibere do řízení jako účastníka.

(4) Jestliže se řízení účastní ten, o jehož právech nebo povinnostech se v řízení nejedná, soud usnesením jeho účast v řízení ukončí.

Úkony účastníků ve věci samé

§ 95 [Komentář]

(1) Žalobce (navrhovatel) může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení. Změněný návrh je třeba ostatním účastníkům doručit do vlastních rukou, pokud nebyli přítomni jednání, při němž ke změně došlo.

(2) Soud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení.

§ 96 [Komentář]

(1) Žalobce (navrhovatel) může vzít za řízení zpět návrh na jeho zahájení, a to zčásti nebo zcela.

(2) Je-li návrh vzat zpět, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zastaví. Je-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co již soud o věci rozhodl, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, soud rozhodne v rozsahu zpětvzetí návrhu též o zrušení rozhodnutí.

(3) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné. Nebylo-li dosud o věci rozhodnuto, pokračuje soud po právní moci usnesení v řízení.

(4) Ustanovení odstavce 3 neplatí, dojde-li ke zpětvzetí návrhu dříve, než začalo jednání, nebo jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství.

(5) Byl-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co rozhodnutí o věci již nabylo právní moci, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné.

§ 97 [Komentář]

(1) Žalovaný může za řízení uplatnit svá práva proti žalobci i vzájemným návrhem.

(2) Vzájemný návrh může soud vyloučit k samostatnému řízení, jestliže by tu nebyly podmínky pro spojení věcí.

(3) Na vzájemný návrh se použije přiměřeně ustanovení o návrhu na zahájení řízení, jeho změně a vzetí zpět.

§ 98 [Komentář]

Vzájemným návrhem je i projev žalovaného, jímž proti žalobci uplatňuje svou pohledávku k započtení, avšak jen pokud navrhuje, aby bylo přisouzeno více, než co uplatnil žalobce. Jinak soud posuzuje takový projev jen jako obranu proti návrhu.

§ 99 [Komentář]

(1) Připouští-li to povaha věci, mohou účastníci skončit řízení soudním smírem. Soud usiluje o smír mezi účastníky; při pokusu o smír předseda senátu zejména s účastníky probere věc, upozorní je na právní úpravu a na stanoviska Nejvyššího soudu a rozhodnutí uveřejněná ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek týkající se věci a podle okolností případu jim doporučí možnosti smírného vyřešení sporu. Je-li to s ohledem na povahu věci vhodné, upozorní předseda senátu účastníky rovněž na možnost využití mediace podle zákona o mediaci nebo sociálního poradenství podle zákona o sociálních službách.

(2) Soud rozhodne o tom, zda smír schvaluje; neschválí jej, je-li v rozporu s právními předpisy. V takovém případě soud po právní moci usnesení pokračuje v řízení.

(3) Schválený smír má účinky pravomocného rozsudku. Rozsudkem však může soud zrušit usnesení o schválení smíru, je-li smír podle hmotného práva neplatný. Návrh lze podat do tří let od právní moci usnesení o schválení smíru.

Průběh řízení

§ 100 [Komentář]

(1) Jakmile bylo řízení zahájeno, postupuje v něm soud i bez dalších návrhů tak, aby věc byla co nejrychleji projednána a rozhodnuta. Přitom usiluje především o to, aby spor byl vyřešen smírně.

(2) V řízení o rozvod vede soud manžele k odstranění příčin rozvratu a usiluje o jejich smíření.

(3) Je-li to účelné a vhodné, může předseda senátu účastníkům řízení nařídit první setkání se zapsaným mediátorem (dále jen „mediátor“) v rozsahu 3 hodin a přerušit řízení, nejdéle však na dobu 3 měsíců. Pokud se účastníci bez zbytečného odkladu nedohodnou na osobě mediátora, vybere jej ze seznamu vedeného ministerstvem předseda senátu. Po uplynutí 3 měsíců soud v řízení pokračuje. První setkání nelze nařídit po dobu platnosti předběžného opatření podle § 76b.

(4) V řízení, jehož účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, soud postupuje tak, aby byl zjištěn jeho názor ve věci. Názor nezletilého dítěte soud zjistí výslechem dítěte. Názor dítěte může soud ve výjimečných případech zjistit též prostřednictvím jeho zástupce, znaleckého posudku nebo příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Výslech dítěte může soud provést i bez přítomnosti dalších osob, lze-li očekávat, že by jejich přítomnost mohla ovlivnit dítě tak, že by nevyjádřilo svůj skutečný názor; přítomnost důvěrníka dítěte, který není jeho zákonným zástupcem a o jehož účast u výslechu dítěte požádá, může soud vyloučit jen tehdy, je-li jeho přítomností mařen účel výslechu. K názoru dítěte soud přihlíží s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti.

§ 101 [Komentář]

(1) K tomu, aby bylo dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni zejména

a) tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti; neobsahuje-li všechna potřebná tvrzení žaloba (návrh na zahájení řízení) nebo písemné vyjádření k ní, uvedou je v průběhu řízení,

b) plnit důkazní povinnost (§ 120 odst. 1) a další procesní povinnosti uložené jim zákonem nebo soudem,

c) dbát pokynů soudu.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, soud pokračuje v řízení, i když jsou účastníci nečinní.

(3) Nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání a včas nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti takového účastníka; vychází přitom z obsahu spisu a z provedených důkazů.

(4) Vyzve-li soud účastníka, aby se vyjádřil o určitém návrhu, který se dotýká postupu a vedení řízení, může připojit doložku, že nevyjádří-li se účastník v určité lhůtě, bude se předpokládat, že nemá námítky.

§ 102 [Komentář]

(1) Je-li třeba po zahájení řízení zatímčně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.

(2) Po zahájení řízení může soud i bez návrhu zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možné provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi.

(3) Ve věcech příslušejících senátu nařídí předběžné opatření nebo zajistí důkaz senát; předseda senátu tak může učinit, jen je-li tu nebezpečí z prodlení. Ustanovení § 75 odst. 1 věta druhá, § 75 odst. 2, 4 a 5, § 75a, 75b, § 75c odst. 1 písm. a), § 75c odst. 2 až 4, § 76, 76b, 76c, 76d, 76e, 76f, § 77 odst. 1 písm. b) až d), § 77 odst. 2, § 77a a § 78 odst. 3 zde platí obdobně.

(4) Po zahájení řízení může soud na návrh zajistit předmět důkazního prostředku ve sporech týkajících se práv z duševního vlastnictví; ustanovení § 78b odst. 1, § 78d, § 78e odst. 1, 2 a 4, § 78f odst. 1 písm. b) a c), § 78f odst. 2 a 3 a § 78g zde platí obdobně.

Zkoumání podmínek řízení

§ 103 [Komentář]

Kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).

§ 104 [Komentář]

(1) Jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.

(2) Jde-li o nedostatek podmínky řízení, který lze odstranit, učiní soud k tomu vhodná opatření. Přitom zpravidla může pokračovat v řízení, ale nesmí rozhodnout o věci samé. Nezdaří-li se nedostatek podmínky řízení odstranit, řízení zastaví.

§ 104a [Komentář]

(1) Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení.

(2) Má-li okresní nebo krajský soud za to, že není věcně příslušný, předloží věc se zprávou o tom svému nadřízenému vrchnímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti okresních, krajských nebo vrchních soudů, popřípadě soudů zřízených k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, nebo Nejvyššímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu. Účastníci řízení mají právo se k tomuto postupu a k soudem uváděným důvodům vyjádřit. Vrchní soud (Nejvyšší soud) pak rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(3) Bylo-li řízení zahájeno u vrchního soudu a má-li za to, že není věcně příslušný, vrchní soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni. To neplatí, dospěje-li vrchní soud k závěru, že věc patří do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu; v takovém případě věc předloží se zprávou o tom Nejvyššímu soudu. Účastníci řízení mají právo se k otázce věcné příslušnosti vyjádřit.

(4) Bylo-li řízení zahájeno u Nejvyššího soudu nebo byla-li věc Nejvyššímu soudu předložena vrchním soudem, Nejvyšší soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(5) Obdobně podle odstavců 2 až 4 se postupuje, namítne-li nedostatek věcné příslušnosti soudu účastník řízení.

(6) V usnesení, jímž bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou příslušné v prvním stupni jiné soudy, než u kterých bylo řízení zahájeno, se rovněž uvede soud, jemuž bude věc postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 105 tím není dotčeno.

(7) Usnesením vrchního nebo Nejvyššího soudu o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni.

(8) Ustanovení odstavců 2 a 7 se nepoužije, náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví.

§ 104b [Komentář]

(1) Náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, soud řízení zastaví. V usnesení o zastavení řízení musí být navrhovatel rovněž poučen o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, domáhá-li se navrhovatel podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ ochrany proti nečinnosti orgánu moci výkonné, orgánu územního samosprávného celku, jakož i právnické (fyzické) osoby nebo jiného orgánu, jimž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením orgánu moci výkonné, orgánu územního samosprávného celku, jakož i právnické (fyzické) osoby nebo jiného orgánu, jimž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, rozhodnutí ve věcech politických stran a politických hnutí nebo rozhodnutí o kompetenční žalobě. V uvedených případech soud vysloví, že není věcně příslušný, a rozhodne o postoupení věci věcně příslušnému soudu, který rozhoduje věci správního soudnictví. Právní účinky spojené s podáním návrhu na zahájení řízení zůstávají zachovány.

(3) Je-li mezi specializovaným senátem krajského soudu zřízeným podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ k projednání a rozhodnutí věcí správního soudnictví a jiným senátem téhož krajského soudu sporné, zda jde o věc správního soudnictví, postupuje se podle zvláštního zákona,⁹⁷⁾ ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije.

(4) Účastníci řízení mají právo se k otázce věcné příslušnosti podle odstavce 1 nebo 2, popřípadě k postupu podle odstavce 3 vyjádřit.

§ 104c [Komentář]

(1) Náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, nepostupuje se podle § 104b, jestliže soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, ve stejné věci pravomocným rozhodnutím odmítl návrh s tím, že šlo o věc, kterou soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení.

(2) Soud v případě uvedeném v odstavci 1 navrhne senátu zřízenému podle zvláštního zákona,⁹⁷⁾ aby rozhodl tento spor o věcnou příslušnost.

§ 105 [Komentář]

(1) Místní příslušnost zkoumá soud jen do skončení přípravného jednání podle § 114c. Neprovedl-li tuto přípravu jednání, zkoumá soud místní příslušnost jen před tím, než začne jednat o věci samé, nebo rozhodl-li o věci samé bez jednání, jen před vydáním rozhodnutí; to neplatí, jde-li o platební rozkaz, elektronický platební rozkaz nebo evropský platební rozkaz. Později ji

soud zkoumá pouze tehdy, nebyla-li provedena příprava jednání podle § 114c, a jen k námitce účastníka, která byla uplatněna při prvním úkonu, který účastníku přísluší. Při zkoumání místní příslušnosti se nepřihlíží k přípravě jednání, jednáním a jiným úkonům provedeným před věcně nepřislušným soudem a k rozhodnutím vydaným věcně nepřislušným soudem.

(2) Vysloví-li soud, že není příslušný, postoupí věc po právní moci tohoto usnesení příslušnému soudu nebo ji za podmínek § 11 odst. 3 předloží Nejvyššímu soudu.

(3) Jestliže soud, jemuž byla věc postoupena, s postoupením nesouhlasí, předloží ji k rozhodnutí, pokud otázka příslušnosti nebyla již rozhodnuta soudem odvolacím, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který věc postoupil.

(4) Namítne-li účastník řízení včas a důvodně nedostatek místní příslušnosti, postupuje soud obdobně podle odstavců 2 a 3; jinak námitku usnesením zamítne.

§ 106 [Komentář]

(1) Jakmile soud k námitce žalovaného uplatněné nejpozději při prvním jeho úkonu ve věci samé zjistí, že věc má být podle smlouvy účastníků projednána v řízení před rozhodci, nemůže věc dále projednávat a řízení zastaví; věc však projedná, jestliže účastníci prohlásí, že na smlouvě netrvají. Soud projedná věc i tehdy, jestliže zjistí, že věc nemůže být podle práva České republiky podrobena rozhodčí smlouvě, nebo že rozhodčí smlouva je neplatná, popřípadě že vůbec neexistuje nebo že její projednání v řízení před rozhodci přesahuje rámec pravomoci přiznané jim smlouvou, anebo že rozhodčí soud odmítl věcí se zabývat.

(2) Bylo-li řízení před soudem podle odstavce 1 zastaveno a v téže věci byl podán návrh na zahájení řízení před rozhodci, zůstávají právní účinky původního návrhu zachovány, bude-li návrh na zahájení řízení před rozhodci podán do 30 dnů od doručení usnesení soudu o zastavení řízení.

(3) Bylo-li řízení před rozhodci zahájeno dříve, než došlo k řízení soudnímu, přeruší soud řízení o neexistenci, neplatnosti nebo zániku smlouvy až do doby, než bude v rozhodčím řízení rozhodnuto o pravomoci nebo ve věci samé.

Překážky postupu řízení

§ 107 [Komentář]

(1) Jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením.

(2) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

(3) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení právnická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou jejím procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, ti, kteří po zániku právnické osoby vstoupili do jejích práv a povinností, popřípadě ti, kteří po zániku právnické osoby převzali práva a povinnosti, o něž v řízení jde.

(4) Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

(5) Neumožňuje-li povaha věci v řízení pokračovat, soud řízení zastaví. Řízení zastaví soud zejména tehdy, zemře-li manžel před pravomocným skončením řízení o rozvod, o

neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je nebo není, pokud zákon nedovoluje, aby se v řízení pokračovalo, řízení též zastaví, zemře-li partner před pravomocným skončením řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství; bylo-li již o věci rozhodnuto, soud současně toto rozhodnutí zruší.

§ 107a [Komentář]

(1) Má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.

(2) Soud návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v odstavci 1, a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.

(3) Ustanovení § 107 odst. 4 platí obdobně.

§ 108 [Komentář]

Soud zastaví řízení o určení otcovství, jestliže došlo k určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů nebo k nezrušitelnému osvojení dítěte.

§ 109 [Komentář]

(1) Soud řízení přeruší, jestliže

- a) účastník ztratil způsobilost jednat před soudem a není zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí;
- b) rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení oprávněn řešit;
- c) dospěl k závěru, že zákon, jehož má být při projednávání nebo rozhodování věci použito, nebo jeho jednotlivé ustanovení je v rozporu s ústavním pořádkem a podal-li u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení;
- d) rozhodl, že požádá Soudní dvůr Evropských společenství o rozhodnutí o předběžné otázce.^{62d)}

(2) Pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže

- a) účastník se nemůže řízení účastnit pro překážku trvalejší povahy nebo proto, že je neznámého pobytu;
- b) zákonný zástupce účastníka zemřel nebo ztratil způsobilost jednat před soudem;
- c) probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět; to neplatí v řízení o povolení zápisu do obchodního rejstříku.

§ 110 [Komentář]

Jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo jestliže se nedostaví bez předchozí omluvy k jednání anebo jestliže to alespoň jeden z účastníků navrhne a ostatní se nedostaví bez předchozí omluvy k jednání, soud řízení přeruší, jestliže se to nepřičí účelu řízení. Jde-li o řízení o rozvod, přeruší soud v těchto případech řízení vždy.

§ 111 [Komentář]

(1) Jestliže řízení je přerušeno, nekonají se jednání a neběží lhůty podle tohoto zákona. Jestliže se v řízení pokračuje, počínají lhůty běžet znovu.

(2) Jestliže je řízení přerušeno podle § 109, činí soud všechna potřebná opatření, aby byly odstraněny překážky, jež způsobily přerušeni nebo pro které přerušeni trvá. Jakmile odpadne překážka, pro kterou bylo řízení přerušeno, pokračuje soud v řízení i bez návrhu.

(3) Jestliže je řízení přerušeno podle § 110, pokračuje v něm soud na návrh po uplynutí 3 měsíců. S výjimkou řízení o rozvod může soud na návrh, jsou-li pro to závažné důvody, a i bez návrhu v případě, že to odůvodňují zájmy nezletilého dítěte, pokračovat v řízení i před uplynutím této lhůty. Není-li návrh na pokračování v řízení podán do 1 roku, soud řízení zastaví.

Spojení věcí

§ 112 [Komentář]

(1) V zájmu hospodárnosti řízení může soud spojit ke společnému řízení věci, které byly u něho zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků.

(2) Jsou-li v návrhu na zahájení řízení uvedeny věci, které se ke spojení nehodí, nebo odpadnou-li důvody, pro které byly věci soudem spojeny, může soud některou věc vyloučit k samostatnému řízení.

§ 113 [Komentář]

S řízením o určení otcovství je spojeno řízení o výchově a výživě nezletilého dítěte.

§ 113a [Komentář]

S řízením o určení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva je spojeno řízení o náhradu škody, která vznikla z tohoto neplatného usnesení.

Příprava jednání

§ 114 [Komentář]

(1) Po zahájení řízení předseda senátu především zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny případné vady v žalobě (návrhu na zahájení řízení).

(2) Zastaví-li soud řízení proto, že je tu takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1), nebo že se nedostatek podmínky řízení nepodařilo odstranit (§ 104 odst. 2), popřípadě z jiných důvodů stanovených zákonem,⁶³⁾ anebo odmítne-li návrh (§ 43 odst. 2), je tím řízení skončeno.

§ 114a [Komentář]

(1) Nebylo-li rozhodnuto podle § 114 odst. 2, připraví předseda senátu jednání tak, aby bylo možné věc rozhodnout zpravidla při jediném jednání.

(2) Za tím účelem předseda senátu

a) žalovaného, popřípadě ostatní účastníky, kteří nepodali návrh na zahájení řízení, vyzve, aby se ve věci písemně vyjádřili a aby soudu předložili listinné důkazy, jichž se dovolávají, ledaže se

takový postup jeví s ohledem na povahu věci neúčelným;

b) účastníky řízení upozorní na možnost využití mediace podle zákona o mediaci nebo sociálního poradenství podle zákona o sociálních službách, je-li to vhodné;

c) vyžádá si zprávu o skutečnostech, které mají význam pro řízení a rozhodnutí (§ 128);

d) ustanoví znalce, jsou-li splněny podmínky podle § 127;

e) zajistí, aby bylo možno při jednání provést potřebné důkazy, a jestliže je to účelné, může provést důkaz prostřednictvím dožádaného soudu;

f) činí jiná vhodná opatření.

§ 114b [Komentář]

(1) Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a) nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), a ve věcech uvedených v § 120 odst. 2.

(2) K podání vyjádření podle odstavce 1 předseda senátu určí lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení. Bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, určí tuto lhůtu až ode dne uplynutí lhůty k podání odporu proti platebnímu rozkazu, elektronickému platebnímu rozkazu nebo evropskému platebnímu rozkazu.

(3) Usnesení podle odstavce 1 nelze vydat nebo doručit po přípravném jednání podle § 114c nebo po prvním jednání ve věci.

(4) Usnesení podle odstavce 1 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou. Náhradní doručení je vyloučeno; to neplatí, doručuje-li se prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba.

(5) Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen. To neplatí, jsou-li splněny předpoklady pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby.

§ 114c [Komentář]

Přípravné jednání

(1) Není-li možné o věci samé rozhodnout bez nařízení jednání, nebylo-li nebo nemůže-li být postupem podle § 114a odst. 2 jednání připraveno tak, aby bylo možné věc rozhodnout při jediném jednání, a nepostupoval-li podle § 114b, předseda senátu, s výjimkou sporů a jiných právních věcí, v nichž se takový postup jeví s ohledem na okolnosti případu neúčelným, nařídí a provede přípravné jednání.

(2) K přípravnému jednání předvolá předseda senátu účastníky a jejich zástupce, popřípadě též další osoby, jejichž přítomnosti je třeba. Předvolání k přípravnému jednání musí být doručeno do vlastních rukou. Náhradní doručení je vyloučeno; to neplatí, doručuje-li se

prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky.

(3) Při přípravném jednání předseda senátu zejména

a) v součinnosti s účastníky objasní, zda jsou splněny podmínky řízení, a případně přijme opatření k odstranění zjištěného nedostatku podmínek řízení,

b) vyzve účastníky, aby do protokolu doplnili svá potřebná tvrzení o skutečnostech rozhodných pro věc a návrhy na provedení důkazů k jejich prokázání a aby splnili své další procesní povinnosti, a poskytne účastníkům potřebná poučení; § 118a zde platí obdobně,

c) pokusí se o smírné vyřešení věci (§ 99),

d) může účastníkům řízení nařídít první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3, je-li to účelné a vhodné,

e) uloží účastníkům řízení další procesní povinnosti potřebné k dosažení účelu řízení.

(4) Procesní povinnosti podle odstavce 3 jsou účastníci povinni splnit do skončení přípravného jednání. Z důležitých důvodů soud účastníkům poskytne na žádost některého z nich lhůtu k doplnění tvrzení o skutečnostech rozhodujících pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností; tato lhůta nesmí být delší než 30 dnů.

(5) Před skončením přípravného jednání předseda senátu poučí, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, přítomné účastníky o tom, že ke skutečnostem uvedeným a k důkazům označeným po skončení přípravného jednání, popřípadě po uplynutí lhůty podle odstavce 4 věty druhé, může být přihlédnuto jen za podmínek uvedených v § 118b odst. 1.

(6) Nedostaví-li se žalovaný k přípravnému jednání, ačkoliv byl řádně a včas předvolán nejméně 20 dnů předem a řádně mu byla doručena žaloba, aniž by se včas a z důležitého důvodu omluvil, má se, s výjimkou věcí, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), a věcí uvedených v § 120 odst. 2, za to, že uznává nárok, který je proti němu uplatňován žalobou; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen v předvolání k přípravnému jednání. To neplatí, jsou-li splněny předpoklady pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby.

(7) Nedostaví-li se k přípravnému jednání žalobce nebo jiný navrhovatel, ačkoliv byl řádně a včas předvolán nejméně 20 dnů předem, aniž by se včas a z důležitého důvodu omluvil, soud řízení, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, zastaví; o tomto následku musí být poučen v předvolání k přípravnému jednání.

Jednání

§ 115 [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, nařídí předseda senátu k projednání věci samé jednání, k němuž předvolá účastníky a všechny, jejichž přítomnosti je třeba.

(2) Předvolání musí být účastníkům doručeno tak, aby měli dostatek času k přípravě, zpravidla nejméně 10 dnů přede dnem, kdy se jednání má konat, pokud nepředcházelo přípravné jednání.

§ 115a [Komentář]

K projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí ve věcech

uvedených v § 120 odst. 2.

§ 116 [Komentář]

(1) Jednání je veřejné s výjimkou jednání prováděných notáři jako soudními komisaři.

(2) Veřejnost může být pro celé jednání nebo pro jeho část vyloučena, jen kdyby veřejné projednání věci ohrozilo tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ obchodní tajemství, důležitý zájem účastníků nebo mravnost.

(3) Jestliže byla veřejnost vyloučena, soud může povolit jednotlivým fyzickým osobám, aby byly při jednání nebo jeho části přítomny; současně je poučí, že jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se při jednání o utajovaných informacích, obchodním tajemství nebo zájmech účastníků dozvěděly.

(4) I když veřejnost nebyla vyloučena, může soud odepřít přístup k jednání nezletilým a fyzickým osobám, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh jednání.

§ 117 [Komentář]

(1) Předseda senátu zahajuje, řídí a končí jednání, uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování, činí vhodná opatření, aby zajistil splnění účelu jednání, a vyhlašuje rozhodnutí. Dbá přítom, aby jednání probíhalo důstojně a nerušeně a aby věc mohla být úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána.

(2) Ve věcech příslušejících senátu mohou jednotlivé úkony při dokazování provádět se souhlasem předsedy také členové senátu.

(3) Kdo ve věcech příslušejících senátu nesouhlasí s opatřením předsedy senátu, které učinil při jednání, může žádat, aby rozhodl senát.

§ 118 [Komentář]

(1) Po zahájení jednání předseda senátu vyzve žalobce (navrhovatele), aby přednesl žalobu (návrh na zahájení řízení) nebo sdělil její obsah, a žalovaného (ostatní účastníky řízení), aby přednesl nebo sdělil obsah podaných písemných vyjádření ve věci; podání nepřítomných účastníků přečte nebo sdělí jejich obsah předseda senátu. Žalovaného (jiného účastníka), který dosud neučinil písemné podání, předseda senátu vyzve, aby se ve věci vyjádřil. Je-li to potřebné, předseda senátu účastníka též vyzve, aby svá tvrzení doplnil a aby navrhl k prokázání svých tvrzení důkazy.

(2) Po provedení úkonů podle odstavce 1 předseda senátu sdělí výsledky přípravy jednání a podle dosavadních výsledků řízení uvede, která právně významná skutková tvrzení účastníků lze považovat za shodná, která právně významná skutková tvrzení zůstala sporná a které z dosud navržených důkazů budou provedeny, popřípadě které důkazy soud provede, i když je účastníci nenavrhli.

(3) Nestanoví-li zákon jinak, určuje další průběh jednání předseda senátu podle okolností případu.

§ 118a [Komentář]

(1) Ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevyjádřil všechny rozhodné skutečnosti nebo že je uvedl neúplně, předseda senátu jej vyzve, aby svá tvrzení doplnil, a poučí jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy.

(2) Má-li předseda senátu za to, že věc je možné po právní stránce posoudit jinak než

podle účastníkového právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vylíčení rozhodných skutečností; postupuje přitom obdobně podle odstavce 1.

(3) Zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník dosud nenavrl důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy.

(4) Při jednání předseda senátu poskytuje účastníkům poučení též o jiných jejich procesních právech a povinnostech; to neplatí, je-li účastník zastoupen advokátem nebo notářem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného zvláštními předpisy. 57)

§ 118b [Komentář]

(1) Ve věcech, v nichž byla provedena příprava jednání podle § 114c, mohou účastníci uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání jen do skončení přípravného jednání, popřípadě do uplynutí lhůty, která jim byla poskytnuta k doplnění tvrzení o skutečnostech významných pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností (§ 114c odst. 4). Pokud nebyla provedena příprava jednání podle § 114c, mohou účastníci uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání jen do skončení prvního jednání, popřípadě do uplynutí lhůty, která byla účastníkům poskytnuta k doplnění tvrzení o skutečnostech významných pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností. K později uvedeným skutečnostem a označeným důkazům smí soud přihlídnout, jen jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po přípravném, a nebylo-li provedeno, po prvním jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést, jakož i ke skutečnostem nebo důkazům, které účastníci uvedli poté, co byl některý z nich vyzván k doplnění rozhodujících skutečností podle § 118a odst. 1 až 3.

(2) Byla-li připuštěna změna žaloby (§ 95), nejsou tím účinky podle odstavce 1 dotčeny. Došlo-li k přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) nebo záměně účastníka (§ 92 odst. 2), nastávají ve vztahu s novými účastníky účinky podle odstavce 1 skončením prvního jednání, které bylo nařízeno po přistoupení nebo záměně účastníka a které se ve věci konalo; o tom musí být účastníci poučeni v předvolání k tomuto jednání.

(3) Omezení podle odstavců 1 a 2 neplatí ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 a v případě, že účastníci nebyli řádně poučeni podle odstavce 2 části druhé věty za středníkem nebo podle § 114c odst. 5.

§ 118c

zrušen

§ 119 [Komentář]

(1) Jednání může být odročeno jen z důležitých důvodů, které musí být sděleny. Nebrání-li tomu okolnosti případu, oznámí předseda senátu při odročení jednání den, kdy se bude konat další jednání; ustanovení § 115a zde platí obdobně.

(2) K dalšímu jednání musí být účastníci předvoláni zpravidla nejméně pět dnů předem.

(3) Došlo-li ke změně v obsazení soudu, předseda senátu na začátku dalšího jednání sdělí obsah přednesů a provedených důkazů.

§ 119a [Komentář]

(1) Před skončením jednání je předseda senátu povinen, s výjimkou věcí uvedených v §

120 odst. 2, účastníky přítomné při jednání poučit, že všechny rozhodné skutečnosti musí uvést a že důkazy musí být označeny dříve, než ve věci vyhlásí rozhodnutí, neboť později uplatněné skutečnosti a důkazy jsou odvolacím důvodem jen za podmínek uvedených v § 205a. Ustanovení § 118b a § 175 odst. 4 část první věty za středníkem tím nejsou dotčena.

(2) Jestliže účastníci ani po poučení podle odstavce 1 nové skutečnosti a důkazy neuvědomí, jestliže nové skutečnosti a důkazy byly uplatněny v rozporu s § 118b nebo § 175 odst. 4 část první věty za středníkem nebo jestliže soud rozhodl, že navrhované důkazy neprovede, předseda senátu účastníky vyzve, aby shrnuli své návrhy a aby se vyjádřili k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci.

Hlava druhá

Dokazování

Důkazní povinnost

§ 120 [Komentář]

(1) Účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.

(2) Ve věcech, v nichž lze zahájit řízení i bez návrhu, jakož i v řízení o povolení uzavřít manželství, v řízení o určení a popření rodičovství, v řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, v řízení o osvojení, v řízení o jmenování rozhodce nebo předsedajícího rozhodce, v řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu, v řízení o neplatnost výpovědi z nájmu bytu, v řízení o jednostranném zvýšení nájemného z bytu, v řízení o zákonnosti zajištění cizince a o jeho propuštění a v řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob (§ 200e) je soud povinen provést i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány.

(3) Nejde-li o řízení uvedená v odstavci 2, může soud provést jiné než účastníky navržené důkazy v případech, kdy jsou potřebné ke zjištění skutkového stavu a vyplývají-li z obsahu spisu. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází soud při zjišťování skutkového stavu z důkazů, které byly provedeny.

(4) Soud může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.

§ 121 [Komentář]

Není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé soudu z jeho činnosti, jakož i právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České republiky.

Provádění důkazů

§ 122 [Komentář]

(1) Dokazování provádí soud při jednání.

(2) Je-li to účelné, může být o provedení důkazu dožádán jiný soud nebo předseda senátu může důkaz z pověření senátu provést mimo jednání, anebo lze důkaz provést za využití technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku. Účastníci mají právo být přítomni u takto prováděného dokazování. Jeho výsledky je třeba vždy při jednání sdělit.

(3) Senát může vždy rozhodnout, aby provedené důkazy byly doplněny nebo před ním opakovány.

§ 123 [Komentář]

Účastníci mají právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny.

§ 124 [Komentář]

Dokazování je třeba provádět tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem⁵⁶⁾ a jiná zákonem stanovená nebo státem uznávaná povinnost mlčenlivosti. V těchto případech lze provést výslech jen tehdy, jestliže vyslychaného zprostil povinnosti mlčenlivosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu má tuto povinnost; přiměřeně to platí i tam, kde se provádí důkaz jinak než výslechem.

Důkazní prostředky

§ 125 [Komentář]

Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.

§ 126 [Komentář]

(1) Každá fyzická osoba, která není účastníkem řízení, je povinna dostavit se na předvolání k soudu a vypovídat jako svědek. Musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat. Výpověď může odepřít jen tehdy, kdyby jí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým; o důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud.

(2) Na počátku výslechu je třeba zjistit totožnost svědka a okolnosti, které mohou mít vliv na jeho věrohodnost. Dále je třeba poučit svědka o významu svědecké výpovědi, o jeho právech a povinnostech a o trestních následcích křivé výpovědi.

(3) Předseda senátu vyzve svědka, aby souvisle vylíčil vše, co ví o předmětu výslechu. Klást otázky mají právo postupně předseda senátu, členové senátu, účastníci a znalci. Otázku položenou účastníkem nebo znalcem předseda senátu nepřipustí, jen jestliže nesouvisí s předmětem výslechu nebo naznačuje-li odpověď anebo je-li zejména předstíráním neprokázaných nebo nepravdivých skutečností klamavá; nepořizuje-li se o výpovědi záznam, uvede předseda senátu vždy v protokolu důvody, pro které otázka nebyla připuštěna.

(4) Fyzická osoba, která je statutárním orgánem právnické osoby (členem tohoto orgánu), může být vyslechnuta v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba, jen podle § 131.

§ 126a [Komentář]

(1) Fyzická osoba, která má vypovídat o okolnostech, týkajících se právnické osoby a nastalých v době, kdy byla jejím statutárním orgánem nebo členem tohoto orgánu, je povinna dostavit se na předvolání k soudu v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba.

(2) Výslech fyzické osoby uvedené v odstavci 1 se provede podle § 131 odst. 2 věty druhé a § 131 odst. 3.

§ 127 [Komentář]

(1) Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky

takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce. Soud znalce vyslechne; znalci může také uložit, aby posudek vypracoval písemně. Je-li ustanoveno několik znalců, mohou podat společný posudek. Místo výslechu znalce může se soud v odůvodněných případech spokojit s písemným posudkem znalce.

(2) Je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, soud nechá znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem.

(3) Ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může soud ustanovit k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost.

(4) Účastníkovi, popřípadě i někomu jinému, může předseda senátu uložit, aby se dostavil ke znalci, předložil mu potřebné předměty, podal mu nutná vysvětlení, podrobil se lékařskému vyšetření, popřípadě zkoušce krve, anebo aby něco vykonal nebo snášel, jestliže to je k podání znaleckého posudku třeba.

(5) Za vydání odborného vyjádření podle odstavce 1 náleží finanční úhrada, stanoví-li tak zvláštní předpis.

§ 127a

Jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem. Soud umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.

§ 128 [Komentář]

Každý je povinen bezplatně na dotaz sdělit soudu skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí. Ustanovení § 139 odst. 3 tím není dotčeno. Odmítnout soudu sdělit tyto skutečnosti může jen ten, kdo by tak mohl učinit jako svědek podle § 126 odst. 1.

§ 129 [Komentář]

(1) Důkaz listinou se provede tak, že ji nebo její část při jednání předseda senátu přečte nebo sdělí její obsah, případně předloží účastníkům k nahlédnutí, je-li to postačující.

(2) Předseda senátu může uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k důkazu, aby ji předložil, nebo ji opatří sám od jiného soudu, orgánu nebo právnické osoby.

§ 130 [Komentář]

(1) Ohledání předmětu, který je možno dopravit k soudu, provede se při jednání. Za tím účelem může předseda senátu uložit tomu, kdo má potřebný předmět, aby jej předložil.

(2) Jinak se ohledání provádí na místě. Je k němu třeba předvolat ty, kteří se předvolávají k jednání.

§ 131 [Komentář]

(1) Důkaz výslechem účastníků může soud nařídit, jestliže dokazovanou skutečnost nelze

prokázat jinak a jestliže s tím souhlasí účastník, který má být vyslechnut; to neplatí v řízeních uvedených v § 120 odst. 2 a v řízení o rozvod manželství nebo v řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství.

(2) Nařídí-li soud jako důkaz výslech účastníků, jsou účastníci povinni dostavit se k výslechu. Při svém výslechu mají vypovědět pravdu a nic nezamlčovat; o tom musí být poučeni.

(3) Ustanovení § 126 odst. 3 se zde použije obdobně.

Hodnocení důkazů

§ 132 [Komentář]

Důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

§ 133 [Komentář]

Skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz opaku, má soud za prokázáno, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

§ 133a [Komentář]

Pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci

a) na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace v oblasti pracovní nebo jiné závislé činnosti včetně přístupu k nim, povolání, podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti včetně přístupu k nim, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství a činnosti v profesních komorách^{56b)},

b) na základě rasového nebo etnického původu při poskytování zdravotní a sociální péče, v přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, přístupu k bydlení, členství v zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb^{56c)}, nebo

c) na základě pohlaví při přístupu ke zboží a službám^{56d)}, je žalovaný povinen dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.

§ 133b [Komentář]

Byl-li ohledán přiměřený vzorek zboží, jehož výrobou mohlo být porušeno právo z duševního vlastnictví, má soud zjištění z ohledání vyplývající za prokázané vůči veškerému zboží.

§ 134 [Komentář] [Rekodifikace]

Listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

§ 135 [Komentář]

(1) Soud je vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přešpek nebo jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a kdo je spáchal, jakož i

rozhodnutím o osobním stavu; soud však není vázán rozhodnutím v blokovém řízení.

(2) Jinak otázky, o nichž přísluší rozhodnout jinému orgánu, může soud posoudit sám. Bylo-li však o takové otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něho vychází.

§ 136 [Komentář]

Lze-li výši nároků zjistit jen s nepoměrnými obtížemi nebo nelze-li ji zjistit vůbec, určí ji soud podle své úvahy.

Hlava třetí

Náklady řízení

Druhy nákladů řízení

§ 137 [Komentář]

(1) Náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně soudního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, odměna notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotové výdaje, odměna správce dědictví a jeho hotové výdaje, tlumočné, náhrada za daň z přidané hodnoty, odměna za zastupování a odměna pro mediátora podle zákona o mediaci za první setkání s mediátorem nařízené soudem podle § 100 odst. 3.

(2) Odměna za zastupování patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem advokát nebo notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy⁵⁷⁾ anebo patentový zástupce v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy^{57b)}.

(3) Náhrada za daň z přidané hodnoty patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem

a) advokát, notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy⁵⁷⁾ nebo patentový zástupce v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy^{57b)}, který je plátcem daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu^{57d)},

b) advokát, který je společníkem právnické osoby zřízené za účelem výkonu advokacie podle zvláštního právního předpisu^{57e)}, a plátcem daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu^{57d)} je tato právnická osoba,

c) patentový zástupce v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy^{57b)}, který je společníkem, akcionářem, zaměstnancem nebo členem statutárního nebo dozorčího orgánu společnosti patentových zástupců^{57f)}, a plátcem daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu^{57d)} je tato právnická osoba,

d) advokát, který je zaměstnancem jiného advokáta nebo právnické osoby zřízené za účelem výkonu advokacie podle zvláštního právního předpisu^{57e)}, a plátcem daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu^{57d)} je tento zaměstnavatel advokáta.

(4) Náhrada za daň z přidané hodnoty patří k nákladům řízení, provádí-li v řízení o dědictví úkony soudního komisaře notář, který je plátcem daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu^{57d)}.

§ 138 [Komentář]

(1) Na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze

pouze výjimečně, jsou-li proto zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

(2) Přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

(3) Byl-li účastníku osvobozenému od soudních poplatků ustanoven zástupce, vztahuje se osvobození v rozsahu, v jakém bylo přiznáno, i na hotové výdaje zástupce a na odměnu za zastupování.

§ 139 [Komentář]

(1) Svědci a fyzické osoby uvedené v § 126a mají právo na náhradu hotových výdajů a ušlého výtěžku (svědečné). Toto právo zaniká, není-li uplatněno do tří dnů od výsledku nebo ode dne, kdy bylo svědku oznámeno, že k výsledku nedojde. O tom musí soud svědka a fyzické osoby uvedené v § 126a poučit.

(2) Byl-li podán znalecký posudek nebo proveden tlumočnický úkon, vzniká právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečné a tlumočné). Zvláštní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečné a tlumočné vyplácí.

(3) Ten, komu soud uložil při dokazování nějakou povinnost, zejména aby předložil listinu, má tatáž práva jako svědek, není-li účastníkem. Musí je uplatnit za týchž podmínek jako svědek.

(4) O právech podle odstavců 1 až 3 rozhoduje předseda senátu.

Placení nákladů řízení

§ 140 [Komentář]

(1) Každý účastník platí náklady řízení, které vznikají jemu osobně, a náklady svého zástupce. Společné náklady platí účastníci podle poměru účastenství na věci a na řízení; nelze-li poměr účastenství určit, platí je rovným dílem. Účastníci uvedení v § 91 odst. 2 platí společné náklady společně a nerozdílně.

(2) Byl-li ustanoven účastníku zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát; při určení náhrady hotových výdajů a odměny za zastupování se postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně⁶⁴⁾ a náhradu za daň z přidané hodnoty soud určí z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů podle sazby daně z přidané hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem^{57d)}. V odůvodněných případech stát poskytne advokátovi přiměřenou zálohu.

(3) V řízení o dědictví platí odměnu notáře a jeho hotové výdaje, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, dědic, který nabyl dědictví, jež není předluženo. Je-li dědiců několik, platí tyto náklady podle vzájemného poměru čisté hodnoty jejich dědických podílů. V ostatních případech platí tyto náklady stát.

(4) Bylo-li nařízeno první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3 nebo § 114c odst. 3 písm. d), platí odměnu za účastníka osvobozeného od soudních poplatků stát; při určení odměny za zastupování se postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu a náhradu za daň z přidané hodnoty soud určí z odměny podle sazby daně z přidané hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem^{57d)}.

§ 141 [Komentář]

(1) Lze-li očekávat náklady důkazu, který účastník navrhl nebo který nařídil soud o skutečnostech jím uvedených anebo v jeho zájmu, uloží předseda senátu tomuto účastníku, není-li osvobozen od soudních poplatků, aby před jeho provedením složil zálohu podle předpokládané výše nákladů, jinak nelze důkaz navrhovaný účastníkem provést, o tom musí být účastník poučen.

(2) Náklady důkazů, které nejsou kryty zálohou, jakož i hotové výdaje ustanoveného zástupce, který není advokátem, a náklady spojené s tím, že účastník jedná ve své mateřštině nebo se dorozumívá některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, platí stát.

Náhrada nákladů řízení

§ 142 [Komentář]

(1) Účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

(2) Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo.

(3) I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

(4) V řízení zahájeném na návrh nejvyššího státního zástupce nebo státního zastupitelství podle zvláštních předpisů⁵⁸⁾ přizná soud žalovanému za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 náhradu těchto nákladů proti státu. To platí obdobně, bylo-li řízení zahájeno na návrh Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v případech a za podmínek uvedených v § 35a.

§ 142a

(1) Žalobce, který měl úspěch ve věci zahájené podle § 80 písm. b), má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu výzvu k plnění.

(2) Jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, může soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti žalobci přiznat i v případě, že žalobce žalovanému výzvu k plnění za podmínek uvedených v odstavci 1 nezaslal.

§ 143 [Komentář]

Žalovaný, který neměl úspěch ve věci, má právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci, jestliže svým chováním nezavdal příčinu k podání návrhu na zahájení řízení.

§ 144 [Komentář]

Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení o rozvod nebo neplatnost manželství anebo určení, zda tu manželství je či není, anebo o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství. Soud však může přiznat i náhradu těchto nákladů nebo jejich části, odůvodňují-li to okolnosti případu nebo poměry účastníků.

§ 145 [Komentář]

Účastníku, jemuž soud přizná náhradu nákladů řízení, přizná i náhradu nákladů předběžného opatření a zajištění důkazů, zajištění důkazů a zajištění předmětu důkazního prostředku ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví.

§ 146 [Komentář]

(1) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení

a) mohlo být zahájeno i bez návrhu; to neplatí, odůvodňují-li okolnosti případu přiznání náhrady nákladů řízení;

b) skončilo smírem, pokud v něm nebylo o náhradě nákladů ujednáno něco jiného;

c) bylo zastaveno.

(2) Jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).

(3) Odmítne-li soud žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení, je žalobce (navrhovatel) povinen nahradit ostatním účastníkům jejich náklady.

§ 147 [Komentář]

(1) Účastníku nebo jeho zástupci může soud uložit, aby hradili náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je způsobili svým zaviněním nebo jestliže tyto náklady vznikly náhodou, která se jim přihodila.

(2) Soud může uložit svědkům, fyzickým osobám uvedeným v § 126a, znalcům, tlumočnickům nebo těm, kteří při dokazování měli nějakou povinnost, jestliže zavinili náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, aby je nahradili účastníkům.

§ 148 [Komentář]

(1) Stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

(2) Soud může uložit svědkům, fyzickým osobám uvedeným v § 126a, znalcům, tlumočnickům nebo těm, kteří při dokazování měli nějakou povinnost, aby nahradili státu náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je zavinili.

(3) U pohledávek státu vzniklých z důvodu práva na náhradu nákladů řízení vůči osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 ve výši státem placených nákladů řízení se úrok z prodlení nevyměřuje.

(4) Pro vymáhání pohledávek uvedených v odstavci 3 se uplatní postup stanovený daňovým řádem.

§ 149 [Komentář]

(1) Zastupoval-li advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit ji advokátu.

(2) Zastupoval-li ustanovený advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit státu náhradu hotových výdajů advokáta a odměnu za zastupování.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně, zastupoval-li účastníka notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy⁵⁷⁾ nebo patentový zástupce v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy^{57b)}.

§ 150 [Komentář]

Jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

Rozhodnutí o nákladech řízení

§ 151 [Komentář]

(1) O povinnosti k náhradě nákladů řízení rozhodne soud bez návrhu v rozhodnutí, jímž se řízení u něho končí; u náhrady nákladů řízení podle § 147 a § 148 odst. 2 tak může učinit již v průběhu řízení, a to zpravidla tehdy, jakmile tyto náklady vzniknou.

(2) Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud určí výši odměny za zastupování advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním právním předpisem⁵⁷⁾ anebo patentovým zástupcem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy^{57b)} podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem; jde-li však o přiznání náhrady nákladů řízení podle § 147, § 149 odst. 2 nebo odůvodňují-li to okolnosti případu, postupuje se podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně⁶⁴⁾. Náhradu za daň z přidané hodnoty soud určí z odměny za zastupování, z náhrad, z odměny notáře za provedené úkony soudního komisaře a z jeho hotových výdajů podle sazby daně z přidané hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem^{57d)}. Náhradu mzdy (platu) a náhradu hotových výdajů soud stanoví podle zvláštních právních předpisů. Náhradu za odměnu znalce, který podal posudek podle § 127a, soud určí podle sazby odměny stanovené zvláštním právním předpisem. Jinak soud vychází z nákladů, které účastníku prokazatelně vznikly.

(3) Náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, protože je způsobili účastníci řízení, jejich zástupci svým zaviněním nebo jestliže tyto náklady vznikly náhodou, která se jim přihodila, nebo protože je způsobili svědci, osoby uvedené v § 126a, znalci, tlumočníci nebo ti, kteří při dokazování měli nějakou povinnost, nemohou být nahrazeny z jiného důvodu než podle § 147.

(4) Určit výši nákladů může předseda senátu až v písemném vyhotovení rozhodnutí.

(5) I když bylo o náhradě nákladů řízení rozhodnuto samostatným usnesením, běží lhůta k plnění vždy až od právní moci rozhodnutí, jímž byla náhrada nákladů řízení přiznána.

§ 151a [Komentář]

O tom, kdo a v jaké výši platí odměnu notáře a jeho hotové výdaje popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, rozhodne soud v řízení o dědictví v usnesení, jímž se řízení u něho končí.

Hlava čtvrtá

Rozhodnutí

Rozsudek

§ 152 [Komentář]

(1) Rozsudkem rozhoduje soud o věci samé. Zákon stanoví, kdy soud rozhoduje ve věci samé usnesením.

(2) Rozsudkem má být rozhodnuto o celé projednávané věci. Jestliže to však je účelné, může soud rozsudkem rozhodnout nejdříve jen o její části nebo jen o jejím základu.

§ 153 [Komentář]

(1) Soud rozhoduje na základě zjištěného skutkového stavu věci.

(2) Soud může překročit návrhy účastníků a přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se domáhají, jen tehdy, jestliže řízení bylo možno zahájit i bez návrhu, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 153a [Komentář]

(1) Uzná-li žalovaný v průběhu soudního řízení nárok nebo základ nároku, který je proti němu žalobou uplatňován, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání. Uzná-li žalovaný nárok proti němu žalobou uplatněný jen zčásti, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání, jen navrhne-li to žalobce.

(2) Rozsudek pro uznání nelze vydat ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2).

(3) Rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5 a § 114c odst. 6).

(4) Jen pro vydání rozsudku pro uznání nemusí být nařízeno jednání.

§ 153b [Komentář]

(1) Zmešká-li žalovaný, kterému byly řádně doručeny do jeho vlastních rukou (§ 49) žaloba a předvolání k jednání nejméně deset dnů přede dnem, kdy se jednání má konat, a který byl o následcích nedostavení se poučen, bez důvodné a včasné omluvy první jednání, které se ve věci konalo, a navrhne-li to žalobce, který se dostavil k jednání, pokládají se tvrzení žalobce obsažená v žalobě o skutkových okolnostech, týkající se sporu, za nesporná a na tomto základě může soud rozhodnout o žalobě rozsudkem pro zmeškání.

(2) Je-li v jedné věci několik žalovaných, kteří mají takové společné povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny (§ 91 odst. 2), lze rozhodnout rozsudkem pro zmeškání jen tehdy, nedostaví-li se k jednání všichni řádně obeslaní žalovaní.

(3) Rozsudek pro zmeškání nelze vydat ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), nebo došlo-li by takovým rozsudkem ke vzniku, změně nebo zrušení právního poměru mezi účastníky.

(4) Zmešká-li žalovaný z omluvitelných důvodů první jednání ve věci, při němž byl vynesena rozsudek pro zmeškání, soud na návrh žalovaného tento rozsudek usnesením zruší a nařídí jednání. Takový návrh může účastník podat nejpozději do dne právní moci rozsudku pro zmeškání.

(5) Pokud žalovaný kromě návrhu na zrušení rozsudku soudu prvního stupně z důvodů podle odstavce 4 podal proti rozsudku i odvolání a návrhu na zrušení rozsudku bylo pravomocným usnesením vyhověno, k odvolání se nepřihlíží.

§ 154 [Komentář]

(1) Pro rozsudek je rozhodující stav v době jeho vyhlášení.

(2) Jde-li o opětující se dávky, lze uložit povinnost i k plnění dávek, které se stanou splatnými teprve v budoucnu.

§ 155 [Komentář]

(1) Obsah rozhodnutí ve věci samé vysloví soud ve výroku rozsudku. Ve výroku také rozhodne o povinnosti k náhradě nákladů řízení; rozhodne-li jen o základu náhrady nákladů řízení, určí její výši v samostatném usnesení.

(2) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a jestliže

a) plnění vychází z právního úkonu, v němž je vyjádřeno v cizí měně, žalobce (navrhovatel) požaduje plnění v cizí měně a devizové předpisy⁶⁵⁾ umožňují tuzemci,⁶⁶⁾ který má plnit, plnění v navrhované cizí měně poskytnout bez zvláštního povolení, nebo

b) některý z účastníků je cizozemcem.⁶⁷⁾

(3) Nejsou-li splněny předpoklady pro přiznání plnění v cizí měně uvedené v odstavci 2, soud stanoví i bez návrhu plnění v měně České republiky.

(4) Ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním^{62b)}, ochrany práv z duševního vlastnictví a ve věcech ochrany práv spotřebitelů^{62c)} může soud účastníkovi, jehož žalobě vyhověl, přiznat na jeho návrh ve výroku rozsudku právo rozsudek uveřejnit na náklady neúspěšného účastníka; podle okolností případu soud stanoví též rozsah, formu a způsob uveřejnění.

§ 156 [Komentář]

(1) Rozsudek se vyhlašuje vždy veřejně; vyhlašuje jej předseda senátu jménem republiky. Uvede přitom výrok rozsudku spolu s odůvodněním a poučením o odvolání a o možnosti výkonu rozhodnutí. Není-li přítomen vyhlášení rozsudku žádný z účastníků, uvede pouze výrok. Po vyhlášení předseda senátu zpravidla účastníky vyzve, aby se vyjádřili, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozsudku.

(2) Rozsudek se vyhlašuje zpravidla hned po skončení jednání, které rozsudku předcházelo; není-li to možné, soud k vyhlášení rozsudku odročí jednání nejdéle na dobu deseti kalendářních dnů. Ustanovení § 119 odst. 2 a 3 se v tomto případě nepoužijí.

(3) Jakmile soud vyhlásí rozsudek, je jím vázán.

§ 157 [Komentář]

(1) Není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení rozsudku se po slovech "Jménem republiky" uvede označení soudu, jména a příjmení soudců a přísedících, přesné označení účastníků a jejich zástupců, účast státního zastupitelství a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, označení projednávané věci, znění výroku, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místě k jeho podání, poučení o možnosti výkonu rozhodnutí a den a místo vyhlášení. Je-li to možné, uvede se v označení účastníků též jejich datum narození (identifikační číslo).

(2) Není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení),

stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Odůvodnění uvedené v písemném vyhotovení rozsudku musí být v souladu s vyhlášeným odůvodněním.

(3) V odůvodnění rozsudku pro uznání nebo rozsudku pro zmeškání uvede soud pouze předmět řízení a stručně vyloží důvody, pro které rozhodl rozsudkem pro uznání nebo rozsudkem pro zmeškání.

(4) V odůvodnění rozsudku, proti němuž není odvolání přípustné nebo proti němuž se účastníci odvolání vzdali (§ 207 odst. 1), soud uvede pouze předmět řízení, závěr o skutkovém stavu a stručné právní posouzení věci.

§ 158 [Komentář]

(1) Písemné vyhotovení rozsudku podepisuje předseda senátu. Nemůže-li je podepsat, podepíše je jiný člen senátu, a rozhodl-li samosoudce, jiný předsedou soudu pověřený soudce; důvod se na písemném vyhotovení poznamená. Elektronické vyhotovení rozsudku musí být podepsáno uznávaným elektronickým podpisem soudce. Rozsudek se vyhotovuje v té podobě, v jaké je veden spis.

(2) Stejnopis rozsudku vyhotoveného v listinné podobě a rozsudek vyhotovený v elektronické podobě se doručuje účastníkům, popřípadě jejich zástupcům do vlastních rukou.

(3) Jestliže se účastníci vzdali odvolání po skončení jednání, které rozsudku předcházelo, doručí se stejnopis vyhotovení rozsudku zpravidla při skončení jednání.

(4) Jestliže stejnopis vyhotovení rozsudku nebyl doručen podle odstavce 3, je třeba jej účastníkům, popřípadě jejich zástupcům odeslat ve lhůtě třiceti dnů ode dne vyhlášení rozsudku. Předseda soudu je oprávněn tuto lhůtu prodloužit až o dalších šedesát dnů.

§ 159 [Komentář]

Doručený rozsudek, který již nelze napadnout odvoláním, je v právní moci.

§ 159a [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení.

(2) Výrok pravomocného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto ve věcech uvedených v § 83 odst. 2, je závazný nejen pro účastníky řízení, ale i pro další osoby oprávněné proti žalovanému pro tytéž nároky z téhož jednání nebo stavu. Zvláštní právní předpisy stanoví, v kterých dalších případech a v jakém rozsahu je výrok pravomocného rozsudku závazný pro jiné osoby než účastníky řízení.

(3) Výrok pravomocného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o osobním stavu, je závazný pro každého.

(4) V rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány.

(5) Jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.

§ 160 [Komentář]

(1) Uložil-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.

(2) Odsoudil-li soud k opětujícím se plnění v budoucnu splatných dávek, je třeba je plnit, jakmile se podle rozsudku stanou splatnými.

(3) Uložil-li soud pravomocným rozsudkem povinnost vyklidit byt až po zajištění přiměřeného náhradního bytu, náhradního bytu, náhradního ubytování nebo přístřeší, běží lhůta k vyklizení bytu až ode dne zajištění stanovené bytové náhrady nebo přístřeší.

(4) U rozsudků předběžně vykonatelných soud určí lhůtu k plnění od jejich doručení tomu, kdo má plnit.

§ 161 [Komentář]

(1) Rozsudek je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění.

(2) Není-li v rozsudku uložena povinnost k plnění, je rozsudek vykonatelný, jakmile nabyl právní moci.

(3) Pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení.

§ 162 [Komentář]

(1) Předběžně vykonatelné jsou rozsudky

a) odsuzující k plnění výživného nebo pracovní odměny za poslední 3 měsíce před vyhlášením rozsudku,

b) odsuzující k navrácení dítěte, vydané v řízení o navrácení dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí podle § 193a,

c) jimiž se prodlužuje trvání výchovného opatření, kterým bylo dítě dočasně odňato z péče rodičů nebo jiné fyzické osoby¹⁰²⁾.

(2) Na návrh může soud předběžnou vykonatelnost rozsudku vyslovit, a to ve výroku rozsudku, jestliže by jinak účastníku hrozilo nebezpečí těžko nahraditelné nebo značné újmy.

§ 163 [Komentář]

(1) Rozsudek odsuzující k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách je možno na návrh změnit, jestliže se podstatně změnily okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání dávek nebo splátek. Nestanoví-li zákon jinak, je změna rozsudku přípustná od doby, kdy došlo ke změně poměrů.

(2) Rozsudky o výchově a výživě nezletilých dětí a o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo o pozastavení jejího výkonu lze změnit i bez návrhu, změní-li se poměry.

§ 164 [Komentář]

Předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí nebo není-li možné provést

opravu ve stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

§ 165 [Komentář]

(1) Pokud odůvodnění rozsudku nemá podklad ve zjištění skutkového stavu, může účastník před tím, než rozsudek nabude právní moci, navrhnout, aby odůvodnění bylo opraveno.

(2) Nevyhoví-li soud prvního stupně návrhu, předloží věc odvolacímu soudu, který o opravě rozhodne.

(3) O opravě důvodů se rozhoduje usnesením; ve věcech příslušejících senátu tak učiní předseda senátu. Jednání není třeba nařizovat.

§ 166 [Komentář]

(1) Nerozhodl-li soud v rozsudku o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o předběžné vykonatelnosti, může účastník do patnácti dnů od doručení rozsudku navrhnout jeho doplnění. Soud může rozsudek, který nenabyl právní moci, doplnit i bez návrhu.

(2) Doplnění o část předmětu řízení učiní soud rozsudkem, pro nějž platí obdobně ustanovení o rozsudku; jinak o doplnění rozhodne usnesením. Nevyhoví-li soud návrhu účastníka na doplnění rozsudku, usnesením návrh zamítne.

(3) Návrh na doplnění se nedotýká právní moci ani vykonatelnosti výroků původního rozsudku.

Usnesení

§ 167 [Komentář]

(1) Nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje soud usnesením. Usnesením se rozhoduje zejména o podmínkách řízení, o zastavení nebo přerušení řízení, o odmítnutí návrhu, o změně návrhu, o vzetí návrhu zpět, o smíru, o nákladech řízení, jakož i o věcech, které se týkají vedení řízení.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.

§ 168 [Komentář]

(1) Usnesení vyhlašuje předseda senátu přítomným účastníkům.

(2) Usnesení doručí soud účastníkům, je-li proti němu odvolání nebo dovolání nebo jestliže to je třeba pro vedení řízení anebo jde-li o usnesení, kterým se účastníkům ukládá nějaká povinnost.

§ 169 [Komentář]

(1) Není-li stanoveno jinak, ve vyhotovení usnesení se uvede, který soud je vydal, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků, jejich zástupců a věci, výrok, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místě k jeho podání, a den a místo vydání usnesení.

(2) Vyhotovení každého usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na předběžné opatření, návrhu na zajištění důkazu, návrhu na zajištění předmětu důkazního prostředku ve

věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví nebo jinému návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nebo usnesení, které se týká vedení řízení, anebo usnesení podle § 104a, nemusí obsahovat odůvodnění. Odůvodnění nemusí obsahovat rovněž usnesení, kterým bylo rozhodnuto nikoli ve věci samé, připouští-li to povaha této věci a je-li z obsahu spisu zřejmé, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto; v tomto případě se ve výroku usnesení uvedou zákonná ustanovení, jichž bylo použito, a důvod rozhodnutí.

(3) Jestliže se usnesení nedoručuje, stačí v písemném vyhotovení uvést výrok a den vydání.

(4) Pro odůvodnění usnesení, jímž se rozhoduje ve věci samé, platí obdobně § 157 odst. 2 a 4.

§ 170 [Komentář]

(1) Soud je vázán usnesením, jakmile je vyhlášen; nedošlo-li k vyhlášení, jakmile bylo doručeno, a není-li třeba doručovat, jakmile bylo vyhotoveno.

(2) Usnesením, kterým se upravuje vedení řízení, není však soud vázán.

§ 171 [Komentář]

(1) Lhůta k plnění počíná běžet od doručení usnesení; jejím uplynutím je usnesení vykonatelné.

(2) Nebyla-li v usnesení uložena povinnost k plnění, je usnesení, není-li stanoveno jinak, vykonatelné, jakmile bylo doručeno, a není-li třeba doručovat, jakmile bylo vyhlášeno nebo vyhotoveno.

(3) Je-li usnesení podle zákona nebo podle rozhodnutí soudu vykonatelné až po právní moci, běží lhůta k plnění až od právní moci usnesení.

Platební rozkaz

§ 172 [Komentář]

(1) Soud může i bez výslovné žádosti žalobce a bez slyšení žalovaného vydat platební rozkaz, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. V platebním rozkazu žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil uplatněnou pohledávku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který platební rozkaz vydal. Ustanovení § 36a odst. 1 písm. a) se nepoužije.

(2) Platební rozkaz nelze vydat,

a) není-li znám pobyt žalovaného;

b) má-li být platební rozkaz doručen žalovanému do ciziny.

(3) Nevydá-li soud platební rozkaz, nařídí jednání.

§ 173 [Komentář]

(1) Platební rozkaz je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno.

(2) Nelze-li platební rozkaz doručit i jen jednomu ze žalovaných, soud jej usnesením zruší

v plném rozsahu.

§ 174 [Komentář]

(1) Platební rozkaz, proti němuž nebyl podán odpor, má účinky pravomocného rozsudku.

(2) Podá-li i jen jeden ze žalovaných včas odpor, ruší se tím platební rozkaz v plném rozsahu a soud nařídí jednání. Opravným prostředkem jen proti výroku o nákladech řízení je však i zde odvolání.

(3) Pozdě podaný odpor soud usnesením odmítne; pro nedostatek odůvodnění nelze odpor odmítnout. Podaný odpor soud odmítne též tehdy, podal-li jej ten, kdo k podání odporu není oprávněn.

(4) Při opravě chyb v psaní a v počtech, jakož i jiných zjevných nesprávnostech v platebním rozkazu se postupuje podle § 164.

§ 174a [Komentář]

Elektronický platební rozkaz

(1) Je-li návrh podán na elektronickém formuláři podepsaném uznávaným elektronickým podpisem žalobce a nepřevyšuje-li peněžité plnění požadované žalobcem částku 1 000 000 Kč, soud může vydat na návrh žalobce elektronický platební rozkaz. Tento formulář zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) a náležitostí podle § 79 odst. 1 obsahovat datum narození fyzické osoby, identifikační číslo právnické osoby nebo identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(3) Ustanovení § 172 až 174 platí obdobně.

(4) Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, který neobsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti, nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, předseda senátu usnesením odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení § 43 se nepoužije.

(5) Elektronický platební rozkaz nelze vydat,

a) pokračuje-li soud v řízení po jeho přerušení, nebo

b) nebyl-li zaplacen poplatek za řízení o vydání elektronického platebního rozkazu splatný podáním návrhu na zahájení řízení ani ve lhůtě soudem k tomu určené.

(6) Odpor proti elektronickému platebnímu rozkazu lze podat také na elektronickém formuláři podepsaném zaručeným elektronickým podpisem. Tento formulář zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 174b [Komentář]

Evropský platební rozkaz

(1) Evropský platební rozkaz^{67a)} je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno.

(2) K řízení o návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu je příslušný soud, který evropský platební rozkaz vydal.

(3) Usnesení soudu, jímž bylo vyhověno návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu, se doručí účastníkům řízení o evropském platebním rozkazu.

§ 175 [Komentář]

(1) Předloží-li žalobce v prvopisu směnku nebo šek, o jejichž pravosti není důvodu pochybovat, a další listiny nutné k uplatnění práva, vydá na jeho návrh soud směnečný (šekový) platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby do 15 dnů zaplatil požadovanou částku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal námitky, v nichž musí uvést vše, co proti platebnímu rozkazu namítá. Směnečný (šekový) platební rozkaz musí být doručen do vlastních rukou žalovaného. Nelze-li návrhu na vydání platebního rozkazu vyhovět, nařídí soud jednání.

(2) Ustanovení § 174 odst. 4 se použijí obdobně.

(3) Nepodá-li žalovaný včas námitky nebo vezme-li je zpět, má směnečný (šekový) platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku. Pozdě podané námitky nebo námitky, které neobsahují odůvodnění, soud odmítne. Podané námitky soud odmítne též tehdy, podal-li je ten, kdo k podání námitek není oprávněn.

(4) Podá-li žalovaný včas námitky, nařídí soud k jejich projednání jednání; k námitkám později vzneseným však již nelze přihlížet. V rozsudku soud vysloví, zda směnečný (šekový) platební rozkaz ponechává v platnosti nebo zda ho zrušuje a v jakém rozsahu.

(5) Vezme-li žalovaný námitky zpět, soud usnesením řízení o námitkách zastaví; jednání není třeba nařizovat.

(6) Opravným prostředkem jen proti výroku o nákladech řízení je odvolání.

Hlava pátá

Zvláštní ustanovení

Řízení o dědictví

§ 175a [Komentář]

(1) Příslušný orgán státní správy pověřený vedením matriky oznámí úmrtí ve svém matričním obvodu soudu příslušnému k projednání dědictví.

(2) Soud zahájí řízení i bez návrhu, jakmile se dozví, že někdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého. Usnesení o zahájení řízení není třeba doručit.

(3) Soud rozhoduje usnesením; usnesení podle § 175k odst. 1 a 2, § 175l, 175p, 175q a 175t se doručuje do vlastních rukou.

§ 175b [Komentář]

Účastníky řízení jsou ti, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou zůstavitelovými dědici, a není-li takových osob, stát. Věřitel zůstavitelův je účastníkem řízení v případě § 175p, v případě, kdy se vypořádává jeho pohledávka, a při likvidaci dědictví. V řízení podle § 175h je účastníkem řízení pouze ten, kdo se postaral o pohřeb.

§ 175c [Komentář]

(1) Soud zjistí, zda v evidenci závětí vedené podle zvláštního právního předpisu^{67b)} jsou evidovány

a) závěť zůstavitele, listina o vydědění nebo listina o odvolání těchto úkonů (dále jen "závěť") a u kterého notáře nebo soudu je uložena,

b) listina o ustanovení správce dědictví, listina o odvolání ustanovení správce dědictví nebo listina o odvolání souhlasu s ustanovením do funkce správce dědictví (dále jen "listina o správě dědictví") a u kterého notáře je listina o správě dědictví uložena.

(2) Soud zjistí, zda v evidenci manželských smluv vedené podle zvláštního právního předpisu^{67c)} jsou evidovány smlouvy o rozšíření nebo zúžení stanoveného rozsahu společného jmění manželů a smlouvy o vyhrazení vzniku společného jmění manželů ke dni zániku manželství uzavřené manžely nebo mužem a ženou, kteří chtějí uzavřít manželství^{67d)}, a jejichž účastníkem byl zůstavitel, jakož i to, u kterého notáře jsou uloženy.

§ 175d [Komentář]

(1) V předběžném šetření si soud zejména opatří údaje potřebné pro zjištění dědiců a pro zjištění zůstavitelova majetku a jeho dluhů a zda dědici, jimž byl zůstavitel zákonným zástupcem, potřebují ustanovit opatrovníka.

(2) Zanechal-li zůstavitel závěť nebo listinu o správě dědictví, zjistí soud jejich stav a obsah; na dožádání soudu tak učiní i notář, který má závěť nebo listinu o správě dědictví v úschově.

(3) Dojde-li ke zjištění stavu a obsahu závěti, založí se její originál, pokud závěť není sepsána ve formě notářského zápisu, do sbírky prohlášených závětí vedené u soudu.

(4) Zjistí-li soud, že zůstavitel zanechal listinu o správě dědictví, kterou ustanovil správce dědictví, vyrozumí ustanoveného správce dědictví o smrti zůstavitele a vyzve ho, aby se ujal své funkce. Tuto povinnost soud nemá, oznámil-li mu správce dědictví, že se ujal své funkce.

(5) Vyjde-li v předběžném šetření najevo, že zůstavitel byl majitelem účtu u banky, soud tuto banku vyrozumí o dni smrti zůstavitele.

§ 175e [Komentář]

(1) Vyžaduje-li to obecný zájem nebo důležitý zájem účastníků, učiní soud i bez návrhu neodkladná opatření, zejména zajistí dědictví, svěří věci osobní potřeby manželovi zůstavitele nebo jinému členu domácnosti, postará se o prodej věcí, které nelze uschovat bez nebezpečí škody nebo nepoměrných nákladů, a ustanoví správce dědictví nebo jeho části.

(2) Zajištění dědictví se provede zejména jeho uložením u soudního komisaře nebo u soudu nebo, nelze-li uložení takto zajistit, uložením u schovatele, zapečetěním v zůstavitelově bytě nebo na jiném vhodném místě, zákazem výplaty u dlužníka zůstavitele nebo soupisem na místě samém.

(3) Při prodeji movitých věcí postupuje soud přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, ledaže by přikročil k jinému způsobu prodeje.

(4) Neodkladná opatření vykonat a správce dědictví ustanovit může kterýkoli soud, je-li tu nebezpečí z prodlení.

§ 175f [Komentář]

(1) Soud může v řízení o dědictví, vyžaduje-li to obecný zájem nebo důležitý zájem účastníků, ustanovit usnesením i bez návrhu správce dědictví,

a) nezanechal-li zůstavitel listinu o správě dědictví, kterou by ustanovil správce dědictví oprávněného spravovat veškerý majetek náležející do dědictví; zanechal-li zůstavitel listinu o správě dědictví, kterou ustanovil správce dědictví oprávněného spravovat jen část majetku náležejícího do dědictví, soud může ustanovit správce dědictví ke správě toho majetku, k jehož správě neustanovil správce dědictví zůstavitel,

b) jestliže zůstavitelem nebo soudem ustanovený správce dědictví zemřel, byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo byl v této způsobilosti omezen nebo byl soudem zproštěn funkce dosavadní správce dědictví.

(2) Správce dědictví soud ustanoví zejména z okruhu dědiců nebo z okruhu osob blízkých zůstaviteli; správcem dědictví může být ustanoven i notář, který v tomto řízení není soudním komisařem. Je-li předmětem dědění podnik nebo nemovitost, ustanoví soud správcem dědictví osobu, která má zkušenost s vedením podniku nebo se správou nemovitosti. Správcem dědictví lze ustanovit pouze toho, kdo s tím souhlasí. Má-li dědictví připadnout státu podle zvláštního právního předpisu,^{67e)} může soud ustanovit správcem dědictví též stát.

(3) Správce dědictví ustanovený soudem je povinen ujmout se výkonu své funkce dnem následujícím po dni doručení usnesení, není-li v něm uveden den pozdější.

(4) Je-li správce dědictví zřejmě nezpůsobilý řádně vykonávat svou funkci, soud jej i bez návrhu usnesením zproští funkce. To platí i v případě, že je přes výzvu soudu podle § 175d odst. 4 nečinný.

(5) Z důležitých důvodů, zejména nevykonává-li řádně svou funkci, může soud i bez návrhu usnesením zprostit správce dědictví funkce. Totéž platí, požádal-li správce dědictví soud o zproštění z funkce správce dědictví.

(6) V usnesení podle odstavců 1, 4 nebo 5 musí být vymezen rozsah spravovaného majetku zůstavitele.

(7) Správce dědictví, který byl zproštěn funkce, je povinen řádně a bez zbytečného odkladu informovat nového správce dědictví a předat mu všechny doklady týkající se spravovaného majetku. Nebyl-li ustanoven nový správce dědictví, má tuto povinnost vůči dědicům.

(8) Neplní-li správce dědictví povinnost podávat soudu zprávy o své činnosti nebo nevykonává-li přes upozornění soudu řádně svou funkci, může mu soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).

§ 175g [Komentář]

Při opatřování úplného podkladu pro rozhodnutí, předběžném šetření, zajištění dědictví, zejména při jeho ochraně proti neoprávněným zásahům, při prodeji věcí, zjišťování hodnoty zůstavitelova majetku a soupisu na místě samém spolupůsobí na požádání soudu příslušný orgán státní správy nebo samosprávy.

§ 175h [Komentář]

(1) Nezanechal-li zůstavitel majetek, soud řízení zastaví.

(2) Jestliže zůstavitel zanechal majetek nepatrné hodnoty, může jej soud vydat tomu, kdo se postaral o pohřeb, a řízení zastaví.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 se nelze odvolat a není třeba je doručovat.

§ 175i [Komentář]

(1) Nebylo-li řízení zastaveno podle § 175h, vyrozumí soud ty, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou dědici, o jejich dědickém právu a o možnosti dědictví odmítnout ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy byl dědic soudem o právu dědictví odmítnout vyrozuměn; tuto lhůtu může soud z důležitých důvodů prodloužit. Současně dědice poučí o náležitostech a o účincích odmítnutí dědictví.

(2) Vyrozumění včetně poučení doručí soud do vlastních rukou nebo je dá ústně a v protokole uvede, že se tak stalo.

§ 175j [Komentář]

K projednání dědictví není třeba nařizovat jednání, potvrdí-li soud jeho nabytí jedinému dědici, nebo případně-li dědictví státu podle § 462 občanského zákoníku.

§ 175k [Komentář]

(1) Jestliže někdo před potvrzením nabytí dědictví tvrdí, že je dědicem, a popírá dědické právo jiného dědice, který dědictví neodmítl, vyšetří soud podmínky dědického práva obou a jedná dále s tím, u koho má za to, že je dědicem.

(2) Závisí-li však rozhodnutí o dědickém právu na zjištění sporných skutečností, odkáže soud usnesením po marném pokusu o odstranění sporu dohodou účastníků toho z dědiců, jehož dědické právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby své právo uplatnil žalobou. K podání žaloby určí lhůtu. Nebude-li žaloba ve lhůtě podána, pokračuje soud v řízení bez zřetele na tohoto dědice.

(3) Jsou-li aktiva a pasiva mezi účastníky sporná, omezí se soud jen na zjištění jejich spornosti; při určení obvyklé ceny majetku, výše dluhů a čisté hodnoty dědictví, popřípadě výše jeho předlužení, k nim nepřihlíží.

§ 175l [Komentář]

(1) Měl-li zůstavitel s pozůstalým manželem majetek ve společném jmění, soud rozhodne o obvyklé ceně tohoto majetku v době smrti zůstavitele a podle zásad uvedených v občanském zákoníku určí, co z tohoto majetku patří do dědictví a co patří pozůstalému manželovi. Závisí-li rozhodnutí na skutečnosti, která zůstala mezi pozůstalým manželem a některým z dědiců sporná, postupuje soud podle § 175k odst. 3.

(2) Zjistí-li soud dříve, než je dědické řízení pravomocně skončeno, další majetek ve společném jmění, rozhodne o něm dodatečně podle odstavce 1; přitom vychází z původního rozhodnutí.

§ 175m [Komentář]

Soud zjistí zůstavitelův majetek a jeho dluhy a provede soupis aktiv a pasiv. Tím nejsou dotčena ustanovení § 175k odst. 3 a § 175l odst. 1 věta druhá.

§ 175n [Komentář]

Na návrh dědiců vydá soud usnesení, v němž vyzve věřitele, aby mu oznámili své pohledávky ve lhůtě, kterou v usnesení stanoví, a poučí je o tom, že dědici neodpovídají věřitelům, kteří své pohledávky včas neoznámili, pokud je uspokojením pohledávek ostatních věřitelů vyčerpána cena dědictví, kterého dědici nabyli. Usnesení se uveřejní vyvěšením na úřední desce soudu.

§ 175o [Komentář]

(1) Na podkladě zjištění podle § 175m určí soud obvyklou cenu majetku, výši dluhů a čistou hodnotu dědictví, popřípadě výši jeho předlužení v době smrti zůstavitele.

(2) Zjistí-li soud dříve, než dědické řízení je pravomocně skončeno, nové skutečnosti, které vyžadují změnu tohoto usnesení, provede potřebnou opravu novým usnesením.

§ 175p [Komentář]

(1) Dědici a věřitelé se mohou dohodnout o tom, že předlužené dědictví bude přenecháno věřitelům k úhradě dluhů. Soud dohodu schválí, jestliže neodporuje zákonu nebo dobrým mravům; neschválí-li dohodu, pokračuje v řízení po právní moci rozhodnutí.

(2) Objeví-li se po pravomocném skončení řízení další majetek, postupuje se podle odstavce 1. Zůstane-li majetkový přebytek, projedná jej soud jako dědictví.

§ 175q [Komentář]

(1) Soud v usnesení o dědictví

a) potvrdí nabytí dědictví jedinému dědici, nebo

b) potvrdí, že dědictví, které nenabyl žádný dědic, připadlo státu, nebo

c) schválí dohodu o vypořádání dědictví nebo dohodu o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů, nebo

d) potvrdí nabytí dědictví podle dědických podílů, nedojde-li mezi dědici k dohodě.

(2) Součástí usnesení podle odstavce 1 může být i usnesení podle § 175l a 175o.

(3) Pokud soud usnesením dohodu o vypořádání dědictví neschválí, může v řízení pokračovat až po právní moci tohoto usnesení.

§ 175r [Komentář]

(1) Dědici mohou s věcmi nebo s jiným majetkem náležejícím do dědictví během dědického řízení nakládat nebo činit jiná opatření, přesahující rámec obvyklého hospodaření, jen se svolením soudu.

(2) Správce dědictví může s věcmi nebo s jiným majetkem náležejícím do dědictví nakládat nebo činit jiná opatření, přesahující rámec obvyklého hospodaření, jen se souhlasem dědiců a se svolením soudu.

§ 175s [Komentář]

(1) Usnesením podle § 175p a 175q je projednání dědictví skončeno.

(2) Po právní moci usnesení podle § 175p a 175q soud zruší provedená zajištění dědictví, která nezrušil již v průběhu řízení o dědictví; zruší zejména všechny zákazy výplaty vkladů, pojistek a jiných hodnot, které byly v řízení o dědictví nařízeny nebo podle zákona provedeny. Zároveň vyrozumí banky nebo jiné osoby, u nichž jsou tyto hodnoty uloženy, komu mají být vydány; není-li tato osoba známa nebo je-li neznámého pobytu, postupuje soud přiměřeně podle § 185g. Lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno.

(3) Po právní moci usnesení podle § 175p a 175q soud též vyrozumí banky o tom, kdo se

stal majitelem zůstavitelových účtů.

§ 175t [Komentář]

(1) Je-li dědictví předloženo a nedojde-li k dohodě podle § 175p, soud na návrh usnesením nařídí likvidaci dědictví; stejně soud postupuje, jestliže stát navrhl likvidaci dědictví proto, že věřitel odmítl přijmout na úhradu své pohledávky věc z dědictví. O nařízení likvidace dědictví může soud rozhodnout i bez návrhu.

(2) O nařízení likvidace vydá soud usnesení, ve kterém vyzve věřitele, aby mu oznámili své pohledávky ve lhůtě, kterou v usnesení stanoví, a upozorní je, že pohledávky, které nebudou při likvidaci uspokojeny, zaniknou. Toto usnesení vyvěsí na úřední desce soudu.

(3) Jakmile usnesení o nařízení likvidace dědictví nabylo právní moci, nepostupuje se již podle § 175p až 175s.

§ 175u [Komentář]

(1) Likvidaci dědictví provede soud zpeněžením jednotlivých věcí, práv a jiných majetkových hodnot ze zůstavitelova majetku podle ustanovení o výkonu rozhodnutí, ve veřejné dražbě podle zvláštního právního předpisu^{34a)} nebo v dražbě provedené soudním exekutorem podle zvláštního právního předpisu^{34c)} anebo prodejem mimo dražbu. Likvidaci dědictví lze mimo dražbu provést také prodejem všeho nebo zbývajících zůstavitelova majetku jedinou smlouvou.

(2) O majetku zůstavitele, který se nepodařilo takto zpeněžit, rozhodne soud, že připadá státu s účinností ke dni smrti zůstavitele.

§ 175v [Komentář]

(1) Soud provede rozvrh výtěžku zpeněžení majetku zůstavitele (dále jen "výtěžek") mezi věřitele.

(2) Z výtěžku uhradí soud postupně pohledávky podle těchto skupin:

a) pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti se zpeněžením majetku,

b) pohledávky nákladů zůstavitelovy nemoci a přiměřených nákladů jeho pohřbu,

c) pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, převodem práva⁶⁸⁾ nebo postoupením pohledávky,⁶⁹⁾

d) pohledávky nedoplatků výživného,

e) pohledávky daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena c),

f) ostatní pohledávky.

(3) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se poměrně; ve skupině c) se však pohledávky uspokojují podle jejich pořadí, přičemž pohledávky zajištěné zadržovacím právem se uhradí před ostatními pohledávkami. Pro pořadí je rozhodující den, kdy právo zajišťující pohledávku vzniklo.

(4) Pravomocným skončením likvidace zaniknou proti dědicům neuspokojené pohledávky věřitelů a jejich zajištění. Rovněž zanikají zástavní práva zajišťující pohledávky, jejichž dlužníkem je osoba odlišná od zůstavitele. Vyjde-li však najevo další majetek zůstavitelův, rozdělí jej soud

věřitelům do výše jejich neuspokojených pohledávek bez zřetele k tomuto zániku. Zůstane-li majetkový přebytek, projedná jej soud jako dědictví.

§ 175w [Komentář]

Zjistí-li se dodatečně, že zůstavitel žije, nebo bylo-li zrušeno jeho prohlášení za mrtvého, zruší soud usnesení o dědictví podle § 175p a 175q.

§ 175x [Komentář]

Objeví-li se po právní moci usnesení, jímž bylo řízení o dědictví skončeno, nějaký zůstavitelův majetek, popřípadě i dluh, provede se o tomto majetku řízení o dědictví. Objeví-li se pouze dluh zůstavitele, řízení o dědictví se neprovede.

§ 175y [Komentář]

(1) Nezařazení majetku nebo dluhů do aktiv a pasiv dědictví v důsledku postupu podle § 175k odst. 3 nebo podle § 175l odst. 1 věty druhé nebrání účastníkům řízení, aby se domáhali svého práva žalobou mimo řízení o dědictví.

(2) Mimo případ, kdy byla provedena likvidace dědictví, nebrání usnesení soudu tomu, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví, z něhož usnesení vzešlo, aby se domáhal svého práva žalobou.

§ 175z [Komentář]

(1) Jestliže projednání dědictví nenáleží do pravomoci soudů České republiky, vydá o tom soud účastníkům na jejich žádost úřední potvrzení. Před vydáním úředního potvrzení soud zpravidla provede předběžné šetření.

(2) Má-li být vydán majetek do ciziny, vyrozumí o tom soud tuzemské dědice a věřitele oznámením, které se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce soudu; známým účastníkům se toto oznámení doručí.

Činnost notářů v řízení o dědictví

§ 175za [Komentář]

Notáři se sídlem v obvodu okresního soudu jsou rovnoměrně pověřováni úkony v řízení o dědictví podle rozvrhu, který na návrh příslušné notářské komory vydá předseda krajského soudu na každý kalendářní rok.

§ 175zb [Komentář]

(1) Soud může odejmout věc pověřenému notáři, jestliže přes předchozí upozornění způsobí zbytečné průtahy v soudním řízení. Soud pak pověří úkony v řízení o dědictví jiného notáře podle rozvrhu práce.

(2) Odnětí věci podle odstavce 1 není soudním rozhodnutím.

(3) Odnětím věci zaniká právo notáře na odměnu za dosud jím provedené úkony.

§ 175zc [Komentář]

(1) Jestliže v souladu se zvláštním předpisem bude ustanoven zástupce, náhradník nebo bude jmenován nový notář, převezme věci, v nichž již soudem bylo uděleno pověření.

(2) Jestliže v souladu se zvláštním předpisem bude ustanoven zástupcem notářský kandidát, považuje se pro účely tohoto zákona po dobu zastupování za notáře. Soud však rozhodne o odměně a náhradě hotových výdajů notáře, kterého zástupce zastupuje. Zvláštní předpis stanoví, jakým způsobem se určí podíl zástupce na odměně notáře.

§ 175zd [Komentář]

(1) Notář připraví všechny podklady potřebné pro vydání usnesení a potvrzení soudu uvedených v § 38 odst. 2 a návrhy na jejich znění. Nejsou-li podklady úplné, soud může požadovat po notáři jejich doplnění nebo provést potřebné úkony sám. Pokyny soudu jsou pro notáře závazné.

(2) Prodej mimo dražbu při likvidaci dědictví může notář uskutečnit jen se souhlasem soudu. Při udělení souhlasu může soud stanovit podmínky prodeje. Bez souhlasu soudu je smlouva o prodeji mimo dražbu neplatná.

§ 175ze

V řízení o dědictví má pověřený notář pro účely získání dálkového přístupu k počítačovým souborům, v nichž jsou vedeny údaje katastru nemovitostí, postavení organizační složky státu^{69a}.

Péče soudu o nezletilé

§ 176 [Komentář]

(1) Ve věcech péče soudu o nezletilé se ve věci samé rozhoduje rozsudkem o výchově a výživě nezletilých dětí, o styku rodičů, prarodičů a sourozenců s nimi, o navrácení dítěte, o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti anebo o pozastavení jejího výkonu, o poručenství, o schválení důležitých úkonů nezletilého a o záležitostech, o nichž se rodiče nemohou dohodnout. Krom toho se rozhoduje rozsudkem o prodloužení ústavní výchovy po dosažení zletilosti a o zrušení takového opatření.

(2) O ostatních věcech se rozhoduje usnesením.

(3) V rozsudku o styku rodičů, prarodičů a sourozenců s dítětem, výchově dítěte nebo navrácení dítěte soud účastníky poučí podle § 273 o možnosti výkonu rozhodnutí ukládáním pokut nebo odnětím dítěte při neplnění povinností stanovených v rozsudku.

§ 177 [Komentář]

(1) Není-li příslušný soud znám nebo nemůže-li včas zakročit, zakročí soud, v jehož obvodu se nezletilý zdržuje. Jakmile však je to možné, postoupí věc soudu příslušnému.

(2) Změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje příslušnost, může příslušný soud přenést svou příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

§ 178 [Komentář]

(1) Soud vede rodiče, popřípadě poručníky nezletilých, k řádnému plnění povinností při péči o nezletilého. Vyřizuje podněty a upozornění fyzických a právnických osob stran výchovy nezletilého a činí vhodná opatření.

(2) O vhodnosti a účelnosti navržených nebo zamýšlených opatření soud zpravidla zjistí

názor orgánu vykonávajícího sociálně-právní ochranu dětí, který je obeznámen s poměry.

(3) Jestliže orgán sociálně-právní ochrany dětí nepodal soudu návrh na zahájení řízení ve věci péče soudu o nezletilé a ani nebyl v tomto řízení ustanoven dítěti jako opatrovník, má orgán sociálně-právní ochrany dětí v řízení ve věci péče soudu o nezletilé postavení účastníka řízení.

(4) Bylo-li řízení ve věci péče soudu o nezletilé zahájeno na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí, je soud povinen přezkoumat náležitosti návrhu stanovené zákonem o sociálně-právní ochraně dětí. V případě, že návrh neobsahuje všechny stanovené náležitosti, vyzve předseda senátu usnesením orgán sociálně-právní ochrany dětí k doplnění návrhu a stanoví lhůtu pro toto doplnění. Ustanovení § 43 odst. 2 se nepoužije.

§ 179 [Komentář]

Je-li k platnosti právního úkonu, který byl učiněn za nezletilého, třeba schválení soudu, soud jej schválí, jestliže to je v zájmu nezletilého.

§ 180 [Komentář]

(1) Soudem ustanovený poručník nezletilého složí do rukou předsedy senátu slib, že bude řádně vykonávat své povinnosti a že bude přitom dbát pokynů soudu. Po složení slibu mu předseda senátu vydá listinu obsahující pověření k výchově a zastupování dítěte a vymezení rozsahu práv a povinností vyplývajících z tohoto pověření.

(2) Soud dohlíží na správu majetku nezletilého vykonávanou poručníkem nebo opatrovníkem; postupuje při tom podle zvláštního předpisu.⁷⁰⁾

Řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení

§ 180a [Komentář]

(1) Účastníky řízení jsou dítě a jeho rodiče, jsou-li jeho zákonnými zástupci; rodič dítěte, který je nezletilý, je účastníkem řízení, i když není zákonným zástupcem dítěte.

(2) Nezletilý rodič dítěte má v tomto řízení procesní způsobilost. Ustanovení § 23 lze použít jen tehdy, nedosáhl-li rodič věku 16 let.

(3) Zvláštní zákon stanoví, kdo je oprávněn podat návrh na zahájení tohoto řízení a z jakých důvodů souhlas rodičů k osvojení dítěte není potřebný.⁷¹⁾

(4) Soud je povinen rozhodnout o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, přednostně a s největším urychlením.

(5) V řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, se použijí ustanovení § 178 odst. 3 a 4 obdobně.

§ 180b [Komentář]

(1) Pravomocný rozsudek, kterým bylo určeno, že k osvojení dítěte není třeba souhlasu rodičů, soud na návrh zruší, změní-li se poměry. Návrh lze podat nejdříve po uplynutí jednoho roku od právní moci rozsudku.

(2) Ustanovení odstavce 1 věty první neplatí, bylo-li dítě již osvojeno, nebo bylo-li zahájeno řízení o jeho osvojení, nebo bylo-li dítě svěřeno do péče budoucího osvojitele, anebo bylo-li zahájeno řízení o svěřením dítěte do péče budoucího osvojitele.

Řízení o osvojení

§ 181 [Komentář]

(1) Účastníky řízení jsou osvojované dítě, jeho rodiče, popřípadě poručník, osvojitel a jeho manžel. Ustanovení § 180a odst. 2 zde platí obdobně.

(2) Rodiče osvojovaného dítěte nejsou účastníky řízení o osvojení tehdy, jestliže

- a) jsou zbaveni rodičovské zodpovědnosti, nebo
- b) byli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, popřípadě byli v této způsobilosti omezeni, nebo
- c) dali souhlas k osvojení předem bez vztahu k určitým osvojitelům,³⁸⁾ anebo
- d) soud pravomocně rozhodl, že k osvojení dítěte není třeba jejich souhlasu.

(3) Manžel osvojitele není účastníkem řízení, není-li k osvojení třeba jeho souhlasu.

§ 182 [Komentář]

(1) Osvojované dítě soud vyslechne, jen jestliže je k osvojení třeba jeho souhlasu.⁷²⁾ Nemá-li být osvojované dítě vyslechnuto, nepředvolává se k jednání.

(2) Ostatní účastníky musí soud vždy vyslechnout, a to podle možnosti osobně.

§ 183

zrušen

§ 184 [Komentář]

V rozsudku, jímž se vyslovuje osvojení, uvede soud i příjmení, které osvojenec bude mít.

§ 185 [Komentář]

O zrušení osvojení platí přiměřeně ustanovení § 181 až 184. Návrh však může podat i osvojenec.

Řízení o úschovách

§ 185a [Komentář]

(1) U soudu lze složit do úschovy peníze, cenné papíry a jiné movité věci hodící se k úschově za účelem splnění závazku.

(2) Návrh na přijetí do úschovy musí obsahovat prohlášení toho, kdo peníze, cenné papíry nebo jiné věci do úschovy skládá (dále jen "složitel"), že závazek, jehož předmětem jsou hodnoty skládané do úschovy, nelze splnit, protože věřitel je nepřítomen nebo je v prodlení, nebo že složitel má odůvodněné pochybnosti, kdo je věřitelem, nebo že složitel věřitele nezná.

(3) Soud rozhoduje bez jednání usnesením, které doručí účastníkům do vlastních rukou.

§ 185b [Komentář]

Účastníkem řízení je složitel. Po právní moci usnesení o přijetí do úschovy je účastníkem řízení také ten, pro koho jsou peníze, cenné papíry nebo jiné věci určeny, (dále jen "příjemce") a

ten, kdo uplatňuje právo na předmět úschovy.

§ 185c [Komentář]

Vyžádá-li si úschova náklady, uloží soud složiteli, aby složil přiměřenou zálohu na náklady. Nebude-li záloha ve stanovené lhůtě zaplácena, soud návrh na přijetí úschovy zamítne; soud rovněž návrh na přijetí úschovy zamítne, nehodí-li se věc k úschově vůbec nebo nenalezne-li se vhodný způsob úschovy.

§ 185d [Komentář]

(1) Předmět úschovy vydá soud příjemci na jeho žádost. Jestliže ke složení došlo proto, že někdo jiný než příjemce uplatňuje právo na vydání předmětu úschovy nebo že někdo jiný, jehož souhlasu je třeba, nesouhlasí s vydáním předmětu úschovy příjemci, je k vydání předmětu úschovy zapotřebí souhlasu všech účastníků řízení a osoby, pro jejíž nesouhlas s plněním došlo ke složení do úschovy. Souhlasu složitela je však třeba jen tehdy, bylo-li plnění složeno pro neznámého věřitele.

(2) Složiteli vydá soud předmět úschovy na jeho žádost,

a) jestliže příjemce projeví s tímto postupem souhlas, nebo

b) prohlásí-li příjemce soudu, že předmět úschovy nepřijímá, nebo

c) nevyjádří-li se příjemce ve lhůtě stanovené soudem, ačkoliv byl na takové následky upozorněn.

(3) Jiné osobě, než která je uvedena v odstavcích 1 a 2, žádající o vydání předmětu úschovy, jej vydá soud jen se souhlasem složitela a příjemce.

§ 185e [Komentář]

Byl-li souhlas s vydáním předmětu úschovy odepřen, lze jej nahradit pravomocným rozsudkem soudu, kterým bylo rozhodnuto, že ten, kdo vydání odporoval, je povinen souhlasit s vydáním předmětu úschovy žadateli.

§ 185f [Komentář]

Přijímá-li soud do úschovy věci v případech stanovených zvláštními zákonnými předpisy, řídí se ustanoveními příslušného předpisu, a není-li jich, ustanoveními § 185a až 185h, a to přiměřeně podle povahy úschovy a jejího účelu.

§ 185g [Komentář]

(1) Uplynula-li lhůta tří roků od právní moci usnesení o přijetí do úschovy, popřípadě ode dne, kdy předmět úschovy měl být podle návrhu složiteli vydán, rozhodne soud, že předmět úschovy připadne státu, jestliže se o něj nikdo nepřihlásí do 1 roku ode dne vyhlášení tohoto usnesení. Toto usnesení soud vyvěsí na úřední desce soudu.

(2) Dojde-li po vydání rozhodnutí ve lhůtě podle odstavce 1 žádost o vydání předmětu úschovy, postupuje soud podle § 185d.

(3) Uplynutím lhůty uvedené v usnesení podle odstavce 1, nebyla-li v této lhůtě žádost o vydání předmětu úschovy podána, připadne předmět úschovy státu. Uplynutím této lhůty nabude stát předmět úschovy i tehdy, nebylo-li podané žádosti pravomocným usnesením vyhověno.

§ 185h [Komentář]

Případně-li předmět úschovy státu, zaniknou práva účastníků i jiných osob k předmětu úschovy.

Řízení o umoření listin

§ 185i [Komentář]

(1) Umořit lze ztracenou nebo zničenou listinu, kterou je třeba předložit k uplatnění práva.

(2) V řízení před soudem nelze umořit takové listiny, které podle zákona je oprávněna umořit právnická osoba, jež je vystavila.

(3) Umoření nepodléhají peníze, loterní losy, sázky, lístky a známky denního oběhu (vstupenky, jízdenky apod.), kupóny a talóny cenných papírů, listiny, s nimiž je spojeno právo uhrazovat určité právnické osobě v tuzemsku cenu zboží a služeb, jakož i listiny, na jejichž podkladě lze uplatnit jen nárok na vedlejší plnění.

§ 185j [Komentář]

(1) Návrh na umoření listiny může podat každý, kdo má na jejím umoření právní zájem.

(2) Soud rozhoduje bez jednání usnesením, které doručí do vlastních rukou.

§ 185k [Komentář]

Účastníky řízení jsou navrhovatel, ten, kdo je podle listiny povinen plnit, ten, kdo má listinu v držbě, a ten, kdo podal námitky podle § 185m odst. 2.

§ 185l [Komentář]

(1) V návrhu na umoření listiny je třeba uvést skutečnosti, z nichž vyplývá, že z listiny nebo na jejím základě lze uplatnit nějaké právo. K návrhu je třeba předložit opis listiny nebo označit listinu, jejího výstavce, popřípadě i jiné osoby podle listiny zavázané, jakož i takové údaje, které listinu odlišují od jiných listin téhož druhu.

(2) Je-li v listině uvedena určitá částka, je třeba uvést i tento údaj.

§ 185m [Komentář]

(1) Zjistí-li soud, že listina, jejíž umoření bylo navrženo, nebyla vystavena nebo že není ztracena ani zničená, návrh zamítne.

(2) Jinak soud vydá rozhodnutí obsahující výzvu, aby se ten, kdo má listinu, přihlásil do jednoho roku od vydání usnesení u soudu, který usnesení vydal, a podle možností předložil listinu nebo aby podal proti návrhu námitky. Toto usnesení se vyvěsí na úřední desce soudu.

(3) Je-li umořována směnka nebo šek, stanoví soud v usnesení podle odstavce 2 lhůtu dvou měsíců a současně zakáže, aby podle umořovaných listin bylo placeno.

(4) Lhůta podle odstavce 3 se počítá, není-li umořovaná listina ještě splatná, od prvního dne její splatnosti. Jestliže je umořovaná listina již splatná, počítá se tato lhůta ode dne vyvěšení usnesení.

§ 185n [Komentář]

Jde-li o listinu na doručitele, s výjimkou pojistek na doručitele, skončí lhůta podle § 185m až za jeden rok po splatnosti pohledávky z listiny.

§ 185o [Komentář]

(1) Od zahájení řízení až do jeho pravomocného skončení neběží proti navrhovateli promlčecí doba, lhůta pro zánik práva ani lhůta určená k výplatě peněžité částky podle umořované listiny.

(2) Ten, komu bylo usnesení doručeno nebo kdo se o něm mohl při náležité péči dozvědět, nesmí pod následky neplatnosti nakládat právy z umořované listiny, konat výplaty nebo jiná plnění podle ní, převést ji nebo provést na ní změny. Ten, kdo je podle listiny zavázán, je povinen zadržet předloženou listinu a oznámit soudu, kdo ji předložil.

§ 185p [Komentář]

Bylo-li zahájeno umořovací řízení o směnce či šeku, je navrhovatel, který se vykáže usnesením, oprávněn žádat zaplacení směnky či šeku, dá-li přiměřenou jistotu, dokud směnka či šek nejsou prohlášeny za umořené. Nedá-li tuto jistotu, může žalobou požadovat, aby dlužná částka byla složena do úschovy soudu.

§ 185q [Komentář]

Soud přezkoumá přihlášku toho, kdo má listinu, a zjistí jeho námítky. Zjistí-li, že listina není ztracena nebo zničena, návrh zamítne.

§ 185r [Komentář]

(1) Uplynula-li lhůta podle § 185m odst. 2 nebo 3 a nedojde-li k zamítnutí návrhu, prohlásí soud k dalšímu návrhu listinu za umořenou.

(2) Není-li další návrh podle odstavce 1 podán do jednoho měsíce od uplynutí lhůty uvedené v § 185m odst. 2 nebo 3, soud řízení zastaví. Na tento následek je nutno navrhovatele upozornit v usnesení podle § 185m odst. 2 nebo 3.

§ 185s [Komentář]

Usnesení o umoření listiny nahrazuje umořenou listinu, dokud ten, kdo je podle listiny zavázán, nevydá za ni oprávněnému náhradní listinu.

Řízení o způsobilosti k právním úkonům

§ 186 [Komentář]

(1) Návrh na zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům (zbavení, omezení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům) může podat též zdravotnické zařízení, které je v takovém případě účastníkem řízení.

(2) Nepodal-li návrh na zahájení řízení státní orgán nebo zdravotnické zařízení, může soud uložit navrhovateli, aby do přiměřené lhůty předložil lékařské vysvědčení o duševním stavu osoby, o jejíž způsobilost k právním úkonům se jedná (dále jen "vyšetřovaný"); není-li v této lhůtě lékařské vysvědčení předloženo, soud zastaví řízení.

(3) Návrh na vrácení způsobilosti k právním úkonům může podat i ten, kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům. Jestliže však soud jeho návrh zamítl a nelze-li očekávat zlepšení jeho stavu, může soud rozhodnout, že mu toto právo po přiměřenou dobu, nejdéle však po dobu jednoho roku ode dne právní moci tohoto rozhodnutí, nepřísluší.

§ 187 [Komentář]

(1) Vyšetřovaný je oprávněn dát se jako účastník zastupovat v řízení zástupcem, jehož si zvolí; o tom a o svých dalších procesních právech a povinnostech (§ 5) musí být vyšetřovaný poučen. Ne zvolí-li si vyšetřovaný zástupce, soud ustanoví opatrovníkem pro řízení rodiče či jinou osobu blízkou vyšetřovaného, o jehož způsobilost se jedná, nebrání-li tomu zvláštní důvody, zejména protichůdné zájmy mezi vyšetřovaným a rodičem nebo jinou osobou blízkou anebo mezi těmito osobami navzájem. Nemůže-li být opatrovníkem ustanoven rodič či jiná osoba blízká vyšetřovaného, ustanoví předseda senátu opatrovníka pro řízení z řad advokátů.

(2) Od výsledku vyšetřovaného může soud upustit, nelze-li tento výslech provést vůbec nebo bez újmy pro zdravotní stav vyšetřovaného. Pokud vyšetřovaný sám požádá, aby byl vyslechnut, soud ho vyslechně.

(3) O zdravotním stavu vyšetřovaného vyslechně soud vždy znalce. Na návrh znalce může soud nařídít, aby vyšetřovaný byl po dobu nejvýše šesti týdnů vyšetřován ve zdravotnickém zařízení, jestliže je to nezbytně třeba k vyšetření zdravotního stavu.

§ 188

zrušen

§ 189 [Komentář]

Soud může rozhodnout, že upustí od doručení rozhodnutí o způsobilosti k právním úkonům, jestliže podle závěrů znaleckého posudku (§ 187 odst. 3) adresát není s to význam rozhodnutí pochopit.

§ 190 [Komentář]

Vydaný rozsudek soud zruší, jestliže se později ukáže, že pro zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům nebyly podmínky.

§ 191 [Komentář]

(1) Náklady řízení platí stát. Neplatí však náklady právního zastoupení, s výjimkou případů uvedených v § 30 odst. 2 tohoto zákona. Lze-li to spravedlivě žádat, přizná soud státu jejich náhradu proti tomu, o jehož způsobilost k právním úkonům v řízení šlo.

(2) Ten, kdo podá zjevně bezdůvodný návrh na zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, je povinen nahradit újmy, které vyšetřovanému, jeho zástupci, opatrovníkovi pro řízení a státu řízením vznikly.

Řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče

§ 191a [Komentář]

(1) Ústav vykonávající zdravotnickou péči (dále jen "ústav"), ve kterém jsou umístovány osoby z důvodů uvedených ve zvláštním předpise, je povinen oznámit (§ 191b) do 24 hodin soudu, v jehož obvodu ústav je, převzetí každého, kdo v něm byl umístěn bez svého písemného souhlasu.

(2) Je-li osoba, která byla přijata do zdravotnické péče se svým písemným souhlasem, omezena ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení, je ústav povinen učinit oznámení podle odstavce 1 do 24 hodin poté, co k takovému omezení došlo.

§ 191b [Komentář]

(1) O každém, o němž je ústav povinen učinit oznámení podle § 191a (dále jen "umístěný"), zahájí soud, v jehož obvodu je ústav, řízení o vyslovení přípustnosti převzetí podle § 191a odst. 1 nebo omezení podle § 191a odst. 2 (dále jen "převzetí") a dalším držením v ústavu, ledaže převzetí a držení nařídil soud v jiném řízení. Souhlas opatrovníka osoby zbavené nebo omezené ve způsobilosti k právním úkonům nenahrazuje souhlas umístěného. Jestliže ústav neučiní oznámení podle § 191a, jsou umístěný nebo jeho zákonný zástupce oprávněni podat návrh na zahájení řízení.

(2) V řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu nebo řízení o odvolání, které bylo zastaveno proto, že umístěný byl z ústavu propuštěn nebo dodatečně písemně souhlasil se svým umístěním, se pokračuje, pokud umístěný do 2 týdnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení řízení doručeno, prohlásí, že na projednání věci trvá. O tom je třeba umístěného poučit.

(3) Umístěný je oprávněn dát se jako účastník zastupovat v řízení zástupcem, jehož si zvolí; o tom a o svých dalších procesních právech a povinnostech (§ 5) musí být umístěný, pokud to jeho zdravotní stav dovoluje, poučen. Ne zvolí-li si umístěný zástupce, ustanoví mu předseda senátu opatrovníka pro řízení z řad advokátů.

(4) Soud provede důkazy potřebné pro posouzení, zda k převzetí došlo ze zákonných důvodů, k tomu zejména vyslechne umístěného, ošetřujícího lékaře a další osoby, o jejichž vyslechnutí umístěný požádá; tím není dotčeno právo soudu odmítnout provedení výslechu osob, které umístěný navrhl, není-li zřejmé, co může být výsledkem zjištěno. Jednání zpravidla není třeba nařizovat. Je-li nařízeno jednání, koná se zpravidla v ústavu; ustanovení § 115 odst. 2 se nepoužije.

(5) Do 7 dnů ode dne, kdy došlo k omezení podle § 191a, soud usnesením rozhodne, zda k převzetí došlo ze zákonných důvodů (§ 191a odst. 1), a pokud ano, zda tyto důvody trvají. K dodatečnému písemnému souhlasu osoby, která jeví známky duševní choroby či intoxikace a která je zároveň nebezpečná sobě nebo svému okolí, se v rámci již zahájeného řízení nepřihlíží. Dojde-li soud k závěru, že k převzetí nedošlo ze zákonných důvodů, nebo že tyto důvody již netrvaly, nařídí propuštění umístěného z ústavu.

§ 191c [Komentář]

(1) Usnesení podle § 191b odst. 5 se do 24 hodin od jeho vydání doručí umístěnému, pokud to jeho zdravotní stav dovoluje, dále jeho zástupci nebo opatrovníkovi pro řízení a ústavu. Nedoručí-li se umístěnému, učiní soud jiná vhodná opatření, aby se umístěný mohl vhodnou formou s obsahem usnesení seznámit a měl jej k dispozici. Nařídil-li soud propuštění umístěného z ústavu, je ústav po doručení usnesení povinen umístěného neprodleně propustit.

(2) Odvolání proti tomuto usnesení nemá odkladný účinek. Odvolat se může i ústav, bylo-li vysloveno, že převzetí se nestalo v souladu se zákonnými důvody, nebo že tyto důvody již netrvaly. Soud prvního stupně je povinen předložit spis odvolacímu soudu bez zbytečného odkladu poté, co mu bylo odvolání doručeno. O podaném odvolání rozhodne odvolací soud nejdéle do 1 měsíce od předložení spisu; tato lhůta neplatí, jestliže se v řízení pokračuje podle § 191b odst. 2.

(3) Ústav může umístěného propustit, i když soud vyslovil, že k převzetí došlo v souladu se zákonnými důvody.

§ 191d [Komentář]

(1) Jestliže soud vyslovil, že převzetí bylo v souladu se zákonnými důvody a že tyto důvody trvají, a umístěný je nadále omezen ve styku s vnějším světem, pokračuje soud v řízení o vyslovení přípustnosti jeho dalšího držení v ústavu.

(2) Ke zjištění zdravotního stavu umístěného a zjištění, zda další držení umístěného v ústavu je či není nutné, soud ustanoví znalce. Znalcem nemůže být ustanoven lékař, který pracuje v ústavu, v němž je umístěný držen.

(3) Soud nařídí jednání, k němuž přizve umístěného (pokud podle vyjádření ošetřujícího lékaře nebo písemného znaleckého posudku je umístěný schopen vnímat průběh a význam jednání), jeho zástupce nebo opatrovníka pro řízení a ústav. Při jednání vyslechne umístěného, znalce, podle okolností ošetřujícího lékaře a provede popřípadě další vhodné důkazy.

(4) V rozsudku, který musí být vyhlášen do 3 měsíců od výroku o přípustnosti převzetí do ústavu a o trvání jeho důvodů, rozhodne soud, zda další držení je přípustné a na jakou dobu. Ustanovení § 191c odst. 2 a 3 platí tu obdobně.

§ 191e [Komentář]

(1) Účinnost rozsudku podle § 191d odst. 4 zanikne uplynutím doby jednoho roku ode dne jeho vyhlášení, nebyla-li v něm určena lhůta kratší. Má-li být držení v ústavu prodlouženo nad tuto dobu, je nutno provést nové vyšetření a soud musí o povolení dalšího držení znovu rozhodnout. Ustanovení § 191c odst. 2 a 3 tu platí obdobně.

(2) Rozsudek podle odstavce 1 nebrání tomu, aby ústav propustil osobu drženou v ústavu před uplynutím doby uvedené v odstavci 1, ani tomu, aby opatrovnícký soud učinil jiné opatření.

§ 191f [Komentář]

Umístěný, jeho zástupce, opatrovník a osoby jemu blízké mohou ještě před uplynutím doby, do které je držení přípustné, žádat o nové vyšetření a rozhodnutí o propuštění, je-li odůvodněna domněnka, že další držení v ústavu není důvodné. O způsobu projednání platí ustanovení § 191d odst. 2 až 4 obdobně. Zamítne-li soud opakovaně návrh na propuštění a nelze-li očekávat zlepšení stavu umístěného, může rozhodnout, že nebude konat další vyšetřování před uplynutím doby, po kterou bylo držení v ústavu povoleno.

§ 191g [Komentář]

Náklady řízení platí stát. Neplatí však náklady právního zastoupení, s výjimkou případů uvedených v § 30 odst. 2 tohoto zákona.

§ 191h

(1) Je-li do ústavu převzat umístěný, jehož zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a který vzhledem ke svému zdravotnímu stavu není schopen činit právní úkony a tento stav není způsoben duševní poruchou, soud do 7 dnů ode dne, kdy došlo k převzetí, bez jednání usnesením rozhodne, zda s tímto převzetím souhlasí.

(2) Předseda senátu ustanoví umístěnému opatrovníka pro řízení z řad osob blízkých, nebrání-li tomu zvláštní důvody; není-li to možné, ustanoví opatrovníkem jinou vhodnou osobu. Nemůže-li být opatrovníkem ustanovena osoba blízká nebo jiná vhodná osoba, ustanoví předseda senátu opatrovníka pro řízení z řad advokátů.

(3) Soud rozhodne zejména na základě vyjádření ošetřujícího lékaře o zdravotním stavu umístěného. Usnesení se doručí ústavu a opatrovníkovi pro řízení. Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

(4) Ústav má povinnost soudu oznámit do 24 hodin takovou změnu zdravotního stavu umístěného, která odůvodňuje zahájení řízení podle § 191b odst. 1.

(5) Ustanovení § 191a odst. 1 a § 191g zde platí obdobně. Ustanovení § 191b odst. 1 se použije přiměřeně.

Řízení opatrovnické

§ 192 [Komentář]

(1) Předseda senátu je povinen postarat se o to, aby byl ustanoven opatrovník osobám, které ho podle zákona musí mít. Soud ustanoví opatrovníkem rodiče či jinou osobu blízkou osoby, která opatrovníka podle zákona musí mít, nebrání-li tomu zvláštní důvody, zejména protichůdné zájmy mezi touto osobou a rodičem či jinou osobou blízkou či mezi těmito osobami navzájem.

(2) V usnesení, kterým soud ustanovuje opatrovníka, uvede i rozsah opatrovnických práv a povinností.

§ 193 [Komentář]

(1) Soud dohlíží na správu majetku vykonávanou opatrovníkem a činí nutná a vhodná opatření ke zjištění a zajištění tohoto majetku.

(2) Opatrovník předloží soudu po skončení zastupování závěrečný účet ze správy majetku; soud mu může též uložit, aby mu během zastupování podával pravidelné zprávy o své činnosti.

(3) Ustanovení § 176 až 179 a § 180 odst. 1, pokud se vztahují na poručenství nad nezletilým, platí zde obdobně.

Řízení o navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí

§ 193a [Komentář]

(1) Účastníky řízení o návrhu na navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu^{62g)}, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{62h)} (dále jen „řízení o navrácení dítěte“) jsou

a) ten, jehož právo na péči o dítě, vykonávané podle právního řádu státu, v němž dítě mělo svůj obvyklý pobyt bezprostředně před přemístěním nebo zadržením, bylo porušeno (žalobce),

b) ten, kdo právo na péči o dítě, vykonávané podle právního řádu státu, v němž dítě mělo svůj obvyklý pobyt bezprostředně před přemístěním nebo zadržením, porušuje (žalovaný),

c) dítě.

(2) Je-li účastníkem nezletilý rodič dítěte, má v tomto řízení procesní způsobilost. Ustanovení § 23 lze použít jen tehdy, nedosáhl-li rodič věku 16 let.

§ 193b [Komentář]

(1) V řízení o navrácení dítěte rozhoduje soud ve věci samé rozsudkem.

(2) O ostatních věcech rozhoduje soud usnesením.

(3) V řízení o navrácení dítěte nelze přerušit řízení z důvodů uvedených v části třetí tohoto zákona, s výjimkou důvodu uvedeného v § 109 odst. 1 písm. d), a prominout zmeškání lhůty. Nelze také podat žalobu na obnovu řízení a žalobu pro zmatečnost.

§ 193c [Komentář]

(1) Soud činí i bez návrhu vhodná opatření k zajištění podmínek pro navrácení dítěte (§ 74), přičemž zejména učiní opatření k

- a) soudnímu dohledu nad pohybem dítěte na území státu,
- b) zabránění dítěti opustit území státu bez souhlasu soudu,
- c) zabránění narušení osobních vazeb mezi dítětem a žalobcem.

(2) Soud na návrh žalobce rozhodne též o prozatímní úpravě styku žalobce s dítětem, osvědčí-li žalobce právo na péči o dítě.

(3) O přijetí vhodných opatření soud rozhoduje bezodkladně, zpravidla bez slyšení účastníků.

§ 193d [Komentář]

(1) Soud ve lhůtě 3 dnů od zahájení řízení žalovanému usnesením uloží, aby se ve lhůtě 7 dnů od doručení usnesení ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že s návrhem na navrácení dítěte nesouhlasí,

- a) ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu,
- b) k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává,
- c) označil důkazy k prokázání svých tvrzení, jakož i uvedl, zda se vzdává práva účasti na projednání věci.

(2) Usnesení podle odstavce 1 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno. Usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba.

(3) Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že se vzdává práva účasti na projednání věci a že proti návrhu na navrácení dítěte, který je proti němu žalobou uplatňován, nemá námitek; o tomto následku musí být poučen.

§ 193e [Komentář]

(1) V řízení o navrácení dítěte není třeba nařizovat jednání,

- a) jestliže se má za to, že žalovaný proti návrhu na navrácení dítěte nemá námitek (§ 193d), nebo
- b) lze-li ve věci rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí nebo má-li se za to, že se účastníci práva účasti na projednání věci vzdali, nebo že s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí (§ 101 odst. 4).

(2) Nejsou-li dány důvody zvláštního zřetele hodné, vydá soud rozhodnutí ve věci samé zpravidla do 6 týdnů od zahájení řízení; vydá-li soud rozhodnutí po uplynutí lhůty, uvede v odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, pro které nebylo možné lhůtu dodržet.

(3) Soud může v rozhodnutí podmínit nebo podmíněně odložit navrácení dítěte, a to splněním přiměřených záruk žalobcem nebo vydáním rozhodnutí anebo učiněním jiných opatření orgány státu, do něhož má být dítě navraceno.

(4) V rozsudku soud účastníky poučí o možnosti výkonu rozhodnutí odnětím dítěte.

Řízení o povolení uzavřít manželství

§ 194 [Komentář]

(1) O povolení uzavřít manželství rozhoduje soud na návrh, k němuž je oprávněn ten, který hodlá manželství uzavřít.

(2) Ten, kdo hodlá uzavřít manželství, a jeho zákonní zástupci jsou účastníky řízení. Před rozhodnutím je třeba vyslechnout toho, kdo hodlá uzavřít manželství, v nepřítomnosti jiných osob o tom, zda skutečně chce vstoupit do manželství, a vyslechnout i toho, s kým má být manželství uzavřeno.

(3) Rozsudek, kterým se povoluje uzavřít manželství, musí obsahovat i přesné označení toho, s kým má být manželství uzavřeno.

Řízení o určení data narození nebo úmrtí

§ 194a

(1) Soud řízení zahájí na základě oznámení matriky podle zvláštního právního předpisu^{69b}. Má-li být v řízení určeno datum úmrtí fyzické osoby, ustanoví soud mrtvému opatrovníka.

(2) Soud vyhláškou nebo jiným vhodným způsobem vyzve každého, kdo zná okolnosti, z nichž lze zjistit datum narození nebo úmrtí fyzické osoby nebo které by k takovému zjištění mohly vést, aby o nich podal ve lhůtě dvou měsíců od uveřejnění vyhlášky zprávu soudu. Soud zároveň provede všechna šetření potřebná k určení data narození nebo úmrtí fyzické osoby.

(3) Soud ve vyhlášce uvede podstatné okolnosti případu a oznámí, že po uplynutí lhůty uvedené ve vyhlášce určí den narození nebo úmrtí fyzické osoby. Ve vyhlášce je nutno uvést den, kdy lhůta končí.

(4) Po uplynutí lhůty uvedené ve vyhlášce vydá soud usnesení, v němž určí den, který platí za den narození fyzické osoby, nebo den, který platí za den úmrtí fyzické osoby.

(5) Zjistí-li se dodatečně, že skutečný den narození nebo úmrtí je odlišný ode dne určeného v rozhodnutí podle odstavce 4, opraví soud den, který je uveden v jeho rozhodnutí, nebo své rozhodnutí zruší, na návrh osoby, která na takové změně prokáže právní zájem. Soud tak může učinit i bez návrhu.

Řízení o prohlášení za mrtvého

§ 195 [Komentář] [Rekodifikace]

(1) Návrh může podat, kdo má na věci právní zájem.

(2) Uzná-li soud, že podle údajů návrhu tu jsou podmínky pro prohlášení nezvěstného za mrtvého, ustanoví nezvěstnému opatrovníka.

§ 196 [Komentář]

(1) Soud vyhláškou nebo jiným vhodným způsobem vyzve nezvěstného, aby se do jednoho roku přihlásil, a každého, kdo o něm ví, aby o něm podal v téže lhůtě zprávu soudu nebo opatrovníku, popřípadě zástupci nezvěstného, uvedenému ve vyhlášce. Zároveň soud provede všechna potřebná šetření o nezvěstném.

(2) Ve vyhlášce uvede soud podstatné okolnosti případu a oznámí, že po uplynutí lhůty uvedené ve vyhlášce rozhodne o prohlášení za mrtvého, jestliže se nezvěstný nepřihlásí nebo nedojde-li zpráva o tom, že je naživu. Lhůtu určí soud na jeden rok od uveřejnění vyhlášky. Ve vyhlášce je nutno uvést den, kdy lhůta končí.

§ 197 [Komentář]

Zjistí-li soud během řízení, že nejsou splněny podmínky prohlášení za mrtvého, zastaví řízení.

§ 198 [Komentář]

Po uplynutí lhůty určené ve vyhlášce vydá soud rozsudek o prohlášení za mrtvého. Uvede v něm den, který platí za den smrti nezvěstného, popřípadě den, který nezvěstný nepřežil.

§ 199 [Komentář]

(1) Zjistí-li soud, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, je naživu nebo žil v den, od kterého dosud neuplynula doba přiměřená k tomu, aby nezvěstný mohl být prohlášen za mrtvého, zruší své rozhodnutí o prohlášení za mrtvého.

(2) Na návrh účastníka opraví soud den, který je uveden v jeho rozhodnutí jako den smrti, zjistí-li dodatečně, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, zemřel jiného dne nebo se toho dne nemohl dožít, anebo jej přežil. Soud tak může učinit i bez návrhu.

§ 200 [Komentář]

Je-li jisto, že fyzická osoba zemřela, ale její smrt nelze prokázat stanoveným způsobem, vydá soud rozhodnutí, kterým ji prohlásí za mrtvou.

Řízení ve věcech obchodního rejstříku

§ 200a [Komentář]

(1) K řízení je příslušný soud (dále jen "rejstříkový soud"), v jehož obvodu je obecný soud fyzické nebo právnické osoby, jíž se zápis v rejstříku týká, (dále jen "podnikatel"). Jde-li o zahraniční osobu, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je umístěn její podnik nebo jeho organizační složka.

(2) Soud, který je příslušný k řízení o zápisu podle odstavce 1, je příslušný i k řízení o jiném zápisu, stanoví-li zvláštní předpisy, že o těchto zápisech musí být rozhodnuto společně.

(3) Změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje místní příslušnost, soud usnesením přenese svou příslušnost na soud nově příslušný; nesouhlasí-li tento soud s přenesením příslušnosti, rozhodne jeho nadřízený soud. Po právní moci usnesení o přenesení místní příslušnosti se příslušné zápisy převedou do obchodního rejstříku nově příslušného soudu.

§ 200b [Komentář]

(1) Řízení se zahajuje na návrh. Má-li být dosažena shoda mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem, lze řízení zahájit i bez návrhu.

(2) Zpětvzetí návrhu na zahájení není účinné, ledaže se jedná o zápis skutečnosti, jejíž účinnost nebo platnost nastává podle zvláštního právního předpisu zápisem do obchodního rejstříku.

(3) Soudy nebo jiné správní orgány upozorní rejstříkový soud vždy na neshodu mezi skutečným právním stavem a stavem zápisu v obchodním rejstříku, jakmile tato skutečnost při jejich činnosti vyjde najevo.

(4) Řízení ve věci výmazu společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo družstva v důsledku přeshraniční fúze z obchodního nebo jiného příslušného veřejného rejstříku nebo jemu odpovídající evidence vedené podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie než České republiky nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen „zahraniční obchodní rejstřík“) nelze zahájit na návrh, nemá-li nástupnická společnost nebo družstvo sídlo v České republice. Soud provede zápis na základě oznámení orgánu členského státu, který vede zahraniční obchodní rejstřík, do něhož byla přeshraniční fúze zapsána. Odstavce 1 až 3 se nepoužijí.

§ 200c [Komentář]

(1) Účastníky řízení jsou osoba, která podala návrh, k němuž je oprávněna podle zvláštního právního předpisu, a podnikatel; ustanovení § 94 odst. 1 a 2 se nepoužijí.

(2) Zvláštní právní předpis stanoví, které skutečnosti se do obchodního rejstříku zapisují, jakým způsobem se návrh na jejich zápis, změnu nebo výmaz podává a jakými listinami (přílohami) se musí doložit.

§ 200d [Komentář]

(1) Soud usnesením návrh odmítne, jestliže

- a) byl podán osobou, která k návrhu není podle zvláštního právního předpisu oprávněna,
- b) návrh nebyl podán způsobem předepsaným podle zvláštního právního předpisu,
- c) návrh neobsahuje všechny náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem,
- d) návrh je nesrozumitelný nebo neurčitý,
- e) k návrhu nebyly připojeny listiny, jimiž mají být podle zvláštního právního předpisu doloženy údaje o zapisovaných skutečnostech,
- f) k návrhu na zápis přeměny nebo návrhu na výmaz právnické osoby, proti které je vedeno trestní stíhání nebo která vykonává trest uložený podle zvláštního právního předpisu, nebyla připojena listina dokládající, že soud povolil podle zvláštního právního předpisu přeměnu nebo zánik takové právnické osoby.

(2) Odstavec 1 neplatí, jestliže

- a) k návrhu nebyla připojena listina proto, že taková listina se podle práva, kterým se řídí zapisovaná zahraniční osoba, nevydává,
- b) listina byla nesprávně označena nebo nespĺňuje všechny formální požadavky stanovené zvláštním právním předpisem, a to za předpokladu, že rozhodné skutečnosti jsou doloženy jinými listinami, které byly k návrhu připojeny.

(3) Soud usnesením vydaným ve lhůtě 3 pracovních dnů od dojití návrhu soudu vyzve navrhovatele k odstranění vad návrhu či k doplnění chybějících listin; opakovaná výzva se nepřipouští. Ustanovení § 43 se použije přiměřeně. Lhůta podle § 200db odst. 1 počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy bylo soudu doručeno podání, jímž byly vady odstraněny nebo listiny doplněny.

(4) V usnesení, kterým soud návrh podle odstavce 1 odmítne, se uvedou důvody odmítnutí, včetně poučení, jak lze nedostatky odstranit.

§ 200da [Komentář]

(1) Nebyl-li návrh odmítnut podle § 200d, soud zkoumá, zda údaje o skutečnostech, které se do rejstříku zapisují, vyplývají z listin, které mají být podle zvláštního právního předpisu k návrhu doloženy, zda navrhovaná obchodní firma není zaměnitelná s jinou již existující obchodní firmou, případně není-li klamavá. Soud také zkoumá, zda provedení zápisu nebrání probíhající trestní stíhání proti právnické osobě nebo výkon trestu, který jí byl uložen podle zvláštního právního předpisu.

(2) Jestliže je podán návrh na zápis vnitrostátní fúze společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti nebo družstva, rejstříkový soud dále přezkoumá, zda se společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost nebo družstvo ve lhůtě 3 let přede dnem zveřejnění projektu vnitrostátní fúze nezúčastnily přeshraniční fúze, a pokud ano, zda jsou splněny podmínky zvláštního právního předpisu o zapojení zaměstnanců v nástupnické společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti nebo družstvu po zápisu vnitrostátní fúze do obchodního rejstříku.

(3) Zapisují-li se podle zvláštního právního předpisu do rejstříku skutečnosti na základě rozhodnutí soudu nebo správního úřadu, soud zápis provede, aniž by o tom vydával rozhodnutí.

(4) Soud provede zápis, aniž by o tom vydával rozhodnutí, také tehdy, pokud mají navrhované zapisované skutečnosti podklad v přiloženém notářském zápisu; v takovém případě soud kromě zjištění podle odstavce 1 zkoumá pouze to, zda notářský zápis splňuje požadavky kladené na něj zvláštním právním předpisem. Postup podle předchozí věty se použije pouze tehdy, je-li návrhatelem a jediným účastníkem řízení podnikatel, kterého se zápis týká. Notářský zápis je způsobilým podkladem k zápisu, i když zvláštní právní předpisy tuto formu právního úkonu nevyžadují.

(5) Bez vydání rozhodnutí soud provede zápis do rejstříku též tehdy, pokud platnost či účinnost skutečností navrhovaných k zápisu nenastává podle zvláštního právního předpisu až jejich zápisem do rejstříku. Postup podle předchozí věty se použije pouze tehdy, je-li návrhatelem a jediným účastníkem řízení podnikatel, kterého se zápis týká. V ostatních případech soud o zápisu rozhodne usnesením. Jednání nemusí být nařízeno.

(6) V případě osob, které nemusí podle zvláštního právního předpisu podávat návrhy na zápis na formulářích, soud rozhodne vždy usnesením.

(7) Zápis soud provede ke dni uvedenému v návrhu, nejdříve však ke dni jeho provedení. Jestliže soud rozhodl o zápisu usnesením, provede se zápis do rejstříku po právní moci usnesení. Má-li být dosažena shoda se skutečným stavem, může soud rozhodnout, že zápis bude proveden již na základě vykonatelného usnesení.

(8) Chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti v zápisu podle odstavců 3 až 5 opraví předseda senátu kdykoliv i bez návrhu, aniž by o tom vydával rozhodnutí, a vyrozumí o tom účastníky řízení zasláním výpisu z rejstříku obsahujícího tuto opravu; ustanovení § 200db odst. 5 se použije obdobně.

§ 200db [Komentář]

(1) Soud je povinen provést zápis do rejstříku anebo rozhodnout o návrhu usnesením ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem, jinak nejpozději do pěti pracovních dnů; v případě návrhu na zápis přeměny podle zvláštního právního předpisu nebo v případě, kdy se spis nenachází u rejstříkového soudu, protože byl předložen jinému soudu, zejména k rozhodnutí o opravném prostředku nebo o příslušnosti soudu, se lhůta podle této věty prodlužuje na 15

pracovních dnů. Není-li návrh podán v českém jazyce, případně nejsou-li do českého jazyka přeloženy listiny, které podle zvláštního právního předpisu dokládají údaje o zapisovaných skutečnostech, lhůta podle první věty začne běžet až doručením překladu.

(2) Lhůta podle odstavce 1 běží ode dne podání návrhu. Byl-li však soudní poplatek z návrhu zaplacen až v průběhu řízení nebo došlo-li ke změně návrhu, běží lhůta podle odstavce 1 až ode dne zaplacení soudního poplatku nebo ode dne, kdy soudu došel změněný návrh. Vydá-li soud rozhodnutí, které mu brání pokračovat v řízení, zejména přeruší-li řízení nebo rozhoduje-li o místní příslušnosti, začne běžet lhůta podle odstavce 1 znovu ode dne odpadnutí překážky v řízení.

(3) Neprovede-li soud zápis do rejstříku a ani o návrhu nerozhodne ve lhůtě uvedené v odstavci 1, považuje se navrhovaný zápis za provedený dnem následujícím po uplynutí této lhůty; to neplatí, byl-li před uplynutím této lhůty návrh vzat účinně zpět. Soud promítne zápis do rejstříku do 2 dnů ode dne, kdy se takový zápis považuje podle věty první za provedený.

(4) Ustanovení odstavce 3 se neužije, brání-li provedení zápisu probíhající trestní stíhání proti právnické osobě nebo výkon trestu, který jí byl uložen podle zvláštního právního předpisu; v takovém případě soud o návrhu rozhodne bez zbytečného odkladu.

(5) Rejstříkový soud do 3 pracovních dnů ode dne provedení zápisu přeshraniční přeměny do obchodního rejstříku podle zvláštního právního předpisu odešle oznámení o tomto zápisu a informaci o jeho obsahu tomu, kdo vede zahraniční obchodní rejstřík, v němž je zapsána zahraniční právnická osoba zúčastněná na přeshraniční přeměně.

(6) Podnikatel a osoby, které se podle zvláštního právního předpisu zapisují do rejstříku v rámci zápisu podnikatele, se mohou do 1 měsíce od zápisu návrhem domáhat u rejstříkového soudu výmazu nebo změny zápisu provedeného podle odstavce 3; zmeškání této lhůty nelze prominout. Ustanovení § 200b odst. 1 věty druhé tím není dotčeno.

(7) Osoby zapisované podle zvláštního právního předpisu do rejstříku v rámci zápisu podnikatele se mohou v případě jejich výmazu z rejstříku domáhat změny zápisu také tehdy, byl-li proveden jinak než podle odstavce 3; odstavec 5 se použije přiměřeně.

§ 200dc [Komentář]

(1) O zápisu provedeném podle § 200da odst. 3 a odst. 4 věty první a § 200db odst. 3 soud vyrozumí účastníky řízení tím, že jim zašle výpis z rejstříku obsahující tento zápis. Vyrozumění podle tohoto ustanovení zašle soud také osobám, které se zapisují podle zvláštního právního předpisu v rámci zápisu podnikatele. Výpis musí být odeslán nejpozději do 3 dnů od zápisu.

(2) Zápis do rejstříku soud provede bez zbytečného odkladu od právní moci usnesení o obsahu zápisu.

(3) O zápisu zahraniční právnické osoby poskytující právní služby podle zvláštního právního předpisu^{72a)}, zápisu organizační složky jejího podniku nebo o zápisu přemístění jejího sídla na území České republiky vyrozumí soud vždy též Českou advokátní komoru.

§ 200de [Komentář]

Předseda senátu může uložit pořádkovou pokutu podnikateli také tehdy, jestliže neuposlechl výzvy soudu, aby mu sdělil skutečnosti nebo předložil listiny potřebné k rozhodnutí podle § 200b odst. 1 věty druhé nebo aby mu předložil listiny, které podle zvláštních právních předpisů náleží do sbírky listin. Postupuje se při tom obdobně podle § 53 s tím, že pořádkovou pokutu lze uložit do výše 20 000 Kč.

§ 200e [Komentář]

Řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob

(1) Pro řízení ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d) až g) a w) je příslušný krajský soud, u něhož je obchodní společnost, družstvo nebo jiná právnická osoba zapsána v obchodním rejstříku, v rejstříku obecně prospěšných společností nebo v nadačním rejstříku. Jde-li o osobu, která se do těchto rejstříků nezapisuje, je příslušný krajský soud, který rozhoduje v obchodních věcech, v jehož obvodu má tato osoba svůj obecný soud.

(2) Nestanoví-li zákon, že se řízení uvedená v odstavci 1 zahájí jen na návrh, lze je zahájit i bez návrhu.

(3) Účastenství ve věcech uvedených v odstavci 1 se řídí ustanovením § 94 odst. 1 větou první. Rozhoduje se usnesením.

(4) Ve věci lze rozhodnout bez nařízení jednání jen ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d) až f) a w) a jen tehdy, jestliže se neprovádí dokazování.

(5) V řízení o neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva rozhodne soud o tom, že dotčené usnesení valné hromady nebo členské schůze je nicotné, i bez návrhu.

Řízení ve věcech kapitálového trhu

§ 200f [Komentář]

(1) Návrh ve věcech kapitálového trhu podle zvláštního zákona⁷⁴⁾ může podat jen Česká národní banka.

(2) Účastníky řízení jsou Česká národní banka jako žalobce a ti, koho Česká národní banka v návrhu označí jako žalované.

(3) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je obecný soud žalobce.

(4) Rozhoduje se usnesením. Jednání není třeba nařizovat.

§ 200g [Komentář]

(1) Při rozhodování o věci soud vychází zejména z listin a dalších důkazů, které předloží žalobce. Účastníci nemusí být vyslechnuti.

(2) O návrhu musí být soudem prvního stupně rozhodnuto nejpozději do 10 dnů od zahájení řízení. Vyzval-li soud žalobce, aby odstranil vady podání (§ 43), běží tato lhůta znovu ode dne, kdy došlo k odstranění vad nebo kdy marně uplynula k tomu stanovená lhůta; totéž platí, uložil-li soud žalobci, aby mu předložil pro rozhodnutí významné listiny nebo jiné důkazy.

(3) Usnesení, kterým bylo návrhu vyhověno, zanikne dnem, kdy bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto ve věci podle zvláštního zákona.⁷⁵⁾ I před uplynutím této doby soud usnesení zruší, jestliže pomínou důvody, pro které bylo návrhu vyhověno.

§ 200h [Komentář]

Řízení o předběžném souhlasu s provedením šetření v jiných než obchodních prostorách ve věcech ochrany hospodářské soutěže

(1) Je-li důvodné podezření, že se při šetření narušení hospodářské soutěže podle

zvláštního právního předpisu^{34b)} nacházejí obchodní knihy nebo jiné záznamy v jiných než obchodních prostorách, včetně bytů fyzických osob, které jsou statutárními orgány nebo jejich členy nebo zaměstnanci (dále jen "jiné než obchodní prostory"), a má-li být takové šetření v těchto prostorách provedeno, může se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nebo Komise Evropských společenství návrhem u soudu domáhat, aby soud vyslovil s takovým šetřením souhlas.

(2) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4, § 79 odst. 1) obsahovat označení jiných než obchodních prostor, v nichž má být šetření provedeno, a musí v něm být uveden předmět a účel šetření, doba, ve které má být šetření provedeno, a skutečnosti, které dokládají důvodné podezření podle odstavce 1.

(3) Účastníkem řízení je navrhovatel a osoba, která užívá jiné než obchodní prostory, v nichž má být šetření provedeno (dále jen "uživatel"). Je-li navrhovatelem Komise Evropských společenství, je účastníkem i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

§ 200i [Komentář]

nadpis vypuštěn

(1) O návrhu soud rozhodne bez jednání usnesením; ustanovení § 43 se nepoužije. V usnesení musí být označeny jiné než obchodní prostory, v nichž má být šetření provedeno, uveden předmět a účel šetření a doba, ve které má být šetření provedeno. Případným slyšením uživatele před rozhodnutím soudu nesmí být zmařen účel šetření.

(2) Usnesení se doručuje uživateli při zahájení šetření. Není-li uživatel přítomen, je třeba k šetření přibrat osobu, která není na věci zúčastněna; uživateli se v tomto případě doručí usnesení spolu s vyrozuměním, že šetření bylo provedeno, a s protokolem pořizovaným při takovém šetření.

(3) Proti usnesení soudu nejsou opravné prostředky přípustné.

Řízení o nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se s obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta

§ 200j [Komentář]

(1) Návrh ve věcech nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se s obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta podle zvláštního právního předpisu^{75a)}, může podat jen ten, o němž to stanoví zvláštní právní předpis^{75b)}.

(2) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat označení listin, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se s jejich obsahem, a vyličení skutečností svědčících o tom, proč nesouhlas zástupce České advokátní komory k seznámení navrhovatele s obsahem těchto listin má být nahrazen. K návrhu je třeba připojit protokol nebo jiný zápis, v němž je zachycen nesouhlas zástupce České advokátní komory s tím, aby se navrhovatel s obsahem listin seznámil.

(3) Listinou se v tomto řízení rozumí jak písemnost, popřípadě její část, tak i jiný nosič informací.

(4) Návrh je třeba podat nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy zástupce České advokátní komory odmítl udělit souhlas k seznámení se s obsahem listin, ohledně kterých se navrhovatel podle odstavce 2 domáhá nahrazení souhlasu. Zmeškání lhůty k podání návrhu nelze prominout.

§ 200k [Komentář]

(1) K řízení je příslušný krajský soud, v jehož obvodu má sídlo advokát⁶⁰⁾, o jehož listiny jde.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel, Česká advokátní komora a dotčený advokát, o jehož listiny jde.

§ 200l [Komentář]

(1) Návrh, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soud bez jednání odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení § 43 se nepoužije. Soud bez jednání návrh odmítne rovněž tehdy, byl-li podán opožděně nebo byl-li podán někým, kdo k návrhu není oprávněn.

(2) Nepostupoval-li podle odstavce 1, soud bez zbytečného odkladu nařídí k projednání věci samé jednání a České advokátní komoře uloží, aby mu při jednání předložila listiny, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu České advokátní komory k seznámení se s jejich obsahem. Jednání je neveřejné.

(3) Při jednání nařízeném podle odstavce 2 soud vedle jiných úkonů též prověří, zda nebylo porušeno zabezpečení listin předložených Českou advokátní komorou, a v nepřítomnosti jiných osob se seznámí s jejich obsahem; současně učiní opatření, aby se navrhovatel a ani nikdo jiný o obsahu listin při jednání nemohl dozvědět.

(4) Dojde-li k odročení jednání, soud listiny zabezpečí tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit.

(5) Soud návrhu vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu^{75a)}; v opačném případě návrh zamítne.

(6) Soud rozhoduje usnesením, proti němuž nejsou přípustné opravné prostředky. Usnesení podle § 200l odst. 5 je třeba vyhlásit ihned po skončení jednání; ustanovení § 156 odst. 2 se nepoužije.

nadpis vypuštěn

§ 200m [Komentář]

(1) Usnesení, kterým soud rozhodl o návrhu podle § 200l odst. 5, je vykonatelné jeho vyhlášením.

(2) Vyhoví-li soud návrhu alespoň zčásti, předá bezprostředně po vyhlášení usnesení listiny, ohledně nichž byl nahrazen souhlas zástupce České advokátní komory se seznámením se s jejich obsahem, navrhovateli a uloží mu, aby je České advokátní komoře vrátil ihned poté, jakmile se s jejich obsahem seznámí. Listiny, ohledně kterých byl návrh zamítnut, soud vrátí bezprostředně po vyhlášení usnesení České advokátní komoře.

(3) V případě, že listiny není možné odevzdat navrhovateli, České advokátní komoře nebo jejich zástupcům osobně po vyhlášení usnesení, doručí se nejpozději první pracovní den následující po dni, v němž bylo usnesení vyhlášeno, navrhovateli nebo České advokátní komoře prostřednictvím soudního doručovatele nebo orgánů justiční stráže.

§ 200n

Řízení o nahrazení souhlasu zástupce Komory daňových poradců k seznámení se s

obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti daňového poradce

Ustanovení § 200j až 200m o řízení o nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory k seznámení se s obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, se použijí obdobně i pro nahrazení souhlasu zástupce Komory daňových poradců k seznámení se s obsahem listin, které mohou obsahovat skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti daňového poradce.

Řízení o propuštění cizince ze zajištění

§ 200o [Komentář]

(1) Jestliže nebylo ukončeno zajištění cizince podle zvláštního právního předpisu, ^{34e)} může se cizinec obrátit na soud s návrhem, aby nařídil jeho propuštění na svobodu z důvodu, že nejsou splněny podmínky pro trvání jeho zajištění stanovené zvláštním právním předpisem.

(2) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4, § 79 odst. 1) obsahovat označení rozhodnutí, jímž bylo pravomocně rozhodnuto o zajištění navrhovatele, musí být uvedeno, v jakých skutečnostech navrhovatel spatřuje nezákonnost trvání zajištění, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí z něj být patrné, čeho se navrhovatel domáhá.

(3) Navrhovatel je povinen k návrhu připojit listinné důkazy, jichž se dovolává, pokud nejde o listinné důkazy, které jsou obsaženy ve spisech odpůrce, které se vydaného rozhodnutí týkají.

§ 200p [Komentář]

(1) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je zařízení pro zajištění cizinců (dále jen "zařízení"), v němž je navrhovatel povinen se zdržovat; pokud navrhovatel v době podání návrhu není do zařízení umístěn, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo orgánu policie, který rozhodl o zajištění navrhovatele.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel a příslušný orgán policie, který vydal rozhodnutí o zajištění.

§ 200q [Komentář]

(1) Návrh se podává u příslušného soudu nebo prostřednictvím orgánu policie, který vydal rozhodnutí o zajištění.

(2) Soud si vyžádá spisy, které se zajištění navrhovatele týkají. Orgán policie je povinen je neprodleně soudu předložit. Je-li návrh podán prostřednictvím orgánu policie, je tento orgán povinen k návrhu připojit spisy, které se navrhovatele týkají, a doručit je spolu s návrhem do 24 hodin příslušnému soudu.

§ 200r [Komentář]

(1) Příslušný orgán policie, který vydal napadené rozhodnutí, je povinen umožnit navrhovateli účast při jednání.

(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže z obsahu spisu je nepochybné, že nejsou splněny zákonné podmínky pro trvání zajištění.

§ 200s

zrušen

§ 200t [Komentář]

Dojde-li soud po projednání návrhu k závěru, že nejsou splněny podmínky pro trvání zajištění stanovené zvláštním právním předpisem, rozhodne o propuštění navrhovatele na svobodu. Byl-li návrh zamítnut, přísluší navrhovateli právo domáhat se ze stejných důvodů dalšího přezkoumání zákonnosti trvání zajištění nejdříve po uplynutí 3 týdnů od právní moci rozhodnutí.

§ 200u [Komentář]

(1) Soud je povinen návrh projednat přednostně a s největším urychlením.

(2) Soud rozhoduje usnesením.

(3) Proti usnesení soudu nejsou opravné prostředky přípustné.

(4) Doručením navrhovateli je usnesení vykonatelné.

(5) Nařídil-li soud usnesením propuštění navrhovatele na svobodu při jednání, doručí toto usnesení účastníkům řízení bezprostředně po jeho vyhlášení. Bylo-li rozhodováno bez jednání, doručí soud usnesení účastníkům řízení do 24 hodin od jeho vydání. Orgán policie, který vydal rozhodnutí o zajištění, je po doručení usnesení povinen neprodleně učinit opatření, aby orgán policie, který provozuje zařízení, v němž je navrhovatel zajištěn, navrhovatele bez průtahů propustil.

nadpis vypuštěn

§ 200ua [Komentář]

zrušen

§ 200v

Řízení o plnění povinností z předběžného opatření Evropského soudu pro lidská práva

(1) Ukládá-li předběžné opatření vydané Evropským soudem pro lidská práva na základě Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod¹⁰¹⁾ České republice povinnost něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet, a splnění této povinnosti nemůže Česká republika zajistit bez součinnosti jiných osob, vydá soud na návrh České republiky rozhodnutí, kterým se zajistí splnění povinností vyplývajících z předběžného opatření Evropského soudu pro lidská práva.

(2) Účastníky řízení jsou Česká republika a ten, vůči němuž návrh směřuje. Za Českou republiku jedná Ministerstvo spravedlnosti.

(3) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je obecný soud toho, vůči němuž návrh směřuje.

(4) O návrhu rozhodne soud neprodleně, nejpozději do uplynutí 7 dnů poté, co byl podán. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(5) Soud usnesením účastníku uloží, aby poskytl součinnost nezbytnou k zajištění splnění povinností vyplývajících z předběžného opatření Evropského soudu pro lidská práva.

(6) Povinnost součinnosti podle odstavce 5 trvá do doby, než zaniknou účinky

předběžného opatření Evropského soudu pro lidská práva. O zániku účinků předběžného opatření vydaného Evropským soudem pro lidská práva vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti povinnou osobu.

§ 200w

zrušen

nadpis neplatil

§ 200x [Komentář]

Řízení ve věcech voleb do rady zaměstnanců, voleb zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a voleb členů zvláštního vyjednávacího výboru evropské družstevní společnosti

(1) O návrhu na vyslovení neplatnosti volby do rady zaměstnanců nebo neplatnosti volby zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci³⁴ⁱ⁾ nebo návrhu neplatnosti voleb členů zvláštního vyjednávacího výboru zaměstnanců evropské družstevní společnosti, kteří jsou voleni jako zástupci zaměstnanců z České republiky, rozhodne soud bez jednání usnesením, a to do deseti dnů ode dne doručení návrhu.

(2) Účastníkem řízení je navrhovatel, člen rady zaměstnanců nebo člen rady státních zaměstnanců nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu státní služby anebo člen zvláštního vyjednávacího výboru zaměstnanců evropské družstevní společnosti, jehož zvolení je návrhem napadeno, a příslušná volební komise. Účastníkem řízení o neplatnost volby člena zvláštního vyjednávacího výboru zaměstnanců evropské družstevní společnosti je navrhovatel a člen zvláštního vyjednávacího výboru, jehož zvolení je návrhem napadeno.

(3) K řízení je příslušný okresní soud podle místa sídla zaměstnavatele. K řízení ve věci volby členů zvláštního vyjednávacího výboru evropské družstevní společnosti je příslušný krajský soud podle sídla nebo budoucího sídla evropské družstevní společnosti.

(4) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

(5) Proti rozhodnutí soudu nejsou přípustné opravné prostředky.

Řízení o soudním prodeji zástavy

§ 200y [Komentář]

(1) Řízení o soudním prodeji zástavy je zahájeno na základě žaloby, kterou se zástavní věřitel domáhá nařízení soudního prodeje zástavy; to neplatí, neumožňují-li zvláštní právní předpisy soudní prodej zástavy.

(2) Účastníky řízení jsou zástavní věřitel a zástavní dlužník.

§ 200z [Komentář]

(1) Soud nařídí prodej zástavy, doloží-li zástavní věřitel zajištěnou pohledávku, zástavní právo k zástavě a kdo je zástavním dlužníkem.

(2) Ve věci může být rozhodnuto bez nařízení jednání jen za podmínek uvedených v § 115a nebo tehdy, jsou-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 doloženy listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo veřejnými listinami notáře.

(3) Rozhoduje se usnesením.

§ 200za [Komentář]

(1) Usnesení o nařízení prodeje zástavy je vykonatelné dnem, kterým nabylo právní moci.

(2) Pravomocné usnesení o nařízení prodeje zástavy je závazné pro každého, proti němuž působí podle zvláštních právních předpisů zástavní právo k této zástavě.

(3) Podle vykonatelného usnesení o nařízení prodeje zástavy lze na návrh zástavního věřitele nařídit výkon rozhodnutí prodejem zástavy.

§ 200aa

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

Opravné prostředky

Hlava první

Odvolání

Podání odvolání

§ 201 [Komentář]

Účastník může napadnout rozhodnutí okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydané v řízení v prvním stupni odvoláním, pokud to zákon nevylučuje.

§ 202 [Komentář]

(1) Odvolání není přípustné proti usnesení, jímž

- a) se upravuje vedení řízení;
- b) byl k řízení přibrán další účastník (§ 94 odst. 3);
- c) bylo zahájeno řízení bez návrhu;
- d) byl účastník vyzván, aby neúplné, nesrozumitelné nebo neurčité podání doplnil nebo opravil (§ 43 odst. 1);
- e) bylo prominuto zmeškání lhůty;
- f) byla nebo nebyla připuštěna změna návrhu;
- g) bylo rozhodnuto o svědečném nebo o nárocích podle § 139 odst. 3;
- h) byl schválen smír;
- i) byl zamítnut návrh na přerušování řízení podle § 109 nebo podle § 110;

- j) byl žalovaný vyzván, aby se ve věci písemně vyjádřil (§ 114b, 193d);
- k) bylo opraveno rozhodnutí, netýká-li se oprava výroku rozhodnutí,
- l) bylo rozhodnuto o opatřeních k zajištění podmínek pro navrácení dítěte (§ 193c);
- m) bylo rozhodnuto, že doručení je neúčinné (§ 50d);
- n) byla uložena povinnost složit zálohu na náklady důkazu;
- o) bylo vyhověno návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu,
- p) bylo nařízeno první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3,
- q) byl zrušen platební rozkaz podle § 173 odst. 2.

(2) Odvolání není přípustné proti rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 10 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.

(3) Odvolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 203 [Komentář]

(1) Vedlejší účastník může podat odvolání jen tehdy, jestliže do řízení vstoupil nejpozději do patnácti dnů od doručení rozhodnutí účastníku, kterého v řízení podporuje. Odvolání vedlejšího účastníka není přípustné, jestliže se jím podporovaný účastník odvolání vzdal nebo jestliže s odvoláním vedlejšího účastníka nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat odvolání jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1 a jen tehdy, jestliže do řízení vstoupilo dříve, než uplynula odvolací lhůta všem účastníkům řízení.

(3) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových může podat odvolání jen v případech a za podmínek uvedených v § 35a a jen tehdy, jestliže do řízení vstoupil dříve, než uplynula odvolací lhůta všem účastníkům řízení.

§ 204 [Komentář]

(1) Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení týkající se výroku rozhodnutí, běží tato lhůta znovu od právní moci opravného usnesení.

(2) Odvolání je podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání, o lhůtě k odvolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení.

(3) O prominutí zmeškání lhůty k odvolání rozhoduje soud prvního stupně. Prominutí zmeškání lhůty k odvolání není přípustné, jde-li o odvolání proti rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není, anebo kterým bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství; v těchto případech také neplatí ustanovení odstavce 2 věty druhé.

Náležitosti odvolání

§ 205 [Komentář]

(1) V odvolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se napadá, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu (odvolací důvod) a čeho se odvolatel domáhá (odvolací návrh).

(2) Odvolání proti rozsudku nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, lze odůvodnit jen tím, že

a) nebyly splněny podmínky řízení, rozhodoval věcně nepříslušný soud prvního stupně, rozhodnutí soudu prvního stupně vydal vyloučený soudce (přisedící) nebo soud prvního stupně byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,

b) soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům, ačkoliv k tomu nebyly splněny předpoklady podle § 118b nebo § 175 odst. 4 části první věty za středníkem,

c) řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,

d) soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností,

e) soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním,

f) dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny (§ 205a),

g) rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(3) Odvolatel může bez souhlasu soudu měnit odvolací návrhy a odvolací důvody i po uplynutí lhůty k odvolání.

(4) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, může odvolatel měnit jen po dobu trvání lhůty k odvolání.

§ 205a [Komentář]

(1) Skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jsou u odvolání proti rozsudku nebo usnesení ve věci samé odvolacím důvodem jen tehdy, jestliže

a) se týkají podmínek řízení, věcné příslušnosti soudu, vyloučení soudce (přisedícího) nebo obsazení soudu;

b) jimi má být prokázáno, že v řízení došlo k vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci;

c) jimi má být zpochybněna věrohodnost důkazních prostředků, na nichž spočívá rozhodnutí soudu prvního stupně;

d) jimi má být splněna povinnost tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti nebo důkazní povinnost, a to za předpokladu, že pro nesplnění některé z uvedených povinností neměl odvolatel ve věci úspěch a že odvolatel nebyl řádně poučen podle § 118a odst. 1 až 3;

e) odvolatel nebyl řádně poučen podle § 119a odst. 1;

f) nastaly (vznikly) po vyhlášení (vydání) rozhodnutí soudu prvního stupně.

(2) Ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 omezení podle odstavce 1 neplatí.

§ 205b [Komentář]

U odvolání proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání jsou odvolacím důvodem jen vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, 153b).

Účinky odvolání

§ 206 [Komentář]

(1) Podá-li ten, kdo je k tomu oprávněn, včas přípustné odvolání, nenabývá rozhodnutí právní moci, dokud o odvolání pravomocně nerozhodne odvolací soud.

(2) Bylo-li však rozhodnuto o několika právech se samostatným skutkovým základem nebo týká-li se rozhodnutí několika účastníků, z nichž každý jedná v řízení sám za sebe (§ 91 odst. 1) a odvolání se výslovně vztahuje jen na některá práva nebo na některé účastníky, není právní moc výroku, který není napaden, odvoláním dotčena. To neplatí v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který odvoláním nebyl výslovně dotčen, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

(3) Právní moc ostatních výroků není dotčena také tehdy, jestliže odvolání směřuje pouze proti výroku o nákladech řízení, o příslušenství pohledávky, o lhůtě k plnění nebo o předběžné vykonatelnosti rozsudku.

Vzdání se odvolání a jeho vzetí zpět

§ 207 [Komentář]

(1) Vzdát se odvolání je možno jedině vůči soudu, a to až po vyhlášení (vydání) rozhodnutí.

(2) Dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět; v takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví. Vzal-li někdo odvolání zpět, nemůže je podat znovu.

Úkony soudu prvního stupně

§ 208 [Komentář]

(1) Opožděně podané odvolání předseda senátu soudu prvního stupně usnesením odmítne.

(2) Jako opožděné nemůže být odmítnuto odvolání, které bylo ve lhůtě podáno u odvolacího soudu nebo do protokolu u nepříslušného soudu a ve věcech dědických též tehdy, bylo-li podáno ve lhůtě u notáře, který byl soudem pověřen, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví. Totéž platí, bylo-li odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření podle § 76a podáno ve lhůtě u soudu příslušného podle § 88 písm. c).

nadpis zrušen

§ 209 [Komentář]

Předseda senátu soudu prvního stupně se postará o odstranění případných vad ve včas podaném odvolání (§ 43). Nezdají-li se mu vady odstranit nebo má-li za to, že odvolání je podáno tím, kdo k němu není oprávněn, nebo že není přípustné, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty

se zprávou o tom odvolacímu soudu.

§ 210 [Komentář]

(1) Nejde-li o případy uvedené v § 208 nebo v § 209, doručí předseda senátu odvolání, které směřuje proti rozsudku nebo proti usnesení ve věci samé, ostatním účastníkům. Odvolání proti usnesení, kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé, doručí předseda senátu těm účastníkům, jejichž práv a povinností se týká, je-li to s ohledem na okolnosti případu či povahu věci vhodné a účelné.

(2) Je-li to třeba, vyšetří předseda senátu, zda jsou splněny podmínky řízení, opatří zprávy a listiny, jichž se odvolatel nebo jiní účastníci dovolávají, a provede i jiná podobná šetření.

(3) Jakmile všem účastníkům uplyne lhůta k podání odvolání a jakmile jsou provedena šetření podle odstavce 2, předloží předseda senátu věc odvolacímu soudu; ve zprávě též uvede, že považuje odvolání za podané ve lhůtě.

§ 210a [Komentář]

Usnesení o povinnosti zaplatit soudní poplatek nebo usnesení, z něhož nenabyla dosud práva osoba jiná než odvolatel, nebo usnesení, kterým bylo uloženo pořádkové opatření (§ 53), nebo usnesení o odmítnutí žaloby, popřípadě jiného návrhu na zahájení řízení (§ 43 odst. 2, § 75a odst. 1, § 75b odst. 2, § 78d odst. 2), nebo usnesení o odmítnutí odvolání (§ 208), nebo rozhodnutí vydané podle části šesté anebo usnesení o předběžném opatření podle § 76a, může k odvolání změnit přímo soud prvního stupně, pokud odvolání v celém rozsahu vyhoví.

Řízení u odvolacího soudu

§ 211 [Komentář]

Pro řízení u odvolacího soudu platí přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně, pokud není stanoveno něco jiného.

§ 211a [Komentář]

Jiní účastníci řízení než odvolatel mohou u odvolacího soudu namítat skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jen za podmínek uvedených v § 205a nebo tehdy, neplatí-li pro odvolatele omezení odvolacích důvodů podle § 205a odst. 1.

§ 211b [Komentář]

Odvolací soud může předběžnou vykonatelnost rozsudku odsuzujícího k navrácení dítěte odložit, pokud k navrácení dítěte nedošlo [§ 162 odst. 1 písm. b)].

§ 212 [Komentář]

Odvolací soud projedná věc v mezích, ve kterých se odvolatel domáhá přezkoumání rozhodnutí. Tímto rozsahem není vázán

a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,

b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který odvoláním nebyl dotčen,

c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2), třebaže odvolání podal jen některý z účastníků,

d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 212a [Komentář]

(1) Není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí soudu prvního stupně lze přezkoumat i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 205 odst. 2).

(2) Rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, nelze přezkoumat podle odstavce 1, neobsahuje-li odvolání přes výzvu soudu (§ 43 a 209) ve věcech neuvedených v § 120 odst. 2 žádné odvolací důvody.

(3) K novým skutečnostem nebo důkazům (§ 205a odst. 1 a § 211a) odvolací soud smí, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, přihlédnout, jen když byly uplatněny.

(4) Rozsudek pro uznání a rozsudek pro zmeškání odvolací soud přezkoumá jen z důvodů uvedených v § 205b.

(5) Odvolací soud též přihlédne k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3. K jiným vadám řízení před soudem prvního stupně přihlíží odvolací soud, jen když mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a jen jestliže za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava.

(6) Usnesení, jímž nebylo rozhodnuto ve věci samé, lze přezkoumat jen z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil ve výroku usnesení.

§ 213 [Komentář]

(1) Odvolací soud není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil soud prvního stupně.

(2) Odvolací soud může zopakovat dokazování, na základě kterého soud prvního stupně zjistil skutkový stav věci; dosud provedené důkazy zopakuje vždy, má-li za to, že je z nich možné dospět k jinému skutkovému zjištění, než které učinil soud prvního stupně.

(3) K provedeným důkazům, z nichž soud prvního stupně neučinil žádná skutková zjištění, odvolací soud při zjišťování skutkového stavu věci nepřihlédne, ledaže by je zopakoval; tyto důkazy je povinen zopakovat, jen jestliže ke skutečnosti, jež jimi má být prokázána, soud prvního stupně provedl jiné důkazy, z nichž při zjišťování skutkového stavu vycházel.

(4) Odvolací soud doplní dokazování o účastníky navržené důkazy, které dosud nebyly provedeny, ukazuje-li se to potřebné ke zjištění skutkového stavu věci; to neplatí jen tehdy, má-li být provedeno rozsáhlé doplnění dokazování a jestliže ke skutečnosti, jež jimi má být prokázána, dosud nebylo provedeno žádné nebo zcela nedostatečné dokazování.

(5) Při zjišťování skutkového stavu odvolací soud nepřihlíží ke skutečnostem nebo důkazům, které byly účastníky řízení uplatněny v rozporu s § 205a nebo § 211a.

§ 213a [Komentář]

(1) Má-li odvolací soud za to, že mají být provedeny jiné než účastníky navržené důkazy (§ 120 odst. 3 věta první), nebo opakuje-li dokazování (§ 213 odst. 2 a 3), provede dokazování sám.

(2) Odvolací soud doplní dokazování o účastníky navržené důkazy (§ 213 odst. 4) buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně anebo dožádaného soudu.

§ 213b [Komentář]

(1) V odvolacím řízení se postupuje podle § 118a; tento postup však nemůže vést k uplatnění nových skutečností nebo důkazů v rozporu s ustanovením § 205a nebo 211a nebo k uplatnění procesních práv, která jsou za odvolacího řízení nepřijatelná.

(2) Porušení ustanovení § 118a odst. 1 až 3 soudem prvního stupně je vadou řízení, jen jestliže potřeba uvést další tvrzení nebo důkazy vyplývá z odlišného právního názoru odvolacího soudu.

§ 214 [Komentář]

(1) K projednání odvolání nařídí předseda senátu odvolacího soudu jednání.

(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže

a) se odmítá odvolání;

b) se zastavuje nebo přerušuje odvolací řízení;

c) odvolání směřuje proti usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o předběžném opatření, nebo jinému usnesení, kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé;

d) se zrušuje rozhodnutí podle § 219a odst. 1;

e) odvolání se týká toliko nákladů řízení, lhůty k plnění nebo předběžné vykonatelnosti.

(3) Jednání není třeba nařizovat také tehdy, bylo-li odvolání podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí, jestliže odvolací soud opakuje nebo doplňuje dokazování.

§ 215 [Komentář]

(1) Předvolání musí být účastníkům doručeno tak, aby měli dostatek času k přípravě, zpravidla nejméně deset dnů přede dnem, kdy se jednání má konat.

(2) Po zahájení jednání podá předseda nebo pověřený člen senátu zprávu o dosavadním průběhu jednání; jinak platí pro jednání před odvolacím soudem přiměřeně § 116 až 118, § 118a odst. 4 a § 119. Na závěr předseda senátu účastníky vyzve, aby shrnuli své návrhy a aby se vyjádřili k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci.

§ 216 [Komentář]

(1) Ustanovení § 92, 97 a 98 pro odvolací řízení neplatí.

(2) V odvolacím řízení nelze uplatnit nový nárok.

(3) Není důvodem pro přerušování řízení, jestliže se účastníci nebo některý z nich nedostaví k jednání u odvolacího soudu.

§ 217

zrušen

Rozhodnutí o odvolání

§ 218 [Komentář]

Odvolací soud odmítne odvolání, které

- a) zrušeno
- b) bylo podáno někým, kdo k odvolání není oprávněn;
- c) směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné.

§ 218a [Komentář]

Nerozhodl-li předseda senátu soudu prvního stupně podle § 208 odst. 1, ačkoliv odvolání bylo podáno opožděně, rozhodne o odmítnutí odvolání pro opožděnost odvolací soud. Je-li to třeba, provede potřebná šetření buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně anebo soudu dožádaného.

§ 218b [Komentář]

Odvolací soud rozhodne o odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření podle § 76 odst. 1 písm. b), § 76a a podle § 76b do 7 dní od předložení věci odvolacímu soudu.

§ 218c

O zastavení odvolacího řízení pro zpětvzetí odvolání před zahájením jednání před odvolacím soudem a o odmítnutí odvolání podle § 218 nebo podle § 218a může rozhodnout jen předseda senátu odvolacího soudu nebo pověřený člen senátu.

§ 219 [Komentář]

Odvolací soud rozhodnutí potvrdí, je-li ve výroku věcně správné.

§ 219a [Komentář]

(1) Odvolací soud rozhodnutí zruší, jestliže

- a) tu jsou takové vady, že řízení nemělo proběhnout pro nedostatek podmínek řízení nebo rozhodoval věcně nepříslušný soud nebo vyloučený soudce anebo soud nebyl správně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát, popřípadě i jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava,
- b) rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů,
- c) soud nepřibral za účastníka toho, kdo měl být účastníkem,
- d) soud nepokračoval v řízení s tím, kdo je procesním nástupcem účastníka, který po zahájení řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení.

(2) Odvolací soud rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, zruší také tehdy, jestliže ke zjištění skutkového stavu věci je třeba provést další účastníky navržené důkazy, které nemohou být provedeny v odvolacím řízení (§ 213 odst. 3 a 4); ustanovení § 213 odst. 5 tím nesmí být dotčeno.

§ 220 [Komentář]

(1) Odvolací soud změní rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže nejsou splněny podmínky pro jejich potvrzení (§ 219) nebo zrušení (§ 219a) a jestliže

a) soud prvního stupně rozhodl nesprávně, ačkoliv správně zjistil skutkový stav;

b) po doplnění nebo zopakování dokazování je skutkový stav věci zjištěn tak, že je možné o věci rozhodnout.

(2) Odvolací soud změní rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, také tehdy, jestliže schválí smír.

§ 221 [Komentář]

(1) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí podle § 219a,

a) vrátí věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo

b) postoupí věc věcně příslušnému okresnímu nebo krajskému soudu, popřípadě soudu zřízenému k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, anebo

c) rozhodne o zastavení řízení, jestliže je tu takový nedostatek podmínek řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1); není-li dána pravomoc soudů, rozhodne též o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží.

(2) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí proto, že nebyl dodržen závazný právní názor (§ 226 odst. 1, § 235h odst. 2 věta druhá a § 243d odst. 1) nebo že v řízení došlo k závažným vadám, může nařídit, aby v dalším řízení věc projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), nebo přikázat věc k dalšímu řízení jinému soudu prvního stupně, kterému je nadřízen.

§ 221a [Komentář]

Odvolací soud může rozhodnutí soudu prvního stupně zrušit, i když je navrhována jeho změna, a naopak.

§ 222 [Komentář]

(1) Jestliže odvolatel vezme odvolání zpět, právní moc napadeného rozhodnutí nastane, jako kdyby k podání odvolání nedošlo; to neplatí u rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není, a u rozsudku, kterým bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství.

(2) Nerozhodl-li soud prvního stupně o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o návrhu na předběžnou vykonatelnost, odvolací soud může ještě před rozhodnutím o odvolání nařídit, aby své rozhodnutí doplnil (§ 166).

(3) Za podmínek § 164 může odvolací soud také nařídit opravu napadeného rozhodnutí.

§ 222a [Komentář]

(1) Vezme-li žalobce (navrhovatel) za odvolacího řízení zpět návrh na zahájení řízení, odvolací soud zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zruší rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení zastaví; to neplatí, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo někým, kdo k odvolání nebyl oprávněn, anebo proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné.

(2) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, odvolací soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné; v takovém případě po právní moci usnesení pokračuje v odvolacím řízení.

(3) Ustanovení odstavce 2 neplatí, jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost

manželství nebo určení, zda tu manželství je či není, anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství.

§ 223 [Komentář]

Odvolací soud rozhoduje rozsudkem, jestliže potvrzuje rozsudek (§ 219) nebo mění rozsudek podle § 220 odst. 1; jinak rozhoduje usnesením.

Náklady odvolacího řízení

§ 224 [Komentář]

(1) Ustanovení o nákladech řízení před soudem prvního stupně platí přiměřeně i pro řízení odvolací.

(2) Změní-li odvolací soud rozhodnutí, rozhodne i o nákladech řízení u soudu prvního stupně.

(3) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí a vrátí-li věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení nebo věc postoupí věcně příslušnému soudu, rozhodne o náhradě nákladů soud prvního stupně v novém rozhodnutí o věci.

Další průběh řízení

§ 225 [Komentář]

Soud prvního stupně doručí rozhodnutí o odvolání, pokud je nedoručil odvolací soud přímo.

§ 226 [Komentář]

(1) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a byla-li věc vrácena k dalšímu řízení, je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu.

(2) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a věc postoupena věcně příslušnému soudu, nepoužije se v dalším řízení § 104a. Z výsledků dosavadního řízení lze při novém projednání věci vycházet pouze z uznání žalovaného a ze shodných skutkových tvrzení účastníků; se souhlasem účastníků lze vycházet také z některých nebo ze všech provedených důkazů.

nadpis vypuštěn

§ 227

zrušen

Hlava druhá

Žaloba na obnovu řízení a pro zmatečnost

Přípustnost

§ 228 [Komentář]

(1) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé:

a) jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci;

b) lze-li provést důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci.

(2) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout také pravomocné usnesení, kterým byl schválen smír, lze-li důvody obnovy podle odstavce 1 vztahovat i na předpoklady, za nichž byl smír schvalován; to platí obdobně pro pravomocný platební rozkaz, pravomocný rozsudek pro uznání a pravomocný rozsudek pro zmeškání.

§ 229 [Komentář]

(1) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže

a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů,

b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení,

c) účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2) a nebyl řádně zastoupen,

d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba,

e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přisedící,

f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,

g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přisedícího,

h) účastníku řízení byl ustanoven opatrovník z důvodu neznámého pobytu nebo proto, že se mu nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, ačkoliv k takovému opatření nebyly splněny předpoklady.

(2) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz) nebo elektronický platební rozkaz, jestliže

a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení,

b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto,

c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí nebo pravomocně zastaven výkon rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (§ 261a).

(3) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Totéž platí, jde-li o pravomocný rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž není odvolání přípustné podle § 202 odst. 2.

(4) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení, jakož i pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost.

§ 230 [Komentář]

(1) Žaloba není přípustná proti

a) rozsudkům, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není, a proti rozsudkům, kterými bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství;

b) jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti;

c) jen proti důvodům rozhodnutí.

(2) Žaloba na obnovu řízení není přípustná též proti rozsudkům a usnesením, jejichž zrušení nebo změny lze dosáhnout jinak, nepočítaje v to dovolání.

(3) Žaloba pro zmatečnost není přípustná také proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost.

§ 231 [Komentář]

(1) Žalobu může podat z důvodů uvedených v § 228 a 229 též vedlejší účastník, jestliže vstoupil do původního řízení. Žaloba je však nepřípustná, jestliže s ní jím podporovaný účastník nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat z důvodů uvedených v § 229 žalobu pro zmatečnost jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1. Nevstoupilo-li státní zastupitelství do řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, může žalobu podat, dokud běží lhůta některému z účastníků, jestliže současně vstoupí do řízení (§ 35).

(3) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, pokud není přímo účastníkem řízení, může podat z důvodů uvedených v § 229 žalobu pro zmatečnost jen v případech a za podmínek uvedených v § 35a. Nevstoupil-li Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových do řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, může žalobu podat, dokud běží lhůta některému z účastníků, jestliže současně vstoupí do řízení (§ 35a).

(4) Ustanovení § 230 zde platí obdobně.

Podání žaloby

§ 232 [Komentář]

(1) Žaloba musí vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu je napadá, důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti), vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas, označení důkazů, jimiž má být důvodnost žaloby prokázána, jakož i to, čeho se ten, kdo podal žalobu, domáhá.

(2) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, a důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti) mohou být měněny jen po dobu trvání lhůt k žalobě.

§ 233 [Komentář]

(1) Žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo

obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy, nebo od té doby, kdy jej mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí.

(2) Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí může být žaloba na obnovu řízení podána jen tehdy, jestliže trestní rozsudek nebo rozhodnutí o přestupku nebo jiném správním deliktu, na jejichž podkladě bylo v občanském soudním řízení přiznáno právo, byly později podle příslušných právních předpisů zrušeny.

§ 234 [Komentář]

(1) Není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí.

(2) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet dnem, kdy účastníku byl ustanoven zástupce nebo kdy odpadla překážka, pro kterou nemohl před soudem samostatně jednat nebo pro kterou nemohl před soudem vystupovat, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(3) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. e) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(4) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. g) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl.

(5) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. h) lze žalobu podat ve lhůtě 3 měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, dozvěděl o napadeném rozhodnutí.

(6) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 2 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od právní moci usnesení odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nebo o zastavení výkonu rozhodnutí.

§ 235 [Komentář]

(1) Prominutí zmeškání lhůt k žalobě není přípustné.

(2) Bylo-li proti žalobou napadenému rozhodnutí podáno také dovolání, nepočítá se do běhu lhůt podle § 234 odst. 1 až 4 doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu.

Řízení a rozhodnutí o žalobě

§ 235a [Komentář]

(1) Žalobu projedná a rozhodne o ní soud, který o věci rozhodoval v prvním stupni. Žalobu pro zmatečnost podanou z důvodů uvedených v § 229 odst. 3 a 4 však projedná a rozhodne o ní soud, jehož rozhodnutí bylo napadeno; to neplatí ve věcech, v nichž je k řízení v prvním stupni příslušný krajský soud (§ 9 odst. 2 až 4).

(2) Pro řízení o žalobě platí přiměřeně ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li dále stanoveno něco jiného.

§ 235b [Komentář]

(1) Byla-li proti stejnému rozhodnutí podána žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost, spojí soud věci ke společnému řízení.

(2) Ustanovení § 92, 97 a 98 pro řízení o žalobě neplatí. Pro řízení o žalobě pro zmatečnost neplatí též ustanovení § 107a.

(3) Bylo-li proti napadenému rozhodnutí podáno též dovolání, soud řízení o žalobě přeruší až do rozhodnutí dovolacího soudu.

§ 235c [Komentář]

Je-li pravděpodobné, že žalobě bude vyhověno, může soud nařídit odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí o věci.

§ 235d [Komentář]

Soud projedná věc v mezích, ve kterých se ten, kdo podal žalobu, domáhá povolení obnovy řízení nebo zrušení napadeného rozhodnutí pro zmatečnost. Tímto rozsahem není vázán

a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,

b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který žalobou nebyl dotčen,

c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2),

d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 235e [Komentář]

(1) Žalobu na obnovu řízení soud usnesením buď zamítne nebo povolí obnovu řízení.

(2) Žalobu pro zmatečnost soud usnesením buď zamítne nebo napadené rozhodnutí zruší. Zruší-li rozhodnutí z důvodů uvedených v § 229 odst. 1 písm. a), b) a d) nebo v § 229 odst. 2 písm. a) a b), rozhodne též o zastavení řízení o věci, popřípadě o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží. Platí-li důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zruší soud i toto rozhodnutí, i když nebylo žalobou napadeno.

(3) Bylo-li stejné rozhodnutí napadeno žalobou na obnovu řízení i pro zmatečnost, může soud povolit důvodně uplatněnou obnovu řízení, jen když žalobu pro zmatečnost zamítne, odmítne nebo o ní zastaví řízení.

(4) Bylo-li napadené rozhodnutí dovolacím soudem zrušeno, soud řízení o žalobě zastaví.

§ 235f [Komentář]

Zamítá-li soud žalobu proto, že není přípustná, nebo proto, že ji podal někdo, kdo k ní nebyl oprávněn, nebo proto, že byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí, nemusí nařizovat jednání.

§ 235g [Komentář]

Povolením obnovy řízení odkládá se vykonatelnost napadeného rozhodnutí.

Řízení a rozhodnutí po povolení obnovy nebo po zrušení rozhodnutí

§ 235h [Komentář]

(1) Byla-li povolena obnova řízení, soud prvního stupně, jakmile usnesení nabude právní moci, věc znovu bez dalšího návrhu projedná; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Shledá-li soud napadené rozhodnutí věcně správným, zamítne usnesením návrh na jeho změnu. Jestliže soud napadené rozhodnutí ve věci samé změní, nové rozhodnutí nahradí původní rozhodnutí.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí pro zmatečnost zrušeno, soud, o jehož rozhodnutí jde, věc, jakmile usnesení nabude právní moci, bez dalšího návrhu projedná a rozhodne; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Právní názor obsažený ve zrušovacím usnesení je pro nové projednání a rozhodnutí věci závazný.

(3) Odstavec 2 neplatí, bylo-li řízení ve věci zastaveno (§ 235e odst. 2 věta druhá).

§ 235i [Komentář]

(1) V novém rozhodnutí o věci rozhodne soud o náhradě nákladů původního řízení i řízení o žalobě; o náhradě nákladů původního řízení však nerozhodne, jestliže rozhodnutí po povolení obnovy nenahrazuje původní rozhodnutí.

(2) Zruší-li soud napadené rozhodnutí a zastaví-li též řízení o věci (§ 235e odst. 2 věta druhá), rozhodne i o náhradě nákladů původního řízení.

(3) Právní vztahy někoho jiného než účastníka řízení nemohou být novým rozhodnutím o věci dotčeny.

Hlava třetí

Dovolání

Přípustnost dovolání

§ 236 [Komentář]

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

(2) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 237 [Komentář]

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

§ 238 [Komentář]

(1) Dovolání podle § 237 není přípustné

a) ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení,

b) ve věcech mezinárodních únosů dětí podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního

řádu^{62g)}, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{62h)},

c) ve věcech upravených zákonem o registrovaném partnerství^{33c)},

d) proti rozsudkům a usnesením, v nichž dovoláním napadeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč, ledaže jde o vztahy ze spotřebitelských smluv, o pracovněprávní vztahy nebo o věci uvedené v § 120 odst. 2; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,

e) ve věcech odkladu provedení výkonu rozhodnutí nebo exekuce,

f) proti usnesením, proti nimž je přípustná žaloba pro zmatečnost podle § 229 odst. 4,

g) proti usnesením, kterými bylo rozhodnuto o předběžném opatření, pořádkovém opatření, znalečném nebo tlumočném.

(2) U opětujícího se peněžitého plnění je pro závěr, zda dovoláním napadeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50 000 Kč [odstavec 1 písm. d)], rozhodný součet všech opětujících se plnění; jde-li však o peněžité plnění na dobu života, na dobu neurčitou nebo na dobu určitou delší než 5 let, je rozhodný pouze pětinašobek výše ročního plnění.

§ 238a [Komentář]

Dovolání je dále přípustné proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo v průběhu odvolacího řízení rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a), o přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) a o záměně účastníka (§ 92 odst. 2).

§ 239 [Komentář]

Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud; ustanovení § 241b odst. 1 a 2 tím nejsou dotčena.

Podání dovolání

§ 240 [Komentář]

(1) Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni. Bylo-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta od doručení opravného usnesení.

(2) Zmeškání lhůty uvedené v odstavci 1 nelze prominout. Lhůta je však zachována, bude-li dovolání podáno ve lhůtě u odvolacího nebo dovolacího soudu, a ve věcech dědických též tehdy, bude-li dovolání podáno ve lhůtě u notáře, který byl soudem pověřen, aby jako soudní komisař provedl úkony v řízení o dědictví.

(3) Lhůta je zachována také tehdy, jestliže dovolání bylo podáno po uplynutí dvouměsíční lhůty proto, že se dovolatel řídil nesprávným poučením soudu o dovolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o dovolání, o lhůtě k dovolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že dovolání není přípustné, lze podat dovolání do tří měsíců od doručení.

§ 241 [Komentář]

(1) Není-li dále stanoveno jinak, musí být dovolatel zastoupen advokátem nebo notářem. Notář může dovolatele zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními

právními předpisy.57)

(2) Odstavec 1 neplatí,

a) je-li dovolatelem fyzická osoba, která má právnické vzdělání,

b) je-li dovolatelem právnická osoba, stát, obec nebo vyšší územně samosprávný celek, jedná-li za ně osoba uvedená v § 21, 21a, anebo v § 21b, která má právnické vzdělání.

(3) Odstavec 1 neplatí také tehdy, je-li dovolatelem obec, kterou zastupuje stát podle § 26a, jedná-li jménem státu za zastoupenou obec osoba uvedená v § 26a odst. 3, která má právnické vzdělání.

(4) Dovolání musí být sepsáno, s výjimkou případu uvedeného v odstavci 2 písm. a), advokátem, notářem nebo osobou uvedenou v § 21, 21a, 21b, anebo v § 26a odst. 3, která má právnické vzdělání.

§ 241a [Komentář]

(1) Dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(2) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh).

(3) Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

(4) V dovolání nelze poukazovat na podání, která dovolatel učinil za řízení před soudem prvního stupně nebo v odvolacím řízení.

(5) K obsahu podání, v němž dovolatel uvedl, v jakém rozsahu napadá rozhodnutí odvolacího soudu, nebo v němž vymezil důvody dovolání, aniž by byla splněna podmínka stanovená v § 241, se nepřihlíží.

(6) V dovolání nelze uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy.

Úkony soudu prvního stupně

§ 241b [Komentář]

(1) Ustanovení § 208 odst. 1, § 209 a 210 platí obdobně.

(2) Není-li splněna podmínka uvedená v § 241, postupuje se obdobně podle § 104 odst. 2; to neplatí, bylo-li dovolání podáno opožděně, někým, kdo k dovolání není oprávněn, nebo směřuje-li proti rozhodnutí, proti němuž není dovolání podle § 238 přípustné.

(3) Dovolání, které neobsahuje údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí odvolacího soudu napadá, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) nebo které neobsahuje vymezení důvodu dovolání, může být o tyto náležitosti doplněno jen po dobu trvání lhůty k dovolání. Nebyla-li v době podání dovolání splněna podmínka uvedená v § 241, běží tato lhůta až do uplynutí lhůty, která byla dovolateli určena ke splnění této podmínky; požádal-li však dovolatel před uplynutím lhůty o ustanovení zástupce (§ 30), běží lhůta podle věty první znovu až od právní moci usnesení, kterým bylo o této žádosti rozhodnuto.

Řízení u dovolacího soudu

§ 242 [Komentář]

(1) Dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden.

(2) Dovolací soud není vázán rozsahem dovolacích návrhů

a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,

b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který dovoláním nebyl dotčen,

c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2), třebaže dovolání podal jen některý z účastníků,

d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

(3) Rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodu vymezeného v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihledne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

(4) Účastníci mohou po dobu trvání lhůty k podání dovolání měnit vymezení důvodu dovolání a rozsah, ve kterém rozhodnutí odvolacího soudu napadají; ke změně není třeba souhlasu soudu.

§ 243 [Komentář]

Před rozhodnutím o dovolání může dovolací soud i bez návrhu odložit

a) vykonatelnost napadeného rozhodnutí, kdyby neprodleným výkonem rozhodnutí nebo exekucí hrozila dovolateli závažná újma, nebo

b) právní moc napadeného rozhodnutí, je-li dovolatel závažně ohrožen ve svých právech a nedotkne-li se odklad právních vztahů jiné osoby než účastníka řízení.

§ 243a [Komentář]

(1) Dovolací soud rozhodne o dovolání zpravidla bez jednání. Považuje-li to za potřebné, nařídí k projednání dovolání jednání.

(2) Nařídí-li dovolací soud jednání, postupuje obdobně podle § 215 a § 216 odst. 3.

§ 243b [Komentář]

Pro dovolací řízení platí přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně, není-li stanoveno jinak; ustanovení § 43, 92, 95 až 99 a 107a však pro dovolací řízení neplatí.

Rozhodnutí o dovolání

§ 243c [Komentář]

(1) Dovolání podané proti rozhodnutí odvolacího soudu, které není přípustné nebo které trpí vadami, jež nebyly ve lhůtě (§ 241b odst. 3) odstraněny a pro něž nelze v dovolacím řízení

pokračovat, dovolací soud odmítne. Usnesení o tom dovolací soud vydá do 6 měsíců ode dne, kdy mu věc byla předložena (§ 241b).

(2) K přijetí usnesení o odmítnutí dovolání z důvodu, že dovolání není podle § 237 přípustné, je třeba souhlasu všech členů senátu.

(3) Ustanovení § 218 písm. b), § 218a, § 224 odst. 1 a 2 a § 225 platí pro řízení u dovolacího soudu obdobně. Vezme-li dovolatel dovolání zcela zpět, dovolací soud řízení zastaví.

§ 243d [Komentář]

Nepostupoval-li podle § 243c, dovolací soud

a) dovolání zamítne, dojde-li k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je správné, nebo

b) může rozhodnutí odvolacího soudu změnit, jestliže odvolací soud rozhodl nesprávně a jestliže dosavadní výsledky řízení ukazují, že je možné o věci rozhodnout.

§ 243e

(1) Nejsou-li podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání nebo pro změnu rozhodnutí odvolacího soudu, dovolací soud je zruší.

(2) Zruší-li dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu, vrátí mu věc k dalšímu řízení. Platí-li důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, také na rozhodnutí soudu prvního stupně, zruší dovolací soud i toto rozhodnutí a vrátí věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, popřípadě věc postoupí k dalšímu řízení věcně příslušnému soudu. Dovolací soud zruší též další rozhodnutí vydaná v řízení v prvním stupni nebo v odvolacím řízení, která jsou na zrušovaném rozhodnutí odvolacího soudu závislá.

(3) Zruší-li dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu proto, že nebyl dodržen závazný právní názor (§ 243g odst. 1) nebo že v řízení došlo k závažným vadám, může nařídit, aby věc v dalším řízení projednal jiný senát nebo přikázat věc k dalšímu řízení jinému odvolacímu soudu. V případě, že dovolací soud zruší rovněž rozhodnutí soudu prvního stupně, může také nařídit, aby věc v dalším řízení projednal u soudu prvního stupně jiný senát (samosoudce) nebo přikázat věc k dalšímu řízení jinému soudu prvního stupně.

(4) Zruší-li dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu a soudu prvního stupně pro vady uvedené v § 229 odst. 1 písm. a), b) nebo d) a v § 229 odst. 2 písm. a) nebo b), rozhodne též o zastavení řízení, popřípadě o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží.

§ 243f

(1) Pro rozhodnutí dovolacího soudu je rozhodující stav v době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu.

(2) O zastavení dovolacího řízení nebo o odmítnutí dovolání, které bylo podáno opožděně, které bylo po-dáno někým, kdo k dovolání není oprávněn, nebo které nebylo řádně doplněno nebo opraveno a v dovolacím řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, může rozhodnout předseda senátu dovolacího soudu nebo pověřený člen senátu.

(3) V odůvodnění usnesení, jímž bylo dovolání odmítnuto nebo jímž bylo zastaveno dovolací řízení, dovolací soud pouze stručně uvede, proč je dovolání opožděné, nepřípustné nebo trpí vadami, jež brání pokračování v dovolacím řízení, nebo proč muselo být dovolací řízení zastaveno. Bylo-li dovolání odmítnuto nebo bylo-li dovolací řízení zastaveno, nemusí být rozhodnutí o náhradě nákladů dovolacího řízení odůvodněno.

(4) Dovolací soud rozhoduje rozsudkem, jestliže zamítá dovolání proti rozsudku odvolacího soudu nebo jestliže mění či zrušuje rozsudek odvolacího soudu; jinak rozhoduje usnesením.

§ 243g

Další průběh řízení

(1) Jestliže dovolací soud zruší rozhodnutí odvolacího soudu (rozhodnutí soudu prvního stupně), jedná dále o věci soud, jemuž byla věc vrácena nebo postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 226 zde platí obdobně. O náhradě nákladů řízení včetně nákladů dovolacího řízení soud rozhodne v novém rozhodnutí o věci.

(2) Právní vztahy někoho jiného než účastníka řízení nemohou být novým rozhodnutím dotčeny.

ČÁST PÁTÁ

Řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem

Hlava první

Obecná ustanovení

§ 244 [Komentář]

(1) Rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu (dále jen "správní orgán") podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí,

a) rozhodl-li o sporu nebo o jiné právní věci rozhodce nebo stálý rozhodčí soud,98)

b) jestliže se rozhodnutí správního orgánu v důsledku námitek nebo jiného obdobného úkonu účastníka právního vztahu učiněného před správním orgánem podle zvláštního zákona zrušuje nebo pozbývá účinnosti,

c) odkázal-li podle zvláštního právního předpisu správní orgán účastníky právního vztahu s jejich nároky na řízení před soudem.99)

§ 245 [Komentář]

Není-li v této části uvedeno jinak, užijí se přiměřeně ustanovení části první až čtvrté tohoto zákona.

Hlava druhá

Podání žaloby

§ 246 [Komentář]

(1) K návrhu je oprávněn ten, kdo tvrdí, že byl dotčen na svých právech rozhodnutím správního orgánu, kterým byla jeho práva nebo povinnosti založena, změněna, zrušena, určena nebo zamítnuta. Tento návrh se nazývá žalobou.

(2) Žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 42 odst. 4) obsahovat označení účastníků řízení, sporu nebo jiné právní věci, o které správní orgán rozhodl, a rozhodnutí správního orgánu, vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že žaloba je podána včas, údaje o tom, v čem žalobce spatřuje, že byl rozhodnutím správního orgánu dotčen na svých právech, označení důkazů, které by měly být v řízení před soudem provedeny, jakož i to, v jakém rozsahu má být spor nebo jiná právní věc soudem projednána a rozhodnuta a jak má být spor nebo jiná právní věc soudem rozhodnuta.

(3) K žalobě je žalobce povinen připojit stejnopis rozhodnutí správního orgánu a listinné důkazy, jichž se dovolává.

§ 246a

zrušen

§ 246b

zrušen

§ 246c

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 247 [Komentář]

(1) Žaloba musí být podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu. Zmeškání této lhůty nelze prominout.

(2) Žaloba je nepřípustná, jestliže žalobce nevyužil v řízení před správním orgánem řádné opravné prostředky nebo jestliže jím uplatněné řádné opravné prostředky nebyly správním orgánem pro opožděnost projednány.

§ 248 [Komentář]

(1) Podání žaloby nemá odkladný účinek na právní moc ani na vykonatelnost rozhodnutí správního orgánu.

(2) Soud na žádost žalobce odloží

a) vykonatelnost rozhodnutí správního orgánu až do právní moci rozhodnutí o žalobě, jestliže by neprodleným výkonem rozhodnutí správního orgánu hrozila žalobci závažná újma,

b) právní moc rozhodnutí správního orgánu až do právní moci rozhodnutí o žalobě, jestliže je žalobce závažně ohrožen ve svých právech a odklad se nedotkne nepřiměřeným způsobem práv nabytých třetími osobami.

(3) Odklad právní moci nebo vykonatelnosti rozhodnutí správního orgánu soud i bez návrhu zruší, jakmile se ukáže, že pominuly důvody, pro které byl povolen.

Hlava třetí

Řízení o žalobě

Příslušnost

§ 249 [Komentář]

(1) Není-li dále stanoveno jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vkladu práva k nemovitostem. 100)

§ 250 [Komentář]

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je k řízení místně příslušný

a) obecný soud účastníka, jemuž byla nebo podle návrhu podaného u správního orgánu měla být uložena povinnost k plnění,

b) obecný soud účastníka, na jehož návrh bylo řízení před správním orgánem zahájeno, není-li dána příslušnost podle písmena a),

c) soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který o sporu nebo o jiné právní věci rozhodl, není-li dána příslušnost podle písmena a) nebo b).

(2) Týkalo-li se řízení před správním orgánem práva k nemovitosti, je k řízení místně příslušný vždy soud, v jehož obvodu je nemovitost.

§ 250a [Komentář]

Účastníci řízení

(1) Účastníky řízení jsou žalobce a ti, kdo byli účastníky v řízení před správním orgánem.

(2) Jakmile soud zjistí, že se řízení neúčastní někdo, kdo je podle odstavce 1 jeho účastníkem, přibere jej usnesením do řízení. Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

Projednání žaloby

§ 250b [Komentář]

(1) S žalobou jsou spojeny ke společnému řízení další žaloby, které byly podány ve věci, o níž správní orgán rozhodl stejným rozhodnutím dříve, než o ní soud prvního stupně rozhodl.

(2) V průběhu řízení před soudem nesmí být změněn okruh účastníků, jaký tu byl v době rozhodnutí správního orgánu; to neplatí, došlo-li za řízení před soudem k procesnímu nástupnictví (§ 107 a 107a).

(3) Návrh, o němž rozhodl správní orgán, nesmí být v průběhu řízení před soudem změněn.

§ 250c [Komentář]

(1) V rámci přípravy jednání předseda senátu rovněž vyžádá od správního orgánu

potřebné spisy.

(2) Stejnopis žaloby soud doručí též správnímu orgánu, který o sporu nebo o jiné právní věci rozhodl, a umožní mu, aby se k žalobě písemně vyjádřil.

(3) Ustanovení § 114b se nepoužije.

§ 250d [Komentář]

(1) Účastníci řízení mohou uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději do skončení přípravného jednání, popřípadě do uplynutí lhůty, která jim byla poskytnuta k doplnění tvrzení o skutečnostech významných pro věc, k podání návrhů na provedení důkazů nebo ke splnění dalších procesních povinností (§ 114c) nebo, nebyla-li nařízena a provedena tato příprava jednání, do skončení prvního jednání, které se v řízení před soudem konalo; k později uvedeným skutečnostem a důkazům se nepřihlíží. To neplatí, jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po prvním jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést, jakož i o skutečnosti a důkazy, které účastníci uvedli poté, co byl některý z nich vyzván k doplnění rozhodujících skutečností podle § 118a odst. 2.

(2) Omezení podle odstavce 1 neplatí v případě, že účastníci nebyli řádně poučeni podle § 114c odst. 5 nebo že, nebyla-li nařízena a provedena příprava jednání, soud jim neposkytl poučení o povinnostech podle odstavce 1 a o následcích nesplnění těchto povinností nejpozději v předvolání k prvnímu jednání ve věci.

§ 250e [Komentář]

(1) Soud není vázán skutkovým stavem, jak byl zjištěn správním orgánem.

(2) Soud může vzít za svá též skutková zjištění správního orgánu. Možnost zopakovat důkazy provedené před správním orgánem není dotčena.

§ 250f [Komentář]

Soud projedná věc v mezích, ve kterých se žalobce domáhal projednání sporu nebo jiné právní věci v řízení před soudem. Tímto rozsahem není vázán,

a) jestliže správní orgán řízení zahájil bez návrhu,

b) jde-li o taková společná oprávnění nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří jsou jejich nositeli,

c) vyplývá-li z právního předpisu určitý způsob vypořádání právního vztahu mezi účastníky.

Hlava čtvrtá

Rozhodnutí o žalobě

§ 250g [Komentář]

(1) Soud žalobu odmítne,

a) byla-li podána opožděně,

b) byla-li podána někým, kdo k žalobě není oprávněn,

c) je-li nepřijatelná.

(2) K rozhodnutí podle odstavce 1 nemusí být nařízeno jednání.

§ 250h [Komentář]

(1) Účastník, na jehož návrh bylo zahájeno řízení před správním orgánem, může vzít v průběhu řízení před soudem tento návrh zpět, a to zcela nebo zčásti.

(2) Byl-li vzat zpět návrh, kterým bylo zahájeno řízení před správním orgánem, a souhlasí-li s tímto zpětvzetím návrhu ostatní účastníci řízení, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu zastaví. Jednání nemusí nařizovat.

(3) Zastaví-li soud řízení podle odstavce 2, pozbývá rozhodnutí správního orgánu účinnost v rozsahu, v němž je usnesením soudu dotčeno. Uvedený následek musí být uveden ve výroku usnesení o zastavení řízení.

§ 250i [Komentář]

Soud žalobu zamítne, dospěje-li k závěru, že správní orgán rozhodl o sporu nebo o jiné právní věci správně.

§ 250j [Komentář]

(1) Dospěje-li soud k závěru, že o sporu nebo o jiné právní věci má být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, rozhodne ve věci samé rozsudkem.

(2) Rozsudek soudu podle odstavce 1 nahrazuje rozhodnutí správního orgánu v takovém rozsahu, v jakém je rozsudkem soudu dotčeno. Tento následek musí být uveden ve výroku rozsudku.

§ 250k [Komentář]

Zastaví-li soud řízení o žalobě z jiných důvodů, než jsou uvedeny v § 250h, nebo odmítne-li žalobu anebo zamítne-li žalobu, zůstává rozhodnutí správního orgánu nedotčeno.

nadpis vypuštěn

§ 250l [Komentář]

Nahrazuje-li rozsudek soudu alespoň zčásti rozhodnutí správního orgánu (§ 250j odst. 2) nebo pozbylo-li rozhodnutí správního orgánu alespoň zčásti svou účinnost (§ 250h odst. 3), rozhodne soud znovu o náhradě nákladů řízení, které vznikly v řízení před správním orgánem, pokud bylo v tomto řízení o náhradě rozhodnuto.

§ 250m

zrušen

§ 250n

zrušen

§ 250o

zrušen

§ 250p

zrušen

§ 250q

zrušen

§ 250r

zrušen

§ 250s

zrušen

§ 250t

zrušen

ČÁST ŠESTÁ

Výkon rozhodnutí

Hlava první

Nařízení a provedení výkonu rozhodnutí

Předpoklady výkonu rozhodnutí

§ 251 [Komentář]

(1) Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, a jde-li o věc podle odstavce 2, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

(2) Soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí

- a) o výchově nezletilých dětí,
- b) nejde-li o exekuční titul, který lze vykonat podle správního řádu nebo daňového řádu,
- c) je-li podán návrh na vyklizení bytu nebo místnosti se zajištěním bytové náhrady,
- d) o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným,
- e) orgánů Evropských společenství^{78a)},
- f) jde-li o cizí rozhodnutí^{58f)}.

(3) Je-li k soudu podán návrh na výkon rozhodnutí v jiné věci než ve věci podle odstavce 2, soud návrh odmítne.

§ 252 [Komentář]

(1) Není-li stanoveno jinak, je příslušný k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí, k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí a k prohlášení o majetku obecný soud povinného.

(2) Nemá-li povinný obecný soud nebo jeho obecný soud není v České republice, je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu povinný má majetek; jde-li o výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky, je příslušný obecný soud banky nebo jiného dlužníka povinného, popřípadě soud, v jehož obvodu má zahraniční dlužník povinného umístěn v České republice svůj podnik nebo organizační složku svého podniku.

(3) Namísto obecného soudu povinného je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí a k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o výkon rozhodnutí pro vymožení výživného nezletilého dítěte.

(4) Namísto obecného soudu povinného a soudu uvedeného v odstavci 3 je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud,

a) v jehož obvodu je podnik (část podniku), jde-li o výkon rozhodnutí postižením podniku;

b) v jehož obvodu je nemovitost, týká-li se výkon rozhodnutí nemovitosti, není-li dána příslušnost podle písmena a).

(5) Soud příslušný podle odstavce 3 může po pravomocném nařízení výkonu rozhodnutí ze závažných důvodů přenést svou místní příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

§ 253 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí soud nařídí zpravidla bez slyšení povinného. Případným slyšením povinného nesmí být zmařen účel výkonu rozhodnutí.

(2) Soud nařídí jednání, jen považuje-li to za nutné nebo stanoví-li to zákon.

§ 254 [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí se užije ustanovení předcházejících částí, není-li v této části uvedeno jinak. Rozhoduje se však vždy usnesením.

(2) Při výkonu rozhodnutí nelze přerušit řízení z důvodů uvedených v části třetí tohoto zákona a prominout zmeškání lhůty. Nelze také podat žalobu na obnovu výkonu rozhodnutí; žalobu pro zmatečnost lze podat pouze z důvodu uvedeného v § 229 odst. 4.

(3) Při výkonu rozhodnutí soud poskytuje účastníkům, jakož i dalším osobám, kterých se výkon rozhodnutí týká, poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

(4) V usnesení, jímž soud nařizuje výkon rozhodnutí, se uvede poučení o tom, že nebudou-li v odvolání uvedeny žádné skutečnosti rozhodné pro nařízení výkonu rozhodnutí, odvolací soud odvolání odmítne.

(5) V odvolání lze uvádět nové skutečnosti a důkazy. Proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí lze namítat jen ty skutečnosti, jež jsou pro nařízení výkonu rozhodnutí rozhodné; k ostatním odvolací soud nepřihlédne a odvolání obsahující jen takové důvody odmítne.

(6) V odvolání lze uvádět nové skutečnosti a důkazy.

(7) Není-li v této části uvedeno jinak, při rozhodování o odvolání podanému proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, o návrhu na odklad provedení výkonu rozhodnutí, o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. a) až f), ve věcech výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí (§ 272 až 273a), o ceně prodávané nemovitosti (§ 336a) nebo podniku (§ 338n) a o nařízení dražebního jednání (§ 336b a 338o), lze rozhodnutí soudu prvního stupně zrušit jen podle § 219a odst. 1. Šetření nebo dokazování, která jsou potřebná pro potvrzení nebo změnu usnesení soudu prvního stupně, provede odvolací soud buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně anebo dožádaného soudu.

(8) K projednání odvolání není třeba nařizovat jednání také tehdy, jestliže se v odvolacím řízení neprovádí šetření nebo dokazování nebo jestliže soud prvního stupně rozhodl v souladu se zákonem bez nařízení jednání; to neplatí, bylo-li odvolání podáno proti usnesení soudu prvního stupně vydanému ve věci zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. g) a h).

Účastníci řízení

§ 255 [Komentář]

(1) Účastníky řízení jsou při výkonu rozhodnutí oprávněný a povinný.

(2) Jsou-li nařízeným výkonem rozhodnutí postiženy majetkové hodnoty nebo práva patřící do společného jmění manželů, je účastníkem řízení, pokud jde o tyto majetkové hodnoty, i manžel povinného.

(3) Manžel povinného je účastníkem řízení také tehdy, jsou-li k vydobytí závazku, který patří do společného jmění manželů, nařízeným výkonem rozhodnutí postiženy majetkové hodnoty manžela povinného (§ 262a odst. 3).

§ 256 [Komentář]

(1) Proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, nebo ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označen jako oprávněný, lze nařídit a provést výkon rozhodnutí, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo právo z rozhodnutí.

(2) Přejedání povinnosti nebo práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem,⁷⁶⁾ pokud nevyplývá přímo z právního předpisu.

Způsoby výkonu rozhodnutí

§ 257 [Komentář]

Nařídit a provést výkon rozhodnutí lze jen způsoby uvedenými v tomto zákoně.

§ 258 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky lze provést srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, správou nemovitosti, prodejem movitých věcí a nemovitostí, postižením podniku a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem.

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí

povahou uložené povinnosti. Lze jej provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů.

(3) Výkon rozhodnutí prodejem zástavy lze pro zajištěnou pohledávku provést prodejem zastavených movitých a nemovitých věcí, věcí hromadných, souborů věcí a bytů nebo nebytových prostorů ve vlastnictví podle zvláštního zákona, příkázáním zastavené peněžité pohledávky a postižením zastavených jiných majetkových práv.

Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí

§ 259 [Komentář]

Požádá-li o to oprávněný před podáním návrhu na výkon rozhodnutí nebo při podání tohoto návrhu a považuje-li to předseda senátu za účelné, předvolá povinného a vyzve ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá rozhodnutí.

§ 260 [Komentář]

(1) Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování bydliště toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost. Soud přitom postupuje v součinnosti s jinými státními orgány.

(2) Na žádost účastníka, kterému rozhodnutí přiznává právo na zaplacení peněžité částky, dotáže se soud toho, komu je zaplacení peněžité částky uloženo, zda a od koho pobírá mzdu nebo jiný pravidelný příjem, popřípadě u které banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva⁷⁷⁾, instituce elektronických peněz, zahraniční instituce elektronických peněz, vydavatele elektronických peněz malého rozsahu, platební instituce, zahraniční platební instituce nebo poskytovatele platebních služeb malého rozsahu (dále jen „peněžní ústav“) má své účty a jaká jsou čísla těchto účtů nebo jiné jedinečné identifikátory^{77a)}.

(3) Dotázaný je povinen odpovědět soudu do jednoho týdne od doručení dotazu. Nesplní-li tuto povinnost nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může mu soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).

Prohlášení o majetku

§ 260a [Komentář]

(1) Kdo má vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může soudu před podáním návrhu na výkon rozhodnutí navrhnout, aby předvolal povinného a vyzval ho k prohlášení o majetku.

(2) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu nebo jsou-li povinným obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnická osoba, označí oprávněný podle možnosti osoby, které je třeba předvolat (§ 260c).

§ 260b [Komentář]

(1) Soud návrhu na prohlášení o majetku vyhoví jen tehdy, připojí-li oprávněný k návrhu listiny osvědčující, že jeho pohledávka nebyla nebo nemohla být ani s pomocí soudu podle § 260 uspokojena výkonem rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, a stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti, nebo jinou listinu potřebnou k nařízení výkonu rozhodnutí; stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

(2) Návrhu na prohlášení majetku nelze vyhovět,

a) probíhá-li insolvenční řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek povinného^{53c)} a po dobu trvání účinků moratoria na majetek povinného,

b) byla-li u povinného zavedena nucená správa podle zvláštního zákona.

§ 260c [Komentář]

(1) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, soud místo povinného předvolá jeho zákonného zástupce.

(2) Je-li povinným obec nebo vyšší územně samosprávný celek, soud předvolá toho, komu přísluší podle zvláštního zákona je zastupovat navenek.

(3) Je-li povinnou právnická osoba, soud předvolá toho, kdo je jejím statutárním orgánem; vykonává-li působnost statutárního orgánu více osob vedle sebe, předvolá soud kteroukoliv z nich. Jestliže statutární orgán tvoří více osob, soud předvolá jeho předsedu; není-li to dobře možné, lze předvolat každého člena tohoto orgánu, který je oprávněn jednat jménem právnické osoby. U právnické osoby v likvidaci soud předvolá likvidátora.

(4) Ten, kdo byl k prohlášení o majetku předvolán, je povinen se dostavit k soudu osobně.

§ 260d [Komentář]

(1) Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat účel výsledku a poučení o následcích, jestliže prohlášení bude odmítnuto nebo jestliže v něm budou uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje.⁷⁸⁾ Považuje-li to soud za účelné, vyzve povinného, jeho zákonného zástupce nebo osobu činící prohlášení za obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnickou osobu (dále jen "předvolaný"), aby předložil seznam majetku povinného obsahující údaje uvedené v § 260e odst. 2, popřípadě též listiny dokládající tento majetek.

(2) Předvolání se doručuje předvolanému do vlastních rukou. Předvolání musí být doručeno nejméně deset dnů přede dnem konání výsledku.

(3) Jestliže se ten, kdo byl k soudu řádně předvolán, nedostaví bez včasné a důvodné omluvy, bude k soudu předveden; o tom musí být předvolaný poučen.

§ 260e [Komentář]

(1) Před zahájením výsledku soud předvolaného vyzve, aby uvedl úplné a pravdivé údaje o majetku povinného, a znovu ho poučí o následcích nesplnění této povinnosti a o následcích odepření prohlášení.⁷⁸⁾

(2) V prohlášení o majetku je předvolaný povinen uvést

a) plátce mzdy nebo jiného příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši tohoto nároku,

b) peněžní ústavy, u nichž má účty, výši pohledávek a čísla účtů nebo jiné jedinečné identifikátory^{77a)},

c) dlužníky, u nichž má jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek,

d) osoby, vůči nimž má jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu (§ 320),

e) movité věci (spoluvlastnický podíl na nich) povinného a kde, popřípadě u koho se nacházejí; totéž platí o listinách uvedených v § 334 a o cenných papírech uvedených v § 334a,

- f) nemovitosti (spoluvlastnický podíl na nich) povinného,
- g) podnik povinného a jeho části a kde se nachází.

(3) O prohlášení o majetku podle odstavce 2 soud sepíše protokol; seznam majetku, který předloží předvolaný, tvoří přílohu protokolu, jestliže předvolaný prohlásí, že obsahuje úplné a pravdivé údaje, nebo jestliže tento seznam do protokolu doplní. V protokolu se dále uvede obsah poučení poskytnutého soudem (odstavec 1) a výslovné prohlášení předvolaného o tom, že v prohlášení uvedl jen úplné a pravdivé údaje o majetku povinného. Protokol podepíše soudce, zapisovatel a předvolaný.

(4) Úkony soudu podle tohoto ustanovení může učinit jen soudce.

§ 260f [Komentář]

(1) O výsledku předvolaného soud vyrozumí oprávněného; oprávněný může předvolanému klást otázky jen se souhlasem soudu.

(2) Každý, kdo má vůči povinnému vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může nahlížet do spisu o prohlášení majetku povinného a činit si z něho výpisy a opisy.

§ 260g [Komentář]

(1) Soud upustí od prohlášení o majetku, jestliže povinný ještě před zahájením výsledku prokáže, že pohledávku oprávněného splnil (uspokojil), nebo jestliže oprávněný vzal ještě před zahájením výsledku svůj návrh zpět.

(2) Prohlásí-li oprávněný v průběhu výsledku, že netrvá na tom, aby předvolaný uváděl další majetek povinného, soud ve výsledku předvolaného dále nepokračuje; v protokolu uvede jen ten majetek povinného, který předvolaný uvedl do prohlášení oprávněného.

(3) Učinil-li povinný prohlášení o svém majetku v době 6 měsíců před podáním návrhu (§ 260a odst. 1), soud vyzve povinného k novému prohlášení jen tehdy, jestliže vyjde najevo, že se majetkové poměry povinného změnily; to neplatí, jestliže byl výsledek předvolaného skončen podle odstavce 2.

§ 260h [Komentář]

Právní úkony povinného týkající se jeho majetku, které učinil poté, co bylo předvolanému doručeno předvolání k prohlášení o majetku (§ 260d), jsou vůči oprávněnému neúčinné.

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 261 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen na návrh oprávněného. V návrhu na výkon rozhodnutí uvede oprávněný rodné číslo povinného, je-li mu známo. V návrhu na výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky uvede oprávněný, jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden. Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, označí v návrhu toho, vůči komu má povinný nárok na mzdu (plátce mzdy). Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, označí v návrhu peněžní ústav a číslo účtu nebo jiný jedinečný identifikátor^{77a)}, z něhož má být pohledávka odepsána; označí-li oprávněný více účtů povinného u téhož peněžního ústavu, uvede také pořadí, v jakém z nich má být pohledávka odepsána. Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky, označí v návrhu osobu, vůči které má povinný pohledávku (dlužník povinného), a uvede důvod pohledávky.

(2) K návrhu na výkon rozhodnutí je třeba připojit stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti. Potvrzením o vykonatelnosti opatří rozhodnutí soud, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně. Stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh na výkon rozhodnutí podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

(3) Podá-li oprávněný návrh na výkon rozhodnutí u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně, potvrdí tento soud vykonatelnost rozhodnutí přímo na návrhu, a není-li sám příslušný k výkonu rozhodnutí, postoupí návrh příslušnému soudu.

(4) Rozhodnutí Rady, Komise nebo Soudního dvora Evropských společenství (dále jen "rozhodnutí orgánů Evropských společenství") ukládající povinnost k peněžitému plnění opatří v souladu s právními předpisy Evropských společenství^{78a)} doložkou o jeho vykonatelnosti orgán, který určí vláda nařízením.

§ 261a [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

(2) Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(3) Má-li podle rozhodnutí splnit povinnost více povinných a jde-li o dělitelné plnění, platí, že povinnosti, nestanoví-li rozhodnutí jinak, jsou zavázáni splnit všichni povinní rovným dílem.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 neplatí, jde-li o usnesení o nařízení prodeje zástavy. Výkon tohoto rozhodnutí lze nařídit tehdy, obsahuje-li označení oprávněné a povinné osoby, zástavy a výši zajištěné pohledávky a jejího příslušenství.

§ 262 [Komentář]

(1) Jestliže je to, co ukládá rozhodnutí povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněného, lze nařídit výkon rozhodnutí, jen prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 je třeba k potvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem,⁷⁶⁾ z níž je patrné, že se splnila podmínka nebo že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit.

§ 262a [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí na majetek patřící do společného jmění manželů lze nařídit také tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů. Za majetek patřící do společného jmění povinného a jeho manžela se pro účely nařízení výkonu rozhodnutí považuje také majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že byl smlouvou zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů nebo že byl smlouvou vyhrazen vznik společného jmění ke dni zániku manželství.⁷⁹⁾

(2) Při výkonu rozhodnutí se nepřihlíží ke smlouvě, kterou byl zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů o majetek, který patřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky. Totéž platí, byl-li zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů smlouvou rozšířen o majetek povinného, který nepatřil do společného jmění v době vzniku

vymáhané pohledávky.

(3) Výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo jiného příjmu manžela povinného, příkázáním pohledávky manžela povinného z účtu u peněžního ústavu, příkázáním jiné peněžité pohledávky manžela povinného nebo postižením jiných majetkových práv manžela povinného lze nařídit tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který patří do společného jmění manželů. Ustanovení hlavy druhé a třetí se použije přiměřeně.

§ 263 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení.

(2) Navrhne-li oprávněný k vydobytí své peněžité pohledávky výkon rozhodnutí několika způsoby zároveň, ačkoli by k jejímu uspokojení zřejmě stačil pouze některý z nich, nařídí soud výkon rozhodnutí jen tím způsobem, který stačí k uspokojení pohledávky oprávněného.

(3) Jestliže je vykonáváno rozhodnutí, ve kterém bylo oprávněnému přiznáno právo na opětuující se dávky a jestliže výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nestačí k úhradě těchto dávek, lze výkon rozhodnutí nařídit jiným způsobem výkonu rozhodnutí v rozsahu součtu těchto plnění, a jde-li o dávky na dobu neurčitou, pak v rozsahu do pětinasobku ročního plnění. Oprávněnému soud dávky vyplácí, jakmile se stanou splatnými.

§ 264 [Komentář]

(1) Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny předmětu, z něhož má být uspokojení této pohledávky dosaženo, může soud nařídit, a to po slyšení oprávněného, výkon rozhodnutí jiným vhodným způsobem.

(2) Soud zamítne návrh na výkon rozhodnutí, jestliže je již z návrhu zřejmé, že by výtěžek, kterého by se dosáhlo, nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí.

Provedení výkonu rozhodnutí

§ 265 [Komentář]

(1) Po nařízení výkonu rozhodnutí se postará soud o jeho provedení.

(2) Výkon rozhodnutí na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.

(3) Jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí může činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), stanoví-li tak zákon nebo zvláštní právní předpisy, nebo pověří-li ho tím předseda senátu; při své činnosti se řídí pokyny předsedy senátu. Upustit od dalšího provádění výkonu rozhodnutí bez příkazu předsedy senátu může vykonavatel jen tehdy, když s tím souhlasí oprávněný anebo splní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá rozhodnutí.

(4) Je-li třeba, aby vykonavatel v souvislosti s úkony provedení výkonu rozhodnutí podal žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení u soudu nebo jiného orgánu, učiní tak jménem státu.

§ 266 [Komentář]

(1) Na návrh může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, jestliže se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem

výkonu rozhodnutí vážně poškozen.

(2) I bez návrhu povinného může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, lze-li očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven (§ 268).

§ 267 [Komentář]

(1) Právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze uplatnit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí v řízení podle třetí části tohoto zákona.

(2) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje, byl-li nařízeným výkonem rozhodnutí postižen majetek patřící do společného jmění manželů nebo který se považuje za součást společného jmění manželů (§ 262a odst. 1), avšak vymáhaný závazek vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů při používání majetku, který

a) podle smlouvy o zúžení zákonem stanoveného rozsahu společného jmění manželů nebo podle smlouvy o vyhrazení vzniku společného jmění ke dni zániku manželství⁷⁹⁾ nepatřil do společného jmění manželů, a oprávněnému byl v době vzniku vymáhané pohledávky znám obsah smlouvy,

b) náležel výhradně povinnému proto, že jej nabyl před manželstvím, dědictvím, darem, za majetek náležející do jeho výlučného majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží podle své povahy jen jeho osobní potřebě.

(3) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje, byl-li nařízeným výkonem rozhodnutí postižen majetek náležející výhradně manželu povinného proto, že jej nabyl před manželstvím, dědictvím, darem, za majetek náležející do jeho výlučného majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží podle své povahy jen jeho osobní potřebě.

§ 267a [Komentář]

(1) Návrhem podle třetí části je třeba uplatnit vůči věřiteli popření pravosti, výše, skupiny nebo pořadí některé z pohledávek přihlášených k rozvrhu výtěžku nebo jinak uspokojovaných při výkonu rozhodnutí tam, kde byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky nebo jiných práv anebo prodejem movitých věcí, správou nebo prodejem nemovitostí nebo postižením podniku. Nejde-li o věc patřící do pravomoci soudu (§ 7 odst. 1), rozhodne o pravosti nebo výši pohledávky příslušný správní nebo jiný orgán.

(2) Rozhodnutí o návrhu podle odstavce 1 je účinné proti všem oprávněným, proti jiným věřitelům povinného, kteří se účastní řízení o výkon rozhodnutí, a proti povinnému.

§ 267b

Výkonu rozhodnutí na majetek platební instituce, zahraniční platební instituce, poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, zahraničního poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz, zahraniční instituce elektronických peněz, vydavatele elektronických peněz malého rozsahu nebo zahraničního vydavatele elektronických peněz malého rozsahu nepodléhají peněžní prostředky, které uživatelé platebních služeb těmto osobám svěřili k provedení platební transakce, ani peněžní prostředky, proti jejichž přijetí byly vydány elektronické peníze, ani aktiva, jež tyto osoby za tyto peněžní prostředky nabyly^{79a)}.

Zastavení výkonu rozhodnutí

§ 268 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže

- a) byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným;
- b) rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným;
- c) zastavení výkonu rozhodnutí navrhl ten, kdo navrhl jeho nařízení;
- d) výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou z něho podle § 321 a 322 vyloučeny;
- e) průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů;
- f) bylo pravomocně rozhodnuto, že výkon rozhodnutí postihuje majetek, k němuž má někdo právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (§ 267);
- g) po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané, ledaže byl tento výkon rozhodnutí již proveden; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku;
- h) výkon rozhodnutí je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

(2) Výkon rozhodnutí bude zastaven též tehdy, jestliže povinný provedl z vymáhané peněžité pohledávky oprávněného srážku stanovenou zvláštními předpisy^{35a)} a odvedl tuto srážku příslušnému orgánu, a to v rozsahu, v jakém byl povinen tuto srážku provést.

(3) Výkon rozhodnutí prodejem zástavy bude zastaven také tehdy, jestliže zaniklo zástavní právo.

(4) Týká-li se nařízeného výkonu rozhodnutí některý z důvodů zastavení jen zčásti nebo byl-li výkon rozhodnutí nařízen v rozsahu širším, než jaký stačí k uspokojení oprávněného, bude výkon rozhodnutí zastaven částečně.

§ 269 [Komentář]

(1) Nařízený výkon rozhodnutí zastaví soud na návrh nebo i bez návrhu.

(2) V případech uvedených v § 268 odst. 1 písm. g) a h) se rozhoduje zpravidla po předchozím jednání.

(3) Jako důvod zastavení výkonu rozhodnutí nelze uplatňovat, že se změnila okolnosti rozhodné pro výši a trvání dávek nebo splátek (§ 163 odst. 1).

Náklady výkonu rozhodnutí

§ 270 [Komentář]

(1) Spolu s nařízením výkonu rozhodnutí uloží soud i povinnost k náhradě nákladů výkonu rozhodnutí, aniž stanoví lhůtu k jejich zaplacení. Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje i na tyto náklady.

(2) Oprávněný má nárok na náhradu všech účelných nákladů výkonu rozhodnutí.

(3) Náklady provedení výkonu rozhodnutí platí stát. Stát má ve věcech výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí proti povinnému právo na náhradu odměny mediátora za první setkání, kterou platil, pokud u povinného nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

Oprávněnému, u něhož nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může soud uložit, aby složil zálohu na náklady provedení výkonu rozhodnutí; jinak soud výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Pro náhradu nákladů výkonu rozhodnutí použije se i ustanovení § 147 až 150.

§ 271 [Komentář]

Dojde-li k zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí, rozhodne soud o náhradě nákladů, které účastníkům prováděním výkonu rozhodnutí vznikly, podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo. Může také zrušit dosud vydaná rozhodnutí o nákladech výkonu, popřípadě uložit oprávněnému, aby vrátil, co mu povinný na náklady výkonu rozhodnutí již zaplatil.

Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

§ 272 [Komentář]

(1) Ustanovení § 252 až 269 se nepoužije, jde-li o výkon rozhodnutí nebo schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravu styku s nimi anebo o výkon rozhodnutí o navrácení dítěte; o účastnících platí ustanovení § 94 odst. 1 věta první.

(2) Shledá-li soud zvláštní důvody, nebo nebyl-li ten, kdo neplní soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, v rozhodnutí nebo dohodě poučen o následcích neplnění stanovených povinností, vyzve jej, aby soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu plnil, a poučí jej o možnosti výkonu rozhodnutí ukládáním pokut nebo odnětím dítěte.

(3) Soud může požádat též příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, aby vedl povinného k dobrovolnému plnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, aniž by bylo třeba nařizovat výkon rozhodnutí.

§ 273 [Komentář]

(1) Soud nařídí výkon rozhodnutí uložením pokuty proti tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí, popřípadě o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte. Výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídít opětovně, jen je-li to účelné; výše jednotlivé pokuty nesmí přesahovat 50 000 Kč. Pokuty připadají státu a soud eviduje částku vymožených pokut.

(2) Je-li to účelné, může soud

a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí, popřípadě o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, nařídít první setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin,

b) nejsou-li dány podmínky pro změnu rozhodnutí podle § 163 odst. 2, stanovit plán navykacího režimu (dále jen „plán“), je-li to v zájmu dítěte. Plán se stanoví tak, aby byl umožněn postupný kontakt dítěte s osobou oprávněnou ke styku s ním. Soud zpravidla před stanovením plánu opatří odborné vyjádření o vhodnosti, obsahu, rozsahu a době trvání. Výkonem kontroly plnění plánu soud pověří vhodnou osobu nebo zařízení, neprovádí-li soud výkon kontroly přímo. Shledá-li soud porušování plánu některým z účastníků řízení, které má vliv na účel navykacího režimu, nebo dospěje-li k závěru, že navykací režim neplní svůj účel, plán zruší a přistoupí k výkonu rozhodnutí podle odstavce 3.

(3) Zůstane-li postup soudu podle odstavců 1 a 2 bezvýsledný, nařídí soud výkon

rozhodnutí odnětím dítěte proti tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navraceno, anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu.

(4) Na návrh zákonného zástupce nebo opatrovníka nezletilého dítěte lze na základě rozhodnutí soudu čerpat peněžní prostředky k náhradě vynaložených a prokázaných nákladů, slouží-li k uspokojení nezbytných potřeb dítěte, a to do výše částky vymožených pokut, které jsou evidovány podle odstavce 1. Soud čerpání peněžních prostředků zástupci nezletilého dítěte nepřizná v případech, v nichž ten, kterému bylo uloženo plnit soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, toto rozhodnutí nebo dohodu dobrovolně neplní.

(5) Nařízení výkonu rozhodnutí podle odstavce 3 je závazné pro každého. Soud jej provede v součinnosti s příslušnými státními orgány.

(6) Vyžaduje-li to provedení výkonu rozhodnutí odnětím dítěte, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit prohlídku bytu a jiných místností povinného nebo jiné osoby, jestliže je možné předpokládat, že se v nich dítě nachází; za tím účelem je oprávněn zjednat si přístup do bytu a jiné místnosti povinného nebo jiné osoby. Osoby podle věty první jsou povinny tento přístup umožnit.

(7) K výkonu soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte je příslušný soud uvedený v § 88 písm. c); jde-li o výkon rozhodnutí k navrácení dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu^{62g)}, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{62h)}, je příslušný soud uvedený v § 88 písm. p).

§ 273a [Komentář]

(1) Nařídil-li soud předběžným opatřením, aby nezletilé dítě bylo předáno do vhodného prostředí (§ 76a), zajistí současně jeho bezodkladný výkon.

(2) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud v součinnosti s příslušnými státními orgány nezletilé dítě předá do vhodného prostředí; jestliže je dítě u jiné osoby nebo v zařízení, bude jim za účelem umístění do vhodného prostředí odňato. Ustanovení § 272 odst. 2 a 3 a § 273 odst. 1 až 5 a 7 se nepoužijí.

(3) Příslušným k výkonu tohoto rozhodnutí je soud, který nařídil předběžné opatření. Ustanovení § 76a odst. 3 platí obdobně.

§ 273b [Komentář]

Výkon rozhodnutí o vykazání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným

(1) Nařídil-li soud předběžné opatření podle § 76b odst. 1, výkon tohoto rozhodnutí zajistí bezodkladně vždy soud prvního stupně.

(2) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud v součinnosti s příslušnými státními orgány vykáže povinného ze společného obydlí, odebere mu všechny klíče od společného obydlí, které povinný drží, a popřípadě mu zakáže setkávat se s označenou osobou nebo ji jinak kontaktovat. Soud zároveň poskytne povinnému příležitost, aby si bezprostředně při výkonu rozhodnutí vyzvedl ze společného obydlí své osobní cennosti a osobní dokumenty, jakož i věci, které slouží jeho osobní potřebě; během trvání předběžného opatření podle § 76b pak povinnému umožní vyzvednout i věci nezbytné k výkonu jeho podnikatelské činnosti nebo výkonu povolání, případně věci nezbytné z jiného vážného důvodu.

(3) Při provedení výkonu rozhodnutí soud povinného rovněž vyzve, aby soudu sdělil adresu, na kterou mu bude možné po dobu trvání předběžného opatření doručovat písemnosti, nebo aby si zvolil zástupce pro doručování písemnosti, a upozorní ho, že písemnosti mu budou doručovány uložení u soudu, jestliže výzvě ve stanovené lhůtě nevyhoví. Soud povinného současně upozorní na následky neplnění povinností stanovených v předběžném opatření podle § 76b.

(4) Není-li povinný při výkonu rozhodnutí přítomen, poskytne mu soud na jeho žádost během lhůty uvedené v § 76b odst. 4 příležitost, aby si ze společného obydlí vyzvedl věci uvedené v odstavci 2. O tomto právu soud povinného vyrozumí oznámením zanechaným na dveřích společného obydlí.

(5) Poruší-li povinný po provedení výkonu rozhodnutí podle odstavce 2 povinnost nevstupovat do společného obydlí a nezdržovat se v něm, soud kdykoliv a bezodkladně na návrh oprávněného provede opětovný výkon rozhodnutí vykázáním povinného ze společného obydlí.

(6) Poruší-li povinný povinnost nevstupovat do bezprostředního okolí společného obydlí nebo oprávněného a nezdržovat se v něm, nebo povinnost zdržet se setkávání s oprávněným, anebo zdržet se nežádoucího sledování a obtěžování oprávněného jakýmkoli způsobem, soud nařídí na návrh oprávněného výkon rozhodnutí podle § 351.

(7) Příslušným k výkonu rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 je soud, který nařídil předběžné opatření.

Použití ustanovení o výkonu rozhodnutí

§ 274 [Komentář]

(1) Ustanovení § 251 až 271 se použije s výjimkou § 261a odst. 2 a 3 i na výkon

- a) vykonatelných rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznávají právo nebo postihují majetek;
- b) vykonatelných rozhodnutí soudů ve správním soudnictví;
- c) vykonatelných rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválených;
- d) vykonatelných rozhodnutí státních notářství a dohod jimi schválených;
- e) notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti sepsaných podle zvláštního zákona; 80)
- f) vykonatelných rozhodnutí a jiných exekučních titulů orgánů veřejné moci;
- g) rozhodnutí orgánů Evropských společenství; 78a)
- h) jiných vykonatelných rozhodnutí, schválených smírů a listin, jejichž soudní výkon připouští zákon.

(2) Ustanovení § 337 až 337h se použijí i pro potřeby rozvrhového řízení o výtěžku z daňové exekuce^{80a)} prováděného na základě návrhu správce daně.

§ 275 [Komentář]

(1) Potvrzením o vykonatelnosti opatření rozhodnutí, popřípadě jiný exekuční titul ten orgán, který je vydal, u smírů a dohod pak ten orgán, který je schválil.

(2) Soud je však vždy oprávněn před nařízením výkonu rozhodnutí přezkoumávat

správnost potvrzení o vykonatelnosti všech titulů pro výkon rozhodnutí.

(3) Před zastavením výkonu rozhodnutí soud v případech uvedených v § 274 zpravidla si vyžádá vyjádření orgánu, který vydal rozhodnutí, popřípadě jiný exekuční titul, anebo který schválil smír nebo dohodu, o jejichž výkon jde.

Hlava druhá

Srážky ze mzdy

Rozsah srážek

§ 276 [Komentář]

Srážky ze mzdy lze provádět jen do výše výkonem rozhodnutí vymáhané pohledávky s příslušenstvím.

§ 277 [Komentář]

(1) Srážky se provádějí z čisté mzdy, která se vypočte tak, že se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů fyzických osob srážená z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, pojistné na důchodové spoření, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění (dále jen "srážené částky"). Srážené částky se vypočtou podle podmínek a sazeb platných pro povinného v měsíci, za který se čistá mzda zjišťuje.

(2) Do čisté mzdy se započítávají i čisté odměny za vedlejší činnost, kterou zaměstnanec vykonává u toho, u koho je v pracovním poměru. Nezapočítávají se však do ní částky poskytované na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem, a to zejména při pracovních cestách.

§ 278 [Komentář]

Povinnému nesmí být sražena z měsíční mzdy základní částka; způsoby jejího výpočtu stanoví nařízením vláda České republiky (dále jen „nezabavitelná částka“).

§ 279 [Komentář]

(1) Z čisté mzdy, která zbývá po odečtení nezabavitelné částky a která se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách, lze srazit k vydobytí pohledávky oprávněného jen jednu třetinu. Pro přednostní pohledávky uvedené v odstavci 2 se srážejí dvě třetiny. Přednostní pohledávky se uspokojují nejprve z druhé třetiny a teprve, nestačí-li tato třetina k jejich úhradě, uspokojují se spolu s ostatními pohledávkami z první třetiny.

(2) Přednostními pohledávkami jsou

- a) pohledávky výživného,
- b) pohledávky náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví,
- c) pohledávky náhrady škody způsobené úmyslnými trestnými činy,
- d) pohledávky daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění,
- e) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení,

f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,

g) pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče,

h) pohledávky náhrady přeplatků na podpoře v nezaměstnanosti a podpoře při rekvalifikaci,

i) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách státní sociální podpory,

j) pohledávky regresní náhrady podle zákona o nemocenském pojištění,

k) pohledávky náhrady mzdy, platu nebo odměny a sníženého platu nebo snížené odměny, poskytované v období prvních 14 kalendářních dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény.

(3) Vláda České republiky stanoví nařízením částku, nad kterou se srazí zbytek čisté mzdy vypočtené podle odstavce 1 věty první bez omezení. Takto zjištěná plně zabavitelná část zbytku čisté mzdy se připočte ke druhé třetině zbytku čisté mzdy v rozsahu, který je potřebný k uspokojení přednostních pohledávek; zbývající část se připočte k první třetině.

§ 280 [Komentář]

(1) Jsou-li srážky ze mzdy prováděny k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky z první třetiny zbytku čisté mzdy podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní.

(2) Dochází-li podle § 279 odst. 1 ke srážkám z druhé třetiny zbytku čisté mzdy, uspokojí se z ní bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí (odstavec 3) ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

(3) Pořadí pohledávek se řídí dnem, kdy bylo plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně.

§ 281 [Komentář]

Provádět srážky ze mzdy ve větším rozsahu, než dovolují ustanovení tohoto zákona, je nepřípustné, a to i když s tím povinný souhlasí.

Nařízení a provádění srážek

§ 282 [Komentář]

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí přikáže soud plátcí mzdy, aby po tom, kdy mu bude nařízení výkonu doručeno, prováděl ze mzdy povinného stanovené srážky a nevyplácel sražené částky povinnému.

(2) Soud doručí nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a plátcí mzdy. Povinnému a plátcí mzdy je doručí do vlastních rukou.

(3) Povinný ztrácí dnem, kdy je plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí nebo

usnesení obsahující vyznění o nařízení výkonu rozhodnutí (§ 294 odst. 3), právo na vyplacení té části mzdy, která odpovídá stanovené výši srážek.

§ 283 [Komentář]

Jakmile nabude nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyzní soud o tom plátce mzdy, který je pak povinen vyplácet oprávněnému částky sražené ze mzdy povinného.

§ 284 [Komentář]

(1) Plátce mzdy přestane provádět srážky, jakmile je pohledávka oprávněného uspokojena (§ 276).

(2) Jestliže je vykonáváno rozhodnutí, ve kterém bylo oprávněnému přiznáno právo na opětnou dávku, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na dávky, které se stanou splatnými teprve v budoucnu. Totéž platí, bylo-li v rozhodnutí povinnému uloženo zaplatit peněžitou částku ve splátkách.

(3) Dojde-li během výkonu rozhodnutí k takové změně rozsudku podle § 163, která záleží ve zvýšení výživného, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na všechny částky zvýšeného výživného; zvýšené výživné má stejné pořadí jako zbytek pohledávky.

§ 285 [Komentář]

(1) Vyplácí-li plátce mzdy měsíční mzdu nadvakrát (jako zálohu a vyúčtování), může přiměřené srážky provést povinnému již ze zálohy. Výplatu srážek oprávněnému provede však vždy až po uplynutí příslušného měsíce.

(2) Je-li nařízení výkonu rozhodnutí doručeno plátci mzdy až po tom, kdy již byla část měsíční mzdy povinnému vyplacena, nepřihlíží se k provedené výplatě a srážky se provedou tak, jakoby povinný měl za celý měsíc právo jen na mzdu, která mu ještě vyplacena nebyla.

§ 286 [Komentář]

Dochází-li k výplatě dlužné mzdy za několik měsíců najednou, je třeba vypočítat srážky za každý měsíc zvlášť.

§ 287 [Komentář]

(1) Dohodne-li se oprávněný s povinným, že se spokojí s nižšími srážkami, než stanoví § 277 až 280, a oznámí-li to oba soudu, vyzve soud plátce mzdy, aby srážel ze mzdy povinného měsíčně jen částku, se kterou se oprávněný spokojí, nepřesáhne-li tato částka v příslušném výplatním období přípustnou výši srážek podle tohoto zákona. Přesáhne-li ji, provede plátce mzdy v příslušném výplatním období srážky jen v rozsahu dovoleném ustanoveními § 277 až 280.

(2) Oprávněný může kdykoliv oznámit soudu, že svůj souhlas s prováděním nižších srážek podle odstavce 1 odvolává. Soud o tom vyzní povinnému a plátce mzdy.

(3) Výzva soudu k provádění nižších srážek pozbývá účinnosti dnem, kdy je plátci mzdy doručeno další nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného nebo vyznění soudu, že oprávněný odvolal svůj souhlas s prováděním nižších srážek. Od tohoto dne provádí plátce mzdy srážky podle dřívějšího nařízení výkonu rozhodnutí v plném rozsahu.

§ 288 [Komentář]

Požádá-li o to plátce mzdy, oprávněný nebo povinný, určí soud, jaká částka má být v

příslušném výplatním období ze mzdy povinného sražena, a je-li více oprávněných, kolik z ní případně na každého z nich.

Odklad a zastavení výkonu rozhodnutí

§ 289 [Komentář]

(1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 1, neprovádí plátce mzdy ze mzdy povinného srážky ode dne, kdy mu bylo doručeno usnesení o povolení odkladu, dokud mu nebude doručen příkaz soudu, aby se ve srážkách pokračovalo.

(2) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 2, provádí plátce mzdy srážky dále, ale nevyplácí je oprávněnému, dokud nebude odklad výkonu zrušen. Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, vyplatí plátce mzdy sražené částky povinnému.

§ 290 [Komentář]

(1) Soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.

(2) Na návrh povinného může soud zastavit nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, jestliže jsou srážky prováděny již jen pro běžné výživné a lze předpokládat, že povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci bude výživné plnit dále dobrovolně.

Výplata provedených srážek

§ 291 [Komentář]

(1) Sraženou částku vyplatí plátce mzdy přímo oprávněnému. Má-li však být z provedených srážek uspokojeno několik pohledávek, může plátce mzdy zaslat sraženou částku soudu, který ji rozvrhne mezi oprávněné a sám provede výplatu. Plátce mzdy je povinen zaslat sraženou částku soudu, jestliže mu to na žádost některého z oprávněných nařídí soud.

(2) Sraženou částku je plátce mzdy povinen oprávněnému vyplatit, i když sám má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by si jinak mohl započíst.

§ 292 [Komentář]

Jestliže plátce mzdy neprovede ze mzdy povinného srážky řádně a včas, provede-li je v menším než stanoveném rozsahu nebo nevyplatí-li srážky oprávněnému bez odkladu po tom, kdy mu bylo doručeno vyrozumění, že nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci nebo kdy dospěly další měsíční částky mzdy, může oprávněný uplatnit proti plátcovi mzdy u soudu právo na vyplacení částek, které měly být ze mzdy povinného sraženy.

Změna plátce mzdy

§ 293 [Komentář]

(1) Změní-li se po nařízení výkonu rozhodnutí plátce mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy.

(2) Za změnu plátce mzdy se považuje i vyplácení dávek podle zvláštního právního předpisu okresní správou sociálního zabezpečení. Pokud nový plátce mzdy obdržel od předchozího plátce mzdy podklady potřebné pro výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, ustanovení § 294 se nepoužije. Ustanovení § 295 se nepoužije.

(3) Povinnost provádět srážky vzniká novému plátcí mzdy již dnem, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy dozví, že byl soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce mzdy již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy mu je doručeno usnesení podle § 294 odst. 3. Pořadí, které získala pohledávka oprávněného podle § 280 odst. 3, zůstává jí zachováno i u nového plátce mzdy.

(4) Dochází-li ke změně plátce podle odstavce 2 v průběhu kalendářního měsíce, započte nezabavitelnou částku v plné výši, případně v nižší výši, nedosahuje-li mzda výše nezabavitelné částky, dosavadní plátce mzdy.

(5) Pokud mzda u dosavadního plátce mzdy nedosáhla výše nezabavitelné částky, nový plátce mzdy podle odstavce 2 započte na mzdu (dávky nemocenského pojištění) povinného v kalendářním měsíci částku ve výši rozdílu mezi tím, co započtl dosavadní plátce mzdy v kalendářním měsíci, a nezabavitelnou částkou. Dosavadní plátce mzdy je povinen tyto skutečnosti novému plátcí mzdy oznámit nejpozději na konci kalendářního měsíce, ve kterém dochází ke změně plátce mzdy.

§ 294 [Komentář]

(1) Ten, kdo přijímá zaměstnance do práce, je povinen vyžádat si od něho potvrzení vystavené tím, u koho naposledy pracoval, o tom, zda byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami z jeho mzdy, kterým soudem a v čí prospěch. Takové potvrzení je povinen každý zaměstnavatel vydat zaměstnanci, který u něho přestal pracovat; to obdobně platí pro plátce jiných příjmů (§ 299), z nichž byly prováděny srážky, jestliže bylo jejich provádění ukončeno, ačkoliv pohledávka není uspokojena.

(2) Zjistí-li ten, u koho povinný nastoupil nově do práce, že byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami z jeho mzdy, oznámí to bez odkladu soudu, který výkon nařídil.

(3) Soud tomu, u koho povinný nastoupil nově do práce, doručí do vlastních rukou usnesení, ve kterém ho vyzoomí o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, seznámí ho s dosavadním průběhem výkonu rozhodnutí, zejména s výší dosud provedených srážek, uvede, jak vysoká je pohledávka, pro kterou mají být srážky dále prováděny, a jaké je její pořadí; vyzve ho, aby ode dne, kdy mu bude usnesení podle tohoto odstavce doručeno, ve srážkách ze mzdy povinného pokračoval, a upozorní ho na všechny jeho povinnosti při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy.

§ 295 [Komentář]

(1) Přestal-li povinný pracovat u dosavadního plátce mzdy, musí to oznámit do jednoho týdne soudu, který nařídil výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy. Do jednoho týdne musí povinný soudu rovněž oznámit, že nastoupil práci u jiného plátce mzdy.

(2) Plátce mzdy musí oznámit soudu do jednoho týdne, že u něho přestal povinný pracovat. Zároveň zašle soudu vyúčtování srážek, které ze mzdy povinného provedl a vyplatil oprávněným, a oznámí soudu, pro které pohledávky byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy a jaké pořadí mají tyto pohledávky.

§ 296 [Komentář]

(1) Nesplní-li některý plátce mzdy povinnost uvedenou v § 294 odst. 1 a 2 nebo v § 295 odst. 2, může se oprávněný domáhat, aby mu plátce mzdy vyplatil částky, na které by měl právo, kdyby byl plátce mzdy uvedené povinnosti splnil.

(2) Za nesplnění povinností uvedených v § 294 a 295 může soud uložit povinnému i plátcí mzdy pořádkovou pokutu (§ 53).

Několik plátců mzdy

§ 297 [Komentář]

(1) Pobírá-li povinný mzdu od několika plátců mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí na všechny jeho mzdy.

(2) Srážky ze mzdy je každý plátce mzdy povinen provádět ode dne, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí.

(3) Nastupuje-li povinný do práce, aniž by přitom opouštěl dosavadního plátce mzdy, použije se obdobně ustanovení § 293, 294 a 296.

§ 298 [Komentář]

(1) Nařizuje-li soud provádění srážek ze mzdy několika plátcům mzdy, určí jim jednotlivě, jakou část nezabavitelné částky nemají srážet. Kdyby příjem povinného nedosahoval u některého plátce mzdy ani uvedené části nezabavitelné částky, je plátce mzdy povinen oznámit to soudu. Soud pak znovu určí, jakou část nezabavitelné částky má každý plátce mzdy srážet. Soud může též určit, zejména jsou-li prováděny srážky již jen pro běžné výživné, aby je prováděl pouze některý z plátců mzdy a aby ostatní v provádění srážek zatím nepokračovali.

(2) Provádí-li srážky několik plátců mzdy zároveň, zašlou srážky vždy soudu. Soud prověří, zda celkově sražená částka nepřevyšuje pohledávku oprávněného. Nepřevyšuje-li ji, vyplatí celou sraženou částku oprávněnému. Převyšuje-li ji, vyplatí soud ze sražené částky oprávněnému jen tolik, kolik odpovídá jeho pohledávce, a zbytek vrátí povinnému.

Srážky z jiných příjmů

§ 299 [Komentář]

(1) Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z platu, z odměny z dohody o pracovní činnosti, z odměny za pracovní nebo služební pohotovost, z odměny členů zastupitelstva územních samosprávných celků a z dávek státní sociální podpory a pěstounské péče, které nejsou vyplaceny jednorázově. Srážky se dále provádějí z příjmů, které povinnému nahrazují odměnu za práci nebo jsou poskytovány vedle ní, jimiž jsou

a) náhrada mzdy nebo platu,

b) nemocenské^{80b)},

c) peněžité pomoci v mateřství^{80b)},

d) důchody,

e) stipendia,

f) podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci,

g) odstupné, popřípadě obdobná plnění poskytnutá v souvislosti se skončením zaměstnání,

h) peněžité plnění věrnostní nebo stabilizační povahy poskytnutá v souvislosti se zaměstnáním,

i) úrazový příspěvek, úrazové vyrovnání a úrazová renta^{80c)}.

(2) Jde-li o výkon rozhodnutí srážkami z důchodu fyzické osoby, která z tohoto důchodu platí náklady za pobyt v ústavu sociální péče, nepodléhá výkonu rozhodnutí částka potřebná na úhradu pobytu a částka rovnající se výši kapesného v takovém ústavu. Výkon rozhodnutí ohledně dávek státní sociální podpory a pěstounské péče, které nejsou vyplaceny jednorázově, nelze provést příkázáním pohledávky.

§ 300

zrušen

§ 301 [Komentář]

Pokud se v ustanoveních o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy hovoří o plátcí mzdy, vztahují se příslušná ustanovení též na právnickou a fyzickou osobu, vůči kterým má povinný nárok na některé z příjmů uvedených v § 299.

§ 302 [Komentář]

(1) Má-li povinný vedle práva na mzdu i právo na jiný příjem, uvedený v § 299, postupuje se tak, jakoby šlo o několik mezd.

(2) Jestliže povinný po nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy získá místo mzdy nebo vedle ní právo na některý z příjmů uvedených v § 299, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na tento příjem.

Hlava třetí

Příkázání pohledávky

Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu

§ 303 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladového nebo jiného účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Ustanovení o příkázání pohledávky z účtu nelze použít, jestliže jde o vklady na vkladních knížkách a vkladních listech nebo o jiné formy vkladů (dále jen „vkladní knížka“).

(3) Výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu nelze nařídit ohledně pohledávky na účtu u peněžního ústavu, na němž jsou peněžní prostředky určené k vyplácení prostřednictvím karty sociálních systémů.

§ 304 [Komentář]

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. Nařídí-li soud výkon rozhodnutí na více účtů povinného, uvede v usnesení také pořadí, v jakém z nich bude vymáhaná pohledávka odesána.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu.

(3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.

§ 304a [Komentář]

(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.

(2) Peněžní prostředky uvedené v odstavci 1 peněžní ústav vyplatí povinnému, jestliže mu předloží své písemné prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny; podpis povinného na prohlášení musí být úředně ověřen.

(3) Výplatu peněžních prostředků povinnému peněžní ústav oznámí soudu. Povinný je povinen soudu vyplacení mezd (platů), náhrad mezd (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, svým zaměstnancům vyúčtovat, jestliže mu to soud uloží.

§ 304b

(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu^{80c}). Má-li u jednoho peněžního ústavu povinný více účtů, použije se věta první pouze u jednoho z těchto účtů.

(2) Peněžní prostředky podle odstavce 1 peněžní ústav vyplatí povinnému na jeho žádost nejvýše jednou. O tom musí být povinný při nařízení výkonu rozhodnutí poučen.

(3) Výplatu peněžních prostředků povinnému podle odstavce 1 oznámí peněžní ústav soudu, který nařídil výkon rozhodnutí.

§ 305 [Komentář]

O tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud vyzoomí oprávněného a peněžní ústav; peněžnímu ústavu vyzoomění doručí do vlastních rukou.

§ 306 [Komentář]

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na pohledávku povinného z účtu ve výši, v jaké byly na účtu peněžní prostředky v okamžiku, v němž bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i na pohledávku z účtu, která vznikla tím, že na účet došly peněžní prostředky dodatečně, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyzoomění podle § 305; povinnost peněžního ústavu provést opravné zúčtování podle zvláštního zákona⁸¹⁾ a ustanovení § 304a tím nejsou dotčeny.

(2) Provedením (§ 307, 308, § 309a odst. 1 a 3) výkon rozhodnutí zaniká.

§ 307 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. Byl-li výkon rozhodnutí nařízen na více účtů povinného, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí z jednotlivých účtů podle pořadí uvedeného v usnesení

o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyzoomění podle § 305; není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného.

(3) Nebyla-li podle odstavce 2 vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyzoomění podle § 305, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení.

(4) Odepsanou pohledávku z účtu povinného je peněžní ústav povinen oprávněnému vyplatit, i když má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by jinak mohl započíst.

(5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zprostí v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.

§ 308 [Komentář]

(1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí (§ 266) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyzoomění, že odklad byl zrušen.

(2) Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, zanikají dnem právní moci usnesení o zastavení výkonu povinnosti peněžního ústavu podle § 304 odst. 1 a účinky výkonu rozhodnutí uvedené v § 304 odst. 3, § 306 a 307; byl-li výkon rozhodnutí zastaven částečně, platí to obdobně o dotčené části pohledávky z účtu. O tom, že usnesení o zastavení (částečném zastavení) výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud peněžní ústav vyzoomí.

§ 309 [Komentář]

(1) Byl-li výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z téhož účtu nařízen k vydobytí více pohledávek, uspokojují se jednotlivé pohledávky podle svého pořadí.

(2) Pořadí pohledávek, pro něž byl nařízen výkon rozhodnutí, se řídí dnem, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; byla-li mu téhož dne doručena usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí. Nestačí-li pohledávka z účtu povinného k uspokojení všech vymáhaných pohledávek se stejným pořadím, uhradí se poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně.

§ 309a [Komentář]

(1) Byla-li pohledávka z účtu povinného zastavena podle zvláštního právního předpisu⁸²⁾ nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾ a mají-li tato práva dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí příkázáním těmito právy dotčené pohledávky z účtu, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže práva zanikla, aniž by byly peněžní prostředky z účtu na jejich základě zcela vybrány. V takovém případě peněžní ústav výkon rozhodnutí provede podle § 307 odst. 2 a 3, popřípadě v den, který následuje po té, co se o tomto zániku dozvěděl.

(2) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k nim nepřihlíží.

(3) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li těmito právy nedotčená část pohledávky z účtu, na niž se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 306 odst. 1), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně. Výkon rozhodnutí peněžní ústav provede obdobně podle § 307 odst. 3.

(4) Pro pořadí práv uvedených v odstavci 1 je rozhodující den jejich vzniku.

§ 310 [Komentář]

Předpisy vylučující nebo omezující použití pohledávek z účtu u peněžního ústavu k jinému než stanovenému účelu nejsou dotčeny ustanoveními o přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

§ 311 [Komentář]

Nepostupuje-li peněžní ústav tak, jak mu to ukládají ustanovení § 304 odst. 1 a § 307 až 309a, může se oprávněný domáhat, a to i tehdy, když už na účtu povinného není dostatek prostředků, aby mu peněžní ústav zaplatil částku, na kterou by měl právo, kdyby peněžní ústav postupoval správně.

Přikázání jiných peněžitých pohledávek

§ 312 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí přikázáním jiné peněžité pohledávky povinného než pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo nároku uvedeného v § 299 lze nařídit i v případě, že pohledávka povinného se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že povinnému budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat.

(2) Soud postupuje podle odstavce 1 i v případě, že plnění vyplývající ze smluvního vztahu, jehož je povinný účastníkem, je podmíněno nebo vázáno na dosažení věku nebo jiný běh času. Je-li to účelné, soud po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nahradí svým rozhodnutím prohlášení vůle povinného k výpovědi tohoto smluvního vztahu nebo k žádosti o plnění. Souhlas třetí osoby, je-li jím právní úkon podmíněn, je nahrazen usnesením o nařízení výkonu rozhodnutí. Úkony potřebné k uplatnění práva, které přísluší podle zvláštních právních předpisů povinnému, provádí místo povinného oprávněný.

(3) Výkon rozhodnutí postihuje pohledávku povinného do výše pohledávky oprávněného a jejího příslušenství, pro něž byl nařízen.

§ 313 [Komentář]

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby se svou pohledávkou jakkoli nakládal. Dlužníkovi povinného soud zakáže, aby od okamžiku, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí, povinnému jeho pohledávku vyplatil, provedl na ni započtení nebo s ní jinak nakládal.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a dlužníkovi povinného. Dlužníkovi povinného je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být doručeno dříve než dlužníkovi povinného.

(3) Povinný ztrácí právo na pohledávku okamžikem, kdy bylo dlužníkovi povinného

doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 314 [Komentář]

Jakmile nabude usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyrozumí o tom soud oprávněného a dlužníka povinného; dlužníku povinného soud doručí vyrozumění do vlastních rukou.

§ 314a [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že dlužník povinného po právní moci usnesení o nařízení výkonu vyplatí oprávněnému pohledávku v rozsahu, v jakém byla nařízením výkonu postižena.

(2) Dlužník povinného vyplatí pohledávku, jestliže je již splatná, oprávněnému v den, který následuje po doručení vyrozumění podle § 314; není-li pohledávka povinného v tento den dosud splatná, vyplatí ji oprávněnému, jakmile se stane splatnou.

(3) Výplatou oprávněnému se zproští dlužník povinného v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči povinnému.

§ 314b [Komentář]

(1) Je-li to účelné, soud namísto postupu podle § 314a nařídí prodej pohledávky v dražbě. Přitom postupuje obdobně podle § 328b, § 329 odst. 1 až 6 a § 329a až 330a.

(2) Zaplatí-li vydražitel nejvyšší podání řádně a včas, přejdou na vydražitele veškerá práva a povinnosti k pohledávce doposud svědčící povinnému, a to s právními účinky k okamžiku udělení příklepu. Přechod práv v dražbě oznámí soud dlužníkovi povinného. Jestliže je splnění vydražené pohledávky zajištěno zástavním právem, ručením nebo jiným způsobem, soud oznámí přechod práv v dražbě i osobě, která zajištění poskytla, je-li soudu taková skutečnost známa.

§ 314c

(1) Byla-li pohledávka povinného zastavena podle zvláštního právního předpisu⁸²⁾ nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾ a mají-li tato práva dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí takto dotčené pohledávky, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže práva zanikla, aniž by pohledávka byla zcela vyplacena věřiteli povinného. V takovém případě dlužník povinného pohledávku (její část) vyplatí oprávněnému až poté, co se o zániku práva dozvěděl; ustanovení § 314a odst. 2 tím není dotčeno.

(2) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k nim nepřihlíží.

(3) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li těmito právy nedotčená část pohledávky, kterou postihuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 312 odst. 3), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně.

(4) Pro pořadí práv uvedených v odstavci 1 je rozhodující den jejich vzniku.

§ 315 [Komentář]

(1) Nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku podle § 314a odst. 2, popřípadě podle § 314c odst. 1 a 3, může oprávněný proti dlužníku povinného vlastním jménem podat návrh na výkon rozhodnutí, jestliže jej mohl podat povinný, jinak se domáhat vyplacení

pohledávky v řízení podle části třetí, popřípadě v řízení podle zvláštního zákona. Nesmí však s dlužníkem povinného stran této pohledávky uzavřít na úkor povinného smír, ani prominout její zaplacení. Dlužník povinného si v takovém případě také nemůže započíst svou vlastní pohledávku, kterou má vůči oprávněnému.

(2) Neuplatní-li oprávněný včas u soudu, popřípadě u jiného orgánu pohledávku povinného vůči dlužníkovi povinného nebo neoznámí-li povinnému, že ji uplatňuje, odpovídá povinnému za škodu, která by mu tím popřípadě vznikla.

§ 316 [Komentář]

(1) Byl-li výkon rozhodnutí nařízen pro několik pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky v tom pořadí, v jakém bylo nařízení výkonu rozhodnutí doručeno dlužníkovi povinného. Bylo-li mu téhož dne doručeno nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, které by nemohly být z pohledávky povinného úplně uspokojeny, uspokojí dlužník povinného tyto pohledávky poměrně.

(2) Má-li být uspokojeno několik pohledávek, může dlužník povinného odevzdat sraženou částku soudu. Dlužník povinného je povinen odevzdat sraženou částku soudu, jestliže mu to na žádost některého z oprávněných nařídí soud. Soud odevzdanou částku rozvrhne mezi oprávněné a vyplatí jim částky na ně připadající.

(3) Odevzdáním sražené částky soudu zprošťuje se dlužník povinného své povinnosti vůči povinnému až do výše této částky.

Pohledávky nepodléhající výkonu rozhodnutí

§ 317 [Komentář]

(1) Výkonu rozhodnutí nepodléhají pohledávky náhrady, kterou podle pojistné smlouvy vyplácí pojišťovna, má-li být náhrady použito k novému vybudování nebo k opravě budovy.

(2) Výkonu rozhodnutí nepodléhají peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a jednorázově vyplácené dávky státní sociální podpory a pěstounské péče.

(3) Ustanovení tohoto zákona upravující výkon rozhodnutí nemají vliv na výkon práv a splnění povinností vyplývajících z ujednání o finančním zajištění za podmínek stanovených zákonem upravujícím finanční zajištění^{85a)} nebo srovnatelných podmínek zahraničního právního předpisu, jestliže finanční zajištění bylo sjednáno a vzniklo před podáním návrhu na výkon rozhodnutí. To platí i v případě, že finanční zajištění bylo sjednáno nebo vzniklo v den podání návrhu na výkon rozhodnutí, avšak až poté, co tato skutečnost nastala, ledaže příjemce finančního kolaterálu o takové skutečnosti věděl nebo vědět měl a mohl.

§ 318 [Komentář]

Pohledávky fyzických osob, které jsou podnikateli, vzniklé při jejich podnikatelské činnosti, podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinami. Pro pořadí úhrady přednostních pohledávek se užije přiměřeně ustanovení § 280 odst. 2 a 3.

§ 319 [Komentář]

(1) Pohledávky autorské odměny podléhají výkonu rozhodnutí, je-li povinným autor, jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinami. Pro pořadí úhrady

přednostních pohledávek se užije přiměřeně ustanovení § 280 odst. 2 a 3.

(2) Pokud je autorovi vyplácena odměna prostřednictvím ochranné organizace, doručí soud nařízení výkonu rozhodnutí též ochranné organizaci, která pak má práva a povinnosti dlužníka povinného. Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje jak na částky, které již byly ve prospěch autora u ochranné organizace složeny, tak na částky, které u ní v běžném kalendářním roce budou složeny.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije obdobně na pohledávky z práv výkonných umělců a z práv původců předmětů průmyslového vlastnictví.

Postižení jiných majetkových práv

§ 320 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit postižením jiného práva než mzdy, peněžité pohledávky nebo nároku uvedeného v § 299, jde-li o právo, které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného. Výkon rozhodnutí postižením jiných majetkových práv se nepoužije, je-li podíl společníka v obchodní společnosti představován cenným papírem nebo zaknihovaným cenným papírem, nebo jsou-li práva společníka podílet se na řízení obchodní společnosti, jejím zisku nebo na likvidačním zůstatku spojena s cenným papírem nebo zaknihovaným cenným papírem.

(2) Na tento výkon rozhodnutí se použijí přiměřeně ustanovení § 312 odst. 3, § 313 až 316, není-li stanoveno jinak. K určení rozhodné ceny soud přibere znalce, nelze-li cenu určit ze smlouvy, na jejímž základě jiné majetkové právo vzniklo.

(3) Spočívá-li právo povinného ve vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci vždy soudu; vydání a dodání věcí vymůže způsobem uvedeným v § 315 odst. 1 vykonavatel. Soud pak postupuje obdobně podle ustanovení § 326b a § 328 až 334a.

§ 320a [Komentář]

Postižení účasti povinného ve veřejné obchodní společnosti a komplementáře v komanditní společnosti

(1) Zaniká-li nařízením výkonu rozhodnutí postižením účasti společníka veřejná obchodní společnost, postihuje výkon rozhodnutí pohledávku povinného z práva na podíl na likvidačním zůstatku.

(2) Zaniká-li v důsledku nařízení výkonu rozhodnutí jen účast společníka ve veřejné obchodní společnosti, postihuje výkon rozhodnutí pohledávku z práva na vypořádací podíl.

(3) Na výkon rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 se použijí obdobně ustanovení § 312 odst. 3 a § 313 až 316.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se použijí i na postižení účasti povinného v komanditní společnosti, je-li komplementářem.

Postižení účasti povinného ve společnosti s ručením omezeným, v družstvu a komanditisty v komanditní společnosti

§ 320aa

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí soud zakáže

a) povinnému převádět jeho podíl komanditisty v komanditní společnosti, obchodní podíl ve

společnosti s ručením omezeným nebo jeho členská práva a povinnosti v družstvu (dále jen „podíl“) nebo ho zatěžovat a

b) příslušnému orgánu komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstvu udělit povinnému k převodu nebo k zatížení podílu souhlas, je-li ho potřeba.

(2) Komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstvu se usnesení doručí do vlastních rukou.

§ 320ab

(1) Je-li podíl neomezeně převoditelný, prodá se po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí v dražbě. Soud přitom postupuje přiměřeně podle § 328b až 330a. Je-li s podílem v družstvu spojeno právo užívat byt, postupuje po právní moci usnesení podle § 320aa soud přiměřeně podle § 336 až 337h; dražební vyhlášku soud zašle i družstvu. Je-li s podílem v družstvu spojeno právo užívat byt a k uzavření nájemní smlouvy s členem družstva je třeba právní úkon třetí osoby, považuje se tento podíl za nepřevoditelný.

(2) K určení rozhodné ceny přibere soud znalce; za tím účelem jsou obchodní společnost nebo družstvo povinny poskytnout soudu a znalci informace potřebné k určení ceny podílu.

(3) Dražební vyhlášku soud doručí obchodní společnosti nebo družstvu.

(4) Zúčastní-li se dražby jiný společník nebo člen družstva a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep.

(5) V dražbě lze prodat i podíl, který je omezeně převoditelný. V takovém případě může být příklep udělen jen tomu, kdo před dražbou prokáže, že splňuje požadavky stanovené zákonem, společenskou smlouvou nebo stanovami pro nabytí podílu.

(6) Účinky udělení příklepu stanoví zvláštní právní předpis. Udělení příklepu se oznámí obchodnímu rejstříku a obchodní společnosti, popřípadě družstvu.

(7) Nepodaří-li se prodat podíl ani v opakované dražbě, vyrozumí o tom soud bez zbytečného odkladu písemně komanditní společnost, společnost s ručením omezeným nebo družstvo.

(8) Nepodaří-li se prodat podíl ani v opakované dražbě nebo není-li podíl převoditelný, postihuje výkon rozhodnutí pohledávku z práva na vypořádací podíl. Na výkon rozhodnutí postihující pohledávku povinného z práva na vypořádací podíl se použijí obdobně ustanovení § 312 odst. 3 a § 313 až 316.

Hlava čtvrtá

Správa nemovitosti

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 320b [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí správou nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný označí nemovitost nebo jejich soubor, jejíž správu navrhuje, a jestliže doloží, že nemovitost nebo jejich soubor je majetkem povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti, soud vyrozumí katastrální úřad, v jehož obvodu se nemovitost nachází.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí správou téže nemovitosti podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí,

se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepřislušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

§ 320c [Komentář]

Pro nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti je rozhodující stav v době zahájení řízení.

§ 320d [Komentář]

V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud povinnému

- a) zakáže, aby po doručení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil,
- b) zakáže, aby přijímal užitky či plnění plynoucí z nemovitosti,
- c) přikáže, aby do 15 dnů od doručení usnesení sdělil, zda a kdo nemovitost užívá, zda a kdo má uzavřenu nájemní smlouvu k nemovitosti nebo její části, zda je nemovitost zatížena věcným břemenem a komu takové právo svědčí,
- d) přikáže, aby do 15 dnů od doručení usnesení sdělil, jak a kým jsou zajištěny dodávky služeb spojených s užíváním a správou nemovitosti a zda, kým a v jakém rozsahu je nemovitost pojištěna,
- e) přikáže, aby do 15 dnů od doručení usnesení sdělil, zda jsou ohledně nemovitosti vedeny spory či jiná řízení, a
- f) přikáže, aby soudu umožnil kdykoliv nahlížet do účetních záznamů, smluv a dalších písemností týkajících se nemovitosti a bez omezení vstupovat do všech prostor.

§ 320e [Komentář]

Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a příslušnému katastrálnímu úřadu, v jehož obvodu se nachází nemovitost, která je předmětem výkonu rozhodnutí.

Správa nemovitosti

§ 320f [Komentář]

(1) Správu nemovitosti vykonává soud. Jednotlivé úkony může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu. Vyžaduje-li to charakter nemovitosti, soud ustanoví správce. Ustanovení § 338i až 338l platí obdobně.

(2) Podání návrhu na zahájení správního či soudního řízení týkajícího se nemovitosti a úkony příslušející v takovém řízení povinnému provádí namísto povinného soud. Právní úkony související s nemovitostí provádí namísto povinného soud.

(3) Soud činí vhodná opatření, aby nemovitost byla řádně a úspěšně hospodářsky užívána, zejména přikáže dlužníkovi povinného, aby užitky plynoucí z nemovitosti skládal na jím určený účet, a zakáže mu, aby je poskytoval povinnému, provedl na ně započtení nebo s nimi jinak nakládal.

(4) Namísto povinného potvrzuje soud splnění dluhu.

(5) Nejsou-li užitky podle odstavce 3 v penězích, odevzdají se soudu, který se postará o jejich zpeněžení v dražbě podle § 328b až 330a.

§ 320g [Komentář]

(1) Nařízení správy nemovitosti nemá vliv na nájemní smlouvy týkající se nemovitosti. Soud však může takové smlouvy vypovědět za podmínek stanovených zákonem, touto smlouvou nebo jinou dohodou s nájemcem a sjednat jiné nájemní smlouvy.

(2) Soud je oprávněn vypovědět či jinak ukončit a uzavřít nové smlouvy, kterými jsou zajištěny dodávky služeb spojených s užíváním a správou nemovitosti a pojistné smlouvy za podmínek stanovených zákonem, těmito smlouvami nebo dohodou s dodavatelem těchto služeb. Může se také domáhat vyklizení nemovitosti, zániku věcných břemen či zrušení jiných vztahů, na jejichž základě je nemovitost užívána, za podmínek stanovených zvláštním zákonem, těmito smlouvami nebo dohodou s účastníky těchto právních vztahů.

§ 320h [Komentář]

(1) Příjmy, které soud získal správou nemovitosti, se po odečtení výdajů odevzdají oprávněnému k uspokojení jeho vymáhané pohledávky.

(2) Výdaje podle odstavce 1 se uhrazují v tomto pořadí:

- a) náklady správy nemovitosti,
- b) plnění, která vyplývají z pojistných smluv a ze smluv, kterými jsou zajištěny dodávky služeb spojených s užíváním a správou nemovitosti,
- c) náklady na udržování a nutné opravy nemovitosti,
- d) náklady řízení týkajícího se nemovitosti,
- e) daň z nemovitostí za dobu, po kterou trvá správa nemovitosti.

(3) Výplatu výtěžku správy odevzdává soud oprávněnému každé 3 měsíce, nedohodnou-li se na delší lhůtě.

§ 320i

Jiné výkony rozhodnutí

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti nebrání tomu, aby ohledně nemovitosti byl nařízen výkon rozhodnutí jejím prodejem. Správa nemovitosti končí dnem právní moci usnesení o příklepu a zaplacením nejvyššího podání, případně dnem právní moci rozhodnutí o předražku a zaplacením předražku.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti brání tomu, aby byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky, pokud taková pohledávka představuje příjem správy nemovitosti. Již nařízené výkony soud přeruší. Oprávnění z těchto výkonů mají v řízení o výkon správy nemovitosti postavení dalšího oprávněného. Pro pořadí je rozhodující den, kdy návrh došel soudu. Doposud nevyplacené pohledávky z těchto výkonů jsou podlužníci povinni předat soudu.

§ 320j

Správa spoluvlastnického podílu na nemovitosti

(1) Na výkon rozhodnutí správou spoluvlastnického podílu na nemovitosti se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí správou nemovitosti.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí správou spoluvlastnického podílu na nemovitosti se doručuje i spoluvlastníkům.

(3) Příjmy, které soud získal správou nemovitosti, se po odečtení výdajů rozdělí podle výše spoluvlastnických podílů, z podílu připadajícího na povinného se vyplatí náklady řízení a zbývající část příjmů se odevzdá oprávněnému k uspokojení jeho vymáhané pohledávky.

(4) Navrhnou-li to soudu ostatní spoluvlastníci, může soud vykonávat správu celé nemovitosti.

Hlava pátá

Prodej movitých věcí a nemovitostí

Věci nepodléhající výkonu rozhodnutí

§ 321 [Komentář]

Výkonem rozhodnutí nemohou být postiženy věci, jejichž prodej je podle zvláštních předpisů zakázán, nebo které podle zvláštních předpisů výkonu rozhodnutí nepodléhají.

§ 322 [Komentář]

(1) Z věcí, které jsou ve vlastnictví povinného, se nemůže týkat výkon rozhodnutí těch, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s morálními pravidly.

(2) Takto jsou z výkonu rozhodnutí vyloučeny zejména

a) běžné oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti,

b) snubní prsten a jiné předměty podobné povahy,

c) zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,

d) hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu^{80c)},

e) zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník.

(3) Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti; to neplatí, vázne-li na těchto věcech zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna.

(4) Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny technické prostředky, na nichž se podle zvláštního právního předpisu^{86a)} vede evidence investičních nástrojů nebo se uchovávají dokumenty týkající se údajů v této evidenci, a dále technické prostředky sloužící k poskytování údajů o vlastních investičních nástrojů podle zvláštního právního předpisu^{86b)}.

(5) Z výkonu rozhodnutí nebo exekuce jsou vyloučeny byty nebo nebytové prostory a

domy s byty nebo nebytovými prostory, nebylo-li do katastru nemovitostí vloženo prohlášení vlastníka, a to v případech, kdy k takovým bytům nebo nebytovým prostorům mají právo k výlučnému nabytí vlastnictví osoby podle § 23 a 24 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

(6) Ustanovení odstavců 1 a 4 platí též na věci, jejichž je povinný spoluvlastníkem.

Prodej movitých věcí

§ 323 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí může být nařízen podle návrhu oprávněného s výslovným určením věcí, které mají být prodány, nebo bez tohoto určení.

(2) Je-li oprávněnému známo, že má povinný některou movitou věc, vkladní knížku, vkladní list anebo jinou listinu, jejíž předložení je třeba k uplatnění práva, umístěnou mimo svůj byt (sídlo, místo podnikání), anebo že povinný je vlastníkem zaknihovaného^{86c)} nebo imobilizovaného^{86d)} cenného papíru, uvede oprávněný takovou skutečnost již v návrhu na výkon rozhodnutí; jde-li o hmotnou movitou věc, vkladní knížku, vkladní list anebo jinou listinu, jejíž předložení je třeba k uplatnění práva, uvede oprávněný, podle možností, kde se nachází.

§ 324 [Komentář]

V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby nakládal s věcmi pojatými do soupisu.

Soupis na místě samém

§ 325 [Komentář]

(1) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí doručí se povinnému až při provádění výkonu. Není-li při provádění výkonu povinný přítomen, doručí se mu usnesení spolu s vyzněním o tom, že byl proveden soupis a které věci byly sepsány.

(2) Vyznění o tom, že byl proveden soupis a které věci byly sepsány, doručí se také oprávněnému a manželu povinného.

§ 325a [Komentář]

Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

§ 325b [Komentář]

(1) Povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny.

(2) Každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup.

(3) Na žádost osoby, která je oprávněna být přítomna při soupisu, se pořídí záznam o

průběhu prohlídky bytu a jiných místností. Je-li to potřebné, lze záznam o průběhu prohlídky pořádit i bez návrhu. O tom musí být přítomné osoby poučeny při zahájení prohlídky.

§ 326 [Komentář]

(1) Soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej mimo dražbu. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

(2) Soud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány.

(3) Zástavní věřitel, který má u sebe zástavu, osoba, již byla věc k zastavení předána do úschovy nebo skladování^{86e)}, osoba oprávněná ze zadržovacího práva nebo zajišťovacího převodu práva⁸⁴⁾ anebo osoba, která své užívací právo k věci od těchto osob odvozuje, jsou povinni vydat věc soudu k sepsání na základě výzvy soudu. Soud po odevzdání věci a jejím sepsání doručí do vlastních rukou zástavnímu věřiteli, osobě oprávněné ze zadržovacího práva nebo zajišťovacího převodu práva upozornění podle § 328b odst. 4 písm. g).

(4) Byl-li výkon rozhodnutí nařízen stran určitých movitých věcí povinného, sepíše se jen věci uvedené v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(5) Cenné papíry^{86f)}, vkladní knížky anebo jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, se sepíše a vždy se odevzdají soudu.

(6) Cenné papíry zapsané v evidenci investičních nástrojů se sepíše, jakmile se soud dozví, že jsou pro povinného evidovány v evidenci investičních nástrojů. Jedná-li se o sběrné dluhopisy, soud sepíše podíl povinného na sběrném dluhopisu^{86g)}. Po sepsání soud přikáže osobě oprávněné k vedení evidence investičních nástrojů zapsat pozastavení výkonu práva vlastníka nakládat s investičním nástrojem^{86h)} do evidence (§ 324).

(7) Oprávněný má právo být přítomen soupisu věcí. Do soupisu se neuvedou věci, o nichž oprávněný výslovně prohlásí, že nemají být sepsány.

(8) Soupis se doplní o další věci, jestliže výtěžek prodeje sepsaných věcí nestačí k uspokojení pohledávky oprávněného anebo jestliže je nařízen další výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného.

(9) Je-li to potřebné, přibere ten, kdo provádí soupis, k úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(10) Ze soupisu se vyloučí věci, u kterých to navrhne povinný a oprávněný s vyloučením vysloví souhlas.

(11) Shledá-li soud pravděpodobným tvrzení osoby přítomné při soupisu, že věc je ve vlastnictví třetí osoby, bezodkladně tuto třetí osobu písemně uvědomí o provedení soupisu a poučí ji o právu podat návrh podle § 267.

(12) K žádosti osoby, která tvrdí, že věc pojatá do soupisu je v jejím vlastnictví, soud sdělí údaje potřebné k uplatnění práva podle § 267.

§ 326a [Komentář]

Nepodaří-li se v bytě (sídle, místu podnikání) povinného ani na jiném soudu známém místě sepsat žádnou věc, oznámí to soud oprávněnému a vyzve jej, aby soudu označil místo, kde jsou věci povinného, které by mohly být prodány. Jestliže oprávněný soudu ve stanovené lhůtě takové místo nesdělí nebo jestliže ani na jím označeném místě nebyly žádné věci sepsány, soud výkon rozhodnutí zastaví.

§ 326b [Komentář]

(1) Věci, které se rychle kazí, soud odebere povinnému a prodá mimo dražbu ihned po té, co byly sepsány. Ustanovení § 329a odst. 1 se použije přiměřeně.

(2) Nepodaří-li se prodat tyto věci a nepřevzme-li je oprávněný za cenu, kterou určil soud, vrátí je povinnému.

§ 327 [Komentář]

(1) Na návrh oprávněného se soud postará o vhodné zajištění movitých věcí pojatých do soupisu.

(2) Vyžádá-li si zajištění movitých věcí náklady, provede soud zajištění, jen složí-li oprávněný na tyto náklady zálohu.

(3) Sepsané movité věci, které nebyly zajištěny, se ponechají na místě, kde byly sepsány, a označí se tak, aby bylo patrné, kterým soudem byly sepsány a v jaké věci výkonu rozhodnutí.

Jiný soupis

§ 327a

(1) Je-li údaj o věci povinného znám z rejstříku zřízeného ze zákona nebo jiné evidence vedené v souladu se zákonem, pojme se taková věc do soupisu zápisem do protokolu.

(2) O provedení soupisu soud bezodkladně vyrozumí osobu či orgán, který vede rejstřík či jinou evidenci. Je-li to možné, provede osoba nebo orgán do rejstříku (evidence) záznam o soupisu. Údaje o provedeném soupisu uchovává osoba nebo orgán po celou dobu trvání výkonu rozhodnutí.

(3) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí se povinný vyzve, aby takto sepsané věci odevzdal bezodkladně soudu.

§ 327b

(1) Soud postupuje podle § 327a, je-li mu známo, že povinný je oprávněn nakládat s vkladem na vkladní knížce.

(2) Oznámení o pojetí do soupisu zašle soud peněžnímu ústavu do vlastních rukou a poučí ho, že povinný od okamžiku soupisu nesmí s touto vkladní knížkou nakládat.

(3) Soud vyzve povinného, aby mu vkladní knížku bezodkladně předložil. Nestane-li se tak nejpozději do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, soud podá návrh na její umoření.

Další postup při prodeji movitých věcí

§ 328 [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí se sepsané věci anebo

soubory věcí určené soudem ke společnému zpeněžení odhadnou, pokud není

a) cena stanovena úředně³⁶⁾,

b) uveřejněn kurs investičního nástroje přijatého k obchodování na evropském regulovaném trhu¹⁰¹⁾, nebo

c) uveřejněna hodnota cenného papíru vydaného fondem kolektivního investování.

(2) Odhad provede soud; znalece přibere, pokud v jednoduchých případech nestačí odhad provedený vykonavatelem při sepsání věci. Odhad soud neprovede, pokud k prodeji dochází způsobem podle § 334a. Odhad sepsaných věcí není soudním rozhodnutím.

(3) Jestliže se neprovádí zjištění ceny odhadem, zjistí soud cenu podle odstavce 1 písm. a) až c) ke dni, který předchází vydání dražební vyhlášky (§ 328b odst. 3) nebo pověření k prodeji jiným způsobem.

§ 328a [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí a po zjištění ceny sepsaných věcí podle § 328 (dále jen „rozhodná cena“) soud zajistí, aby

a) zvláště významná výtvarná díla a památky,

b) rukopisy zvláště významných literárních děl,

c) osobní památky a korespondence zvláště významných spisovatelů a kulturních činitelů, jakož i jiné upomínkové předměty muzeální povahy po těchto osobách,

d) předměty větší kulturní historické hodnoty a jejich soubory,
byly nabídnuty ke koupi za hotové institucím, jejichž posláním je péče o takové památky, a to nejméně za rozhodnou cenu.

(2) Jestliže tyto instituce ve lhůtě třiceti dnů od doručení výzvy neodpoví na nabídku a nesloží u soudu rozhodnou cenu, soud i tyto předměty prodá způsobem dále uvedeným.

(3) Finanční kolaterál podle zákona upravujícího finanční zajištění^{85a)} nebo podle zahraniční právní úpravy nesmí být předmětem výkonu rozhodnutí.

§ 328b [Komentář]

(1) Sepsané věci se prodají v dražbě, nestanoví-li tento zákon jinak. Věci se prodají samostatně anebo v rámci souboru věcí. V rámci souboru věcí se prodají zejména věci, které tvoří jediný, hospodářsky nedílný nebo i dělitelný celek nebo zastupitelné cenné papíry⁸⁶ⁱ⁾, lze-li očekávat vyšší výtěžek.

(2) Dražbu lze vykonat v místě, kde sepsané věci jsou, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě. Soud, je-li to třeba, zajistí, aby sepsané věci byly dopraveny do místa, kde se koná dražba. Jestliže nebyly zajištěny, je povinný povinen sepsané věci vydat k dražbě; neučiní-li tak dobrovolně, budou mu odebrány.

(3) Soud oznámí dražební rok dražební vyhláškou, kterou doručí povinnému, manželu povinného, oprávněnému a orgánu obce, v jejímž obvodu bude dražba konána a v jejímž obvodu má povinný bydliště. Kromě toho se dražební vyhláška uveřejní způsobem v místě obvyklým. Dražbu soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky, ne však dříve než 30 dnů ode dne doručení uvědomění o provedení soupisu podle § 326 odst. 11. Proti dražební vyhlášce není odvolání přípustné.

(4) V dražební vyhlášce soud uvede

- a) datum, čas a místo dražby,
- b) označení dražených věcí,
- c) zda se věc vydraží samostatně nebo v rámci souboru věcí,
- d) rozhodnou cenu věci anebo souboru věcí,
- e) výši nejnižšího podání (§ 329),
- f) zda se vyžaduje zaplacení jistoty a způsob jejího zaplacení (odstavec 5),
- g) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zadržovacím nebo zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražby, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží; ustanovení § 335 odst. 2 a § 336f se použijí přiměřeně.

(5) Povinnost složit jistotu a její výši soud stanoví, převyšuje-li rozhodná cena samostatně dražené věci nebo draženého souboru věcí po přepočtení na měnu České republiky podle kursu vyhlášeného Českou národní bankou platného ke dni, který předchází vydání dražební vyhlášky, ekvivalent částky 45 000 EUR. Ustanovení § 336e odst. 2 se použije obdobně.

(6) Bylo-li zjištěno, že byla podána žaloba na vyloučení prodávané věci z výkonu rozhodnutí (§ 267), soud dražbu této věci odročí až do pravomocného rozhodnutí o žalobě.

§ 329 [Komentář]

(1) Dražbu může provést i vykonavatel; o průběhu dražby soud sepíše protokol. Soudci, zaměstnanci soudů, povinný a manžel povinného nesmějí dražit. Před zahájením dražby je dražitel povinen prokázat svoji totožnost. Jméno, příjmení, trvalé bydliště a datum narození soud zaznamená do protokolu o dražbě.

(2) Nejnižší podání činí jednu třetinu rozhodné ceny. Dražitelé jsou vázáni svými podáními, pokud nebylo učiněno podání vyšší. Výše ceny vydražené věci anebo souboru věcí není omezena ustanoveními cenových předpisů.

(3) Soud udělí příklep dražiteli, který učiní nejvyšší podání. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo. Není-li příklep takto udělen, udělí jej dražiteli, který byl určen losem. Vydražitel musí nejvyšší podání zaplatit bez zbytečného odkladu; neučiní-li tak, draží se věc bez jeho účasti znovu.

(4) Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota. Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání.

(5) Vydražitel musí nejvyšší podání či doplatek na nejvyšší podání, nepřesahující-li částku stanovenou jako nejvyšší možnou pro platbu v hotovosti podle zvláštního právního předpisu^{86j)} (dále jen „limit“), ihned zaplatit; neučiní-li tak, draží se věc znovu, bez jeho účasti.

(6) Nejvyšší podání či doplatek na nejvyšší podání přesahující limit musí vydražitel zaplatit bezhotovostní platbou do sedmi dnů od udělení příklepu, jinak soud nařídí opětovnou

dražbu.

(7) Zaplatí-li vydražitel nejvyšší podání řádně a včas, přejde na vydražitele vlastnické právo k vydražené věci anebo souboru vydražených věcí, a to s právními účinky k okamžiku udělení příklepu. Přechodem vlastnictví na vydražitele zanikají zástavní a zadržovací práva a další závady váznoucí na věci.

(8) Nepřevezme-li vydražitel vydražené věci do 1 měsíce po doplacení nejvyššího podání, postupuje soud podle § 330 odst. 2 a 3.

§ 329a [Komentář]

(1) Přejde-li vlastnické právo na vydražitele, vydá soud vydražiteli na základě žádosti potvrzení o přechodu vlastnického práva k vydražené věci k okamžiku udělení příklepu. V případě dražby cenných papírů vydá soud takové potvrzení vydražiteli i bez žádosti.

(2) V případě přechodu vlastnického práva k listinnému cennému papíru na řad nebo na jméno soud vyznačí na rubu anebo přívěsku cenného papíru přechod vlastnického práva k cennému papíru na vydražitele k okamžiku udělení příklepu.

§ 330 [Komentář]

(1) Dražba se skončí, jakmile dosažený výtěžek stačí k uspokojení všech oprávněných a včas přihlášených věřitelů.

(2) Nenajde-li se vydražitel pro dražené věci, nařídí soud opětovnou dražbu.

(3) Vydražitel, který nezaplatil nejvyšší podání řádně a včas, je povinen nahradit náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s další dražbou anebo dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při další dražbě dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání. Na tyto závazky se započítá jistota složená vydražitelem; převyšuje-li jistota tyto závazky, zbývající část se vrátí vydražiteli. O těchto závazcích, případném započtení anebo vrácení zbytku jistoty rozhodne soud usnesením.

(4) Věci, které nepřejdou do vlastnictví vydražitele ani při opětovné dražbě, může oprávněný převzít do 15 dnů po vyrozumění o bezvýslednosti dražby za jednu třetinu rozhodné ceny. Mezi několika oprávněnými, ochotnými jinak k převzetí, rozhoduje pořadí (§ 332 odst. 1). Převzetí věci má tytéž účinky jako prodej v dražbě. Odmítne-li oprávněný tyto věci převzít, vyloučí je soud ze soupisu. Usnesení o tom doručí oprávněnému i povinnému.

(5) Věci, které byly pravomocně vyloučeny ze soupisu, se vrátí povinnému. Odmítne-li povinný tyto věci převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůty činí 1 rok a počínají běžet ode dne právní moci usnesení o vyloučení věci z výkonu. Stane-li se však věc v průběhu času zjevně bezcennou, postupuje soud podle § 341 odst. 4.

§ 330a

(1) Dražbu lze provést i elektronicky s využitím internetu.

(2) V dražební vyhlášce soud stanoví

a) způsob registrace dražitelů a způsob, jakým jsou dražitelé povinni sdělit svoje jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození,

b) způsob informování o postupu při dražbě nebo odkaz na internetové stránky, na kterých je tento postup zveřejněn,

- c) adresu internetové stránky, na které se dražba bude konat a kde může veřejnost dražbu sledovat,
- d) datum a čas zahájení a ukončení dražby, během kterého lze zvyšovat podání,
- e) způsob a dobu, do které je vydražitel povinen zaplatit nejvyšší podání; lhůta pro zaplacení nebo doplacení nejvyššího podání nesmí být delší než 10 dnů od udělení příklepu,
- f) informaci o tom, kdy a kde po doplacení nejvyššího podání lze vydražené věci převzít,
- g) termín přihlášení pohledávek,
- h) termín uplatnění předkupního práva a způsob sdělení rozhodnutí, zda je předkupní právo prokázáno,
- i) způsob zveřejnění informace o příklepu.

(3) Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu dražiteli, kterému svědčí předkupní právo. Není-li příklep takto udělen, udělí jej dražiteli, který podání učinil jako první. Ustanovení § 329 odst. 3 se nepoužije.

(4) Pro dražbu provedenou elektronicky platí obdobně ustanovení § 328b až 330.

§ 331 [Komentář]

(1) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen jen pro jednu pohledávku a nepřihlásil-li se včas další oprávněný anebo věřitel [§ 328b odst. 4 písm. g)], soud po srážce nákladů prodeje, případně po odečtení daně z přidané hodnoty, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty a byla-li vydražená věc v obchodním majetku povinného, vyplatí oprávněnému dosažený výtěžek.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen třeba postupně pro několik pohledávek anebo přihlásil-li se včas další oprávněný nebo věřitel, vyplatí soud po srážce nákladů prodeje, případně po odečtení daně z přidané hodnoty, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty a byla-li vydražená věc v obchodním majetku povinného, každému z oprávněných nebo věřitelů výtěžek podle pořadí.

(3) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžená movitá věc je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(4) Převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, a nepostupuje-li soud podle odstavce 3, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(5) Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.

§ 331a [Komentář]

(1) Byla-li prodána movitá věc, která byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾, zastavena⁸⁷⁾, nebo zadržena⁸⁸⁾ soud vyplatí výtěžek zpeněžení věci nejprve věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna zadržovacím právem. Při výplatě výtěžku zástavnímu věřiteli, věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna převodem práva, a oprávněnému, v jehož prospěch byla věc sepsána, dalšímu oprávněnému a dalšímu věřiteli se postupuje podle

pořadí.

(2) U movitých věcí, které byly samostatně zastaveny (vespolným zástavním právem) pro více pohledávek,⁸⁹⁾ se postupuje přiměřeně podle § 337d.

§ 332 [Komentář]

(1) Pořadí, v jakém soud provádí výplatu jednotlivých pohledávek, se řídí dnem, kdy došel soudu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí pro jednotlivé pohledávky anebo přihláška dalšího oprávněného či dalšího věřitele [§ 328b odst. 4 písm. g)]. Vymáhá-li oprávněný, další oprávněný nebo další věřitel pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li movitá věc zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, řídí se pořadí dnem právní moci rozhodnutí o zajištění movité věci podle trestního řádu.

(2) Pro pořadí zástavního práva a zajišťovacího převodu práva je rozhodující den jejich vzniku.

(3) Má-li několik pohledávek stejné pořadí a výtěžek prodeje nestačí k jejich úplnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Bez ohledu na pořadí se uspokojí přednostně pohledávky, u nichž to stanoví zvláštní předpis. Je-li dalším věřitelem osoba oprávněná z pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem, uspokojí se její pohledávka bez ohledu na pořadí před pohledávkami dalších věřitelů.

Hotové peníze a cenné papíry či listiny představující právo na splacení dlužné částky

§ 333 [Komentář]

(1) Nalezne-li se při výkonu rozhodnutí vyšší částka peněz v měně České republiky, než která je podle § 322 odst. 2 písm. d) z výkonu rozhodnutí vyloučena, naloží se s částkou podléhající výkonu rozhodnutí jako s výtěžkem prodeje (§ 331, 332).

(2) Naleznou-li se při výkonu rozhodnutí světově obchodovatelné zlato nebo peněžní prostředky v cizí měně, provede se jejich prodej nebo směna na měnu České republiky podle zvláštních předpisů⁹⁰⁾. Dosažený výtěžek rozvrhne a vyplatí podle § 331 a 332.

§ 334 [Komentář]

(1) Vkladní knížku předloží soud peněžnímu ústavu a vybere z ní částku, na kterou má povinný právo. Peněžní ústav provede výplatu vkladu, i když je tato výplata vázána.

(2) Jde-li o cenné papíry či listiny představující právo na splacení dlužné částky, soud podle jejich povahy a stanoviska oprávněného buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu, nebo se postará o zpeněžení.

(3) Vyzve-li soud toho, kdo má podle cenného papíru nebo listiny plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu, postupuje přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky, přičemž úkony potřebné k uplatnění práva, které přísluší podle zvláštních předpisů povinnému jako osobě oprávněné z cenných papírů nebo jiných listin, provádí místo povinného vykonavatel. Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje (§ 331 až 332).

§ 334a [Komentář]

(1) Pokud nebyly sepsané cenné papíry zpeněženy postupem podle § 334 odst. 2, soud sepsané cenné papíry zpeněží pomocí obchodníka s cennými papíry nebo zahraniční osoby poskytující investiční služby v České republice⁹¹⁾. Soud má přitom všechna práva, která jinak

přísluší povinnému jako majiteli cenného papíru.

(2) Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje (§ 331 až 332).

Prodej nemovitostí

§ 335 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí může být nařízen, jen když oprávněný označí nemovitost, jejíž prodej navrhuje, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. Nemovitostmi se při výkonu rozhodnutí jejich prodejem rozumí nemovitě věci a byty nebo nebytové prostory ve vlastnictví podle zvláštního zákona. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepříslušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 335a [Komentář]

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím; to platí i o movitých věcech, které jsou příslušenstvím nemovitosti.

§ 335b [Komentář]

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud povinnému

a) zakáže, aby po doručení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil;

b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k nemovitosti předkupní právo, právo odpovídající věcnému břemeni nebo nájemní právo, s poučením, že při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a příslušnému katastrálnímu úřadu.

(3) Týká-li se výkon rozhodnutí nemovitosti nezapsané v katastru nemovitostí, soud v usnesení uvede její obvyklé pojmenování, případně další údaje týkající se nemovitosti, a označí pozemek, na němž nebo pod nímž se nemovitost nachází.

(4) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání), a vyvěsí je na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(5) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný katastrální úřad.

§ 336 [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví znalce, kterému uloží, aby ocenil nemovitost a její příslušenství cenou obvyklou.

(2) Je-li to potřebné, provede soud ohledání nemovitosti a jejího příslušenství. O době a místě ohledání soud uvědomí oprávněného, ty, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinného a znalce. Povinný, popřípadě i další osoby, jsou povinni umožnit prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství, potřebnou k provedení ocenění.

(3) Neumožní-li povinný prohlídku nemovitosti a nelze-li bez ohledání cenu určit, je soud oprávněn zjednat si do nemovitosti povinného přístup.

(4) Jestliže nemovitost a její příslušenství byly dříve oceněny způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2 a jestliže se nezměnily okolnosti rozhodující pro ocenění, může soud od nového ocenění upustit.

§ 336a [Komentář]

(1) Podle výsledků ocenění a ohledání provedeného podle § 336 určí soud

- a) nemovitost, které se výkon týká,
- b) příslušenství nemovitosti, kterého se výkon týká,
- c) výslednou cenu nemovitosti a jejího příslušenství, kterého se výkon týká,
- d) soudu známá věcná břemena a nájemní práva, která prodejem v dražbě nezaniknou.

(2) Soud zároveň rozhodne o zániku nájemního práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemeni, jestliže

- a) není poskytováno nájemné v místě a čase obvyklé nebo je-li hrubý nepoměr mezi věcným břemenem a výhodou oprávněného a
- b) toto právo výrazně omezuje možnost prodat nemovitost v dražbě.

(3) Usnesení soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a osobám, o jejichž právech a povinnostech soud rozhodl podle odstavce 2. Jednání není třeba nařizovat.

(4) Soud změní usnesení o ceně, nebyla-li vydána dražební vyhláška, pokud se výrazně změnily okolnosti rozhodné pro ocenění nemovitosti a jejího příslušenství.

§ 336b [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí se provede dražbou, kterou soud nařídí po právní moci usnesení podle § 336a.

(2) V dražební vyhlášce soud uvede

- a) datum, čas a místo dražebního jednání (§ 336d),

- b) označení nemovitosti a jejího příslušenství [§ 336a odst. 1 písm. a) a b)],
- c) pořadové číslo dražebního jednání,
- d) výslednou cenu [§ 336a odst. 1 písm. c)],
- e) výši nejnižšího podání (§ 336e odst. 1),
- f) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 336e odst. 2), nebo sdělení, že se zaplacení jistoty nevyžaduje,
- g) věcná břemena a nájemní práva, která prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou [§ 336a odst. 1 písm. d)],
- h) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydraženou nemovitost a za kterých se stane jejím vlastníkem (§ 336l odst. 1 a 2).

(3) V dražební vyhlášce soud vyzve

- a) každého, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), aby je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,
- b) každého, kdo má k nemovitosti nájemní právo nebo věcné břemeno nezapsané v katastru nemovitostí, které není uvedeno v dražební vyhlášce, nejde-li o nájemce bytu nebo oprávněného z věcného břemene bydlení, aby takové právo soudu oznámil a doložil ho listinami, jinak takové právo zanikne příklepem.

(4) V dražební vyhlášce soud upozorní

- a) oprávněného, ty, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitele povinného, že se mohou domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražebního jednání a přihláška bude obsahovat náležitosti podle § 336f odst. 2 a 3, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 336f),
- b) oprávněného, ty, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitele a povinného, že mohou popřít přihlášené pohledávky co do jejich pravosti, výše, zařazení do skupiny a pořadí, a to nejpozději do 15 dnů ode dne zveřejnění oznámení podle § 336p odst. 1, nebo v téže lhůtě žádat, aby k rozvržení rozdělované podstaty bylo nařízeno jednání, a poučí je, že k námitkám a žádosti o jednání učiněným později se nepřihlíží,
- c) dražitele, zda se připouští, aby nejvyšší podání bylo doplaceno úvěrem se zřízením zástavního práva na vydražené nemovitosti,
- d) osoby, které mají k nemovitosti předkupní právo, že ho mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká.

§ 336c [Komentář]

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

- a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní nebo zástavní právo, osobám, kterým se doručuje usnesení podle § 336a, a osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem za povinným a

příslušnými listinami je prokázaly,

b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),

c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,

d) příslušnému katastrálnímu úřadu,

e) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je nemovitost.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je nemovitost, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce není odvolání přípustné.

§ 336d [Komentář]

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází nemovitost, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 336e [Komentář]

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši dvou třetin výsledné ceny.

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu, nepřesahuje-li částku stanovenou jako nejvyšší možnou pro platbu v hotovosti podle zvláštního právního předpisu, nebo platbou na účet soudu. K platbě na účet soudu lze přihlídnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání. Soud ještě před zahájením vlastní dražby rozhodne, zda předkupní právo je prokázáno; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 336f [Komentář]

(1) Věřitel, který má pohledávku zajištěnou zástavním právem k nemovitosti anebo který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku), může ji do řízení přihlásit nejpozději do zahájení dražebního jednání.

(2) Přihláška musí obsahovat

a) výši pohledávky a jejího příslušenství, jejíž uspokojení se věřitel povinného domáhá,

- b) vyčíslení pohledávky ke dni konání dražby,
- c) údaj o tom, do jaké skupiny pohledávka patří,
- d) skutečnosti významné pro pořadí pohledávky.

(3) K přihlášce podle odstavce 2 musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(4) Opožděné nebo neúplné přihlášky soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

(5) Věřitel je povinen bezodkladně oznámit soudu změny týkající se přihlášky, ke kterým došlo po jejím doručení soudu. Při neoznámení věřitel odpovídá za škodu tím způsobenou.

§ 336g [Komentář]

zrušen

§ 336h [Komentář]

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu, pokud nebylo v dražební vyhlášce uvedeno, že se složení jistoty nevyžaduje.

(3) Fyzická osoba může dražit jen osobně nebo prostřednictvím zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena. Za právnickou osobu, obec, vyšší územně samosprávný celek nebo stát draží osoby uvedené v § 21, 21a a 21b, které své oprávnění musí prokázat listinou, jež byla úředně ověřena, nebo jejich zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena.

(4) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 a ti, jimž v nabytí věci brání zvláštní předpis.

(5) Před zahájením dražby je dražitel povinen prokázat svoji totožnost. Jméno, příjmení, trvalé bydliště a datum narození soud zaznamená do protokolu o dražbě.

§ 336i [Komentář]

(1) Bylo-li zjištěno, že byla podána žaloba na vyloučení prodávané nemovitosti z výkonu rozhodnutí (§ 267), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o žalobě.

(2) Po zahájení dražebního jednání soudce nejprve

a) rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 336e odst. 3),

b) oznámí, která další věcná břemena a nájemní práva neuvedená v dražební vyhlášce na nemovitosti vážnou, a zváží, zda dražební jednání neodročí k rozhodnutí podle § 336a.

(3) Po provedení úkonů podle odstavce 2 soudce vyzve ty, kdo mohou dražit, aby činili podání.

(4) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydražené věci není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 336j [Komentář]

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo. Není-li příklep takto udělen, udělí jej dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže vydražitele, zda nejvyšší podání bude doplácet pomocí úvěru.

(3) V usnesení o příklepu soud

a) stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než 2 měsíce, nebo

b) uloží vydražiteli, aby do 2 měsíců od nabytí právní moci předložil smlouvu podle § 336l odst. 4 nebo aby v této lhůtě doplatil nejvyšší podání.

(4) Soud v usnesení o příklepu podle odstavce 3 uloží povinnému, aby vydraženou nemovitost vyklidil nejpozději do 15 dnů od nabytí právní moci usnesení nebo doplacení nejvyššího podání, nastalo-li později, a poučí účastníky o možnosti postupovat podle § 336ja odst. 1 s vyčíslením, jaký je minimální předražek a do kdy musí být učiněn.

(5) Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(6) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání.

§ 336ja

(1) Nejde-li o osoby uvedené v § 336h odst. 4, může každý do 15 dnů ode dne zveřejnění usnesení o příklepu soudu písemně navrhnout, že vydraženou nemovitost chce nabýt alespoň za částku o čtvrtinu vyšší, než bylo nejvyšší podání (předražek). Návrh musí obsahovat náležitosti podle § 42 a podpis navrhovatele musí být úředně ověřen. Návrhy vede soud odděleně a zařadí je do spisu teprve po uplynutí lhůty podle věty první.

(2) Navrhovatel předražku je povinen ve lhůtě podle odstavce 1 předražek na účet soudu zaplatit. Ustanovení § 336e odst. 2 platí obdobně. Není-li řádně a včas předražek zaplacen, soud k návrhu předražku nepřihlíží.

(3) Po uplynutí lhůty podle odstavce 1 vyzve soud vydražitele, aby do tří dnů oznámil, zda zvyšuje svoje nejvyšší podání na částku nejvyššího předražku. Poté soud vydá usnesení o předražku, ve kterém usnesení o příklepu zruší a rozhodne o tom, kdo je předražitelem a za jakou cenu nemovitost nabude.

(4) Je-li učiněno více předražek, nemovitost nabude ten, kdo učiní nejvyšší předražek, v případě shodných podání vydražitel, pak ten, kdo podal návrh jako první, poté se rozhoduje při jednání losem.

(5) V usnesení o předražku soud uloží povinnému, aby vydraženou nemovitost vyklidil nejpozději do 15 dnů od nabytí právní moci usnesení. Zvýšil-li vydražitel svoje podání na částku nejvyššího předražku, stanoví se mu stejná lhůta pro doplacení nejvyššího podání, jaká byla určena v usnesení o příklepu. Usnesení soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil

jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a všem, kdo učinili předražek.

(6) Neúspěšným navrhovatelům předražku se zaplacená částka vrátí po právní moci usnesení o předražku.

(7) Za odvolání proti usnesení o předražku se považuje i odvolání podané proti usnesení o příklepu.

§ 336k [Komentář]

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému a vydražiteli. Usnesení o příklepu se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce soudu společně s výzvou pro přihlášené věřitele, aby do 15 dnů od jejího vyvěšení vyčíslili svoje pohledávky ke dni konání dražby. V usnesení vyvěšeném na úřední desce soudu se neuvádějí údaje, podle nichž je možno identifikovat vydražitele.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1 věty první.

(3) Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též

a) osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání,

b) dražitelé, kteří se zúčastnili dražebního jednání, jestliže mají za to, že průběhem dražby byli zkráceni na svých právech.

(4) Odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ze stejných důvodů změní odvolací soud i usnesení o předražku. Ustanovení § 219a se nepoužije.

(5) Usnesení odvolacího soudu se doručí osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 nebo osobám uvedeným v § 336ja odst. 5. Bylo-li usnesení o příklepu nebo o předražku odvolacím soudem změněno, nařídí soud prvního stupně nové dražební jednání.

§ 336l [Komentář]

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydraženou nemovitost s příslušenstvím dnem následujícím po doplacení nejvyššího podání, nejdříve však po uplynutí lhůty podle § 336ja odst. 1; byl-li však podán takový návrh, nemovitost s příslušenstvím lze převzít dnem následujícím po dni, kdy bylo předražiteli doručeno usnesení o předražku.

(2) Vydražitel se stává vlastníkem vydražené nemovitosti s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. Předražitel se stává vlastníkem nemovitosti s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o předražku právní moci a předražek byl zaplacen, a to ke dni jeho vydání.

(3) Nejvyšší podání nebo předražek lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu, nepřesahuje-li částku stanovenou jako nejvyšší možnou pro platbu v hotovosti podle zvláštního právního předpisu, nebo platbou na účet soudu. Od povinnosti zaplatit nejvyšší podání je vydražitel osvobozen nejvýše do výše dvou třetin nejvyššího podání, pokud lze důvodně předpokládat, že v takové výši dojde k uspokojení jeho přihlášené pohledávky v rozvrhu.

(4) Soud zřídí zástavní právo na vydražené nemovitosti ve prospěch věřitele ze smlouvy o úvěru, jestliže vydražitel předloží soudu smlouvu o úvěru, ve které

a) úvěr bude účelově vázán jen pro zaplacení nejvyššího podání,

b) úvěr bude vyplacen soudem, a to ve lhůtě nejpozději 2 měsíců po uplynutí lhůty podle § 336j odst. 3 písm. b),

c) úvěr byl poskytnut věřitelem, který může na území České republiky vykonávat činnost podle zákona o bankách.

Soud zástavní právo zruší, uplyne-li lhůta pro doplacení nejvyššího podání marně. Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné a doručuje se jen vydražiteli.

(5) Věcná břemena a nájemní práva, nejde-li o nájem bytu nebo věcné břemeno bydlení, neuvedená v dražební vyhlášce nebo neoznámená soudem po zahájení dražebního jednání, a předkupní práva k vydražené nemovitosti zanikají dnem, kterým se stal vydražitel nebo předražitel jejím vlastníkem.

(6) Vydražitel nebo předražitel, který se nestal vlastníkem vydražené nemovitosti, je povinen vrátit ji povinnému, vydat mu užitky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s nemovitostí a jejím příslušenstvím.

(7) Na základě pravomocného usnesení o příklepu nebo pravomocného usnesení o předražku může vydražitel nebo předražitel podat návrh na výkon rozhodnutí vyklizením nemovitosti.

§ 336m [Komentář]

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí 3 měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do 1 roku, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezapltil-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečné lhůtě, kterou mu soud usnesením určil a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o příklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání. To nařídí soud i tehdy, jestliže vydražitel nepředložil smlouvu o úvěru, nejvyšší podání nebylo doplaceno ve lhůtě uvedené v § 336l odst. 4, nebo nezapltil ve stanovené lhůtě předražek.

(3) Při druhém dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši 50 % výsledné ceny (§ 336a odst. 1); ve třetím dražebním jednání činí 40 % výsledné ceny, ve čtvrtém 30 % a v pátém dražebním jednání 25 % výsledné ceny. Nepodaří-li se nemovitost prodat ani poté, soud řízení zastaví.

(4) O nařízení a provedení dalších dražeb platí obdobně ustanovení § 336b odst. 2 a § 336b odst. 4 písm. c), § 336c s výjimkou odstavce 1 písm. b) a c), § 336d, § 336e odst. 2, § 336h, § 336i odst. 3 a 4, § 336j až 336l, § 336n a 336o.

§ 336n [Komentář]

(1) Vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 je povinen nahradit náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezapltil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání. Na tyto závazky se započítá jistota složená vydražitelem; převyšuje-li jistota tyto závazky, zbývající část se vrátí vydražiteli.

(2) O závazcích podle odstavce 1 rozhodne soud po jednání usnesením.

(3) Nepostačuje-li k úhradě závazků podle odstavce 1 složená jistota, podá vykonavatel podle vykonatelného usnesení uvedeného v odstavci 2 k vymožení potřebných částek návrh na

nařízení výkonu rozhodnutí proti vydražiteli.

(4) Částky připadající na náhradu nákladů soud vyplatí státu nebo účastníkům, kterým byly přiznány. Ostatní náhrady připadají do rozdělované podstaty.

§ 336o

(1) Dražbu lze provést i elektronicky s využitím internetu.

(2) V dražební vyhlášce soud stanoví

a) způsob registrace dražitelů a způsob, jakým jsou dražitelé povinni sdělit svoje jméno, příjmení, bydliště, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození,

b) způsob informování o postupu při dražbě nebo odkaz na internetové stránky, na kterých je tento postup zveřejněn,

c) adresu internetové stránky, na které se dražba bude konat a kde může veřejnost dražbu sledovat,

d) datum a čas zahájení a ukončení dražby, během kterého lze zvyšovat podání,

e) termín, do kterého vydražitel musí sdělit, zda bude nejvyšší podání platit úvěrem se zřízením zástavního práva k vydražené nemovitosti,

f) termín přihlášení pohledávek,

g) termín prokázání podání vylučovací žaloby,

h) termín uplatnění předkupního práva a způsob sdělení rozhodnutí, zda je předkupní právo prokázáno.

(3) Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu dražiteli, kterému svědčí předkupní právo. Není-li příklep takto udělen, udělí jej dražiteli, který podání učinil jako první. Ustanovení § 336j odst. 1 věty druhé se nepoužije.

(4) Pro dražbu provedenou elektronicky platí obdobně ustanovení § 336b až 336n.

§ 336p

(1) Nejpozději do 7 dnů ode dne konání první dražby soud na úřední desce zveřejní i oznámení o přihlášených pohledávkách, o nichž soud rozhodne v rozvrhu, včetně sdělení věřitele o jejich zařazení do skupiny a pořadí v této skupině. V oznámení dále uvede přihlášky, které byly odmítnuty, a důvod, pro který se tak stalo. V oznámení poučí přihlášené věřitele podle § 336b odst. 4 písm. b) a o povinnosti podle § 336f odst. 5.

(2) Jestliže soud do zveřejnění oznámení doposud nerozhodl o některé přihlášce podle § 336f odst. 4, uvede tuto skutečnost v oznámení samostatně. Nebude-li přihláška pohledávky poté odmítnuta, zašle soud oprávněnému, povinnému a všem přihlášeným věřitelům, o jejichž pohledávkách soud rozhodne v rozvrhu, dodatečné oznámení o projednání takové pohledávky, a poučí je, že nejpozději do 15 dnů ode dne doručení oznámení mohou pohledávku popřít co do její pravosti, výše, zařazení do skupiny a pořadí nebo požádat, aby k rozvržení rozdělované podstaty bylo nařízeno jednání, s tím, že k námitkám nebo žádosti o jednání učiněným později se nepřihlíží.

§ 336q

(1) Požádá-li o to alespoň jeden věřitel, případně oprávněný nebo povinný, podle § 336b odst. 4 písm. b) nebo § 336p odst. 2, nařídí soud po právní moci usnesení o příklepu, zaplacení nejvyššího podání nebo předražku vydražitelem, právní moci usnesení o předražku a uplynutí lhůty podle § 336p jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) Soud provede jednání o rozvrhu rozdělované podstaty a rozhodne o jejím rozdělení rovněž na návrh správce daně. Rozdělení podstaty provede správce daně, který návrh podal, po právní moci rozhodnutí vydaného soudem.

(3) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 336f odst. 3).

(4) Předvolání k rozvrhovému jednání se rovněž vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 337 [Komentář]

(1) Není-li nařízeno jednání o rozvrhu podle § 336q odst. 1, soud rozvrhne rozdělovanou podstatu podle § 337c.

(2) Ustanovení § 336q odst. 2 se použije obdobně.

(3) Účastníky rozvrhu jsou oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 336f odst. 4).

§ 337a [Komentář]

Rozdělovanou podstatu tvoří nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 336n odst. 4, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2, případně po odečtení daně z přidané hodnoty, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty a byla-li vydražená nemovitost v obchodním majetku povinného.

§ 337b [Komentář]

zrušen

§ 337c [Komentář]

(1) Z rozdělované podstaty se uspokojují postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů vzniklých státu v tomto řízení,
- b) pohledávky z hypotečních úvěrů nebo části těchto pohledávek sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů,
- c) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, a pohledávky zajištěné zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva,
- d) pohledávky nedoplatků výživného,
- e) pohledávky daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- f) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,

g) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem se považují při rozvrhu za splacené.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatky z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou. Pokud ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů slouží jen část pohledávky z hypotečního úvěru, uspokojují se nároky uvedené ve větě první poměrně.

(5) Pro pořadí je rozhodující

a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,

b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,

c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,

d) u pohledávky zajištěné zástavním právem den vzniku zástavního práva,

e) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Zjistí-li soud z katastru nemovitostí, že zpeněžená nemovitost je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.

§ 337d [Komentář]

(1) Byly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na kterých vážnou pohledávky zajištěné zástavním právem pro tutéž pohledávku⁸⁹⁾ (dále jen "vespolné zástavní právo"), uhradí se takové pohledávky při rozvrhu jednotlivých rozdělovaných podstat poměrně podle zbytků rozdělovaných podstat, které zbývají u každé jednotlivé nemovitosti po uhrazení předcházejících nároků. Žádá-li věřitel uspokojení v jiném poměru, přikáže se osobám, které by v důsledku toho obdržely z rozdělované podstaty méně, částka, která by připadla na takovou pohledávku až do výše schodku z jednotlivých rozdělovaných podstat.

(2) Nebyly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na nichž vážnou pohledávky zajištěné vespolným zástavním právem, použije se za základ výpočtu úhrady hodnota všech nemovitostí zjištěná podle zvláštního předpisu.⁹²⁾ Částky, o které by byli věřitelé s pozdějším pořadím zkráceni tím, že věřitel pohledávky zajištěné vespolným zástavním právem dostal více, než kolik by na něj připadlo z výtěžku prodané nemovitosti, zajistí se na jejich návrh zástavním

právem na neprodaných nemovitostech v pořadí, které příslušelo uspokojenému věřiteli.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije přiměřeně i na pohledávky, které zatěžují podíly několika spoluvlastníků téže nemovitosti.

§ 337e [Komentář]

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ostatní věřitele soud vyzve, aby do 30 dnů od právní moci rozvrhového usnesení podali návrh podle § 267a odst. 1, jestliže na sporné pohledávky připadá alespoň zčásti úhrada z rozdělované podstaty; o částce připadající na sporné pohledávky rozhodne soud tak, že bude projednána dodatečně.

(3) K námitkám, které nebyly včas uplatněny podle odstavce 2, se nepřihlíží; o tomto následku musí být poučeni všichni, kdo byli vyzváni podat návrh podle § 267a odst. 1.

(4) V návrhu podle § 267a odst. 1 nemohou být uplatněny nové skutečnosti.

§ 337f [Komentář]

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud pokračuje rozdělením zbytku rozdělované podstaty.

(2) Bylo-li k rozvržení podstaty nařízeno jednání, nařídí soud jednání i k rozdělení zbytku rozdělované podstaty. K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 337 odst. 2 a 3, § 337a, 337c a 337d.

§ 337g [Komentář]

(1) V rozvrhovém usnesení soud přizná pohledávky jejich věřitelům a uvede, že přiznané pohledávky po právní moci usnesení vyplatí. U pohledávky vydražitele uvede, v jakém rozsahu ji vyplatí a v jakém rozsahu ji započte proti nejvyššímu podání.

(2) Soud změní usnesení o rozvrhu, které nenabýlo právní moci, pokud po jeho vydání učinil věřitel oznámení podle § 336f odst. 5.

§ 337h [Komentář]

(1) Dnem právní moci rozvrhového usnesení zanikají zástavní práva váznoucí na nemovitosti; ustanovení § 336l odst. 4 tím není dotčeno.

(2) Po právní moci rozvrhového usnesení soud vyrozumí příslušný katastrální úřad, vydražitele nebo předražitele o tom, která zástavní práva váznoucí na nemovitosti zanikla a která působí proti vydražiteli.

(3) Po vydání usnesení o příklepu nebo usnesení o předražku nelze zastavit výkon rozhodnutí. Účastníci rozvrhu však mohou pro důvody uvedené v § 268 popřít pohledávku oprávněného nebo dalšího oprávněného.

Prodej spoluvlastnického podílu

§ 338 [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu se užití ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k movité věci, soud doručí spoluvlastníku povinného usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí při provedení soupisu, popřípadě po soupisu nebo poté, co zjistí, že věc je ve spoluvlastnictví, a oznámí mu dražební rok. Spoluvlastník povinného je povinen umožnit soupis věci ve spoluvlastnictví; povinnosti uložené povinnému v § 325b a 326b platí i pro něj. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 329 odst. 2 věty druhé se nepoužije.

(3) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k nemovitosti, soud doručí spoluvlastníku povinného pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí a dražební vyhlášku; spoluvlastník povinného může podat za podmínek uvedených v § 336c odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 336j odst. 1 věty druhé se nepoužije. Spoluvlastník povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 336k odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

nadpis vypuštěn

Prodej zástavy

§ 338a [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zastavených movitých věcí a nemovitostí se užití ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí lze nařídit jen prodejem v rozhodnutí označené zástavy. Má-li zástavu u sebe zástavní věřitel nebo jiná osoba, které byla podle zástavní smlouvy odevzdána, jsou tyto osoby povinny umožnit soupis této věci a její ocenění a věc vydat soudu k dražbě; ustanovení § 325b a 326b pro ně platí obdobně.

(3) Při výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí se nepoužijí ustanovení § 335 odst. 2 a 3, ledaže jde o návrh dalšího oprávněného z usnesení o nařízení prodeje zástavy, a ustanovení § 336f, ledaže by věřitel přihlásil pohledávku zajištěnou prodávanou zástavou.

Hlava šestá

Zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech

§ 338b [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný přesně označí nemovitost, k níž má být zástavní právo zřízeno, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo notářem⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Pro nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva je rozhodující stav v době zahájení řízení.

§ 338c [Komentář]

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím.

(2) Zřízení soudcovského zástavního práva se zaznamenává podle zvláštních předpisů do katastru nemovitostí.

(3) Z výkonu rozhodnutí nebo exekuce jsou vyloučeny byty nebo nebytové prostory a domy s byty nebo nebytovými prostory, nebylo-li do katastru nemovitostí vloženo prohlášení vlastníka, a to v případech, kdy k takovým bytům nebo nebytovým prostorům mají právo k výlučnému nabytí vlastnictví osoby podle § 23 a 24 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

§ 338d [Komentář]

(1) Pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitosti je rozhodující den, v němž k soudu došel návrh na zřízení soudcovského zástavního práva; došlo-li několik návrhů ve stejný den, mají zástavní práva stejné pořadí. Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitostem rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu. Bylo-li však pro vymáhanou pohledávku již dříve zřízeno zákonné nebo smluvní zástavní právo, řídí se pořadí soudcovského zástavního práva pořadím tohoto zástavního práva.

(2) Pro pohledávky, pro něž bylo zřízeno soudcovské zástavní právo, lze vést výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti přímo i proti každému pozdějšímu vlastníku nemovitosti, který ji nabyt smluvně.

§ 338e [Komentář]

(1) Při výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitosti se nepoužijí ustanovení § 263 až 266, § 267a a § 268 odst. 1 písm. e). Ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) lze použít jen tehdy, zaniklo-li právo rozhodnutím přiznané před podáním návrhu na nařízení tohoto výkonu rozhodnutí.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva pravomocně zastaven, zástavní právo tím od počátku zaniká. V případě, že byl pravomocně zastaven jen částečně, platí, že byl od počátku nařízen pro pohledávku jen v takové výši, kolik činí po zastavení výkonu rozhodnutí.

(3) Usnesení o zastavení nebo o částečném zastavení výkonu rozhodnutí soud zašle po právní moci příslušnému katastrálnímu úřadu.

Hlava sedmá

Postižení podniku

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 338f [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí postižením podniku⁹³⁾ může být nařízen, jen když oprávněný označí podnik, jehož postižení navrhuje, a jestliže doloží, že podnik je majetkem povinného.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí postižením téhož podniku podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepřislušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v

takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 338g [Komentář]

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí postižením podniku je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, a to podle stavu, jaký tu je v době příklepu.

(3) Výkonem rozhodnutí nemůže být postižen podnik, jedná-li se o banku.

(4) Z výkonu rozhodnutí nebo exekuce jsou vyloučeny byty nebo nebytové prostory a domy s byty nebo nebytovými prostory, nebylo-li do katastru nemovitostí České republiky vloženo prohlášení vlastníka, a to v případech, kdy k takovým bytům nebo nebytovým prostorům mají právo k výlučnému nabytí vlastnictví osoby podle § 23 a 24 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

§ 338h [Komentář]

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví správce podniku (dále jen "správce") a povinnému

a) zakáže, aby po doručení usnesení podnik nebo část podniku převedl na někoho jiného;

b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům nebo jiným hodnotám patřícím k podniku předkupní právo, s poučením, že při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou;

c) zakáže, aby po doručení usnesení věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, převedl na jiného, zatížil je nebo s nimi jinak nakládal bez souhlasu správce;

d) přikáže, aby správci umožnil kdykoliv nahlížet do účetní evidence a dalších písemností týkajících se podniku a bez omezení vstupovat do všech prostor podniku.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, správci a příslušnému rejstříkovému soudu nebo orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je známo, že mají k podniku nebo k jednotlivým věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní, zástavní nebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ a finančnímu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání). Po právní moci se usnesení též vyvěsí na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný

zapsán.

Správce podniku

§ 338i [Komentář]

(1) Správcem soud ustanoví osobu zapsanou podle zvláštních předpisů v seznamu insolvenčních správců.⁹⁴⁾ Výjimečně může soud správcem ustanovit i osobu do tohoto seznamu nezapsanou, splňuje-li podmínky pro zapsání do seznamu, jestliže s ustanovením správcem souhlasí.

(2) Při výběru osoby správce soud přihlíží zejména k tomu, zda má správce s ohledem na povahu podniku potřebné předpoklady k řádnému výkonu správy. Osoby zapsané do seznamu insolvenčních správců mohou funkci správce odmítnout jen z důležitých důvodů, které posoudí soud.

(3) Správce je povinen vykonávat svou funkci s odbornou péčí a odpovídá za škodu, kterou způsobil zaviněným porušením svých povinností, které mu ukládá zákon nebo které mu uložil soud.

(4) Správce má nárok na odměnu a na náhradu hotových výdajů.

(5) Na úhradu hotových výdajů, vynakládaných zejména v souvislosti s přibráním znalce, soud poskytne správci na jeho žádost zálohu. Hotové výdaje hrazené z této zálohy se považují za náklady výkonu rozhodnutí.

§ 338j [Komentář]

(1) Správce je z výkonu své funkce vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) O tom, zda je správce vyloučen, rozhodne soud; před rozhodnutím si zpravidla vyžádá vyjádření správce. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(3) Rozhodne-li soud, že správce je ze své funkce vyloučen, současně jej zproští funkce a ustanoví nového správce.

§ 338k [Komentář]

(1) Správce při výkonu své funkce postupuje podle zákona a dalších právních předpisů a podle pokynů soudu; dbá, aby po nařízení výkonu rozhodnutí nedošlo bezdůvodně ke zmenšení majetku postiženého podniku, popřípadě aby se majetek podniku očekávaným způsobem zvýšil. K řádnému zajištění majetku podniku činí vhodná opatření, zejména vyrozumí peněžní ústav, že s prostředky na účtu povinného, které slouží k provozování podniku, může povinný nakládat jen s jeho souhlasem. Vyžadují-li to okolnosti případu, může správce vyzvat dlužníky povinného, aby plnění svých peněžitých dluhů skládali na účet povinného, který za tím účelem zřídil. Zjistí-li správce, že součástí podniku je nemovitost, vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušný katastrální úřad, že byl nařízen výkon rozhodnutí postižením podniku a že povinný nesmí bez jeho souhlasu nemovitost převést na jiného, zatížit ji nebo s ní jinak nakládat.

(2) Souhlas správce s úkony povinného musí být udělen písemně; u písemných úkonů musí být obsažen na téže listině. Právní úkony povinného, které učinil bez souhlasu správce, jsou neplatné.

(3) Vyzve-li správce dlužníka povinného, aby plnění svého peněžitého dluhu skládal na určitý účet, nesmí dlužník po doručení výzvy dluh plnit jinak. Nesplní-li dlužník povinného dluh v souladu s výzvou správce, je správce oprávněn domáhat se jako zástupce povinného řádného

splnění dluhu.

(4) Neučiní-li povinný řádně a včas úkony potřebné k odvrácení hrozící škody na majetku podniku, je povinen tyto úkony provést správce jako zástupce povinného.

(5) Odmítne-li správce udělit povinnému souhlas k úkonu potřebnému k řádnému provozování podniku, může povinný soudu navrhnout, aby svým usnesením souhlas správce nahradil. Soud o návrhu rozhodne po slyšení správce a povinného; proti jeho usnesení není odvolání přípustné.

(6) Ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, je správce oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci (§ 28a odst. 1). Po dobu, po kterou správce podniku zastupuje povinného, nesmí jiné osoby povinného zastupovat nebo za něj jednat.

Dohled soudu

§ 338l [Komentář]

(1) Soud dohlíží, jak správce plní své povinnosti uložené mu zákonem a dalšími právními předpisy nebo soudem. Při výkonu dohlédací činnosti je soud oprávněn vyžádat si od správce zprávu o jeho činnosti, nahlížet do listin správce a povinného a provádět potřebná šetření. Zjistí-li v činnosti správce nedostatky, uloží správci, aby je odstranil; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

(2) Za porušení povinností při výkonu funkce může soud uložit správci pořádkovou pokutu; postupuje přitom obdobně podle § 53.

(3) Neplní-li správce řádně své povinnosti nebo z jiných vážných důvodů, může soud na návrh některého z účastníků nebo správce anebo i bez návrhu zprostit správce funkce. Zprostit-li soud správce funkce, ustanoví současně jiného správce. Správce, který byl funkce zproštěn, je povinen řádně předat funkci novému správci a poskytnout mu všechny potřebné informace a doklady.

Cena podniku

§ 338m [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud správci uloží, aby

a) zjistil na základě údajů v účetní evidenci o podniku, jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty a jaké závazky slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit; neumožní-li povinný správci řádně nahlédnout do účetních záznamů, zjedná soud správci na jeho návrh přístup k těmto záznamům, a to v odůvodněných případech i za součinnosti orgánů justiční stráže nebo Policie České republiky,

b) zjistil, jaké jsou příjmy a výdaje podniku,

c) provedl soupis věcí, práv a jiných majetkových hodnot a závazků, o nichž se mu podařilo zjistit, že slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, není-li možné potřebné údaje zjistit postupem podle písmene a).

(2) Na základě zjištění podle odstavce 1 podá správce ve lhůtě stanovené soudem předběžnou zprávu o tom, zda pro uspokojení vymáhané pohledávky je vhodnější podnik dále spravovat nebo ho prodat.

(3) Stejnopis předběžné zprávy soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému a umožní jim, aby se k obsahu zprávy v přiměřené lhůtě vyjádřili. K námitkám povinného týkajícím se soupisu věcí, práv a jiných majetkových hodnot, který správci neposkytl součinnost podle odstavce 1 písm. c), se nepřihlíží.

(4) Soud může správci uložit, aby zprávu doplnil nebo aby podal soudu potřebná vysvětlení. K objasnění rozhodných skutečností může též provést potřebná šetření.

§ 338ma

(1) Na základě zjištění podle § 338m anebo jiných rozhodných hledisek, které si opatří, a po vyjádření osob uvedených v § 338m odst. 3 rozhodne soud, zda výkon rozhodnutí bude pokračovat správou podniku nebo bude nařízen jeho prodej v dražbě.

(2) Rozhodne-li soud o pokračování výkonu rozhodnutí správou podniku, uloží správci, aby výtěžek správy vyplácel oprávněnému nebo tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, každé 3 měsíce, nedohodnou-li se na delší lhůtě. Ustanovení § 320h se použije obdobně.

Prodej podniku

§ 338mb

(1) Po právní moci usnesení podle § 338ma, kterým byl nařízen prodej podniku v dražbě, soud uloží správci, aby podal zprávu o ceně podniku, kterou zjistil, na základě údajů podle § 338m anebo jiných rozhodných hledisek, a na základě ocenění znalce, kterého si správce se souhlasem soudu přibral.

(2) Při oceňování podniku se použije cena obvyklá.

(3) Nestanoví-li soud jinak, správce ve zprávě o ceně podniku uvede,

a) jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty patří k podniku a jakou mají cenu,

b) kolik činí v podniku peněžní prostředky v hotovosti a uložené na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky,

c) jaké závazky patří k podniku a jakou mají cenu,

d) jaké peněžité závazky patří k podniku a kolik činí celkem,

e) kolik činí čisté jmění podniku.

(4) Pro zprávu správce o ceně podniku platí obdobně § 338m odst. 3 a 4.

§ 338n [Komentář]

(1) Podle obsahu zprávy správce o ceně podniku soud určí

a) cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku,

b) výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku,

c) cenu všech závazků patřících k podniku,

d) výši peněžitých závazků patřících k podniku,

e) zjištěnou cenu podniku.

(2) Zjištěnou cenu podniku soud určí ve výši čistého jmění podniku; k prostředkům uvedeným v odstavci 1 písm. b) se při tom nepřihlíží.

(3) Neprovádí-li se dokazování nebo souhlasí-li s tím osoby uvedené v § 338m odst. 4, není třeba nařizovat jednání.

(4) Usnesení podle odstavce 1 soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému.

(5) Po právní moci usnesení podle odstavce 1 má každý právo nahlédnout do zprávy o ceně podniku.

(6) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v odstavci 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného a těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady výkonu rozhodnutí, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

Dražební vyhláška

§ 338o [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o ceně soud nařídí, nebyl-li výkon rozhodnutí pravomocně zastaven, dražební jednání (dražbu).

(2) Ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláše) soud uvede

a) čas a místo dražebního jednání (§ 338q),

b) označení prodávávaného podniku,

c) údaje uvedené v § 338n odst. 1,

d) výši nejnižšího podání (§ 338r odst. 1),

e) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 338r odst. 2),

f) upozornění, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výše peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cena závazků patřících k podniku, výše peněžitých závazků patřících k podniku, zjištěná cena podniku a výše nejnižšího podání mohou být změněny s přihlédnutím ke zvýšení nebo snížení jmění podniku, k němuž dojde do dražebního jednání (§ 338t odst. 1),

g) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydražený podnik a za kterých vydražený podnik přejde do jeho majetku (§ 338z odst. 1 a 2),

h) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé povinného domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾ než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže patří k podniku, jestliže je přihlásí nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a

poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 338s a § 338zn odst. 2),

i) upozornění, že závazky patřící k podniku, které nebudou při výkonu rozhodnutí uspokojeny, přecházejí na vydražitele (§ 338zk),

j) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,

k) upozornění, že osoby, které mají k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo, je mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká,

l) upozornění, kde a kdy je možné nahlédnout do zprávy o ceně podniku (§ 338n odst. 5).

§ 338p [Komentář]

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo nebo zástavní právo anebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva, jež patří k podniku, a příslušnými listinami je prokázaly, a osobám uvedeným v § 338zn odst. 1,

b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),

c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,

d) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je podnik.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je podnik, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce mohou podat odvolání jen oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný a osoby, které mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo. Odvolání jen proti výrookům uvedeným v § 338o odst. 2 písm. a), b), f) až l) není přípustné.

§ 338q [Komentář]

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází podnik, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 338r [Komentář]

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši poloviny ceny věci, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku [§ 338n odst. 1 písm. a)], nejvýše však ve výši dvou třetin zjištěné ceny podniku [§ 338n odst. 1 písm. e)].

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu nebo platbou na účet soudu; k platbě na účet soudu lze přihlédnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu také došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání.

§ 338s [Komentář]

(1) Věřitel, který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku) anebo pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾ která patří k podniku, může ji u soudu přihlásit nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání. Oprávněný nebo ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, mohou své pohledávky přihlásit, jen jestliže jim byly přiznány rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, jejíhož uspokojení se věřitel povinného domáhá, jinak se k přihlášce nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen v dražební vyhlášce. K přihlášce musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva⁸⁴⁾ a že patří k podniku, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(3) Opožděné přihlášky a přihlášky pohledávek, které nepatří k podniku, soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 338t [Komentář]

(1) Po vydání dražební vyhlášky soud správci uloží, aby mu podal před zahájením dražebního jednání zprávu, zda došlo oproti stavu, který byl rozhodný pro usnesení podle § 338n odst. 1, ke změně v okolnostech podle § 338m odst. 3, popřípadě jak se tyto okolnosti změnilo.

(2) Nepodá-li správce soudu řádně a včas zprávu podle odstavce 1, soud mu uloží, aby státu nahradil náklady zmařené dražby, a na návrh účastníků dražby, aby jim nahradil náklady, které jim v souvislosti s účastí na této dražbě vznikly. O tomto následku musí být správce poučen.

Dražební jednání

§ 338u [Komentář]

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu (§ 338r odst. 2).

(3) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, správce, vydražitel uvedený v § 338za odst. 2 a ti, jimž v nabytí podniku brání zvláštní předpis.

(4) Ustanovení § 336h odst. 3 platí obdobně.

§ 338v [Komentář]

(1) Bylo-li zjištěno, že byl podán návrh na vyloučení prodávaného podniku nebo jeho části z výkonu rozhodnutí (§ 267 odst. 1), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o návrhu.

(2) Byl-li podán návrh na vyloučení jednotlivých věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, soud podle okolností případu posoudí, zda je třeba jednání odročit až do pravomocného rozhodnutí o návrhu nebo zda přistoupí k dražbě. V případě, že přistoupí k dražbě, soud upozorní dražitele na sporné věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Nepodal-li správce do zahájení dražebního jednání zprávu podle § 338t odst. 1, rozhodne soud o nárocích podle § 338t odst. 2 a dražební jednání odročí. Při nařízení nového dražebního jednání znovu postupuje podle § 338o až 338t.

§ 338w [Komentář]

(1) Po zahájení dražebního jednání soudce

a) rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 338r odst. 3),

b) na základě zprávy správce podle § 338t odst. 1 usnesením určí novou cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cenu závazků patřících k podniku, výši peněžitých závazků patřících k podniku a výslednou cenu podniku,

c) stanoví, kolik činí nejnižší podání,

d) oznámí, kteří věřitelé přihlásili své pohledávky a v jaké výši, popřípadě kteří věřitelé mají právo na uspokojení svých pohledávek podle § 338zn odst. 1.

(2) Proti usnesením podle odstavce 1 písm. a), b) a c) není odvolání přípustné.

(3) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v § 338n odst. 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady výkonu rozhodnutí, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Nebude-li výkon rozhodnutí zastaven, soudce po provedení úkonů podle odstavce 1 vyzve ty, kdo mohou dražit, aby činili podání.

(5) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydraženého podniku není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 338x [Komentář]

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo k podniku, pak tomu, komu svědčí předkupní právo k části podniku nebo k jednotlivým věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám, které patří k podniku, a poté, nedohodnou-li se jinak dražitelé, kteří učinili stejné nejvyšší podání, dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže osob přítomných při dražbě, zda mají námitky proti příklepu; námitky, které podali oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a dražitel, se uvedou do protokolu.

(3) Jestliže soud neudělí se zřetelem na vznesené námitky příklep, pokračuje se v dražbě vyvoláním předposledního podání; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. V opačném případě soud usnesením udělí příklep.

(4) V usnesení o příklepu soud stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než dva měsíce. Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(5) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námitky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu.

§ 338y [Komentář]

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, manželu povinného, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 338p odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

(3) Ustanovení § 336k odst. 3 a 4 platí obdobně.

§ 338z [Komentář]

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydražený podnik již dnem následujícím po vydání usnesení o příklepu. Podnik předá vydražiteli na jeho žádost správce za součinnosti s povinným; o převzetí se sepíše zápis. O předání podniku správce vyrozumí soud.

(2) Vydražený podnik přechází do majetku vydražitele, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li vydražitel nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. K témuž dni se vydražitel stává vlastníkem věcí a vstupuje do práv a závazků patřících k podniku.

(3) Předkupní právo k vydraženému podniku, k jeho částem nebo jednotlivým věcem, právům nebo jiným hodnotám zaniká dnem, kterým podnik přešel do majetku vydražitele.

(4) Jestliže vydražený podnik nepřešel do majetku vydražitele, je vydražitel povinen vrátit vydražený podnik povinnému, vydat mu užitky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s podnikem.

§ 338za [Komentář]

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do šesti měsíců, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezaplatal-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečné lhůtě, kterou mu určil soud a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o příklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání. O povinnostech a závazcích tohoto vydražitele a o rozhodování o nich platí obdobně ustanovení § 336n.

(3) Při dalším dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši čtvrtiny ceny věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku [§ 338n odst. 1 písm. a)], nejvýše však ve výši třetiny zjištěné ceny podniku [§ 338n odst. 1 písm. e)]; jinak o nařízení a provedení další dražby platí obdobně ustanovení § 338p, 338q, § 338r odst. 2, § 338t, 338u, § 338v odst. 2, § 338w až 338z. Nebyl-li podnik prodán ani při dalším dražebním jednání z důvodu uvedeného v odstavci 1 větě první, soud výkon rozhodnutí zastaví.

Rozvrh

§ 338zb [Komentář]

(1) Po právní moci usnesení o příklepu a po zaplacení nejvyššího podání vydražitelem nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný, správce, vydražitel, osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 338s odst. 3), a osoby uvedené v § 338zn odst. 1.

(3) Předvolání k rozvrhovému jednání se vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 338zc [Komentář]

Rozdělovanou podstatu tvoří prostředky uvedené v § 338n odst. 1 písm. b), nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 338za odst. 2 věty druhé, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 338za odst. 2.

§ 338zd [Komentář]

(1) Při rozvrhovém jednání se projednají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.

(2) Každý z věřitelů, který je přítomen jednání, je povinen vyčíslit svou pohledávku a její příslušenství ke dni rozvrhového jednání a uvést, do jaké skupiny patří, a skutečnosti významné pro její pořadí. Pohledávky ostatních věřitelů a jejich příslušenství vyčíslí ke dni rozvrhového jednání a jejich skupinu a pořadí uvede soud podle údajů obsažených ve spisu. Po skončení rozvrhového jednání nelze přihlížet k té části pohledávek a jejich příslušenství, která nebyla vyčíslena.

(3) Každý z účastníků rozvrhu může popřít vyčíslené pohledávky co do jejich pravosti, výše, zařazení do skupiny a pořadí. K námitkám osob, které se k rozvrhovému jednání nedostavily, se nepřihlíží, ledaže by byly uplatněny a doloženy před jednáním.

(4) Pohledávku vydražitele podle § 338zf však nelze popřít.

§ 338ze [Komentář]

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojí postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby a zaplacením zálohy podle § 338i odst. 5,
- b) pohledávka odměny správce a jeho hotových výdajů,
- c) pohledávka vydražitele podle § 338zf,
- d) pohledávky zajištěné zadržovacím právem,
- e) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, a pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾
- f) pohledávky nedoplatků výživného,
- g) pohledávky daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena e),
- h) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,
- i) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva se považují při rozvrhu za splacené.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatek z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,
- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva⁸⁴⁾ den vzniku těchto práv,
- e) u pohledávky věřitele uvedeného v § 338zn den, podle kterého se řídí pořadí pohledávky v řízení o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí anebo nemovitostí,
- f) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byl-li podnik zajištěn v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního

řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění podniku podle trestního řádu.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžený podnik je zajištěn podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.

(8) Nebyla-li plně uspokojena pohledávka správce podle odstavce 1 písm. b), uloží soud usnesením tuto povinnost povinnému; oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s), za splnění této povinnosti společně a nerozdílně ručí.

§ 338zf [Komentář]

Vydražitel má pohledávku za podstatou, jestliže

a) výše peněžitých závazků patřících k podniku spolu s pohledávkami oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku a které mají být uhrazeny z podstaty, nepřesahuje rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu, nebo

b) pohledávky oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které mají být uspokojeny z podstaty, nepřesahují rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu.

§ 338zg [Komentář]

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly při rozvrhovém jednání popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ustanovení § 337e odst. 2, 3 a 4 platí obdobně.

§ 338zh [Komentář]

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud nařídí jednání o rozvrhu zbytku rozdělované podstaty.

(2) K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 338zb odst. 2 a 3, § 338zc, 338ze a 338zf.

§ 338zi [Komentář]

(1) V rozvrhovém usnesení soud přiznává pohledávky jejich věřitelům; úhrada odměny a hotových výdajů se poskytne správci a úhrada pohledávky podle § 338zf se poskytne vydražiteli.

(2) Přiznané částky soud vyplatí po právní moci rozvrhového usnesení.

Zpráva o výkonu správy podniku

§ 338zj [Komentář]

(1) Poté, co vydražený podnik přešel do majetku vydražitele a správce mu předal podnik, podá správce soudu konečnou zprávu o výkonu své funkce a vyúčtuje odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a vydražiteli.

(3) Soud zprávu přezkoumá a rozhodne o jejím schválení při jednání; jednání není třeba nařizovat, jestliže osoby uvedené v odstavci 2 v určené lhůtě nesdělí své námitky proti zprávě.

(4) Po schválení zprávy soud zproští správce jeho funkce.

Přechod práv a závazků na vydražitele

§ 338zk [Komentář]

(1) Na vydražitele, do jehož majetku přešel vydražený podnik, přechází

a) věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit;

b) práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví týkající se podnikatelské činnosti vydraženého podniku, ledaže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí těchto práv nebo jejich povaze;

c) práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů zaměstnanců působících ve vydraženém podniku;

d) závazky patřící k vydraženému podniku, které nebyly uspokojeny při rozvrhu, včetně jejich zajištění.

(2) Přechodem dluhu nebo jiného závazku povinného nastupuje vydražitel jako dlužník na jeho místo; k přechodu závazku se souhlas věřitele nevyžaduje.

(3) Je-li pro nabytí nebo zachování práv uvedených v odstavci 1 písm. b) rozhodné uskutečňování určité podnikatelské činnosti, započítá se do této činnosti vydražitele uskutečněné po příklepu i činnost uskutečněná při provozu podniku před jeho prodejem v dražbě.

(4) Nájemní nebo podnájemní smlouvu na nebytové prostory uzavřenou povinným jako nájemcem nebo jako pronajímatelem může vydražitel vypovědět ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou, a to i z jiných důvodů, než stanoví zvláštní zákon⁹⁵⁾ nebo než byly dohodnuty; to platí také v případě, že nájem byl sjednán na dobu určitou. Právo druhé strany na náhradu škody tím vzniklé není dotčeno.

(5) Spolu se závazky, které byly uspokojeny při rozvrhu, zaniká i jejich zajištění.

Oznámení jiným orgánům

§ 338zl [Komentář]

(1) O tom, že vydražený podnik přešel do majetku vydražitele (§ 338z odst. 2), soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán. Rejstříkový soud nebo jiný orgán poté provede zápis o prodeji podniku v příslušném rejstříku.

(2) Jestliže k podniku patří nemovitost, vyrozumí soud příslušný katastrální úřad, že

vlastníkem nemovitosti se stal vydražitel; v případě, že k nemovitosti bylo zřízeno zástavní právo, současně uvede, zda působí proti vydražiteli nebo zda zaniklo.

(3) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán, popřípadě též příslušný katastrální úřad.

§ 338zm [Komentář]

(1) Žádný z věřitelů, jehož pohledávka přešla na vydražitele (§ 338zk odst. 2), nemůže namítat, že prodejem podniku v dražbě se zhoršila dobytost jeho pohledávky.

(2) Povinný neodpovídá za vady věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, který byl prodán v dražbě.

Jiné výkony rozhodnutí

§ 338zn [Komentář]

(1) Nařízením výkonu rozhodnutí postižením podniku se odkládá provedení již nařízených výkonů rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku a výkonů rozhodnutí příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu. Oprávnění z těchto výkonů rozhodnutí se považují za věřitele uvedené v § 338s, aniž by bylo potřebné pohledávku přihlásit; to platí i tehdy, jestliže vymáhaná pohledávka nepatří k podniku.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku nebo příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu, který byl nařízen až po nařízení výkonu rozhodnutí postižením podniku, se neprovede. Právo těchto oprávněných přihlásit vymáhanou pohledávku podle § 338s není dotčeno.

(3) Nebyla-li pohledávka věřitelů uvedených v odstavcích 1 a 2 uspokojena při rozvrhu rozdělované podstaty, pokračuje soud po skončení výkonu rozhodnutí postižením podniku v řízení; v případě, že podnik byl prodán v dražbě a že jde o pohledávku patřící k podniku, nastupuje do řízení na místo povinného vydražitel.

Zastavení výkonu rozhodnutí

§ 338zo [Komentář]

(1) Byl-li výkon rozhodnutí postižením podniku zastaven, soud vyzve správce, aby mu podal konečnou zprávu o výkonu své funkce a aby vyúčtoval odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a manželu povinného.

(3) Ustanovení § 338zj odst. 3 a 4 platí obdobně.

(4) Povinnost zaplatit správci odměnu a náhradu hotových výdajů soud uloží buď povinnému nebo společně a nerozdílně oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelům, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s a 338zn), a to podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo.

Postižení části podniku

§ 338zp [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí postižením části podniku tvořící samostatnou organizační složku

se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí postižením podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Správa části podniku vykonávaná správcem se vztahuje i na úkony podniku, které se týkají jím spravované organizační složky podniku.

Postižení podílu spolumajitele podniku

§ 338zq [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí postižením podílu spoluvlastníka podniku se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí postižením podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Spoluvlastníku povinného soud doručí pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí postižením podniku a dražební vyhlášku; spoluvlastník povinného může podat za podmínek uvedených v § 338p odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce.

(3) Povinnosti uložené povinnému v § 338m platí i pro spoluvlastníka podniku.

(4) Opatření správce podniku působí i proti spoluvlastníku povinného.

(5) Pro spoluvlastníka povinného platí § 338k odst. 2 až 6.

(6) Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 338x odst. 1 věty druhé se nepoužije.

(7) Spoluvlastník povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 338y odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

Prodej zástavy

§ 338zr [Komentář]

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zastaveného podniku se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Při výkonu rozhodnutí prodejem zastaveného podniku se nepoužijí ustanovení § 338f odst. 2 a 3, ledaže jde o návrh dalšího oprávněného z usnesení o nařízení prodeje zástavy, a ustanovení § 338s, ledaže by věřitel přihlásil pohledávku zajištěnou prodávanou zástavou.

Hlava osmá

Uspokojení práv na nepeněžitě plnění

Návrh

§ 339 [Komentář]

(1) Podle těchto ustanovení se vykonávají rozhodnutí, která ukládají jinou povinnost než zaplacení peněžitě částky.

(2) Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí též pro náklady, které mu byly rozhodnutím přiznány, jakož i pro náklady výkonu rozhodnutí, uvede v návrhu na výkon rozhodnutí, jakým způsobem má být jeho pohledávka na nákladech uspokojena.

Vyklizení

a) bez náhrady

§ 340 [Komentář]

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil nemovitost, stavbu, byt nebo místnost, u nichž není třeba zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí a po právní moci tohoto usnesení výkon rozhodnutí provede.

(2) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce.

§ 341 [Komentář]

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud učiní opatření, aby z vyklizovaného objektu

a) byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu,

b) byli vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.

(2) Věci odstraněné z vyklizovaného objektu odevzdají se povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti.

(3) Není-li přítomen vyklizení nikdo, kdo by mohl věci převzít, nebo je-li převzetí věci odmítnuto, sepíší se věci a dají se na náklady povinného do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli; není-li možné věci dát do úschovy, výkon rozhodnutí nelze provést. Soud vyrozumí povinného o tom, komu jeho věci byly dány do úschovy.

(4) Postup podle odstavce 3 se nepoužije, jde-li o věc zjevně bezcennou. V takovém případě soud věc zdokumentuje a nařídí její zničení. O zničení věci vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, než k němu dojde. Zničení věci se provede tak, že ji soud předá k využití nebo k odstranění nebo ji předá osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle zvláštního právního předpisu¹⁰²⁾.

§ 342 [Komentář]

(1) Nevyzvedl-li si povinný věci u obce nebo schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh obce (schovatele) podle ustanovení o prodeji movitých věcí.

(2) Výtěžek prodeje vyplatí soud povinnému po srážce nákladů úschovy a nákladů prodeje. Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.

(3) Věci, které se nepodaří prodat, soud nabídne obci nebo schovateli na úhradu nákladů úschovy za dvě třetiny odhadní ceny; odmítnou-li věci převzít, připadají státu.

(4) Náklady úschovy, které nebudou uhrazeny z výtěžku prodeje ani převzatými věcmi, je povinen nahradit obci (schovateli) povinný; o této povinnosti soud rozhodne na návrh obce (schovatele).

b) se zajištěním bytové náhrady nebo přístřeší

§ 343 [Komentář]

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil byt nebo místnost, za které je nutno zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí jen tehdy, jestliže bude prokázáno, že povinnému je zajištěna taková bytová náhrada, jaká byla určena ve vykonávaném rozhodnutí, nebo že povinnému je zajištěno přístřeší, stanoví-li vykonávané rozhodnutí, že mu při vyklizení bytu náleží přístřeší. Po právní moci tohoto usnesení soud výkon rozhodnutí provede.

(2) Zajištění bytové náhrady nebo přístřeší pro povinného je povinen prokázat oprávněný.

(3) Nebude-li prokázáno, že bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a že odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě že pro povinného bylo zajištěno přístřeší, listinou vydanou státním orgánem nebo orgánem obce anebo notářským zápisem, nařídí soud před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí jednání. Při zjišťování, zda bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a zda odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě zda bylo pro povinného zajištěno přístřeší, soud provede i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány.

§ 344 [Komentář]

(1) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce. Jestliže to je potřebné, zejména není-li povinný přítomen, přibere vykonavatel provádějící vyklizení k tomuto úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(2) Výkon rozhodnutí se provede způsobem uvedeným v § 341 odst. 1 s tím, že odstraněné věci se přestěhují do určené bytové náhrady (do přístřeší).

(3) Zjistí-li soud po nařízení výkonu rozhodnutí, popřípadě až při jeho provedení, že pro povinného ve skutečnosti nebyla určená bytová náhrada (přístřeší) zajištěna, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Po přestěhování vykonavatel provádějící vyklizení předá určenou bytovou náhradu povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti; odmítnou-li bytovou náhradu převzít, uloží klíče u soudu nebo orgánu obce a povinného o tom vyrozumí. Nezačne-li povinný bytovou náhradu bez vážného důvodu do šesti měsíců od uložení užívat, práva povinného k bytové náhradě uplynutím této lhůty zanikají.

(5) Není-li možné věci nebo některé z nich přestěhovat do určené bytové náhrady (do přístřeší), postupuje se obdobně podle § 341 odst. 2 a 3 a § 342.

Odebrání věci

§ 345 [Komentář]

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vydal nebo dodal oprávněnému věc, postará se soud o výkon rozhodnutí tím, že dá odebrat věc se vším, co k ní patří, povinnému a odevzdá ji oprávněnému.

(2) Jestliže je k užívání odebírané věci třeba listiny, odebere se i tato listina povinnému a odevzdá se oprávněnému spolu s věcí, která byla povinnému odebrána.

(3) Nařízení výkonu rozhodnutí doručí povinnému vykonavatel při odebrání věci. Soud vyrozumí oprávněného o době výkonu předem. Odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný nebo jeho zástupce. Ukazuje-li se to potřebné, vykonavatel provádějící odebrání věci přibere k tomu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(4) Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

§ 346 [Komentář]

Má-li věc, kterou je třeba povinnému odebrat, u sebe někdo jiný, vyzve jej soud, aby ji oprávněnému vydal. Nebude-li věc vydána dobrovolně, použije se na návrh oprávněného přiměřeně ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky.

§ 347 [Komentář]

(1) Nepodaří-li se odebrat věc určenou v nařízení výkonu rozhodnutí a lze-li si věc stejného druhu a stejné jakosti opatřit jinak, vyzve soud oprávněného, aby si ji opatřil na náklad a nebezpečí povinného.

(2) Povinnému může soud uložit, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí provede se pak na návrh oprávněného některým ze způsobů uvedených v § 258 odst. 1.

Rozdělení společné věci

§ 348 [Komentář]

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby byla společná movitá věc nebo nemovitost prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky, provede se výkon rozhodnutí přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí nebo nemovitostí.

(2) Spoluvlastníci mají pro účely rozvrhu výtěžku prodeje postavení oprávněných; výše pohledávek se stanoví podle výše jejich podílů na společné věci.

(3) Nepodaří-li se společnou movitou věc nebo nemovitost prodat, zastaví soud výkon rozhodnutí.

§ 349 [Komentář]

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby byla společná movitá věc nebo nemovitost rozdělena jinak než prodejem, určí soud při nařízení výkonu rozhodnutí, jak výkon bude proveden. Ukazuje-li se to potřebné, přibere se k provedení výkonu rozhodnutí vhodná osoba, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(2) Jestliže je to třeba, zejména je-li nutno přesně stanovit, popřípadě vytyčit hranice pozemků, přibere soud k rozdělení znalce.

Provedení prací a výkonů

§ 350 [Komentář]

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby povinný podle něho provedl pro oprávněného nějakou práci, kterou může vykonat i někdo jiný než povinný, povolí soud oprávněnému, aby si dal práci, o kterou jde, provést někým jiným nebo si ji provedl sám, a to na náklad povinného.

(2) Oprávněný nebo ten, kým si oprávněný nechal práci provést, je při výkonu rozhodnutí

oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde.

(3) Povinnému může soud uložit, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí provede se pak na návrh oprávněného některým ze způsobů určených k uspokojení peněžitých pohledávek.

§ 351 [Komentář]

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí jinou povinnost, uloží soud za porušení této povinnosti povinnému pokutu až do výše 100 000 Kč. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu soud na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud výkon rozhodnutí nebude zastaven. Pokuty připadají státu.

(2) Zaplacením pokut se povinný nezproštuje odpovědnosti za škodu.

§ 351a [Komentář]

(1) Bylo-li vykonávané rozhodnutí splněno, avšak povinný následně způsobil porušením uložené mu povinnosti změnu stavu, který toto rozhodnutí předpokládá, (předešlého stavu), soud oprávněnému povolí, aby se na náklady povinného postaral o obnovení stavu předpokládaného tímto rozhodnutím. Způsob obnovení předešlého stavu soud uvede v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Na žádost oprávněného soud pověří vykonavatele provedením jednotlivých úkonů při výkonu rozhodnutí nebo učiní jiná vhodná opatření, aby oprávněnému dopomohl k obnovení předešlého stavu.

(3) Povinnému může soud uložit, aby potřebné náklady zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, kterým bylo povinnému uloženo zaplatit náklady uvedené v odstavci 1, se provede na návrh oprávněného některým ze způsobů určených k uspokojení peněžitých pohledávek.

ČÁST SEDMÁ

Jiná činnost soudu

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 352 [Komentář]

(1) Soud přijímá do úschovy peníze, listiny a jiné movité věci v souvislosti s trestním nebo jiným soudním řízením. U soudu se rovněž skládají peníze a jiné hodnoty náležející osobám, u kterých soud dohlíží na správu majetku, zálohy, jistoty a jiné platby, které bezprostředně souvisí se soudním řízením.

(2) O přijetí do úschovy a o složení peněz a jiných hodnot, zálohy, jistoty nebo jiných plateb podle odstavce 1 vydá soud tomu, kdo hodnoty skládá, potvrzení.

nadpis vypuštěn

§ 353

(1) Na žádost oprávněného ze soudního rozhodnutí, soudního smíru nebo veřejné listiny, které splňují podmínky podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{34f)} k potvrzení jako

evropský exekuční titul nebo částečný evropský exekuční titul, soud toto rozhodnutí, smír nebo veřejnou listinu jako evropský exekuční titul nebo částečný evropský exekuční titul potvrdí za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie^{34f)}. Nejsou-li splněny podmínky pro vydání potvrzení, soud jej nevydá a o důvodech písemně vyrozumí oprávněného.

(2) K vydání potvrzení evropského exekučního titulu a částečného evropského exekučního titulu je v případě rozhodnutí a soudního smíru příslušný soud, který rozhodnutí vydal nebo soudní smír schválil. K vydání potvrzení evropského exekučního titulu a částečného evropského exekučního titulu je v případě veřejné listiny příslušný soud, v jehož obvodu má sídlo ten, kdo veřejnou listinu sepsal.

(3) Za podmínek stanovených přímo použitelným právním předpisem Evropské unie^{34f)} soud na žádost provede opravu nebo zruší potvrzení evropského exekučního titulu nebo částečného evropského exekučního titulu vydaného podle odstavce 1. Nejsou-li splněny podmínky pro opravu nebo zrušení, použije se věta druhá odstavce 1 obdobně.

(4) K opravě nebo zrušení potvrzení evropského exekučního titulu nebo částečného evropského exekučního titulu je příslušný soud, který potvrzení vydal.

nadpis vypuštěn

§ 354

zrušen

ČÁST OSMÁ

Závěrečná ustanovení

Přechodná ustanovení

§ 355 [Komentář]

Není-li dále stanoveno jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená před jeho účinností. Právní účinky úkonů, které v řízení nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají zachovány.

§ 356 [Komentář]

(1) Pro lhůty, které v den, kdy tento zákon nabyl účinnosti, ještě neskončily, platí ustanovení tohoto zákona.

(2) Jestliže však zákonem byla dosud stanovena lhůta delší, skončí až v této pozdější době.

(3) Lhůta k podání stížnosti pro porušení zákona neskončí dříve než šest měsíců ode dne, kdy tento zákon nabyl účinnosti.

§ 357 [Komentář]

Na platební rozkazy vydané přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, použije se dosavadních předpisů.

§ 358 [Komentář]

Řízení v nájemních věcech, zahájená přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti,

dokončí se podle dosavadních předpisů.

§ 359 [Komentář]

Pokud ode dne, kdy tento zákon nabyl účinnosti, přísluší soudu ještě rozhodovat o příkazech k vyklizení, vydaných národními výbory, rozhodne o nich podle dosavadních předpisů.

§ 360 [Komentář]

(1) Bylo-li přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, zahájeno řízení u soudu dosud věcně příslušného, pokračuje v řízení tento soud a pro další postup se použije dosavadních předpisů.

(2) Obdobně se postupuje, náleží-li věc do pravomoci státního notářství, s výjimkou věcí soudní úschovy.

§ 361 [Komentář]

(1) Dosud neskončené věci soudní úschovy postoupí soud příslušnému státnímu notářství a vyzoomí účastníky i schovatele, že řízení napříště vede a o vydání předmětu úschovy rozhoduje státní notářství.

(2) Dokud schovatel nebude takto vyzooměn, vede řízení soud podle dosavadních předpisů.

§ 362 [Komentář]

(1) Věci poručenské a věci opatrovnické týkající se majetku dítěte přenásejí se dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, z národních výborů na soudy.

(2) Národní výbory postoupí neprodleně spisy týkající se věcí uvedených v odstavci 1 příslušnému okresnímu soudu.

§ 363 [Komentář]

(1) O žádostech za povolení uzavření manželství nezletilým a osobám stíženým duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinutým, o nichž nebylo národním výborem pravomocně rozhodnuto přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, rozhodne soud.

(2) Národní výbory postoupí žádosti uvedené v odstavci 1 neprodleně příslušnému okresnímu soudu.

§ 364 [Komentář]

V řízení o zadržení v ústavu soud od účinnosti nové úpravy tohoto řízení nepokračuje; do té doby rozhoduje soud o zadržení v ústavu podle dosavadních ustanovení.

§ 365 [Komentář]

Exekuční tituly vzniklé před účinností tohoto zákona jsou podkladem pro výkon rozhodnutí podle tohoto zákona, i když je tento zákon za podklad výkonu rozhodnutí nepovažuje.

§ 366 [Komentář]

Povolení exekuce, k němuž došlo přede dnem účinnosti tohoto zákona, má účinky nařízení výkonu rozhodnutí. V řízení se dále postupuje podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak.

§ 367 [Komentář]

(1) Zabavení peněžité pohledávky a platu, k němuž došlo před účinností tohoto zákona, má účinky nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, popřípadě příkázáním pohledávky povinného, které bylo plátcí mzdy, popřípadě dlužníku povinného doručeno.

(2) Plátce mzdy, který provádí srážky ze mzdy povinného na základě exekuce na plat povolené přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, může po účinnosti tohoto zákona postupovat při provádění srážek podle nových ustanovení. Jakmile mu soud doručí usnesení, ve kterém jej vyzve, aby při dalším provádění srážek postupoval podle ustanovení tohoto zákona, je plátce mzdy povinen tak učinit.

§ 368 [Komentář]

(1) Byla-li přede dnem účinnosti tohoto zákona povolena exekuce vyklizením bytu, dokončí se podle dosavadních předpisů.

(2) Ukládá-li rozhodnutí soudu vydané přede dnem účinnosti tohoto zákona povinnost vyklidit byt, za který je třeba poskytnout náhradu, je vykonatelné, až když byl právoplatně poskytnut náhradní byt, popřípadě náhradní ubytování tam, kde stačí poskytnout náhradní ubytování.

§ 369 [Komentář]

Povolené exekuce na nemovitosti a na movité věci se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 370 [Komentář]

Exekuční likvidace, nařízené přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, dokončí se podle dosavadních předpisů.

§ 370a [Komentář]

Působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 371

zrušen

§ 372

zrušen

Zmocňovací ustanovení

§ 373 [Komentář]

Ministerstvo upraví vyhláškou výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě nebo ve výkonu zabezpečovací detence, jakož i chovanců v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

§ 374 [Komentář]

(1) Ministerstvo se zmocňuje vydat obecně závazným právním předpisem jednací řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, který upraví podrobněji pro vyřizování občanskoprávních věcí organizaci práce a úkoly zaměstnanců při výkonu soudnictví včetně postupu notáře při provádění úkonů v řízení o dědictví, postup při doručování písemností, postup soudů při výkonu rozhodnutí, kancelářské práce u soudů včetně správní agendy. Zejména v něm může stanovit,

a) které jednoduché úkony svěřené předsedovi senátu (samosoudci) mohou vykonávat justiční čekatelé nebo administrativní zaměstnanci a kterými úkony v řízení o dědictví může notář pověřit své zaměstnance,

b) ve kterých případech jsou zaměstnanci soudů oprávněni ověřit pravost podpisu na listinách a správnost opisů listin,

c) kdy lze upustit od přítomnosti zapisovatele při jednání před soudem a jakým způsobem v takových případech je nutno zaznamenat obsah jednání,

d) jaká nutná vydání se hradí osobám zúčastněným na řízení.

(2) Předseda senátu (samosoudce), jemuž je jinak věc podle rozvrhu práce přikázána, může si vyhradit vyřizování určitých věcí svěřených justičním čekatelům nebo administrativním zaměstnancům, a to buď vůbec nebo v jednotlivých případech.

(3) Je-li podáno odvolání proti rozhodnutí, které vydal soudní komisař, justiční čekatel, asistent soudce nebo pověřený administrativní zaměstnanec, může mu zcela vyhovět předseda senátu (samosoudce). Jeho rozhodnutí se považuje za rozhodnutí soudu prvního stupně a lze je napadnout odvoláním.

§ 374a [Komentář]

Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) výši a způsob určení odměny a náhrady hotových výdajů notářů jako soudních komisařů,

b) případy, v nichž nelze povolit nahlédnutí do spisu, neboť jejich obsah musí zůstat utajen,

c) paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním předpisem,⁵⁷⁾ a to pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení,

d) výši odměny správců podniku, způsobu jejího určení a určení náhrady jejich hotových výdajů,

e) podrobnosti postupu při vyhotovování a doručování stejnopisů rozhodnutí a jiných písemností soudu v listinné podobě za součinnosti provozovatele poštovních služeb.

Zrušovací ustanovení

§ 375 [Komentář]

Zrušují se:

1. zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád), ve znění pozdějších předpisů;

2. zákon č. 68/1952 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský soudní řád;

3. § 6 odst. 2 zákona č. 84/1952 Sb., o organizaci peněžnictví;

4. § 7 zákona č. 85/1952 Sb., o pojišťovnictví;
5. § 57 až 60 zákona č. 115/1953 Sb., o právu autorském;
6. zákonné opatření Předsednictva Národního shromáždění č. 57/1955 Sb., o urychleném vymáhání pohledávek na úhradu osobních potřeb nezletilých dětí;
7. zákonné opatření Předsednictva Národního shromáždění č. 63/1955 Sb., o soudní exekuci odepsáním z účtu u peněžního ústavu;
8. zákon č. 46/1959 Sb., o změně pravomoci soudů a o změně a doplnění některých ustanovení z oboru soudnictví a státních notářství;
9. vládní nařízení č. 175/1950 Sb., o potvrzeních potřebných pro osvobození od soudních poplatků a záloh a pro ustanovení zástupce;
10. vládní nařízení č. 176/1950 Sb., o způsobu a rozsahu exekuce proti družstvům a jiným právnickým osobám;
11. vládní nařízení č. 177/1950 Sb., o odhadech nemovitých věcí;
12. nařízení ministra spravedlnosti č. 178/1950 Sb., kterým se pro určení soudní příslušnosti stanoví, co se u některých právnických osob rozumí organizačně nižší správou;
13. nařízení ministra spravedlnosti č. 180/1950 Sb., o exekuci na peněžité pohledávky a plat;
14. nařízení ministra spravedlnosti č. 95/1952 Sb., kterým se vydává jednacím řád pro soudy;
15. nařízení ministra spravedlnosti č. 12/1953 Sb., o rozsahu a podmínkách přípustnosti exekuce na pohledávky z dodávek zemědělských výrobků státu;
16. vyhláška ministra spravedlnosti č. 356/1952 Ú. I. (č. 409/1952 Ú. v.), kterou se vypočítávají právnické osoby požívající ochrany v exekuci a příslušné dozorní orgány;
17. vyhláška ministra spravedlnosti č. 149/1958 Ú. I., o rozsahu přípustnosti exekuce na pracovní odměnu osob, na nichž se vykonává trest odnětí svobody, a chovanců výchoven dorostu, ve znění vyhlášky ministra spravedlnosti č. 34/1961 Sb.;
18. nařízení ministra spravedlnosti č. 41/1960 Sb., o sídlech a obvodech lidových soudů a sídlech a obvodech krajských soudů.

§ 376 [Komentář]

Účinnost zákona

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1964.

Příloha A

zrušena

Vybraná ustanovení novel

Čl.III zákona č. 519/1991 Sb.

Ustanovení přechodná a závěrečná

1.

a) Věci, které by podle Čl. I § 9 odst. 2 patřily v prvním stupni do věcné příslušnosti krajského soudu, ale řízení o nich bylo zahájeno již před nabytím účinnosti tohoto zákona u okresního soudu, dokončí soudy dosud věcně příslušné; odvolacím soudem v těchto případech je krajský soud, dovolacím soudem vrchní soud republiky.

b) Stížnosti pro porušení zákona, podané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona proti pravomocným rozhodnutím soudů nebo státních notářství se projednají podle dosavadních předpisů.

c) Na základě podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona, jež došly na orgány státního zastupitelství nebo na ministerstva spravedlnosti republik do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou orgány k tomu příslušné podle dosavadních předpisů podat do 1 roku od nabytí účinnosti tohoto zákona stížnost pro porušení zákona; o těchto stížnostech rozhodnou soudy příslušné k vyřízení podle předpisů platných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

d) Ve věcech, ve kterých rozhodnutí odvolacího soudu nabylo právní moci v průběhu jednoho měsíce před nabytím účinnosti tohoto zákona, mohou účastníci podat do měsíce poté, co tento zákon nabude účinnosti, dovolání, jsou-li jinak splněny podmínky § 237 až 239.

e) Návrhy na obnovu řízení podané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona z důvodů uvedených v dosavadním § 228 odst. 1 písm. c) a d) se projednají podle dosavadních předpisů.

f) V řízeních, do kterých vstoupil státní zástupce podle § 35 odst. 1, zaniká jeho účast dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti, pokud nejde o případ uvedený v ustanovení písm. i).

g) V řízeních, která byla zahájena na návrh státního zástupce, zaniká jeho účast rovněž dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti. Soud vyzve účastníka, který byl označen jako navrhovatel, k vyjádření, zda chce v řízení pokračovat. Nevyjádří-li se tento účastník ve lhůtě mu dané tak, že si přeje v řízení pokračovat, soud řízení zastaví; v takovém případě soud případná rozhodnutí zruší a o nákladech řízení rozhodne tak, že účastníci nemají na jejich náhradu právo.

h) Řízení o návrzích státního zástupce podle § 457 odst. 2 a 3 občanského zákoníku dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti, soud zastaví a případná rozhodnutí zruší; o nákladech řízení rozhodne tak, že účastníci nemají na jejich náhradu právo.

i) Vrchní státní zástupce může ve lhůtě do 31.12.1994 podat stížnost pro porušení zákona podle dosavadních předpisů ve věcech, do nichž může vstoupit (§ 35 odst. 1 tohoto zákona), a to do tří měsíců od právní moci rozhodnutí; o těchto stížnostech rozhodují vrchní soudy; pro vyřízení stížnosti se použije předpisů platných do dne účinnosti tohoto zákona.

2.

a) Hospodářské spory zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona u orgánů hospodářské arbitráže dokončí podle tohoto zákona krajské soudy působící ve věcech obchodních, místně příslušné podle sídla arbitrážního orgánu, u něhož bylo řízení zahájeno.

b) Řízení o odvoláních proti rozhodnutím orgán hospodářské arbitráže, zahájená a nedokončená před nabytím účinnosti tohoto zákona, dokončí nejvyšší soudy republik podle tohoto zákona.

c) Námitky proti arbitrážním platebním rozkazům, podané podle dosavadních předpisů včas, ale po nabytí účinnosti tohoto zákona, se postoupí krajskému soudu příslušnému podle písm. a).

d) Hospodářské spory, zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona před rozhodci podle § 32 zákona č. 121/1962 Sb., o hospodářské arbitráži, ve znění zákona č. 106/1990 Sb., postoupí rozhodci k dalšímu řízení krajskému soudu působícímu ve věcech obchodních, který by byl při zahájení takového sporu příslušný podle obecných ustanovení občanského soudního řádu.

e) O návrzích na přezkoumání rozhodnutí orgánů hospodářské arbitráže mimo odvolací řízení, podaných do nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky jako o stížnostech pro porušení zákona proti soudním rozhodnutím, a to podle dosavadních předpisů občanského soudního řádu.

f) Ve věcech, ve kterých rozhodnutí odvolacího orgánu hospodářské arbitráže nabylo právní moci v průběhu jednoho měsíce před nabytím účinnosti tohoto zákona, mohou účastníci podat do měsíce po nabytí účinnosti tohoto zákona dovolání, jsou-li jinak splněny podmínky § 237 až 239.

g) Návrhy na obnovu řízení, o kterých nebylo rozhodnuto do nabytí účinnosti tohoto zákona, postoupí se k vyřízení krajskému soudu příslušnému podle písm. a).

h) Proti pravomocným rozhodnutím orgánů hospodářské arbitráže lze i po nabytí účinnosti tohoto zákona podat návrh na obnovu řízení ve lhůtách uvedených v § 40 odst. 2 zákona o hospodářské arbitráži, a to u krajského soudu příslušného podle písm. a).

i) Návrhy na obnovu řízení, jež podle § 32 zákona o hospodářské arbitráži skončilo výrokem rozhodce, o nichž nebylo rozhodnuto do nabytí účinnosti tohoto zákona, se postoupí k vyřízení krajskému soudu, který by byl místně příslušný při zahájení takového sporu podle obecných ustanovení občanského soudního řádu.

j) Proti výrokům rozhodců podle § 32 zákona o hospodářské arbitráži lze i po nabytí účinnosti tohoto zákona podat návrh na obnovu řízení ve lhůtách uvedených v § 40 odst. 2 zákona o hospodářské arbitráži, a to u krajského soudu, který by byl místně příslušný při zahájení takového sporu podle obecných ustanovení občanského soudního řádu.

3.

a) Ústavy zdravotnické péče jsou povinny do jednoho měsíce od nabytí účinnosti tohoto zákona, předat soudu, v jehož obvodu je ústav, seznam všech osob které byly převzaty ústavem do léčení bez svého souhlasu, a osob, které sice s léčením v ústavu souhlasily, ale jsou omezeny ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem, pokud jsou v držení ústavu ke dni, kdy tento zákon nabude účinnosti. Podání tohoto seznamu nahrazuje oznámení podle § 191a. V seznamu se poznamená, u kterých nemocných bylo vydáno rozhodnutí podle § 24 odst. 4 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, a bylo-li toto rozhodnutí v rámci přezkoumání soudem potvrzeno.

b) O všech takto držených osobách s výjimkou těch, o kterých bylo vydáno rozhodnutí podle § 24 zákona o péči o zdraví lidu a toto bylo potvrzeno soudem, zahájí soud řízení podle § 191b; rozhodnutí podle § 191b odst. 4 musí být vydáno do 3 měsíců ode dne, kdy soudu došlo oznámení podle písm. a).

c) v dalším postupuje soud podle § 191d; u nemocných, u kterých bylo vydáno rozhodnutí podle § 24 zákona o péči o zdraví lidu a bylo potvrzeno soudem, se takto postupuje, jestliže od uvedeného rozhodnutí soudu uplynula doba 1 roku. Rozhodnutí o přípustnosti dalšího držení je třeba vyhlásit do 6 měsíců ode dne vydání usnesení podle § 191b.

4.

a) Projednávání žalob proti rozhodnutím správních orgánů podle hlavy druhé části páté lze jen u těch správních rozhodnutí, jež po vyčerpání přípustných opravných prostředků nabyly právní moci počínaje dnem účinnosti tohoto zákona.

b) Omezení podle písm. a) neplatí, jestliže podle předpisů dosud platných lze žádat o přezkoumání rozhodnutí správních orgánů soudem, když toto rozhodnutí bylo před tím přezkoumáno ve správním odvolacím řízení. Jestliže takové řízení již proběhlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se v zahájeném řízení podle § 247 až 250k; zastoupení advokátem či komerčním právníkem není v těchto případech třeba.

5. O opravných prostředcích proti rozhodnutím nositelů pojištění ve věcech důchodového zabezpečení budou ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona jednat a rozhodovat po dobu tří let u krajských soudů samosoudci.

6. Pravomocné rozsudky na vyklizení bytu, vyhlášené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a jimiž je povinnost vyklidit byt vázána na zajištění náhradního bytu nebo náhradního ubytování, se ve vykonávacím řízení považují za rozsudky ukládající vyklizení po poskytnutí náhradního bytu. Oprávněný se však může u soudu, který je příslušný k výkonu rozhodnutí proti povinnému domáhat určení, že povinnému náleží jen náhradní ubytování nebo že mu nenáleží bytová náhrada vůbec.

7. I nadále jsou vykonatelná

a) rozhodnutí orgánů hospodářské arbitráže a rozhodnutí rozhodců podle § 32 zákona o hospodářské arbitráži, pokud práva v nich uvedená nezanikla podle § 40 odst. 1 zákona o hospodářské arbitráži (znění platné do 30. 4. 1990) vykonatelnost těchto rozhodnutí potvrzuje soud, který by byl k projednání příslušný podle bodu 2.a);

b) rozhodnutí rozhodčích komisí pro pracovní spory a smíry těmito komisemi schválené; jejich vykonatelnost potvrzuje okresní soud, v jehož obvodu rozhodčí komise měla své sídlo;

c) smíry schválené smírčím odborovým orgánem podle § 128 zákona č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech; jejich vykonatelnost potvrzuje okresní soud, v jehož obvodu smírčí orgán měl své sídlo.

8.

a) Při vyřizování návrhů podle § 764 odst. 2, § 765 odst. 4, § 766 odst. 1 a § 768 odst. 3 obchodního zákoníku postupuje soud podle ustanovení § 200e.

b) Nskončená řízení v konkursu a vyrovnání, v nichž úpadcem (dlužníkem) je fyzická nebo právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku, se přenesou na místně příslušný krajský soud s působností ve věcech obchodních.

9.

a) Pokud se v obecně závazných právních předpisech vydaných před nabytím účinnosti tohoto zákona stanoví, že určité věci rozhodují orgány hospodářské arbitráže, rozumí se tím nadále soudy.

b) V ustanoveních zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, která upravují, že spory rozhodují s výjimkou věcí, jež rozhoduje Úřad pro vynálezy, soud nebo arbitráž, se slova "nebo arbitráž" vypouštějí.

10.

a) Státní notářství vrátí soudu, který je pověřil prodejem nemovité věci podle § 335, spisy o

výkonu rozhodnutí; jestliže státní notářství do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nemovitou věc prodalo, postoupí soudu, který je pověřil, i strženou částku po srážce nákladů prodeje. Soud pak pokračuje ve výkonu rozhodnutí podle § 335 a násl.; alespoň dodatečně doručí soud původní usnesení o nařízení výkonu osobám uvedeným v § 335 odst. 4, pokud se tak nestalo již dřív, a povinného poučí ve smyslu § 335 odst. 3.

b) Pro řízení o dědictví po těch, kteří zemřeli před účinností tohoto zákona, užije se dosavadních předpisů.

11. Vláda České republiky se zmocňuje, aby nařízením upravovala s přihlédnutím k měnícím se cenovým poměrům peněžitě částky v československých korunách uvedené v § 9 odst. 3 písm. a), § 53 odst. 1, § 89a, § 172 odst. 1, § 273 odst. 1, § 322 odst. 2 písm. d) a § 351 odst. 1.

12. Ministerstvo obecně závazným právním předpisem stanoví podrobnosti o obchodním rejstříku a způsobu jeho vedení.

13. Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.), jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Čl. II zákona č. 263/1992 Sb.

1. Okresní soud, v jehož obvodu působilo státní notářství, převezme dnem účinnosti tohoto zákona spisy v řízení o dědictví, o umořování listin a o úschovách, které do tohoto data nebyly pravomocně skončeny, a řízení dokončí.

2. Pro řízení o dědictví po těch, kteří zemřeli před účinností tohoto zákona, užije soud dosavadních předpisů; tím není dotčeno užití § 38.

3. Řízení o umořování listin a o úschovách zahájená před dnem účinnosti tohoto zákona soud dokončí podle dosavadních předpisů.

4. Lhůta k podání odvolání v řízení uvedených v bodě 1 je zachována, bude-li odvolání adresováno státnímu notářství, proti jehož rozhodnutí směřuje.

5. Okresní soud, v jehož obvodu působilo státní notářství, převezme dnem účinnosti tohoto zákona předměty všech úschov, o nichž státní notářství vedlo řízení, a dále úschov přijatých v souvislosti s řízením o dědictví a úschov podle § 103a zákona č. 95/1963 Sb., o státním notářství a řízení před státním notářstvím (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

6. Soud provede v řízení o dědictví rovněž šetření v evidenci závětí státního notářství, kterou převzal, zda je v ní evidována závěť sepsaná notářským zápisem státního notářství a u kterého soudu je uložena.

Čl. III zákona č. 24/1993 Sb.

1. Věci, v nichž je dána věcná příslušnost vrchních soudů a v nichž bylo řízení zahájeno před Nejvyšším soudem a tímto soudem nebylo pravomocně rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, převezmou a dokončí vrchní soudy.

2. Tam, kde zvláštní předpis stanoví, že k přezkoumání správního rozhodnutí je dána věcná příslušnost Nejvyššího soudu, je věcně příslušným vrchní soud.

3. Věci projednávané Nejvyšším soudem České a Slovenské Federativní Republiky, v nichž nebude rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, převezme a dokončí

a) Nejvyšší soud, jde-li o řízení o opravném prostředku, jestliže se na území České republiky nachází soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni, nebo je-li na území České republiky soud, který by byl podle tohoto zákona územně příslušný projednat věc v prvním stupni;

b) Nejvyšší soud, jde-li o určení místně příslušného soudu, jestliže má na území České republiky sídlo soud, který věc předložil Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky podle § 105; v ostatních případech, má-li návrhatel na území České republiky bydliště nebo sídlo;

c) Nejvyšší soud, jde-li o rozhodování ve sporu o pravomoc podle § 8a odst. 2 a rozhodování o přikázání věci podle § 12 odst. 3 věty druhé, je-li na území České republiky sídlo toho, kdo o rozhodnutí požádal;

d) vrchní soud, jde-li o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, je-li správní orgán České republiky příslušný věc rozhodnout.

4. Vrchní soud je příslušný též přezkoumat rozhodnutí ústředních orgánů České a Slovenské Federativní Republiky, bude-li po dni účinnosti tohoto zákona dána pravomoc správního orgánu České republiky věc rozhodnout.

Čl.II zákona č. 171/1993 Sb.

Tento zákon platí i pro řízení zahájená před jeho účinností. Právní účinky úkonů, které v řízení nastaly před účinností tohoto zákona zůstávají zachovány.

Čl.II zákona č. 238/1995 Sb.

(1) Není-li dále stanoveno jinak, tento zákon platí i pro řízení zahájená před jeho účinností. Právní účinky úkonů, které v řízení nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají zachovány.

(2) Krajský soud dnem účinnosti tohoto zákona převezme od okresního soudu obchodní rejstřík vedený pro jeho obvod a dokončí jako soud prvního stupně řízení ve věcech obchodního rejstříku, v nichž do dne účinnosti tohoto zákona nebylo pravomocně rozhodnuto. Řízení o odvoláních proti rozhodnutím okresních soudů ve věcech obchodního rejstříku zahájená a nedokončená do dne účinnosti tohoto zákona převezmou a dokončí vrchní soudy.

(3) Návrhy na obnovu řízení, podané před účinností tohoto zákona, se projednají podle dosavadních předpisů.

(4) Řízení o dovolání a o stížnosti pro porušení zákona, o nichž nebylo pravomocně rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, převezme a dokončí podle dosavadních předpisů Nejvyšší soud.

Čl.III zákona č. 202/1997 Sb.

Občanskoprávní věci, v nichž je návrhatelem provozovatel městské hromadné přepravy na území hlavního města Prahy, uplatňuje-li nárok podle zvláštního předpisu ¹⁾ na zaplacení jízdného nebo částek tímto zvláštním předpisem stanovených, napadené přede dnem účinnosti tohoto zákona u Obvodního soudu pro Prahu 7, v nichž by byla dána příslušnost jiného okresního soudu, obvodního soudu v Praze nebo Městského soudu v Brně, dokončí Obvodní soud pro Prahu 7.

Část dvanáctá, Hlava I zákona č. 30/2000 Sb.

Přechodná ustanovení k části první

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Pro určení věcné a místní příslušnosti v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

3. Při rozhodování ve sporech o příslušnost se postupuje podle tohoto zákona i v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí jeho účinnosti. Vznikl-li však spor o příslušnost přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne se o něm podle dosavadních právních předpisů.

4. O návrzích na přikázání věci jinému soudu téhož stupně podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se rozhodne podle dosavadních právních předpisů.

5. O návrzích na vyloučení soudců, zapisovatelů a jiných zaměstnanců soudu, znalců, tlumočnicků nebo notářů z úkonů soudního komisaře podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se rozhodne podle dosavadních právních předpisů; totéž platí, byla-li věc přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona bez návrhu předložena nadřízenému soudu k rozhodnutí o vyloučení soudců.

6. Písemnosti, které byly soudem odeslány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se adresátům doručí podle dosavadních právních předpisů.

7. Při rozhodování o zpětvzetí návrhu na zahájení řízení učiněném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí dosavadní právní předpisy.

8. V řízení před soudem prvního stupně nelze užít nové ustanovení § 114b, bylo-li první jednání ve věci nařízeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. V řízení, které bylo zahájeno přede dnem účinnosti tohoto zákona, nelze užít nové ustanovení § 118b.

10. Odměna za zastupování advokátem nebo notářem v řízeních v jednom stupni, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se stanoví podle dosavadních právních předpisů.

11. Při opravě rozhodnutí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaných po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

12. Řízení ve věci dědictví po zůstaviteli, který zemřel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se v prvním stupni řídí dosavadními právními předpisy.

13. Pro řízení ve věcech obchodního rejstříku a pro řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob zahájená na návrh, který byl podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se v prvním stupni použijí dosavadní právní předpisy.

14. Pro řízení o návrzích Komise pro cenné papíry podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí v prvním stupni dosavadní právní předpisy.

15. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

16. Návrhy na obnovu řízení proti rozhodnutím vydaným přede dnem nabytí účinnosti

tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

17. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

18. Pro řízení v prvním stupni o výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo jiné peněžité pohledávky, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy; totéž platí pro provedení těchto výkonů rozhodnutí.

19. Byl-li návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti nebo zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vyzoomí soud příslušný katastrální úřad o tomto návrhu do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

20. Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti podaný přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Bylo-li o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti pravomocně rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje se další oprávněný dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za účastníka řízení.

21. Výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti, který byl pravomocně nařízen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje na movité věci, jež jsou příslušenstvím nemovitosti, jen tehdy, nebylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o ceně nemovitosti.

22. Nebylo-li v dosud neskončeném řízení pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti doručeno osobám a orgánům, kterým se doručuje podle tohoto zákona, přistoupí soud k doručení usnesení těmto osobám a orgánům do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

23. Bylo-li rozhodnuto o ceně prodávané nemovitosti přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí se řízení o určení této ceny podle dosavadních právních předpisů.

24. Byla-li vydána dražební vyhláška přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak dražba nemovitosti nebyla do té doby provedena, soud tuto vyhlášku zruší a vydá novou dražební vyhlášku podle tohoto zákona.

25. Byla-li nemovitost vydražena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí se řízení o výkon rozhodnutí podle dosavadních právních předpisů.

26. Pohledávky zajištěné omezením převodu nemovitosti se při rozvrhu rozdělované podstaty uspokojují ve stejné skupině jako pohledávky zajištěné zástavním právem; pro pořadí těchto pohledávek je rozhodující den vzniku práva omezení převodu nemovitosti. Věřitelé těchto pohledávek mají v řízení o výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti stejná práva a povinnosti jako věřitelé pohledávek zajištěných zástavním právem.

27. Pro řízení o výkon rozhodnutí vyklizením nemovitosti, bytu nebo místnosti, za něž je třeba zajistit povinnému náhradu, se použijí dosavadní právní předpisy, byl-li výkon rozhodnutí vyklizením nařízen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

28. Při rozhodování, zda lze výkonem rozhodnutí postihnout majetek patřící do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, které zaniklo do 31. července 1998 a nebylo vypořádáno, se postupuje podle právních předpisů účinných do 31. července 1998.

29. Titulem pro výkon rozhodnutí jsou i nadále notářské zápisy sepsané ve smyslu dosavadního § 274 písm. e) do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mají-li náležitosti stanovené dosavadními právními předpisy.

Čl.IV zákona č. 317/2001 Sb.

Přechodná ustanovení

2. Řízení o soudním prodeji zástavy podle dosavadních § 200y, 200z a 200aa občanského soudního řádu a řízení o výkon rozhodnutí o prodeji zástavy zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl.XXV zákona č. 151/2002 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Ve věcech uvedených v § 244, v nichž zvláštní právní předpis svěřuje soudu rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím správních orgánů podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu ve znění účinném k 31. prosinci 2002, lze ode dne účinnosti tohoto zákona podat žalobu podle části páté tohoto zákona za podmínek jím stanovených.

2. Není-li dále stanoveno jinak nebo nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

3. Pro určení věcné a místní příslušnosti v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy, jde-li o věci, které se po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nadále projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení.

4. Ve sporech o věcnou příslušnost se postupuje podle tohoto zákona i v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí jeho účinnosti, jde-li o věci, které se po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nadále projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení. Vznikl-li však spor o věcnou příslušnost přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne se o něm podle dosavadních právních předpisů.

5. Řízení ve věcech uvedených v dosavadních § 200h až 200n, 200v a 200w zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

6. Pro doručování písemností, které byly soudem doručovány nebo odevzdány k doručení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

Čl.III zákona č. 120/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Občanský soudní řád, ve znění tohoto zákona, platí i pro řízení zahájená přede dnem účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

Čl.VI zákona č. 554/2004 Sb.

ČÁST ŠESTÁ

Přechodná ustanovení

1. Ustanoveními tohoto zákona se řídí i právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí jeho účinnosti; vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Čl.V zákona č. 555/2004 Sb.

ČÁST PÁTÁ

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí úprava doručování písemností provedená tímto zákonem i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Při doručování písemnosti, která byla doručována při jednání nebo jiném úkonu soudu nebo odevzdána k doručení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

3. U pohledávek vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona státu z titulu neuhrazených nákladů občanského soudního řízení a soudního řízení správního, které stát v rámci řízení platil, se úrok z prodlení nevymáhá.

Čl.II zákona č. 59/2005 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

3. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

4. V řízení o návrzích na předběžné opatření podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

5. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným ve věcech předběžných opatření přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

6. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným ve věcech předběžných opatření přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným v těchto věcech po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

Čl.V zákona č. 216/2005 Sb.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Řízení ve věcech obchodního rejstříku zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. V období jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona platí, že lhůta podle § 200db odst. 1 občanského soudního řádu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se pro potřeby zápisu pro zmeškání lhůty prodlužuje o dalších pět pracovních dnů, a to i v případě, že je lhůta prodloužena podle § 200db odst. 2 občanského soudního řádu.

3. Do 31. prosince 2006 vydá rejstříkový soud na žádost vždy listinný úředně ověřený částečný nebo úplný opis zápisu nebo listiny uložené ve sbírce listin nebo potvrzení o tom, že určitý údaj v obchodním rejstříku není; neověřený opis nebo potvrzení ani opis nebo potvrzení v elektronické podobě se nevydávají a ustanovení § 28 odst. 3 a 5 obchodního zákoníku se nepoužijí. Do 31. prosince 2006 lze obchodní rejstřík vést pouze v listinné podobě; ustanovení § 27 odst. 1 věta druhá a § 33 odst. 2 obchodního zákoníku, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužijí.

4. Osoba, která splňuje podmínky podle § 183i odst. 1 tohoto zákona ke dni účinnosti tohoto zákona, může vykonávat právo výkupu účastnických cenných papírů podle § 183i až 183n obchodního zákoníku do tří měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, jinak toto právo zaniká.

Čl.VI zákona č. 79/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení ve věcech obchodního rejstříku zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. V období jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona platí, že se lhůta podle § 200db odst. 3 občanského soudního řádu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, na zápis přeměn společností podle zvláštního právního předpisu prodlužuje o dalších 5 pracovních dnů, a to i v případě, že je lhůta prodloužena podle § 200db odst. 2 občanského soudního řádu.

3. Do 31. prosince 2006 vydá rejstříkový soud vždy listinný úředně ověřený částečný nebo úplný opis zápisu nebo listiny uložené ve sbírce listin nebo potvrzení o tom, že určitý údaj v obchodním rejstříku není; ustanovení § 28 odst. 3 vět první a druhé se nepoužijí.

Čl.IV zákona č. 113/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí čl. III tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a před tímto dnem pravomocně neukončená; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Pro výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky, který byl pravomocně nařízen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a který postihuje dávky státní sociální podpory, které nejsou vypláceny jednorázově, se použijí dosavadní právní předpisy.

Čl.LII zákona č. 264/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

1. Plátcí mzdy provedou srážky ze mzdy podle zákona č. 99/1963 Sb., ve znění účinném

ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé za výplatní období, do něhož případně den nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Do doby nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění zaměstnanců se za příjem, který povinnému nahrazuje odměnu za práci nebo je poskytován vedle ní, uvedený v § 299 odst. 1 písm. k) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, považuje náhrada za ztrátu na výdělek po dobu pracovní neschopnosti a náhrada za ztrátu na výdělek po skončení pracovní neschopnosti.

Čl. II zákona č. 295/2008 Sb.

Přechodné ustanovení

Zákon č. 99/1963 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a před tímto dnem pravomocně neukončená; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

Čl. II zákona č. 7/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, použije se občanský soudní řád, ve znění tohoto zákona, i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Pro určení věcné a místní příslušnosti v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

3. Písemnosti, které byly soudem předány k doručení přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se adresátům doručí podle dosavadních právních předpisů.

4. Správci konkursní podstaty, předběžnému správci a vyrovnacímu správci, ustanoveným podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, se doručuje na adresy určené podle dosavadních právních předpisů; jinak se jim písemnosti (elektronické dokumenty) doručují podle tohoto zákona.

5. O žalobách nebo jiných návrzích na zahájení řízení podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se provede u soudu prvního stupně příprava jednání podle dosavadních právních předpisů, ledaže soud do dne nabytí účinnosti tohoto zákona neučinil ve věci žádný úkon.

6. Byla-li příprava jednání provedena po dni nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních právních předpisů, postupuje se při nařízení a provedení jednání před soudem prvního stupně podle dosavadních právních předpisů.

7. Není-li dále stanoveno jinak, v řízení o dědictví po zůstaviteli, který zemřel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

8. V řízení o dědictví po zůstaviteli, který zemřel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle nových § 38 a 175zd.

9. Při likvidaci dědictví se postupuje podle občanského soudního řádu, ve znění tohoto zákona, i když zůstavitel zemřel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem účinnosti

tohoto zákona nebo po řízení provedeném podle tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

11. Z důvodu uvedeného v novém ustanovení § 229 odst. 1 písm. h) lze podat žalobu pro zmatečnost i proti rozhodnutí, které bylo vyhlášeno (vydáno) přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; běh lhůty k podání žaloby v tomto případě neskončí před uplynutím 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

12. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vyhlášeným (vydaným) přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů; užití nového ustanovení § 243c odst. 2 tím není dotčeno.

13. Žaloby podané ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se projednají a rozhodnou v prvním stupni podle dosavadních právních předpisů.

14. Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí anebo nemovitostí nařízený přede dnem účinnosti tohoto zákona se provede podle dosavadních právních předpisů.

Čl. VII zákona č. 286/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, použije se občanský soudní řád, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Na řízení o výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti, v nichž byla dražební vyhláška vydána přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se § 336o občanského soudního řádu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nepoužije.

Čl. IV zákona č. 69/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení zahájená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle občanského soudního řádu ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

Čl. XXXII zákona č. 458/2011 Sb.

neplatil

§ 31 zákona č. 202/2012 Sb.

Přechodné ustanovení

Pokud soud v řízení zahájeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uložil účastníkům řízení účast na mimosoudním smírčím nebo mediačním jednání nebo rodinné terapii, nebo za účelem účasti na takovém jednání přerušil řízení, postupuje v těchto věcech podle zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 396/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Řízení o výkonu rozhodnutí, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a která podle § 251 zákona č. 99/1963 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nespádají po dni nabytí účinnosti tohoto zákona do působnosti soudu, soud rozvrhne rovnoměrně mezi soudní exekutory, kteří byli jmenováni do jeho obvodu, a vyrozumí o tom oprávněného a příslušného soudního exekutora. Není-li do obvodu soudu jmenován žádný exekutor, soud řízení rozvrhne rovnoměrně mezi soudní exekutory, kteří byli jmenováni do obvodu soudu, který má společnou hranici s tímto obvodem a který patří do obvodu stejného krajského soudu.

3. Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí předá soud soudním exekutorům, mezi které byly věci rozvrženy, příslušné soudní spisy. Dnem, kdy soud předá soudnímu exekutorovi soudní spis, řízení o výkonu rozhodnutí pokračuje dále u soudního exekutora jako exekuční řízení.

4. Oprávněný může do 2 měsíců od předání soudního spisu podat návrh na zastavení exekuce bez uvedení důvodu; tomuto návrhu soudní exekutor vyhoví. V tomto případě nemá soudní exekutor nárok na náhradu nákladů exekuce a účastníci exekučního řízení nemají nárok na náhradu nákladů.

5. Oprávněný může do 2 měsíců od předání soudního spisu i bez uvedení důvodu požádat exekuční soud o změnu exekutora; soud o tomto návrhu rozhodne.

6. Účinky zahájení řízení o výkonu rozhodnutí a úkony, které v něm vykonal soud, zůstávají zachovány. Soudní exekutor není vázán návrhem oprávněného na to, jakým způsobem má být výkon rozhodnutí veden. Soudní poplatek zaplacený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se nevrací; nebyla-li exekuce zastavena podle bodu 4, snižují se o částku zaplacenou na tomto poplatku náklady exekuce. Soud nenařizuje exekuci a nepověřuje soudního exekutora jejím provedením.

7. Soudní exekutor zašle povinnému výzvu ke splnění vymáhané povinnosti podle § 46 odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Po marném uplynutí lhůty podle § 46 odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, provede soudní exekutor exekuci podle zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. O předání spisů sepíše předseda soudu a soudní exekutor protokol, který se bez zbytečného odkladu zveřejní na úřední desce soudu, na úřední desce soudního exekutora a na internetových stránkách Exekutorské komory České republiky. V protokolu se uvede spisová značka soudu, označení účastníků řízení, exekutor, který spis převzal, a den, kdy k převzetí spisu došlo.

9. Zahájí-li oprávněný, na jehož návrh byla zastavena exekuce podle bodu 4, exekuční řízení podle správního nebo daňového řádu do 6 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí o zastavení exekuce podle bodu 4, neběží po tuto dobu lhůta, v níž může exekuční správní orgán nařídit exekuci podle § 108 odst. 4 správního řádu, a lhůta pro placení daně podle § 160 daňového řádu.

10. Exekutorské zápisy podle § 78 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které byly sepsány do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou titulem pro výkon rozhodnutí podle § 251 zákona č. 99/1963 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. VI zákona č. 401/2012 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle právních předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 404/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Není-li dále stanoveno jinak, použije se občanský soudní řád ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které byly v řízení učiněny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. V řízeních zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se ustanovení § 120 odst. 2 zákona, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nepoužije.

3. Všechna řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

4. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou § 218c zákona, který se užije ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Všechna řízení podle § 200ua občanského soudního řádu zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

6. Žaloby pro zmatečnost proti rozhodnutím vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

7. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou § 243c odst. 3 zákona, který se užije ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 53 zákona č. 45/2013 Sb.

Přechodné ustanovení

Proti směnečnému (šekovému) platebnímu rozkazu, který byl vydán v období od 1. května 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze podat námitky nejpozději ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Byl-li však takový směnečný (šekový) platební rozkaz doručen po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, lze námitky podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení.

*) Podle úplného znění č. 69/2001 Sb. poslední věta odst. 1 zní: "Příslušným je soud podle § 88 písm. c)."

1) Vyhláška Ministerstva dopravy č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Federálního ministerstva dopravy č. 3/1977 Sb., o přepravním řádu lanových drah, ve znění pozdějších předpisů.

1a) § 66 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

1b) § 62 odst. 3 a § 63a odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

33b) § 37 odst. 3 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

33c) § 21a a násl. zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

34a) Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.

34b) § 21 a 21b zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 340/2004 Sb.

34c) § 76 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

34e) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

34f) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky.

34g) Čl. 3 a 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky.

34h) Čl. 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky.

34i) § 25b odst. 2 zákoníku práce.

§ 129 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

35a) § 83 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8 a násl. zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

§ 5 a násl. zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

36) § 5 zák. č. 526/1990 Sb., o cenách.

38) § 68a zákona č. 94/1963 Sb.

39) Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

40) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

41) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

42) § 8 odst. 4 a 5, § 9 odst. 2 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

43) § 7 odst. 3 až 5, § 9 odst. 2 a § 16 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).

44) § 6 odst. 4 a § 9 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku.

- 45) Zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.
- 46) § 44 a následující obchodního zákoníku.
- 47) § 17 a následující obchodního zákoníku.
- 48) § 19b zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.
- 49) § 8 a následující obchodního zákoníku.
- 50) § 497 a následující obchodního zákoníku.
- 51) § 708 a následující obchodního zákoníku.
- 52) § 716 a následující obchodního zákoníku.
- 53) § 151a a následující občanského zákoníku.
- 53a) § 33 zákona č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti.
- 53b) § 13 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.
- 53c) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 54) Zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 384/2008 Sb.
- 55) Například § 72, § 131 odst. 2, § 131a, § 182 odst. 2, § 183 odst. 1 a § 199 obchodního zákoníku.
- 55a) Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
- 56) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- 56a) § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.
- 56b) Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.
- Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.
- Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.
- Směrnice Rady 97/80/ES ze dne 15. prosince 1997 o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví.
- 56c) Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.
- 56d) Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.
- 57) § 3 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. 30/2000 Sb.
- 57a) Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.
- 57b) § 2 zákona č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění zákona č. 151/2002 Sb.
- 57b) Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.

- 57c) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- 57d) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- 57e) § 11 odst. 1 a § 15 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.
- 57f) § 10 zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví.
- 58) Například § 21 a 29 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, § 62 a 62a zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 91/1998 Sb.
- 58a) Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů.
- 58b) § 10b odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 7/2008 Sb.
- 58c) § 10 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. § 77 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
- 58d) Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů.
- 58e) Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky.
- 58f) Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.
- 59) § 19c občanského zákoníku.
- 60) § 13 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.
- 62) § 769 obchodního zákoníku.
- 62a) § 4 zákona č. 85/1996 Sb.
- 62b) § 53 a 54 obchodního zákoníku.
- 62c) Například § 25 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 151/2002 Sb.
- 62d) Čl. 35 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii.
- Čl. 234 Smlouvy o založení Evropského společenství.
- Čl. 150 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- 62e) § 15, 19, 22, 45 zákona č. 627/2004 Sb.
- 62f) § 66a obchodního zákoníku.
- 62g) Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, vyhlášená pod č. 34/1998 Sb.
- 62h) Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.
- 63) Například § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb.
- 64) § 6 a následující vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za

poskytování právních služeb (advokátní tarif).

65) Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon.

66) § 1 písm. b) zákona č. 219/1995 Sb.

67) § 1 písm. c) zákona č. 219/1995 Sb.

67a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu.

67b) § 35a zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

67c) § 35c zákona č. 358/1992 Sb.

67d) § 143a občanského zákoníku.

67e) § 462 občanského zákoníku.

68) § 553 občanského zákoníku.

69) § 554 občanského zákoníku.

69a) § 22 odst. 5 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

69b) § 17 a 22 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

70) § 37b, 78 a následující zákona č. 94/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

71) § 68 zákona č. 94/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

72) § 67 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., ve znění zákona č. 91/1998 Sb.

72a) § 35na odst. 1 písm. d) zákona č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

73) § 27a odst. 2 obchodního zákoníku.

74) § 11 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění zákona č. 30/2000 Sb. a zákona č. 57/2006 Sb.

75) Zákon č. 15/1998 Sb., ve znění zákona č. 30/2000 Sb.

75a) § 21 zákona č. 85/1996 Sb.

75b) § 16 odst. 11 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 127 odst. 17 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

76) § 6 zákona č. 358/1992 Sb.

77) Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

77a) § 2 odst. 3 písm. i) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

78) § 256 odst. 1 písm. d) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 253/1997 Sb.

78a) Čl. 244 a 256 Smlouvy o založení Evropského společenství. Čl. 159 a 164 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

79) § 143a občanského zákoníku.

- 79a) § 19 a 52d zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění zákona č. 139/2011 Sb.
- 80) § 71a až 71c zákona č. 358/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 80a) § 232 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.
- 80b) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.
- 80c) Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců.
- 80c) Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.
- 81) § 20b zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 165/1998 Sb.
- 82) § 152 až 174 občanského zákoníku.
- § 323a až 323i obchodního zákoníku.
- § 72 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.
- 83) § 554 občanského zákoníku.
- 84) § 553 občanského zákoníku.
- 85a) Zákon č. 408/2010 Sb., o finančním zajištění.
- 86) § 88 odst. 1 písm. f), § 93 odst. 2, § 102 odst. 3, § 148 odst. 2 a § 231 odst. 1 obchodního zákoníku.
- 86a) § 92, 93 a 99a zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.
- 86b) § 115 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění zákona č. 56/2006 Sb.
- 86c) § 91 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění zákona č. 230/2008 Sb.
- 86d) § 38 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.
- 86e) § 157 odst. 3 občanského zákoníku.
- 86f) § 1 zákona o cenných papírech.
- 86g) § 35 a násl. zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění zákona č. 230/2008 Sb.
- 86h) § 97 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění zákona č. 230/2008 Sb.
- 86i) § 2 zákona o cenných papírech.
- 86j) § 4 odst. 1 zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- § 72 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.
- 87) § 152 a násl. občanského zákoníku.
- § 72 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 88) § 175 a násl. občanského zákoníku.
- 89) § 151f odst. 2 občanského zákoníku.
- § 72 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.
- 90) § 1 písm. d) zákona č. 219/1995 Sb.

91) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

91) § 35 zákona č. 256/2004 Sb.

§ 17 a násl. zákona č. 26/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

92) § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

93) § 5 obchodního zákoníku.

94) § 21 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění zákona č. 296/2007 Sb.

95) Zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.

96) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

97) § 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

98) Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

99) Například § 70 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

100) Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

101) § 55 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 230/2008 Sb. a zákona č. 188/2011 Sb.

101) Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášená pod č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolu č. 11, vyhlášeného pod č. 243/1998 Sb., a Protokolu č. 14, vyhlášeného pod č. 48/2010 Sb. m. s.

Dodatkový protokol a Protokoly č. 4, 6 a 7, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolu č. 11, vyhlášeného pod č. 243/1998 Sb.

Protokol č. 13, vyhlášený pod č. 114/2004 Sb.m.s.

102) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

102) § 13a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.